

**Маҷлиси вакилони ҳалқи шаҳри Истаравшан, даъвати панҷум
ҚАРОР**

аз 30 октябри соли 2015

№34

шаҳри Истаравшан

**Дар бораи тасдиқ намудани
Барномаи рушди иқтисодию иҷтимоии шаҳри Истаравшан
барои солҳои 2016-2020**

Мутобиқи моддаҳои 8 ва 9 Қонуни конститутсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ", иҷлосияи сеюми Маҷлиси вакилони ҳалқи шаҳри Истаравшан даъвати панҷум қарор мекунад:

Барномаи рушди иқтисодию иҷтимоии шаҳри Истаравшан барои солҳои 2016-2020 тасдиқ карда шавад (замима мегардад).

Раиси маҷлис

Н. Набизода

ҶУМҲУРИИ ТОЧИКИСТОН

ВИЛОЯТИ СУФД

МАҚОМОТИ ИЧРОИЯИ ҲОКИМИЯТИ
ДАВЛАТИИ ШАҲРИ ИСТАРАВШАН

**БАРНОМАИ РУШДИ
ИЧТИМОИЮ ИҚТИСОДИИ
ШАҲРИ ИСТАРАВШАН
барои солҳои 2016-2020**

МУНДАРИЧА

Рӯйхати ихтисорот	5
Пешгуфтор	6
БОБИ 1. ҲОЛАТИ УМУМӢ ВА ТАХЛИЛИ ВАЗӢИ ВО҆ЕИ ШАҲРИ ИСТАРАВШАН	9
БОБИ 2. ИҚТИСОДИЁТ	14
2.1. Соҳаи саноат	14
2.2. Соҳаи соҳибкории хурду миёна	23
2.3. Соҳаи кишоварзӣ	27
2.4. Соҳаи соҳтмон	38
БОБИ 3. ИҶТИМОИЁТ	41
3.1. Соҳаи маориф	41
3.2. Соҳаи тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолӣ	48
3.3. Соҳаи фарҳанг, варзиш ва сайёҳӣ	61
БОБИ 4. ИНФРАСОХТОР	67
4.1. Таъминот бо оби нӯшокӣ ва хадамоти рифоҳӣ	67
4.2. Таъмини барқ	70
4.3. Нақлиёт ва хочагии роҳ	73
4.4. Алоқа ва фазои иттилоотӣ	75
БОБИ 5. ҲИФЗИ МУҲИТИ ЗИСТ ВА ҲОЛАТҲОИ ФАВҚУЛОДДА	77
5.1. Ҳифзи муҳити зист	77
5.2. Омодагӣ ба ҳолатҳои фавқуллода, пешгирий ва кам кардани ҳолати хатари онҳо	81
БОБИ 6. ТАЪМИНОТИ ЗАХИРАВИИ ИДОРАКУНИИ РАВАНДИ РУШД	84
БОБИ 7. НИЗОМИ МОНИТОРИНГ ВА АРЗЁБӢ	89
Замимаҳо оид ба стратегияи рушди шаҳри Истаравшан аз рӯи соҳаҳо	90

РЎЙХАТИ ИХТИСОРОТ

АБЗО	Агентии беҳдошти замин ва обёрӣ
БДИ	Барномаи давлатии инвеститсионӣ
БРСММ	Барномаи рушди Созмони Милали Муттаҳид
БР	Барномаи рушд
БРҶ	Барномаи рушди чомеъа
БЧ	Буҷети ҷумҳурияйӣ
БМ	Буҷети маҳаллӣ
ВММША	Вазорати меҳнат, муҳоҷирat ва шуғли аҳолӣ
ВРИС	Вазорати рушди иқтисод ва савдо
ВСТН	Вазорати саноат ва технологияҳои нав
ВМИ	Вазорати маориф ва илм
ВТҲИА	Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолӣ
ВН	Вазорати нақлиёт
ВМ	Вазорати молия
ВК	Вазорати кишоварзӣ
ВЭЗО	Вазорати энергетика ва захираҳои об
ГКС	Гурӯҳҳои кории секторӣ
ГФТ	Гурӯҳи фаъоли ташаббускор
ИМ	Идорақунии маҳаллӣ
ИЧ	Иттиҳодияи ҷамъиятӣ
КДСИАД	Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатӣ
КАТС	Қӯмаки аввалияи тиббию санитарӣ
КДФОКИ	Корхонаи фаръии давлатии обу корези шаҳри Истаравшан
КВДТОНИ	Корхонаи воҳиди давлатии таъминоти оби нӯшокии ш.Истаравшан
МДНСЭ	Маркази давлатии назорати санитарию эпидемиологӣ
МваА	Мониторинг ва арзёбӣ
МДҶ	Маркази дастгирии ҷамоат
МТС	Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон
МХ	Маблағҳои худӣ
ТХ	Ташкилотҳои маҳаллӣ
ТБМ	Ташкилоти байналмилалӣ оид ба муҳоҷirat
МИМҲД	Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимиyaти давлатӣ
НБО	Нерӯгоҳи баркии обӣ
ПСМ	Пар妥вҳои саҳти майшӣ
РЕАКТ	Гурӯҳи зудбаҳодиҳандai ҳолатҳои фавқулодда ва ҳамоҳангсоз
РИМ	Рушди иқтисодии маҳал
СВОТ	Паҳлӯҳои қавӣ, заиф ва имкониятҳои таҳдидҳо
НМваA	Низоми мониторинг ва арзёбӣ
СМР	Стратегияи миллии рушд
СБСНМТ	“Стратегияи баланд бардоштани сатҳи некӯаҳволии мардуми Тоҷикистон барои солҳои 2013-2015”
СХМ	Соҳибкории хурд ва миёна
СХ	Сармоягузориҳои хориҷӣ
СД	Сармоягузориҳои доҳилий
ФҚҲ	Фонди қарзии хурд
ФАО	Ташкилоти озуқа ва кишоварзии Созмони Милали Муттаҳid
ҲРҲ	Ҳадафҳои Рушди Ҳазорсола

ПЕШГУФТОР

Шаҳри Истаравшан 0,2 фоизи ҳудуди умумии вилояти Суғдро ташкил медиҳад. Истаравшан шаҳри саноатию аграрӣ буда, аҳолии шаҳри он асосан дар корхонаҳои хурду миёнаи саноатӣ ва аҳолии деҳот бошанд ба ҷорводорӣ ва зироаткорӣ машгуланд. Шаҳр дар тақсимоти меҳнати вилояти Суғд ҳамчун истеҳсолкунандай асосии маҳсулоти саноатӣ маҳсуб мейбад. Мавҷудияти қувваи кории маҳаллӣ барои рушди минбаъдаи соҳаи саноату кишоварзӣ ва коркарди ашёи хоми маҳаллӣ мусоидат ҳоҳад намуд.

Бояд тазаккур дод, ки дар даҳсолаҳои охир, төъдоди аҳолии шаҳру деҳоти Истаравшан хеле афзудааст. Агар дар соли 2000-ум шумораи аҳолии Истаравшан 186900 нафарро ташкил дода бошад, пас ин нишондод дар санаи 1 январи соли 2015 ба 246636 нафар расидааст.

Афзоиши рӯзафзуни аҳолӣ, таъсири омилҳои беруна (бӯхрони молиявию иқтисодии ҷаҳонӣ) ва мушкилиҳои мавҷудаи иқтисодиву иҷтимоии шаҳр имрӯз моро водор месозад, ки аз усулҳои нави идоракуни маҳаллӣ ва маҳсусан банақшагирии рушд васеъ истифода барем.

Айни замон иқтидорҳои мавҷудаи саноатӣ ва захираҳои табии бо сабаби баста шудани роҳи оҳан ва набудани гази табиӣ, ҷалби нокифояи сармояи ҳориҷио ватанӣ ва ворид нагаштани технологияи нав пурра фаъолият наменамоянд. Аз ин лиҳоз, бо мақсади дар оянда ба кор даровардан ва самаранок истифода бурдани иқтидорҳои истеҳсолӣ дар асоси ашёи хоми маҳаллӣ, дастгирии бештару сифатноки соҳаҳои иҷтимоӣ ва ба талаботи мусоир мутобиқ гардонидани инфрасоҳтори шаҳр, барномаи рушди иҷтимоию иқтисодии шаҳри Истаравшан таҳия карда шуд. Дар сурати ба кор даровардани иқтидорҳои бекорҳобидаи истеҳсолӣ ва истифодаи самараноки захираю воситаҳои имконпазир, соҳаҳои саноат, инфрасоҳтор ва иқтисодиёти шаҳр басо рушд ҳоҳад намуд. Қатъи назар аз иқтидорҳои зиёди мавҷудаи шаҳри Истаравшан, мушкилиҳое ҷой доранд, ки ба рушди устувори иқтисодиёти шаҳр таъсири манғӣ мерасонад ва мақсади асосии Барнома дар панҷ соли оянда ҳаллу фасл ва бартараф намудани ин мушкилиҳо мебошад.

Ҳадафи асосии Барнома дар натиҷаи рушди устувори иҷтимоию иқтисодӣ беҳтар намудани сифати зиндагии аҳолии шаҳр, фароҳам овардани фазои мусоиди сармоягузориу соҳибкорӣ, ҳамгироӣ бо иқтисодиёти ҷаҳонӣ, беҳтар намудани дастрасии аҳолӣ ба инфрасоҳтори замонавии иҷтимоӣ буда, он ба зиёдшавии даромад ва сатҳи шуғл ҳамчун натиҷаи рушди иқтисодӣ ва беҳтаршавии шароити зиндагии умумӣ, нигаронида шудааст.

Барои расидан ба ҳадафҳои гузошташуда дар тамоми соҳаҳои асосии иқтисодиёти иҷтимоёти шаҳр бо ҷалби ҳамаи манбаъҳои имконпазари маблаггузорӣ иҷроӣ тадбирҳои мушаҳҳас пешбинӣ гардидааст. Зимнан, ҷалби ҳарчи зиёди сармояи ҳориҷӣ ва дохилӣ асоси амали гардидани вазифаҳои дар барнома гузошташуда буда, дар ин самт аз ҷониби мақомоти иҷроия ҳокимияти давлатии шаҳри Истаравшан тамоми имкониятҳо истифода мегарданд. Рушди иҷтимоию иқтисодии шаҳр дар солҳои 2016-2020 бо назардошти зиёдшавии имкониятҳои истеҳсолӣ пешбинӣ гардида, он заминай асосии афзоиши маҷмӯи маҳсулоти минтақавӣ мегардад.

Дар раванди тарҳрезии Барномаи рушди шаҳри Истаравшан талаботҳои Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи дурнамоҳои давлатӣ, консепсияҳо ва барномаҳои инкишофи иҷтимоию иқтисодӣ», «Дастури методӣ оид ба таҳия ва татбиқи барномаҳои рушди иҷтимоию иқтисодии шаҳру шаҳр ҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон» (қарори Ҳайати Мушовараи Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон №1/3, аз 12 январи соли 2009) ва хучҷатҳои муҳими стратегӣ (Ҳадафҳои Рушди Ҳазорсола, «Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2015», «Стратегияи баланд бардоштани сатҳи некӯаҳволии мардуми Тоҷикистон барои солҳои 2013-2015» ва барномаҳои соҳавии минтақавӣ ба инобат гирифта шудааст. Барномаи мазкур бо қӯмаки машваратии мушовирони Лоиҳаи «Дастгирии самаранокии ҳамоҳангсозии қӯмаки беруна вак мониторинги СМР/СБНСНМТ», мутахассисони

Вазорати рушди иқтисод ва савдои Чумхурии Тоҷикистон ва ёрии техникии Барномаи Рушди Созмони Миллали Муттаҳид, аз ҷониби Гурӯҳи корӣ, ки ҳайати он бо Амри Раиси шаҳри Истаравшан №37 аз 12 марта соли 2015 (оид ба таҳияи барномаи рушди шаҳр) тасдиқ гардидааст, таҳия шудааст. Дар раванди таҳияи он намояндагони чомеаи шаҳрвандӣ, бахшҳои ҷамъиятигу хусусӣ ва мутахассисони соҳавии Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимиюти давлатии (МИҲД) шаҳр ҷалб гардидаанд.

Мақомоти иҷроияи ҳокимиюти давлатии шаҳри Истаравшан тарҳрезии «Барномаи рушди иҷтимою иқтисодии шаҳри Истаравшан барои солҳои 2016-2020»-ро иқдоми саривақтӣ ва талаби давру замон дониста, ҷиҳати амалӣ намудани он аз тамоми воситаю имкониятҳо истифода хоҳад бурд. Ҳамзамон, барои татбики саривақтӣ ва самараноки он Ҳукумати Чумхурии Тоҷикистон, Вазорати рушди иқтисод ва савдои Чумхурии Тоҷикистон, мақомоти иҷроияи ҳокимиюти давлатии вилояти Суғд, ташкилотҳои байнамиллаӣ, сармоягузорони хориҷӣ, марказҳои дастгирии ҷамоатҳо, иттиҳодияву ташкилотҳои ҷамъиятий, соҳибкорон ва аҳолиро барои ҳамкорӣ даъват менамояд.

Ҳадафи асосии Барномаи мазкур таъмин намудани рушди устувори соҳаҳои воқеъии иқтисодиёт, дар асоси ба кор андохтани иқтидорҳои нав ва бекорҳобидан саноатӣ ва истифодаи ашёи хоми маҳаллӣ, беҳтар намудани хизматрасонии заминавии иҷтимоӣ ва беҳтар намудани сифати зиндагии мардуми шаҳр мебошад. Барномаи зикргардида ҳамчун ҳуҷҷати асосӣ самтҳои афзалиятнок ва сиёсати ояндаи рушди иҷтимою иқтисодии шаҳрро барои давраи миёнамуҳлат муайян мекунад.

Тақсимоти маблағҳои «Барномаи рушди иҷтимою иқтисодии шаҳри Истаравшан барои солҳои 2016-2020» аз рӯи соҳаҳо аз ҳисоби ҳамаи сарҷашмаҳои маблағгузорӣ (ҳаз. сомонӣ)

Соҳаҳо	Арзиши умумӣ (ҳазор сом.)	Соли 2016	Соли 2017	Соли 2018	Соли 2019	Соли 2020
Саноат	32483	9810	2258	3950	10265	6200
Кишоварзӣ	79980	10324	18767	14130	14791	21968
Соҳибкории хурду миёна	29559	6678	10540	8041	3100	1200
Соҳтмон	20527	1100	3500	1927	4500	9500
Ҳамагӣ, блоки иқтисодӣ	162549	27912	35065	28048	32656	38868
Маориф	40340	5960	8920	9410	7680	8370
Тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоӣ	32565	24217	1652	2097	2122	2477
Соҳаи фарҳанг, варзиш ва сайёҳӣ	36700	3655	6925	14670	7750	3700
Ҳамагӣ, блоки иҷтимоӣ	109605	33832	17497	26177	17552	14547
Таъминот бо оби нӯшоқӣ	50409	4487	7877	9750	13045	15250
Хочагии манзилию коммуналӣ	60975	1535	13852	13825	9648	22115
Барқтаъминқунӣ	26120	5370	4850	7100	4460	4340
Нақлиёт, роҳ ва алоқа	19330	1150	3000	5700	5630	3850
Ҳамагӣ, инфрасоҳтор	156834	12542	29579	36375	32783	45555
Экология ва ҳолатҳои фавқулодда	8610	800	1660	1590	3560	1000
Таъминоти захиравӣ	1720	255	320	510	210	425
Ҳамагӣ, арзиши БРШ Истаравшан	439318	75341	84121	92700	86761	100395
Буҷети ҷумҳурияӣ	77375	6297	15522	15467	21102	18987
Буҷети вилоятӣ	14700	4780	2550	4170	2270	930
Буҷети маҳаллӣ	36597	7080	5242	8342	8138	7795
Соҳибкорон ва аҳолӣ	98266	22125	21983	20551	21137	12470
Сармояи хориҷӣ	124610	25009	32104	30660	19834	17003
Номуайян	87770	10050	6720	13510	14280	43210

Ба Барномаи рушди шаҳри Истаравшан 219 лоиҳаи афзалиятнок бо маблағи 439,318 млн. сомонӣ ворид гардидааст, ки аз ин 116 лоиҳа бо маблағи 162,549 млн. сомонӣ ба бахши иқтисодӣ, 47 лоиҳа бо маблағи 109,605 млн. сомонӣ ба бахши иҷтимоӣ, 45 лоиҳа бо маблағи 156,834 млн. сомонӣ ба бахши инфрасоҳтор, 6 лоиҳа ба маблағи 8,61 млн. сомонӣ ба бахши ҳифзи муҳити зист ва ҳолатҳои фавқулодда ва 5 лоиҳа бо маблағи 1,72 млн. сомонӣ ба бахши таъминоти захиравӣ рост меояд.

Барои татбиқи “Барномаи рушди иҷтимоию иқтисодии шаҳри Истаравшан барои солҳои 2016-2020” аз ҳисоби ҳамаи сарчашмаҳои маблағгузорӣ 439 миллиону 318 ҳазор сомонӣ пешбинӣ шудааст, аз он ҷумла, аз ҳисоби:

- Буҷети ҷумҳурияйӣ - 77,375 млн. сомонӣ;
- Буҷети вилоят - 14,7 млн. сомонӣ;
- Буҷети шаҳр - 36,597 млн. сомонӣ;
- Соҳибкорон ва аҳолӣ - 98,266 млн. сомонӣ;
- Сармояи ҳориҷӣ - 124,61 млн. сомонӣ;
- Лоиҳаҳои манбаи маблағгузориашон айни ҳол номуайян - 87,77 млн. сомонӣ.

БОБИ I. ҲОЛАТИ УМУМӢ ВА ТАҲЛИЛИ ВАЗӢИ ВОҶЕӢИ ШАҲРИ ИСТАРАВШАН

Соҳти маъмурию худудии шаҳр. Масоҳати умумии шаҳри Истаравшан 7,6 ҳазор км² буда, он мутаносибан 0,2 дарсади масоҳати умумии вилояти Суғдро ташкил медиҳад. Истаравшан аз маркази шаҳр (бо фарогирии 22 маҳалла), 10 ҷамоат (ҷамоатҳои Гули Сурх, Зарҳалол, Қалъаи Баланд, Чорбог, Ничонӣ, Нофароҷ, Қалъачаи Калон, Пошкент, Ҷавқандак ва Сабристон) ва 68 деҳа иборат аст. Шаҳр дар қисмати шимолии доманаи қаторкӯҳи Туркистон, дар масофаи 70 км дар қисмати ҷанубу гарбии маркази вилояти Суғд воқеъ буда, аз тарафи шимолу гарб бо вилояти Сирдарёи Ҷумҳурии Узбекистон ҳаммарз мебошад.

Худудҳои марзию маъмурии шаҳри Истаравшан

ҲАРИТАИ СИЁСИИ ШАҲРИ ИСТАРАВШАН

Шарҳи таърихио фарҳангӣ. Тибқи маълумотҳои мавҷудаи таъриҳӣ, Истаравшан дар аввали асри V то милод ташкил шудааст. Солҳои 1946 то 1949 вилояти Уротеппа дар ҳайати Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис дода шуд. Мавриди зикр аст, ки 9 сентябри соли 2002 ба муносибати ҷашни 2500 солагӣ номи шаҳри Уротеппа ба шаҳри Истаравшан иваз карда шуд. Курушкада, Киропол, Уструшана, Суйдуйшана ва Уротеппа баязэ аз номҳои пештараи ин шаҳри таъриҳӣ будаанд. Истаравшани бостонӣ яке аз шаҳрҳои қадимтарини Осиёи Марказӣ буда, таъриху тамаддун, адабу фарҳангӣ хоси хешро доро буд ва онро ҳамсамту ҳамрадифи шаҳрҳои машҳури Бухорою Самарқанд мешуморанд. Мавзеъҳо ва номҳои Қалъаи Муғ, Қалъаи Баланд, Қалъаи Метар, Қалъачаи Гули Зард, Қалъачаи Бакавул, Қалъачаи Араб ва гайра, аз таърихи кӯҳани Истаравшан шаҳодат медиҳанд.

Дар шаҳр зиёда аз 150 адад ёдгориҳои таърихию фарҳангӣ ва мезмурӣ маҳфуз мебошанд, ки ҳар яке таърихи аз 300 то 1500 сола доранд. Ба сифати яке аз намунаҳои ёдгориҳои табии таърихии ин диёр 6 адад дараҳтони азими сарв, ки имрӯз дар Савристон ном мавзеъи деҳаи Ругунд сар ба фалак кашидаанду гафсии танаашон баробари 10-12 қулочи одамӣ буда, умри беш аз 1400 сола доранд, мисол оовардан мумкин аст, инчунин Мақбараҳои шайх ва файласуф Абубакри Шиблӣ (ёдгории асри VIII), Хоҷа Абдураҳмони Авғ (ёдгории асри VIII), ансамбли мезмурӣ Ҳазрати Шоҳ (ёдгории асрҳои XVII-XIX), Сари Мазор (асри XVII) ва гайра, номгӯи хурди оғаридаҳои бузургу нотакори ҳунармандон, наччорон, наққошон, қандаккорон ва соири дигари мардуми ин қуҳандиёر мебошанд.

Обҳои ҷонбахш, ҷашмаҳои мусаффо, меваҷоти лазизу гуворо ва гиёҳҳои шифобаҳши кӯҳҳои Истаравшан, аз азал табобатгоҳи табиии мардумони Осиёи Марказӣ будаанд.

Дар Истаравшан 578 гузари ҳунарҳои муҳталифдор ва 642 дӯкони ҳунармандони мардумӣ фаъолият менамуданд. Гузарҳои заргарӣ, мисгарӣ, оҳангарӣ, кордгарӣ, дегрезон, шонатарошон, косабофон, читгарон, собунгарон, равғангарон, кулолгарон, осиёдурусткунон, ҷармгарон ва

гайра, ҳоло ҳам мавҷуд ҳастанд ва ҳунарҳои дуредгариву ҳиштпазӣ, танӯрсозиву қафшдӯзӣ, собунпазиву алҷочабоғӣ, ресандагиу колинбоғӣ, кошуқтарошию наългарӣ ва гайра, аз ҷумлаи ҳунарҳои аҷдодии мардуми Истаравшан мебошад.

Соҳаи саноат аз қадим яке аз самтҳои афзалиятноки аҳолии шаҳри мазкур буда, ҳанӯз соли 1898 аз ҷониби тоҷирони Рус Первушинҳо дар шаҳри Истаравшан коргоҳи истеҳсоли шароб ба истифода дода шуд ва солҳои минбаъда корхонаҳои зиёди истеҳсолӣ, ҳусусан дар соҳаи истеҳсоли маводи соҳтмон, коркарди меваю сабзавот ва соҳаи саноати сабук бунёд гардиданд.

Шароитҳои табии ва иқлими. Маркази шаҳри Истаравшан дар баландии 1040 метр аз сатҳи баҳр ҷойгир буда, бодҳо бештар шабона аз ҷанубу шарқ ва рӯзона аз шимолу гарб таъсир мерасонанд. Иқлими шаҳри Истаравшан субтропикӣ ва ҳушк буда, ҳарорати гармтарини ҳаво дар фасли тобистон то ба +40 дараҷа ва ҳарорати ҳунуктарин дар фасли зимистон ба -25 дараҷа мерасад. Микдори миёнаи боришоти солона дар ҳудуди шаҳри Истаравшан 172 мм-ро ташкил менамояд. Дар теппаву баландиҳои гирди шаҳр растаниҳои ҳудрӯй месабзанд. Аз дараҳтони ороиши ва мевагӣ асосан маҷнунбед, сафедор, чинор, олуча, себ, ҷорҷор, зардолу, гелос, анҷир, анор ва ангур (зиёда аз 30 намуд) мерӯянд.

Ҳудуди шаҳри Истаравшан аз қанданиҳои табии ҳело ҳам бой буда, дар он заҳираҳои табии, ба монанди фосфоритҳо, ашёи ҳом барои истеҳсоли рангҳои молиданӣ ва коркарди масолеҳи бинокорӣ, инчунин заҳираҳои санги хоро ва мармар, заҳираҳои қалони қанданиҳои маъмули умум (санг, ҳок, шағал ва рег) мавҷуд мебошад.

Вазъи демографӣ. Ба ҳолати 1 январи соли 2015 шумораи аҳолии шаҳри Истаравшан 246636 нафарро ташкил додааст, ки он 10,3 % шумораи умумии аҳолии вилояти Суғдро ташкил медиҳад. Аз ҷумла, шумораи мардҳо 123010 нафар (ё 49,9%) ва шумораи занҳо 123626 нафар (50,1%) буда, суръати миёнаи афзоиши солонаи аҳолии шаҳри Истаравшан 2,3 фоизро ташкил медиҳад. Қайд намудан ҷоиз аст, ки дар ҳудуди шаҳр 41567 ҳонавода истиқомат доранд ва ба ҳисоби миёна ба ҳар як ҳонавода 5,6 нафар рост меояд.

Номи ҷамоатҳо	Шумораи ҳонаводаҳо	Шумораи аҳолӣ	Аз ҷумла, занҳо
Гули Сурҳ	5182	42308	21831
Зарҳалол	4453	32735	16891
Қалъаи Баланд	1875	9198	4747
Чорбоғ	2784	16852	8695
Ничонӣ	1800	10537	5437

Номи чамоатҳо	Шумораи хонаводаҳо	Шумораи аҳолӣ	Аз чумла, занҳо
Нофароҷ	1930	10827	5587
Қалъачаи Калон	3040	15805	8155
Пошкент	4016	20427	10540
Ҷавқандак	2218	10598	5469
Сабристон	2948	17113	8831
Ҷамъ:	30246	186400	96183
Маркази шаҳр	11321	60236	33130
Ҳамагӣ:	41567	246636	129484

Маркази шаҳри Истаравшан ба 22 маҳалла тақсим шудааст ва дар онҳо 60236 нафар аҳолӣ ё 24,4 дарсади шумораи умумии аҳолии Истаравшан истиқомат менамоянд.

Дар ҳайати миллии аҳолии шаҳр тоҷикон нақши асосӣ дошта 83,4%-и шумораи аҳолиро ташкил менамоянд. Сохтори этникии шаҳр гуногунмиллат буда, ӯзбекҳо 14,6%, русҳо 0,1% ва намояндагони дигар миллатҳо 1,9%-ро ташкил медиҳанд.

Нишондиҳандаҳои асосии демографии шаҳри Истаравшан

Солҳо	Теъдоди никоҳ	Шумораи вафот	Афзоиши табиии аҳолӣ	Афзоиши табиии аҳолӣ бо %	Шумории умумии аҳолӣ
2012	2497	1045	5419,3	2,3	235623
2013	2680	989	5536,9	2,3	240736
2014	2773	1053	5672,6	2,3	246636

Маълумоти расмӣ нишон медиҳад, ки аз рӯи синну сол шумораи аҳолии то синни 14 солаи шаҳр 32,6%, шумораи аҳолии қобили меҳнат 59,5% ва шумораи аҳолии дар синни нафақа буда 7,9%-ро ташкил медиҳад.

Сохтори ҷинсӣ ва синну соли аҳолии шаҳри Истаравшан

Аҳолӣ	Ҷамъ	Аз чумла		% духтарон/занон
		духтарон	занон	
Наврасони то 7 сола	31569	15374	15374	48,7
Наврасони аз 8 то 18 сола	46861	24040	24040	51,3
Миёнасолон	146700	77751	77751	53,0
Аҳолии синну соли нафақаҳо (мардон 63 сола / занон 58 сола ва боло)	12758	8384	8384	65,7
Ҷамъ:	246636	125549	125549	50,9

Нишондиҳандаҳои дурнамои афзоиши демографии шаҳри Истаравшан барои солҳои 2016-2020

Нишондиҳандаҳо	с.2014 ҳисобот	с.2015 баҳодиҳӣ	Дурнамо		Параметрҳои дурнамо			
			с.2016	с.2016 % с.2014	2017	2018	2019	2020
Нишондиҳандаҳои асоси иқтисодии умумӣ	246636	251636	256636	102,0	261768	267004	272344,2	277791,0
Шумораи аҳолӣ ба хисоби миёнаи солона (ҳазор нафар) - ҳамагӣ, аз он чумла								
шаҳрӣ	60236	60838	61446	102,0	62061	62682	63936	65214
дехотӣ	186400	190128	193930	102,0	197809	201765	205801	209917

Мувофиқи параметрҳои барномавӣ, пешбинӣ мегардад, ки афзоиши табиии аҳолии шаҳри Истаравшан дар соли 2020 нисбат ба нишондиҳандаҳои соли 2016 то 108,2 %-ро ташкил хоҳад дод.

Тамоилҳои асосии иҷтимоию иқтисодии шаҳри Истаравшан. Даромади асосии аҳолии шаҳри Истаравшан аз ҳисоби машгул гардидан дар соҳаҳои соҳибкорӣ, саноат, кишоварзӣ, инчунин аз ҳисоби пардохти нафақа ва интиқоли маблағ аз ҷониби муҳочирони меҳнатӣ ташаккул мейёбад. Дар шаҳри Истаравшан соли 2014 маблағи истеҳсоли маҳсулоти дохила 799 млн. 539,6 ҳазор сомониро ташкил намудааст, аз ҷумла истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ 545115 сомониро ташкил додааст.

Дар соли 2014 ба 19034 нафар нафақаҳӯрон ба маблағи 47 млн. 376,7 ҳазор сомонӣ нафақапулӣ пардохт гардидааст, ки ба ҳар як нафақаҳӯр дар як сол 2401,08 сомонӣ рост меояд.

Қобили қайд аст, ки дар соли 2014 ба аҳолии шаҳри Истаравшан аз хориҷӣ кишвар, аз ҳисоби муҳочирони меҳнатӣ бо воситаи бонкҳои дар шаҳр амалкунанда 273 млн. 587,8 сомонӣ маблағ интиқол гардидааст, ки ба ҳар як нафар аҳолӣ 1109,3 сомонӣ рост меояд.

Аҳолии қобили меҳнати бешуғл дар соли 2013 – 37,1% ва дар соли 2014 – 38,2%-и заҳираҳои меҳнатиро ташкил дода, дар соли 2013 – 9,1 % ва дар соли 2014 – 8,8 %-и онҳо дар муҳочирати меҳнатии беруна қарор доштанд. Яке аз сарчашмаҳои асосии даромади оилаҳо аз ҳисоби муҳочирони меҳнатӣ сурат мегирад. Дар соли 2014 дар шаҳри Истаравшан тибқи маълумоти расмӣ шумораи муҳочирони меҳнатӣ 11907 нафарро ташкил дода, ин шумора нисбат ба соли 2013 (12870 нафар) 963 нафар кам гаштааст.

Афзоиши саҳми саноатчиёни шаҳри Истаравшан дар ташаккули маҷмӯи маҳсулоти саноатии вилояти Суғд ҷолиби таваҷҷӯҳи маҳсус буда, он дар заминай таъсиси корхонаҳои нави хурду бузург ва истифодай иқтидорҳои мавҷудаи соҳа ба даст омадааст. Дар ин радиф, таъсисёбӣ ва рушди минбаъдаи корхонаи муштараки «Оби Зулол» мақоми маҳсусро дорост.

Мушкилиҳои асосии соҳаи саноат, иқтидорҳои бекорхобида, торафт кӯхна ва фарсуда гардидани иқтидорҳои истеҳсолӣ, нокифоягии маблағҳои гардон ва рақобатнопазирии маҳсулоти истеҳсолшаванда, арзёбӣ мегардад.

Дар ташаккул ва рушди иқтисодиёти шаҳри Истаравшан соҳаҳои саноат ва кишоварзӣ нақши маҳсус доранд. Самтҳои асосии кишоварзии шаҳри Истаравшанро сабзвоткорӣ, картошкапарварӣ, галлакорӣ, чорводорӣ ва боғдорӣ ташкил медиҳанд. Солҳои охир ҷиҳати ташкили боғу токзорҳои нав ҷораҳои амалий андешида мешаванд. Мушкилиҳои асосии соҳаро муаммоҳои ҷойдоштаи соҳаи таъминоти оби полезӣ, фарсадагиу нокифоягии техникии кишоварзӣ, норасогии маблағҳои гардон, фоизи баланди қарзҳои бонкӣ ва мӯҳлати кӯтоҳи истифодай он, гаронии нарҳи қисмҳои эҳтиётӣ, сӯзишворӣ ва нуриҳои минералӣ муаррифӣ менамоянд.

Солҳои охир болоравии нақши соҳибкории хурду миёна (СҲМ) дар ҳамаи соҳаҳо, аз ҷумла дар соҳаҳои саноат, кишоварзӣ, соҳтмон ва хизматрасонӣ мушоҳида мегардад. Дар ин замина, саҳми субъектҳои СҲМ дар ташаккули бучети давлатӣ хело назаррас мебошад.

Барои рушди бемайлони СҲМ нокифоягӣ ва мушкилии дастрасӣ ба воситаҳои молиявӣ, монеаҳои ғайрииқтисодӣ, фасод, тағиироту муҳолифати зиёд дар низоми қонунгузорӣ ва ғайра, монеаҳои асосӣ мебошанд.

Дар шаҳри Истаравшан ҳалли масъалаҳои иҷтимоӣ, аз ҷумла маорифу тандурустӣ ва фарҳангу варзиш, ҳифзи иҷтимоиву шуғл низ, самтҳои афзалиятнок ба ҳисоб мераванд. Ба ин нигоҳ накарда, нокифоягии маблағҳои бучетӣ, сатҳи пасти музди меҳнат, ба муҳочирати меҳнатӣ рафтани кадрҳои баландиҳтисос, таъмирталаб гаштани бинову иншооти муассисаҳои иҷтимоӣ ва нокифоягии иқтидорҳои мавҷудаи муассисаҳои мазкур, масъалаҳои доги рӯз мебошанд.

Дар соҳаи инфрасоҳтор ҳалли мушкилоти барқрасонӣ, таъминот бо оби нӯшоқӣ, таъмирталаб гаштани роҳҳо ва ҳалли масъалаҳои шаҳрдориу хизматрасониҳои коммуналӣ, ҳамчун самтҳои афзалиятноки фаъолият ба инобат гирифта шудаанд.

Дар шаҳри Истаравшан соҳтмони манзили давлатии иҷтимоӣ вучуд надорад. Соҳтмони манзил дар қитъаҳои замини наздиҳавлигӣ барои сокинони маҳаллаҳои шаҳр чудогардида, аз ҷониби худи аҳолӣ ба роҳ монда шудааст.

Барои барқарорсозӣ ва таъмини тавозуни экологӣ, амалӣ гардонидани силсилаи ҷорабиниҳои таъсирбахш дар назар дошта шудааст.

Шаҳри Истаравшан аз ҷиҳати молиявӣ донор буда, тибқи қонунгузории амалкунанда, ҳамасола ба буҷети вилоятӣ ва ҷумхуриявӣ, маблагҳои зарурии андоз ва пардохтҳои ҳатмиро ирсол менамояд. Вале ба ин нигоҳ накарда, дар шаҳр нокифоягии ҳаҷми маблагузориҳо, ҳусусан маблагузорӣ ба соҳаҳои иҷтимоӣ ва инфрасоҳтор ба назар мерасад.

Биниши рушди шаҳри Истаравшан

Шаҳри Истаравшан - маркази муттараққии агросаноатии дорои корхонаҳои азим, миёна ва хурди коркарди маҳсулоти кишоварзӣ ва саноатии бо технологияҳои наутирин таҷхизонидашуда буда, бо инфрасоҳтори муосир ва фазои мусоиди сармоягузорию соҳибкорӣ таъмин гардида, ба аҳолӣ сифати баланди зиндагии ба ҳаёти шоиста мувофиқ таъмин намуда, дорои муҳити зисти ҷавобгӯи талаботҳои муосири экологӣ мебошад ва дар он аҳолии сарбаланду хушбахт ва соҳибхунар зиндагӣ ва фаъолият менамоянд.

Биниши мазкур дар асоси таҳлили тарафҳои қавӣ ва заифии рушди шаҳр, инчунин бо назардошти имкониятҳои беруна ва таҳдидҳо таҳия гаштааст.

(SWOT) таҳлили шаҳри Истаравшан

Тарафҳои қавӣ	Тарафҳои заиф
<ul style="list-style-type: none"> Мавҷуд будани захираҳои коғии озоди меҳнатӣ. Имкониятҳои васеи соҳибкорӣ. Мавҷудияти иқтидорҳои бузурги саноатӣ. Таҷрибаи пешӯдадам ва иқлими мусоид барои рушди соҳаи кишоварзӣ. Ҷойиршавии (мавқеи) мусоиди ҷуғрофӣ. Муттаҳидшавии мақомоти иҷроия бо соҳибкорон ва аҳолӣ бо дастгирӣ яқдигар барои рушди шаҳр. Мавҷудияти захираҳои табиии ва ашёи хоми маҳаллӣ барои истеҳсоли маҳсулот, ҳусусан масолеҳи бинокорӣ. Имконияти васеи истифода ва ҳифзу нигоҳдории анъанаҳои миллию фарҳангӣ ва азхудкуни ҳаёти муосир Муҳити мусоид барои рушди сайёҳӣ. Микдори коғии мутахассисони баландиҳтисос. Таҷрибаи ҳамкорӣ бо ташкилотҳои ҷамъиятӣ. Мавҷудияти инфрасоҳтори заминавии муҳандисию коммуникатсионӣ ва иҷтимоӣ. Мавҷудияти сармоягузориҳои дохилӣ. Мавҷуд будани фурудгоҳ 	<ul style="list-style-type: none"> Норасоӣ ва фарсада гардидана техника ва таҷхизотҳои дар корхонаҳои саноатӣ ва ҳоҷагиҳои кишоварзӣ мавҷудбуда. Таъмирталаб гаштани инфрасоҳтори шаҳр. Таъмирталабии муассисаҳои тиббӣ ва маорифу фарҳанг, инчунин суст будани заминаи моддию техникии онҳо. Нокифоягии маблагҳои барои рушди соҳаҳои иқтисодиёту иҷтимоёт чудогардида ва душвориҳои дарёғти он. Нокифоягии ҷойҳои корӣ, ҳусусан бо музди меҳнати ба талабот ҷавобгӯй. Норасогии оби нӯшокӣ ва полезӣ. Мавҷуд набудани шабакаи нақлиёти роҳи оҳан. Норасоии нерӯи барқ дар фасли зимистон. Баланд будани фоизи қарзи бонкҳо. Муҳочиради кадрҳои баландиҳтисос ва қувваҳои корӣ ба хориҷа. Гарон шудани арзиши маводҳои стратегии воридотӣ (сӯзишворӣ, гандум ва гайраҳо). Таъмини нопурраи амнияти озуқаворӣ.
Имкониятҳо	Хатарҳо
<ul style="list-style-type: none"> Ҷалби соҳибкорони маҳаллии дар хориҷа фаъолиятдошта барои рушди минбаъдаи шаҳр. Дастгирии мақсадноки соҳаи соҳибкорӣ аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон. Ҳавасмандии сармоягузорони хориҷӣ барои ташкили корхонаҳои нав ва ба кор андохтани иқтидорҳои бекорҳобида. Татбиқи амалии барномаҳои тасдиқгардидаи рушди соҳаҳои иҷтимоию иқтисодӣ ва раванди ислоҳот. Мавҷудияти Барномаҳои рушди соҳавӣ 	<ul style="list-style-type: none"> Ходисаҳои фавқулодаи табиӣ. Тағирёбии иқлим. Нооромии сиёсӣ дар кишварҳои ҳамсоя. Эҳтимолияти хавфи вайроншавии обанбори «Катта-сой». Бӯхрони иқтисодии ҷаҳонӣ. Эпидемияҳо. Инфлятсия.

**ТАҲЛИЛИ ҲОЛАТ
ВА ШАРҲИ РУШДИ СТРАТЕГИЯХОИ СОҲАВӢ**
БОБИ 2. ИҚТИСОДИЁТ

2.1. Соҳаи саноат

Арзёбӣ ва таҳлили вазъи соҳа. Саноат яке аз соҳаҳои асосӣ ва афзалиятноки рушди шаҳри Истаравшан буда, дар солҳои охир суръати баланди афзоиши он тавассути ба кор даромадани иқтидорҳои нав ва корхонаҳои хурди истеҳсолӣ ба назар мерасад. Дар шаҳри Истаравшан 23 корхонаи саноатӣ (аз ҷумла, ҷамъиятҳои саҳҳомии “Оби Зулол”, “Суруш”, “Файз”, “Нексоз”, “Сафеда”, «Мк Баракат», ЧММ “Матбуоти Уротеппа”, ЧММ “Ҳадид”, “Ҷамъияти аъмоён”, ЧММ “Ноҳид”, ЧММ “Элитаи Истаравшан”, ЧММ “Нодир-2000”, ЧММ “Шараф”, ЧММ «Файзи Истаравшан», ЧММ “Куруши Кабир”, ЧММ «Хуршеди Истаравшан», ЧММ «Дурдона», ЧММ “Авис К”, ЧСК “Исмоили Сомонӣ”, ЧММ “Шароббарорӣ”, ЧММ «Кова», ЧММ «П. Комилов» ва ЧММ «Саддам») фаъолият доранд.

Ҳаҷми умумии истеҳсоли маҳсулоти саноатӣ (ҳазор сомонӣ)

№	Номи корхона	Номгуи маҳсулот	Воҳиди ченак	Истеҳсоли маҳсулот дар шакли аслӣ			Истеҳсоли маҳсулот дар шакли пулӣ (ҳазор сомонӣ)		
				Соли 2012	Соли 2013	Соли 2014	Соли 2012	Соли 2013	Соли 2014
1	ЧСП «Оби зулол»	Нӯшоқӣ	х.декалитр	4184026	5075738	5471529	120980,7	151318,2	170871,8
		Об	х.декалитр	1082196	1179445	1314037			
		Шарбат	х.к.ш.	5254	5815	5139			
2	ЧММ «Шараф»	Равған	тн	309	210	85	2868298	2906605	1351341
		Кунҷора	тн	1545	1294,1	500			
3	ЧММ «Элитаи Истаравшан»	Консерва	х.к.ш.	627,8	497,6	158,4	600264	720861	208852
4	ЧММ «Авис и К»	Шарбат	х.к.ш.	764,9	0	0	660825	44959	0
		Орд	Тн	49,7	26,4	0			
5	ЧММ «Кова»	Хишт	х.дона	402	877,8	888,3	477622	609277	868501
6	ЧММ «Ноҳид»	Калобаи пахтагӣ	Тн	102,5	81,9	56,9	1037817	960565	868501
		Трикотаҷ	Тн	15	1,0	14			
7	С.И. «Сангинов» (ЧММ «Нодир-2000»)	Орд	Тн	366,7	192,6	105,9	729750	627780	572070
		Сабӯс	Тн	84,9	44,9	4,8			
8	ЧС «Сафеда»	Равған	Тн	89,1	84,8	78,2	1172980	1210149	1258986
		Кунҷора	Тн	495,2	510,4	434,7			
		Ҷурғот	Тн	21,1	26,3	26,3			
9	ЧС «Матбуоти Уротеппа»	Варақа	В.нашри	111,8	87,0	168,5	288932	401625	401725
		Рӯзнома	х.нусха	756,3	2194,4	774,4			
		Мӯҳр	Сомонӣ	3785	3640	2073			
10	ЧС «Файз»	Маҳс.оҳан	Метр	885	983	1028	548975	570968	599230
11	ЧММ «Суруш» (собиқ ЧСП «Холдинги Камолот»)	М. дӯхта	дона.	71829	57014	1214602	1018898	1256538	1550961
		Дару тиреза	Дона	1030	1400	1410			
		Орд	Тн	420	943,9	1467,6			
12	ЧСП «Мк Баракат»	Сабӯс	Тн	111,3	260,5	431,6	813540	2360749	3114111
13	ЧС «Исмоили Сомонӣ»	Нон	Тн	156	167,2	181,3	269341	279783	310413
14	ЧС «Маркази технологӣ»	М.спиртӣ	декалитр	46,1	0	0	0	0	0
15	ЧС «Шароббарорӣ»	М. спиртӣ	х.декалитр	3,35	1021,7	1056,4	38809	38880	22770
16	ЧММ «Ҳадид»	Аломатҳои роҳ	Сомонӣ	36226	45521	75944	204600	251000	307500
		Дигар	Сомонӣ	168374	205479	231556			

№	Номи корхона			Истехсоли маҳсулот дар шакли аслӣ			Истехсоли маҳсулот дар шакли пулӣ (ҳазор сомонӣ)		
		Номгуи маҳсулот	Воҳиди ченак	Соли 2012	Соли 2013	Соли 2014	Соли 2012	Соли 2013	Соли 2014
17	ЧС «Нексоз»	Молҳои дӯхта	Сомонӣ	31990	35299	52929	79950	89544	132326
		Молҳои майшӣ	Сомонӣ	47960	54245	79397			
18	Чамъияти Аъмоеён	Кӯрпа (матрас)	Дона	251	138	24100	20043	22009	24100
		Симтӯр	Сомонӣ	0	8654	0			
19	ЧММ «Куруши Кабир»	Пиво	Декалитр	3350	4663	5550	46230	124400	208000
20	ЧММ «Саддам»	Маҳсулоти гуногун	Сомонӣ	28621	29061	31351	1030	1400	1410
21	ЧММ «П. Комилов»	Маҳсулоти гуногун	Сомонӣ	5254	5815	5139	36226	45521	75944
22	ЧММ «Дурдана»	Маҳсулоти гуногун	Сомонӣ	548975	570968	599230	47960	54245	79397
23	ЧММ «Хуршеди Истаравшан»	Маҳсулоти гуногун	Сомонӣ	71829	57014	1214602	3785	3640	2073

Тибқи маълумоти оморӣ, дар соли 2014 ҳаҷми истехсоли маҳсулоти саноатӣ дар корхонаҳои шаҳри Истаравшан хеле афзоиш ёфт. Бар ивази 207 млн. 152,5 ҳазор сомонии нақшавӣ, ба маблағи 263 млн. 454,9 ҳазор сомонӣ маҳсулоти хушсифат истехсол гардид, ки аз нақша 127,2 % (ё 56 млн.302,4 ҳаз. сомонӣ) зиёд мебошад. Яке аз омилҳои асосии зиёдшавии ҳаҷми истехсоли маҳсулот, ин аз тарафи соҳибкорон ворид намудани таҷхизотҳои гуногуни технологияи муносир мебошад. Таҳлилҳо нишон медиҳанд, ки солҳои охир саҳми корхонаҳои саноатии шаҳри Истаравшан дар ташаккули маҷмӯи маҳсулоти саноатии вилояти Суғд торафт зиёд гардида истодааст. Тибқи нишондиҳандаҳои барномавӣ пешбинӣ мешавад, ки дар соли 2020 ҳаҷми истехсоли маҳсулот дар шаҳри Истаравшан нисбат ба нишондиҳандаҳои соли 2014 ба андозаи 1,5 маротиба зиёд гардида, то ба 416 млн. 006,9 ҳаз. сомонӣ мерасад.

Дар ин радиф бояд қайд намуд, ки дастовардҳои саноатии шаҳри Истаравшан асосан аз ҳисоби рушди бемайлони ЧСП «Оби Зулол» ва дигар корхонаҳои хурди истехсоли маводи соҳтмон таъмин шуда истодааст. Чунончӣ, таҳлилҳо нишон медиҳанд, ки саҳми корхонаи номбурда соли 2014 дар ташаккули маҷмӯи маҳсулоти саноатии шаҳри Истаравшан ба 67,2% баробар гардидааст. Ҳамзамон, ҷиҳати рушди бонизоми соҳаи саноати шаҳр дар ЧС “Мк Баракат” 2 таҷхизоти технологияи истехсоли Ҷумҳурии Мардумии Чин ва дар ҷамъияти саҳомии “Нексоз” бошад, таҷхизоти технологияи истехсоли дару тирезаҳои пластикий наасб карда шуданд.

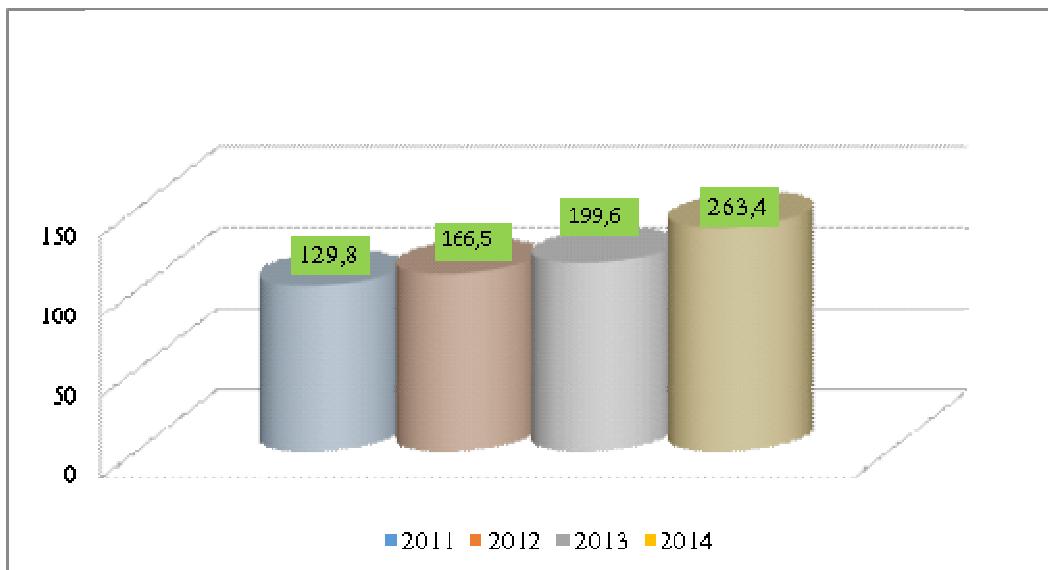
Дар шароити кунунӣ корхонаҳои саноатии шаҳри Истаравшан иқтидорҳои лоиҳавии истехсолиашонро аз 9 дарсад то 85 дарсад истифода менамоянд. Маҳсусан истифодаи ноҷизи иқтидорҳои истехсолӣ дар ҷамъияти саҳомии «Шароббарорӣ» ба қайд гирифта шудааст.

Ҳоло соҳаи саноат таҳминан 14,1% (дар соли 2014 зиёда аз 11,9 млн.сомонӣ) қисми воридотии буҷети маҳаллии шаҳри Истаравшанро таъмин менамояд ва дар оянда бо назардошти истифодаи иқтидорҳои бекорхобида ва таъсиси коргоҳҳои нав, ин нишондиҳанда бояд то 40% зиёд карда шавад. Яке аз афзалиятҳои асосии рушди соҳаи саноати шаҳр тибқи дурнамо дар панҷ соли оянда ба кор даровардани иқтидорҳои нави истехсолӣ ва дар ин замина зиёд намудани ҳаҷми истехсоли маҳсулоти саноатӣ мебошад.

Таҳлили нишондиҳандаҳои истехсоли маҳсулот дар намуди аслӣ нишон медиҳад, ки соли 2014 истехсоли хишт, консерваҳои мевагию сабзавотӣ, маҳсулоти паҳтагӣ, варақаҳо ва спирти ҳом, нисбати соли 2012-ум кам шудааст. Агар сабаби кам шудани истехсоли консерваҳои мевагию сабзавотӣ ба омилҳои мавсимию табиӣ вобастагӣ дошта бошад, пас камшавии ҳаҷми истехсоли дигар намудҳои маҳсулот ба қиматшавии

арзиши ашёи хом, ба талабот ҷавобгӯ набудани сифати он, фарсуда ва кӯҳна шудани таҷхизоти корхонаҳо, ҷудо нашудани квотаҳои зарурӣ ба корхонаҳои истеҳсолкунандай спирт ва дигар омилҳо арзёбӣ мегардад.

*Ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти саноатӣ
дар солҳои 2011-2014 бо нарҳҳои муқоисавӣ (млн.сомонӣ)*

Ҳаҷми умумии маҳсулоти саноатии шаҳр бо ифодаи пулӣ дар соли 2014 нисбати соли 2012 ба 158% зиёд гардидааст. Истеҳсоли масолеҳи соҳтмонӣ 22,7%-и ҳаҷми умумии маҳсулоти саноатии шаҳрро ташкил менамояд.

Дар давоми солҳои 2012-2014 ҳамагӣ 5 корхонаи нави саноатӣ ба фаъолият шурӯъ карданд, ки дар онҳо 157 ҷои корӣ таъсис дода шудааст.

Дар корхонаҳои саноатии шаҳр 2381 нафар коргарон (22,4%-и бо кор таъмин будагон дар шаҳр) фаъолият мекунанд, ки 866 (ё 39,3%) нафарашон занҳо мебошанд. Музди миёнаи меҳнати корхонаҳои саноатӣ соли 2014 беш аз 651 сомониро ташкил кард. Маблағи пардоҳти андоз ба буҷети маҳаллӣ аз ҷониби корхонаҳои саноатӣ дар соли 2014 ҳамагӣ 11,9 млн.сомонӣ (ё худ 14,1% даромади буҷетро) ташкил дод.

Корхонаҳои саноатӣ бо қувваи корӣ таъмин мебошанд, вале бо вучуди он дар баъзе корхонаҳо норасоии мутахассисони баландиҳтинос эҳсос карда мешавад.

Шаҳру деҳоти Истаравшан аз захираҳои табиӣ, ба монанди фосфоритҳо, ашёи хоми табии барои истеҳсоли рангҳои молиданӣ, масолеҳи бинокорӣ, сангҳо ва мармар бой мебошад. Инчунин, захираҳои калони канҷаниҳои маъмули умум (санг, хок, шагал, рег) мавҷуданд.

Ҳолати корхонаҳои саноатӣ. Корхонаҳои саноатии шаҳри Истаравшан бо таҷхизоти технологияи истеҳсолӣ муҷаҳҳаз мебошанд, вале як қисми онҳо (55%) фарсуда гашта, ба раванди истеҳсолот ва сифати маҳсулоти истеҳсолшаванд таъсири манғӣ мерасонанд.

Намудҳои маҳсулот ва иқтидори корхонаҳои саноатии шаҳри Истаравшан

№	Номгӯи корхонаҳо	Номгӯи маҳсулот	Воҳиди ченак	Иқтидори истеҳсолӣ	Иқтидори истеҳсолии воқеъӣ	Холати иноватсионӣ	Истеъмол-кунандагон
1	ЧСП «Оби Зулол»	Нӯшокихо	Ҳазор декалитр	3500,0	3001,9	хуб	Ҷумҳурии Тоҷикистон
		Шарбат	Қутии шартӣ	6-8тн/соат	15/соат	хуб	Ҷумҳурии Тоҷикистон

№	Номгӯи корхонаҳо	Номгӯи маҳсулот	Воҳиди ченак	Иқтидори истеҳсолӣ	Иқтидори истеҳсолии воқеъӣ	Холати иноватсионӣ	Истеъмол-кунандагон
2	ЧММ «Шараф»	Равган	Тн	500	4,5/ шабонарӯз	хуб	Ҷумҳурии Тоҷикистон
3	ЧММ «Элитаи Истаравшан»	Консерва	Кутии шартӣ	1000,0	540,9	хуб	Россия, Тоҷикистон
4	ЧДММ «П. Комилов»	Хишт	х. дон	450/мавсими	450/мавсими	хуб	Россия, Тоҷикистон
5	ЧММ «Кова»	Хишт	х.дона	1,5млн/сол	1 млн/сол	Кӯҳнаю фарсада	Ҷумҳурии Тоҷикистон
6	ЧММ «Ноҳид»	Маҳсулоти пахтагӣ	х.сом.	500кг/рӯз	7,4 млн/сол	Кӯҳнаю фарсада	Белорусия
7	ЧММ «Нодир-2000»	Орд, сабӯс	Тн	3,5/ шабонарӯз	Бо талабот	хуб	Ҷумҳурии Тоҷикистон
8	ЧС «Сафеда»	Равган	Тн	5/ шабонарӯз	2,2/ шабонарӯз	хуб	Ҷумҳурии Тоҷикистон
9	ЧС «Матбуот»	Варақа, рӯзнома, мӯҳрҳо	х. сом	450	401/сол	хуб	Ҷумҳурии Тоҷикистон
10	ЧС «Файз»	Маҳсулотҳои оҳан	х. сом	969/сол	570/сол	хуб	Ҷумҳурии Тоҷикистон
11	ЧСП «Суруш» (собик «Холдинги Камолот»)	Маҳсулоти дузандагӣ	млн.сом.	7,0/сол	1,6/сол	хуб	Ҷумҳурии Тоҷикистон
12	ЧС «Мк Баракат» - собик ЧМ «Орди Истаравшан»	Орд	тн	100/ шабонарӯз	30/ шабонарӯз	Нав	Ҷумҳурии Тоҷикистон
13	ЧСК «Исмоили Сомонӣ»	Нон	Тн	1/ шабонарӯз	0,75/ шабонарӯз	Кӯҳнаю фарсада	шахри Истаравшан
14	ЧС «Файзи Истаравшан»	маҳсулоти дӯхта	х. дон	70/сол	56/сол	хуб	Россия, Тоҷикистон
15	ЧДММ «Дурдана»	хишт	х. дон	3000/ шабонарӯз	2,2/ шабонарӯз	Кӯҳнаю фарсада	Тоҷикистон, Қирғизистон
16	ЧММ «Ҳадид»	Аломати роҳ ва хизматрасониҳо	х.сом	514/сол	251/сол	хуб	Ҷумҳурии Тоҷикистон
17	Ҷамъияти аъмоён	Молҳои ҳархела	х.дона	Бо талабот	Бо талабот	Кӯҳнаю фарсада	шахри Истаравшан
18	ЧС «Нексоз»	м. дӯхта	х.чӯфт	81/сол	81/сол	хуб	Ҷумҳурии Тоҷикистон
19	ЧДММ «Куруши Кабир»	Оби ҷав, шарбати меваҳо	Декалитр	10000/сол	6700/сол	хуб	Вилояти Суғд
20	ЧДММ «Саддам»	Хишт	х.дона	250/сол	195/сол	хуб	Вилояти Суғд
21	ЧММ «Саддам»	Молҳои ҳархела	х.сом	Бо талабот	Бо талабот	хуб	Вилояти Суғд
22	ЧММ «П. Комилов»	Молҳои ҳархела	х.сом	Бо талабот	Бо талабот	хуб	Вилояти Суғд
23	ЧММ «Дурдана»	Молҳои ҳархела	х.сом	Бо талабот	Бо талабот	хуб	Вилояти Суғд
24	ЧММ «Хуршедӣ Истаравшан»	Молҳои ҳархела	х.сом	Бо талабот	Бо талабот	хуб	Вилояти Суғд

Тибқи барномаи мазкур, дар мадди аввал рушди соҳаҳои истифодабарандай ашёи хоми маҳаллӣ, коркарди маҳсулоти кишоварзӣ ва ҳамзамон, таъсиси корхонаҳои хурд қарор дода мешавад. Тадбирҳои асосии Барномаи номбурда барои давраи то соли 2020, дарёфти сарчашмаҳои маблағгузорӣ барои бо технологияи муосир таҷхизонидани корхонаҳои саноатӣ, бунёди корхонаҳои нав барои коркарди ашёи хоми маҳаллӣ, истифодаи иқтидорҳои мавҷуда барои қонеъ намудани талаботи бозори доҳилӣ ва зиёд намудани иқтидори содиротии корхонаҳои коркарди маҳсулоти кишоварзӣ мебошанд.

Чамъияти саҳҳомии «Оби Зулол» ҳамчун Корхонаи муштараки «Оби Зулол» соли 2000 ба фаъолият шурӯй намуда, 276 нафарро бо ҷои корӣ таъмин намуд. Корхона бо технологияи навтарини истеҳсоли Британияи Кабир муҷаҳҳаз буда, ба истеҳсоли нӯшоқиҳои ташнашикан машғул мебошад. Соли 2008 дар корхонаи мазкур ба маблағи тақрибан 10 млн. сомонӣ, ҳатти истеҳсоли шарбатҳои мевагӣ васл карда шуд. Дар соли 2013-2014 аз ҷониби корхонаи ҶС «Оби Зулол» таҷӯзоти мусоири итолиёвӣ ба маблағи 7 млн.600 ҳаз.евро ворид намуда, васл карда шуд ва дар истеҳсолот ҷорӣ карда шуд. Музди миёнаи меҳнати кормандони ҶС «Оби Зулол» дар байнни корхонаҳои саноатии шаҳри Истаравшан аз ҳама баландтарин буда, то 1903,6 сомониро ташкил медиҳад. Маҳсулоти корхона ҳатто дар бозори ҷаҳонӣ рагобатпазир мебошад. Имрӯзҳо маҳсулоти корхонаи мазкур ба кишварҳои ҳамсоя низ, содирот мешавад.

Иқтидор. Ҳамсарҳад будани шаҳри Истаравшан бо вилояти Сирдарёи Ҷумҳурии Ӯзбекистон ва гузаштани шоҳроҳи «Душанбе-Хӯҷанд-Бӯстон-Чанок» аз ҳудуди шаҳри Истаравшан, ба рушди иқтидори саноатии он таъсири мусбӣ мерасонад. Корхонаҳои шаҳр ҳудуди васеъ ва анбору биноҳои зиёде доранд, ки барои таъсис додани сехҳои нав ҷиҳати коркарди маҳсулоти дар бозор раҷобатпазир ва серҳаридор нақши қалон мебозанд. Мақсади асосии рушди саноати шаҳр, диверсификатсияи истеҳсолоти саноатӣ, таъмини истифодаи пурраи иқтидорҳои мавҷуда ва таъфири соҳтори истеҳсолии корхонаҳои саноатӣ, ташкили корхонаҳои нав, хусусан корхонаҳои истеҳсоли масолеҳи бинокорӣ ва коркарди пурраи маҳсулоти кишоварзӣ маҳсуб мейбад.

Иқтидори бузурги корхонаҳои саноатии шаҳри Истаравшан ба пуррагӣ истифода намешаванд. Дар шаҳр зарурати ҷорӣ намудани раванди дастгирии рушди корхонаҳое, ки дар асоси ашёи ҳоми маҳаллӣ фаъолият менамоянд, аз ҷумла коркарди маҳсулоти мевагӣ ва сабзавоти маҳаллӣ ба миён омадааст.

Манбаи асосии афзун гардонидани нишондиҳандаҳои ҳаҷми истеҳсоли маҳсулот дар шаҳр, ин таъсиси корхонаҳои хурду миёнаи саноатӣ, аз ҷумла коркарди ширӯ гӯшт, коркарди меваю сабзавот, рушди баҳшҳои боғандагию дӯзандагӣ, коркарди пӯст ва маҳсулот аз он, коркарди пашм, ба шумор меравад. Дар ҳолати эҳёи фаъолияти коргоҳҳои бекорхобида, имконияти зиёд шудани ҳаҷми маҳсулоти содиротӣ ва таъсиси ҷойҳои нави корӣ ба вучуд меояд ва ин омил метавонад рушди бемайлони шаҳрро таъмин намояд. Бинобар ин ба истеҳсоли ин намудҳои маҳсулот дикқати ҷиддӣ дода шуда, барои сол аз сол зиёдшавии он бо ҷалби сармояи берунаву дохилӣ корҳои назаррасро бояд иҷро кард.

Маҳсулоти асосие, ки ба ҳориҷи кишвар содир мешавад, ин нахи пахта ва консерваҳои мевагӣ мебошад. Бинобар ин ба истеҳсоли ин намудҳои маҳсулот дикқати ҷиддӣ дода шуда, сол аз сол зиёдшавии он пешбинӣ мегардад.

Дар корхонаҳои истеҳсоли маводи соҳтмон корҳои барқарорсозӣ ва реконструксия бо мақсади истеҳсоли маҳсулоти оҳану бетон, коркарди чӯбу таҳта, истеҳсоли сement бо ҷалби сармояи берунаву дохилӣ дар назар дошта шудааст.

Ҷои муҳим дар иқтисодиёти шаҳр ба рушди соҳибкории хурду миёна дода мешавад, ки ҳиссаи он дар соли 2014 ба 38,8% ҳаҷми истеҳсоли саноатӣ ва 14,6% ҳаҷми маҳсулоти кишоварзӣ рост омадааст. Рушди фаъолияти соҳибкорӣ зери таъсири манғии норасоии маблағҳои зарурӣ (инчунин қарзҳои имтиёзном), рушди гайриқаноъатбахши бозори қоғазҳои қимматнок (аксияҳои ҷамъиятҳои саҳҳомӣ), мавҷуд набудани раванди мукаммали андозбанӣ ва дастгирии сустӣ давлатӣ идома дорад.

Барои рушди минбаъдаи соҳаи саноат дар доираи Барномаи мазкур ҷораҳои зерин амалӣ карда мешаванд:

- соҳтмони корхонаҳои нав бо назардошти коркарди ашёи ҳоми маҳаллӣ ва пешниҳоди маҳсулот ба бозори истеъмолӣ;
- ба роҳ мондани истеҳсоли навъҳои нави маҳсулот дар корхонаҳои амалкунандай шаҳр;
- дастгирӣ намудани ташаббусҳои соҳибкорон ва баҳши хусусӣ ҷиҳати бунёду рушди истеҳсолоти саноатӣ дар шаҳр.

Омилҳои дигари паст шудани даромаднокии баъзе корхонаҳои саноатӣ, бад шудани ҳолати инфрасоҳтори мавҷуда, истифодаи таҷхизоти кӯҳна, истифода набурдани усулҳои нави менечмент ва маркетинг дар корхонаҳо, набудани инвеститсияи доҳилию берунӣ барои рушди соҳа, номукаммал будани низоми андозбандӣ, норасогии нерӯи барқ дар фасли зимистон, нокифоягии дастгирии давлатӣ ва баланд будани фоизи қарзҳои бонкӣ аст.

Таҷхизотҳои қисме аз корхонаҳои саноатии шаҳр кӯҳна ва аз ҷиҳати маънавӣ фарсада буда, ба талаботи имрӯза ҷавобгӯй нестанд. Бинобар ин маҳсулоти истеҳсолшудаи онҳо чӣ дар бозори доҳилий ва чӣ дар бозори беруна рақобатпазир нест.

Тибқи барномаи мазкур, то соли 2020 дар шаҳри Истаравшан ба кор андохтани 22 корхонаи нави хурду миёнаи саноатӣ дар назар дошта шудааст.

Дурнамо. Яке аз афзалиятҳои асосии рушди соҳаи саноати шаҳр тибқи дурнамо дар панҷ соли оянда (2016-2020) ба кор даровардани иқтидорҳои нави истеҳсолӣ ва дар ин замина 29% зиёд намудани ҳачми истеҳсоли маҳсулоти саноатӣ мебошад.

Мувофиқи нишондиҳандаҳои дурнамои рушди шаҳри Истаравшан, болоравии ҳачми истеҳсоли маҳсулоти саноатӣ дар соли 2018 нисбати соли 2014 ба 161,7% аз ҳисоби ба кор даровардани иқтидорҳои саноатии нав ва истифодаи технологияҳои муосири коркарди ашёи хоми маҳаллӣ дар назар аст. Аз рӯи нақшай нишондиҳандаҳои дурнамо бо назардошти таҷхизонидани корхонаҳо бо технологияни нав ва пурра ба кор даровадани иқтидорҳои мавҷудаи онҳо, таъсиси корхонаҳои нави хурду миёна, ҳачми истеҳсоли маҳсулоти саноатӣ дар соли 2018 дар қиёс ба соли 2014 қарib 60 фоиз зиёд ҳоҳад шуд. Ҳамзамон дар Барнома ба истифода додани 22 корхонаҳои хурду миёнаи истеҳсолӣ пешбинӣ мегардад.

Тибқи нақшай дурнамо дар шаҳри Истаравшан расонидани ҳачми умумии истеҳсоли маҳсулоти саноатӣ то соли 2020 то ба 400,0 млн. сомонӣ пешбинӣ гардидааст.

Нишондиҳандаҳои дурнамои афзоии истеҳсолоти саноатӣ дар шаҳри Истаравшан барои солҳои 2016-2020 бо нишондиҳандаҳои арзииӣ. (ҳазор сомонӣ)

Дар давоми солҳои 2015–2016 оиди баланд намудани иқтидорҳои мавҷудаи истеҳсолии корхонаҳои калони саноатии шаҳри Истаравшан, ба монанди ҶСП “Оби Зулол”, ҶММ «Суруш», ҶС «Файз», ҶММ “Нексоз”, ҶСШК “Исмоили Сомонӣ” ва дигарон чораҳои зарурӣ андешида мешаванд.

Аз он ҷумла, дар ҶДММ “Файзи Истаравшан” ба камбудиву мушкиниҳои ҷойдошта нигоҳ накарда, дар соли 2015 ба нақша гирифта шудааст, ки иқтидори истеҳсоли маҳсулотро бо ҳаридани мошинаҳои нави дӯзандагӣ васеъ намуда, дар як вақт барои занону духтарони шаҳру дехот 24 ҷойҳои нави корӣ муҳайё намояд.

Нишондиҳандаҳо, Нишондиҳандаҳои арзишӣ - бо ду нарҳифода мешаванд: сурат - бо нархҳои даҳлдор <u>маҳраҷ - бо нархҳои</u> <u>мукоисавии соли 2014.</u>	c. 2014 хисобот	c.2015 баҳодиҳӣ	Дурнамо		Параметрои дурнамо			
			c.2016	с.2016 бо % ниисбати с.2015	c.2017	c.2018	c.2019	c.2020
Саноат								
Махсулоти саноати (корҳо хизматрасонихо) бо нархҳои яклюҳти корҳонаҳо дар корҳонаҳои дорои шаклҳои гуногуни моликият - ҳамагӣ	265968,0	373203,9 319585,9	384400,0 329173,5	103 103	388244,0 332465,2	392126,4 335789,8	396047,7 339147,7	400008,2 342539,2
аз он чумла:								
ЧСП «Оби Зулол»	170871,7	200000,0 185435,8	206000,0 190998,9	103 103	208000,0 192908,9	210000,1 194837,9	216300,1 200683,0	222789,1 206703,5
ЧММ «Шараф»	1351,3	1891,8 1621,5	1948,5 1670,1	103 103	1967,9 1686,8	1987,6 1703,7	2047,2 1754,8	2108,6 1807,4
ЧДММ «Элитаи Истаравшан»	208,8	292,3 250,5	301,0 258,0	103 103	304,0 260,6	307,0 263,2	316,2 271,1	325,9 279,2
ЧДММ «Коваи Истаравшан»	868,5	1215,9 1042,2 1236,0 1059,5	1252,4 1073,5 1273,1 1091,3	103 103 103 103	1264,9 1084,2 1285,8 1102,2	1277,5 1095,0 1298,6 1113,2	1315,8 1127,8 1337,6 1146,6	1355,3 1161,7 1377,7 1180,9
ЧДММ «Ноҳид»	882,9							
ЧДММ «Нодир-2000»	572,0	800,8 686,4 434,5	824,8 706,9 447,5	103 103 103	833,0 713,9 451,9	841,3 721,0 456,4	866,5 742,6 470,1	892,5 764,9 484,2
ЧСШК «Исмоили Сомонӣ»	310,4	744,9	767,2	103	774,9	782,6	806,1	830,3
ЧСП «Сафеда»	1258,9	1762,4 1510,6	1815,3 1555,9	103 103	1833,4 1571,5	1851,7 1587,6	1907,2 1635,2	1964,5 1684,3
ЧДММ «Матбуоти Уротеппа»	401,7	562,3 482,0 838,8	579,2 496,5 863,9	103 103 103	584,9 501,5 872,5	590,7 506,5 881,2	608,4 521,7 907,6	626,7 537,3 934,9
ЧСК «Файз»	599,2	719,0 1085,6	740,6 1118,2	103 103	748,0 1129,4	755,0 1140,7	777,6 1174,9	800,9 1210,2
ЧСП «Суруш»	881,9	983,8	1013,3	103	1023,4	1033,6	1064,6	1096,5
ЧСП «Корпоратсияи Истаравшан»	669,0	1085,6 877,3 4359,7	1118,2 903,6 4490,5	103 103 103	1129,4 912,6 4535,4	1140,7 921,7 4580,7	1174,9 949,4 4718,1	1210,2 977,8 4859,7
ЧСП «Мк Баракат»	3114,1	3736,9 430,5 369,0	3849,0 443,4 380,1	103 103 103	3887,5 447,8 383,9	3926,4 452,3 387,7	4044,2 465,9 399,3	4165,5 479,8 411,3
ЧДММ «ҳадид»	307,5							
ЧММ «Нексоз»	132,3	172,6 152,4 33,7	177,8 156,9 34,7	103 103 103	179,6 158,5 35,0	181,4 160,1 35,3	186,8 164,9 36,4	192,4 169,8 37,5
Чамъияти аъмоён	24,1	28,9	29,8	103	30,1	30,4	31,3	32,2
ЧДММ «Файзи Истаравшан»	818,6	1146,0 982,3	1180,4 1011,8	103 103	1192,2 1021,9	1204,1 1032,1	1240,2 1063,1	1277,4 1094,9
ЧДММ «Хур shedи Истаравшан»	1784,3	2498,0 2141,1	2572,9 2205,4	103 103	2598,6 2227,4	2624,6 2249,7	2703,3 2317,2	2784,4 2386,7
ЧДММ «Дурдона»	515,9	722,7 619,3 279,3	744,4 637,9 287,7	103 103 103	751,8 644,3 290,6	759,3 650,7 293,5	782,1 670,2 302,3	805,5 690,3 311,4
ЧДММ «Пӯлод Комилов»	199,5	239,4	246,6	103	249,1	251,6	259,1	266,9
ЧДММ «Куруши Кабир»	208,0	291,2 499,2	299,9 514,2	103 103	302,9 519,3	305,9 524,5	315,1 540,2	324,5 556,4
ЧММ «Саддам»	106,1	148,5 127,3	152,9 131,1	103 103	154,4 132,4	155,9 133,7	160,6 137,7	165,4 141,8
ЧММ «Агробизнес»	148,7	208,2 178,4	214,4 183,7	103 103	216,5 185,5	218,7 187,3	225,3 192,9	232,0 198,7

Нишондиҳандаҳо, Нишондиҳандаҳои арзишӣ - бо ду нарҳифода мешаванд: сурат - бо нархҳои даҳлдор <u>маҳраҷ - бо нархҳои</u> <u>мукоисавии соли 2014.</u>	с. 2014 хисобот	с.2015 баҳодиҳӣ	Дурнамо		Параметрои дурнамо			
			с.2016	с.2016 бо % ниисбати с.2015	с.2017	с.2018	с.2019	с.2020
ЧММ «Шаҳло»	514,3	720,0	741,6	103	749,0	756,5	779,2	802,6
		617,1	635,6	103	641,9	648,3	667,7	687,8
ЧММ «Ҳочи Абдусаттор»	168,0	235,2	242,2	103	244,6	247,0	254,4	262,0
		201,6	207,6	103	209,7	211,8	218,1	224,7
ЧММ «Покиза-2013»	1351,2	1891,6	1948,3	103	1967,8	1987,5	2047,1	2108,5
		1621,4	1670,0	103	1686,7	1703,6	1754,7	1807,3
ЧММ «Нурпласт»	222,0	310,8	320,1	103	323,3	326,5	336,3	346,4
		266,4	274,4	103	277,1	279,9	288,2	296,9
Ҷамъи корхонаҳои ўҳдадоригирифта	188623,2	264921,3	272868,9	103	275597,6	278353,6	286704,2	295305,3
Дигар корхонаҳои хурди шаҳр	3119,3	226772,2	233575,4	103	235911,1	238270,2	245418,3	252780,8
		4367,0	4498,0	103	4542,9	4588,3	4725,9	4867,7
Сектори хусусӣ	65195,1	3743,1	3855,4	103	3893,9	3932,8	4050,8	4172,3
		91273,1	94011,3	103	94951,4	95900,9	98777,9	101741,3
Хизматрасонӣ	9030,4	78234,1	80581,1	103	81386,9	82200,8	84666,8	87206,8
		12642,5	13021,8	103	13152,0	13282,5	13680,9	14091,4
		10836,4	11161,5	103	11273,1	11385,8	11727,3	12079,2

Дар ЧСК “Файз” дар соли 2014 ҳаҷми маҳсулот 599,2 ҳазор сомониро ташкил дод, ки нисбат ба соли 2013 такрибан 28,3 ҳазор сомонӣ зиёд буда, дар назар аст, ки ҳаҷми истеҳсоли маҳсулотро аз иқтидорҳои мавҷуда зиёд намуда, шумораи коргаронро то ба 27 нафар расонад. Захира ва имкониятҳо барои боз ҳам зиёд намудани ҳаҷми истеҳсоли маҳсулот, бо мавҷудияти биноҳои истеҳсолӣ, амборҳо, қувваи барқ, об мавҷуд мебошад, ки он ниёз ба ҷалби инвеститсияҳои дохилию ҳориҷӣ дорад, зеро ҷамъият барои тараққиёти истеҳсолӣ маблағи кофӣ надорад.

ЧСШК “Исмоили Сомонӣ” чанд сол инҷониб дар асоси шартномаи СММ аз рӯи Барномаи Озукавории Ҷаҳонӣ оиди пухтани нон (хлеб) қисман барои муассисаҳои таълимии дəҳоти дар ҳамкорӣ бо Раёсати Маорифи шаҳри Истаравшан фаъолият намуда, ҳамасола нақшаҳои худро пурраву барзиёд иҷро менамояд. Дар соли 2014 корхонаи номбурда ба маблағи 310143 сомонӣ ё ба микдори 181,3 тонна маҳсулот истеҳсол намуда, нақшай солонаро аз рӯи дурнамои соли 2014 ба андозаи 110,7% иҷро намуд.

Роҳбарияти корхонаҳои саноатии шаҳри Истаравшан ин равандро идома дода, дар солҳои оянда низ ният доранд, нақшаҳои дурнамои солҳои 2016-2020-ро бо сарбаландӣ иҷро намоянд.

Ҷамъияти масъулияташ маҳдуди “Нексоз” истеҳсоли маҳсулоти дӯзандагӣ ва маҳсулоти маданий-маиширо ба роҳ мондааст. Ҳаҷми истеҳсоли маҳсулот дар ширкати зикршуда дар соли 2014 беш аз 132,3 ҳаз. сомониро ташкил дод, ки назар ба соли 2013, 147,8% зиёд мебошад. Дар соли 2015 корхона бунёди боз як коргоҳи нави истеҳсоли дару тирезаҳои пластикиро ба нақша гирифтааст, ки ин ба 12% зиёд намудани ҳаҷми истеҳсоли маҳсулот ва ташкили 12 ҷойи нави корӣ мусоидат ҳоҳад намуд.

ЧСП “Холдинги Камолот” нақшай истеҳсолиашро (хизматрасониро) мукаммал намуда, дар ҳаҷми 1 млн. 550,9 ҳаз. сомонӣ маҳсулот истеҳсол намуд, ки он 123,4%-ро ташкил намуд. Тибқи маълумотномаи роҳбарияти корхона, дар соли 2015 коргоҳ ба ду қисм, яъне ба ЧСШК “Суруш” ва ЧСП “Корпоратсияи Истаравшан” тақсим шуда, дар оянда дар назар аст, ки нақшаҳои истеҳсолиро низ саривакт ва барзиёд иҷро менамоянд.

Ҳамзамон бояд қайд намуд, ки дар соли 2014 дар соҳаи саноати шаҳри Истаравшан ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоту хизматрасонихо дар сектори хусусӣ ва дар ҳамаи корхонаҳои хурди истеҳсоли хуб ба роҳ монда шуда, иҷроиши нақшаҳои истеҳсолӣ ба 300,7 фоиз баробар гардид, ки ин ба 65 млн. 195 ҳазор сомонӣ баробар мебошад.

*Ниишондхандако ва параметрҳои дурнамои рушиди соҳаи саноатии
шаҳри Истаравшан дар солҳои 2016-2020*

Ниишондхандако	c.2014 хисобот	c.2015 баҳодихӣ	Дурнамо		Параметрҳои дурнамо			
			c.2016	c.2016 бо % ниисбати c.2014	c.2017	c.2018	c.2019	c.2020
Саноат								
Истехсоли маҳсулоти саноатӣ (дар шакли асл) дар корхонаҳои дорои ҳамагуна шакли моликият бо нишон додани тобеъияти идоравии онҳо (бо ченакҳои даҳлдор)								
ЧСП «Оби Зулол»								
Нӯшокиҳои ташнашикани ранга (ҳазор дал.)	5471529	6292258	6606870,9	105	6672939,6	6739669	6807066	6875136
Обҳо (минералӣ ва нӯшоқӣ) (ҳ. дал.)	1314037	1511142	1586699	105	1602566	1618592	1634778	1651126
Шаҳду шарбат (ҳазор к/ш)	5139	5910	6205,5	105	6267,5	6330,2	6393,5	6457,4
Хамираи мева (ҳазор к/ш)	1220,0	1403	1473,1	105	1487,8	1502,6	1517,6	1532,8
ЧММ «Шараф»								
Равған (тн)	85	97,7	102,5	105	105,9	106,9	107,8	109,0
ЧММ «Элитай Истаравшан»								
Маҳсулоти консервагӣ (тӯб)	158,4	182,1	191,2	105	193,1	195,0	196,9	198,9
ЧММ «Ноҳид»								
Калобаи трикотаҷӣ	56,9	58,0	60,2	105	60,8	61,4	62,0	62,6
Матои трикотаҷӣ	14,0	15,0	15,7	105	15,8	115,9	117,0	118,2
Маҳсулоти тайёри трикотаҷӣ (майка ва тагпӯши мардона).	4950	8000	8400	105	6464	6528	6593,3	6659,2
ЧДММ «Нодир-2000»								
Орди навъи 1-ӯм (тн)	105,9	116,4	122,2	105	123,4	124,6	125,8	127,1
Орди навъи 2-ӯм (тн)	42	46,2	48,5	105	48,9	49,3	49,8	50,3
Сабӯс	4,8	5,2	5,5	105	5,6	5,7	5,8	5,9
ЧСП «Сафеда»								
Равғани пахта (кг)	78,3	90,0	94,5	105	95,4	96,3	97,2	98,2
Кунчора (кг)	434,7	500	525	105	530,2	535	540,3	545,7
Ҷурғот	26,3	30,0	31,5	105	31,8	32,1	32,4	32,7
ЧДММ «Матбуоти Ӯротеппа»								
Бланкаҳои варагаи нашрӣ	168,5	202,2	212,3	105	214,4	216,5	218,7	220,8
Рӯзнома (ҳазор нусха)	774,4	929,2	975,6	105	985,3	995,1	1005	1015
Мехр (Сомонӣ)	2073,0	2487,6	2612	105	2638	2664	2690,6	2717,5
ЧСК «Файз»								
Дарвазаи оҳанин (дона)	119	130,9	137,4	105	138	140	141,4	142,8
Маҳсулоти оҳанин (метр)	731	804,1	844,3	105	852	860	868,6	877,3
Дар ва тиреза (дона)	194	213,4	224,0	105	226	228	230,3	232,6
ЧСП «Мк Баракат»								
Орди нави якум (тонна)	1325,2	1523,9	1600	105	1616	1632	1648,3	1664,8

Нишондхандаҳо	с.2014 ҳисобот	с.2015 баҳодиҳӣ	Дурнамо		Параметрои дурнамо			
			с.2016	с.2016 бо % ниисбати с.2014	с.2017	с.2018	с.2019	с.2020
Орди нави дуюм (тонна)	142,4	163,7	171,8	105	173,5	175,2	176,9	178,8
Сабӯс (тонна)	431,6	496,3	521,1	105	526,3	531,5	536,8	542,2
ҶСШК «Исмоили Сомонӣ»								
Хлеб (донна)	181,3	194,9	204,6	105	206,6	208	210,1	212,2
ҶС «Корпоратсияи Истаравшан»								
Маҳсулоти дӯхта	24660	27399	28768	105	29055	29345	29638,4	29934,8
ҶСШК «Суруш»								
Маҳсулоти дӯхта (дона)	34543	37997	39896	105	40294	40697	41376,7	1790,5
Маҳсулоти дуредгарӣ (дона)	1410	1424	1495,2	105	1510	1525	1540,2	1555,6
Соҳтани дарҳои оҳанин (дона)	15	17	17,8	105	19,9	20,0	20,2	20,4
ҶДММ «Ҳадид»								
Аломатҳои роҳ (сомон)	72613	79874	83867,7	105	84706	85553,4	86408,9	87214
Асосии аломатҳои роҳ (сомон)	3331	3664	3847,2	105	3885,6	3924,4	3963,6	4129
Хизматрасони (сомон)	231556	254712	267447,6	105	270122	272823	275551	28644
ҶС «Нексоз»								
Маҳсулоти дӯзандагӣ (сомонӣ)	52929	64573	67801,6	105	68479,6	69164,4	69856	70254
Маҳсулоти маданию маишӣ (сомонӣ)	79397	96865	101708,2	105	102725,2	103752,4	104790	105421
Ҷамъияти Аъмоён								
Қўрпа (матрас) (адад)полиэтиленӣ (ҳ. дона)	24100	25932	27228,6	105	27500,8	27775,8	28053,6	29102
Тоза карданӣ пахта	4910	5258	5520,9	105	5576,1	5631,8	5688,1	5694
ҶДММ «Куруши Кабир»								
Оби чав (ҳ. литер)	5550	6383	6702	105	6769	6836	6904	7028
ҶДММ «Файзи Истаравшан»								
Маҳсулоти дӯхта (дона)	63232	67658	71041	105	71751	72468	73193	74311
ҶДММ «Хуршеди Истаравшан»								
Равғани пахта (тонна)	136,7	157,2	165,0	105	166,6	168,3	170	172
Кунчора (тонна)	802,4	222,7	233,8	105	236,1	238	240,4	242,7
ҶДММ "Пӯлод Комилов"								
Хишт (ҳаз. дона)	443,3	509,8	535,2	105	540,6	546	551,5	553,7
ҶММ "Саддам"								
Хишт	239,6	263,5	276,6	105	279,3	282	285	288
ҶДММ «Дурдона»								
Хишти пухта (ҳ.дона)	948,4	1090,6	1145,1	105	1156,5	1168,1	1180	1197
ҶДММ «Коваи Истаравшан»								
Хишти пухта (дона)	888,3	1021	1072	105	1082	1092	1103	1134

2.2. СОҲИБКОРИИ ХУРДУ МИЁНА

Арзёбӣ ва таҳлили вазъи соҳа. Рушди соҳибкории хурду миёна барои иқтисодиёти маҳаллӣ аҳамияти қалон дорад. Муҳоҳидаҳо нишон медиҳанд, ки мардуми шаҳру деҳоти Истаравшан дар бобати рушди фаъолияти соҳибкорӣ нисбат ба дигар минтақаҳои мамлакат пешсаф мебошанд. Воқеан дар шароити кунунӣ соҳибкории

хурду миёна (СХМ) дар шаҳри Истаравшан ҳамчун соҳаи мустақил ташаккул ёфтааст ва дар рушди соҳаҳои иқтисодиёти иҷтимоиёти шаҳр нақши муҳимро мебозад. Ба ин нигоҳ накарда, ҳоло аз ҷониби мақомоти даҳлдор барои дастгирӣ ва мусоидат намудан ба рушди СХМ иқдомҳои маҷмуавӣ амалӣ шуда истодаанд.

Солҳои охир дар шаҳри Истаравшан як қатор корхонаҳои хурду миёна (ба монанди ҶДММ “Умаров Сарвар”, “Гулдаст Истаравшан”, “Нури Муҳаммад”, “Юсупов”, “Суруш X”, “Умед 2005”, “Фатҳиддин”, “Қуми Яққатол” ва СИ “Ваҳобов Илҳом”) ташкил гардиданд, ки ҷиҳати таъмини эҳтиёҷоти мардум ва ташкили 211 ҷойҳои нави корӣ самаранок фаъолият намуда, аз рушди фаъолияти соҳибкории хурду миёна дар бахши истеҳсолот дарак медиҳанд. Дар натиҷа, соли 2014 аз ҷониби субъектҳои СХМ ба маблағи умумии 3 млн.119,3 ҳаз.сомонӣ маҳсулоти саноатӣ истеҳсол карда шуд. Бояд қайд намуд, ки соли 2014 афзоиши истеҳсоли маҳсулот дар бахши саноатии СХМ нисбат ба соли 2013 ба андозаи 33,9% таъмин карда шуд.

Соли 2014 дар шаҳри Истаравшан 2516 нафар бо патент ва 5474 нафар бо шаҳодатнома ба фаъолияти соҳибкории инфиродӣ машғул буданд.

Нишондиҳандаҳои соҳаи савдо ва хизматрасониҳо. (млн. сомонӣ)

Нишондиҳандаҳо	соли 2012	соли 2013	соли 2014
Муомилоти моли чакана, ҳамагӣ:	266,8	296,4	308,2
Муомилоти моли чакана (хусусӣ)	239,9	259,8	258,9
Хизматрасониҳои пулакӣ	177,0	206,9	229,0

Дар соҳаи соҳибкории шаҳри Истаравшан, коркарди гӯшту шир ва истеҳсоли ҳасибу панир, пухтани нону кулчаҳои гуногун, шириниҳои миллию тортҳо ва дигар маҳсулоти қаннодӣ, истеҳсоли орду биринҷ, равғани растаний ва нӯшоқиҳои ташнашикан, дӯхтани либосҳои миллию истеҳсоли маҳсулоти ҳунарҳои мардумӣ ва дигар ҳунарҳо хеле ривоҷ ёфтааст. Қобили зикр аст, ки дар шаҳр истеҳсоли маводи соҳтмон (дару тиреза, блокҳои девории бетониву ҳиши ташкил, плиткаҳо барои пиёдароҳраву элементҳои меъмории хурд) васеъ ба роҳ монда шудааст.

Аз ҷониби соҳибкорони шаҳр солҳои охир даҳҳо иншооту коргоҳҳои хурд ва нуқтаҳои хизматрасониву майшӣ ба истифода дода шудаанд. Чунонҷӣ, дар соли 2014 аз ҷониби соҳибкорон корхонаҳои хурди дӯзандагии “Faфуров, корхонаҳои истеҳсоли ҳиши ташкил” (семблок) «Мақсад Ақрамӣ» ва “Додобоев К.”, коргоҳи истеҳсоли маҳсулоти нонӣ “Шарипова С.”, корхонаи истеҳсоли қолинҳои миллӣ «Ҳамдамов Қ», корхонаи истеҳсоли равған «Наср-110» ва гайраҳо ба истифода дода шуда, зиёда аз 189 нафар сокинони маҳаллӣ бо кори доимӣ таъмин гардиданд.

Тибқи маълумоти оморӣ дар шаҳри Истаравшан дар соҳаи СХМ **19353** нафар машғул мебошанд, ки он 13,2% шумораи умумии аҳолии қобили меҳнат ё 20,8% шумораи умумии аҳолии аз ҷиҳати иқтисодӣ фаъолро ташкил медиҳад.

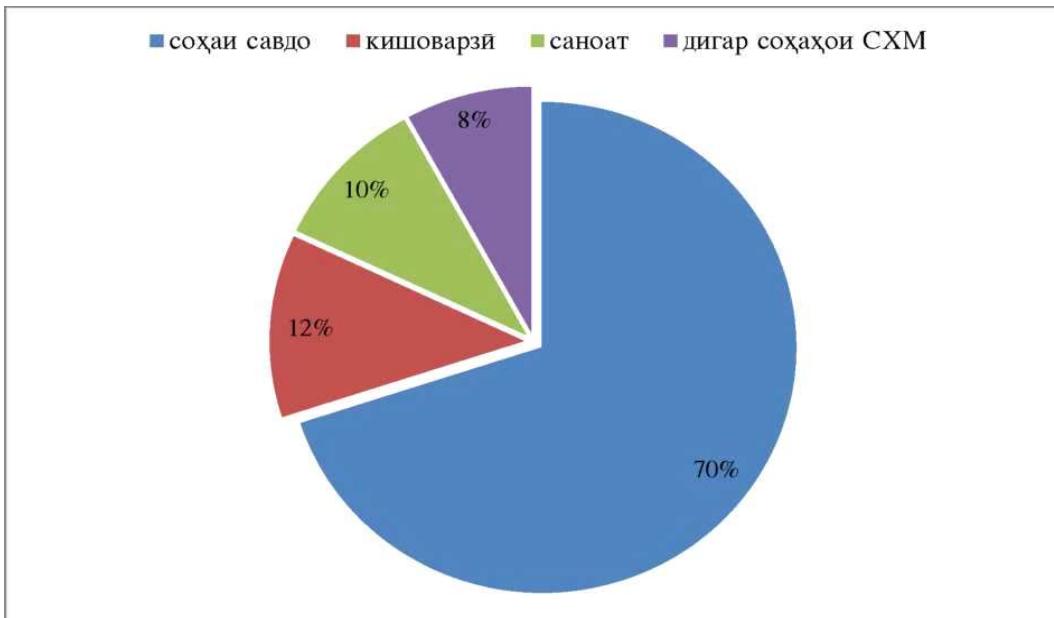
Шумораи соҳибкорони хурду миёна аз рӯи соҳаҳо

Соҳа	Шумораи кормандон		
	Соли 2013	Соли 2014	Нимсолаи аввали соли 2015
Саноат	887	942	776
Нақлиёт ва алоқа	232	242	216
Савдо	848	1237	1220
Кишоварзӣ	15543	16853	9329
Соҳтмон	70	79	96
Чамъ:	17580	19353	11637

Бояд қайд намуд, ки саҳми соҳибкорон дар ташаккули буҷети шаҳри Истаравшан назаррас буда, соли 2014 аз ҷониби онҳо дар ҳаҷми 3 млн. 119,3 ҳаз.сомонӣ маҳсулот

истехсол гардидааст, ки ин нисбат ба соли 2013, қариб 3 маротиба зиёд буда, 295%-ро ташкил медиҳад.

Саҳми СХМ дар ташаккули қисми даромади буҷети шаҳри Истаравшан дар соли 2014 (%)

Хизматрасониҳо барои рушди фаъолияти соҳибкорӣ. Дар ҳудуди шаҳри Истаравшан шӯъбаҳои Бонки давлатии амонатгузории “Амонатбонк”, ЧСК “Агроинвестбонк”, ЧСК “Ориёнбонк”, ЧСК “Бонки Эсхата”, ЧСП “Тоҷпромбонк”, ЧСК “Фононбонк” ва ЧСП “Тоҷиксодиротбонк”, ЧСП «Аксесбонк Тоҷикистон» инчунин, намояндағиҳои ташкилотҳои хурди қарзиҳии “Арванд”, “Имон интернейшнл”, “Финка”, “Спитамен-Капитал” ва “Аввалин бонки молиявии хурд” фаъолият менамоянд.

Маблагҳои қарзии дар соли 2014 ба субъектҳои СХМ пешниҳодгардида (млн. сомонӣ)

Соҳа	Бонкҳо		Ташкилотҳои қарзҳои хурд	
	Маблаги умумии қарзҳо	Шумораи қарзгирандагон	Маблаги умумии қарзҳо	Шумораи қарзгирандагон
Кишоварзӣ	14036,8	241	42025,0	693
Соҳибкорӣ	47840,5	1621	46092,7	2584
Карзҳои истеъмолӣ	21673,8	4711	19091,2	5209
Дигарҳо	54054,4	9281	28773,6	9755
Ҷамъ:	137605,5	15854	135982,5	182421

Соли 2014 аз тарафи бонкҳо ва ташкилотҳои қарзиҳии хурд ба субъектҳои фаъолияти соҳибкории ҳудуди шаҳри Истаравшан дар маҷмӯъ ба маблаги умумии 273 млн.588 ҳаз. сомонӣ қарз дода шудааст. Таҳлил нишон медиҳад, ки 29,4%-и ҳамаи қарзҳои додашуда барои дастгирии рушди соҳибкории хурду миёна равона шудаанд.

Мушкилиҳои соҳибкорӣ. Нокифоягии маблагҳои худи барои сармоягузорӣ ба фаъолияти соҳибкорӣ, мавҷуд набудани марказҳои машваратӣ барои рушди соҳибкорӣ, паст будани сатҳи муколамаи баҳши давлатӣ ва соҳибкорӣ дар масъалаҳои рушд, нокифоя будани фаъолияти ассотсиатсияҳои соҳибкорон, баланд будани фоизи қарзҳои пешниҳодшаванда, мушкилот дар дастрасӣ ба қарзҳо (фоизи баланди қарз, кашолкорӣ ҳангоми ҳучҷатгузориву барасмиятдарорӣ), мавҷуд набудани инфраструктураи роҳи оҳан, фаъолият накарданӣ фурудгоҳ, нокифоягии малакаҳои лозима барои ташкил намудан ва идоракунии фаъолияти соҳибкорӣ дар байни занон.

*Нииондиҳандаҳои дурнамои рушиди бозори истеъмолӣ дар шаҳри Истаравишан
барои солҳои 2016-2020. (ҳазор сомонӣ)*

Нишондиҳандаҳо	с.2014 ҳисобот	с.2015 баҳодиҳӣ	Дурнамо		Параметрҳои дурнамо			
			2016	2016 бо % нисбат ба 2015	2017	2018	2019	2020
Бозори истеъмолӣ								
Гардиши моли чакана дар хамаи соҳаҳо бо нарҳҳои чорӣ	308,2	326,7	352,8	108	374	392,7	412,3	432,9
Ҳаҷми хизматрасонии пулакӣ ба аҳолӣ дар хамаи соҳаҳо	229,0	249,8	272,5	109,1	297,2	324,2	353,6	385,7

*Нииондиҳандаҳои дурнамои рушиди СХМ дар шаҳри Истаравишан
барои солҳои 2016-2020*

Нишондиҳандаҳо	Соли 2014 ҳисобот	Соли 2015 Баҳодиҳӣ	Соли 2016	Параметрҳои дурнамо				
				Соли 2017	Соли 2018	Соли 2019	Соли 2020	Соли 2020 сисбати соли 2014 бо %
Теъдоди корхонаҳо (бе хоҷагиҳои дехқонӣ (фермерӣ) то 15 нафар (воҳид)	14	16	18	20	22	24	26	186
Теъдоди корхонаҳо (бе хоҷагиҳои дехқонӣ (фермерӣ) то 50 нафар	10	12	14	16	18	20	22	220
Шумораи амалқунандагони корхонаҳо то 15 нафар	14	16	18	20	22	24	26	186
Шумораи амалқунандагони корхонаҳо то 50 нафар	10	12	14	16	18	20	22	220
Шумораи коргарон (ҳазор нафар)	0,160	0,190	0,209	0,229	0,252	0,277	0,305	190
Маблағи умумӣ аз фурӯши маҳсулот ва хизматрасонӣ (ҳазор сомонӣ)	1599	1800	1854	1909	1966	2025	2086	130
Шумораи соҳибкорони инфиродӣ (ҳазор нафар) аз чумла: фаъолиятдошта, - бо шаҳодатнома	7990	8229	9052	9957	10953	12048	13253	166
- бо патент (ҳазор нафар)	5474	5638	6202	6822	7504	8255	9080	166
	2516	2591	2850	3135	3449	3794	4173	166

Нииондиҳандаҳои дурнамои рушиди робитаҳои иқтисодии хориҷии шаҳри Истаравишан барои солҳои 2016-2020

Нишондиҳандаҳо	с.2014 ҳисобот	с.2015 баҳодиҳӣ	Дурнамо		Параметрҳои дурнамо			
			с.2016	с.2016 % 2014	2017	2018	2019	2020
Гардиши савдои хориҷӣ – ҳамагӣ: (ҳазор долл.ИМА)								
аз он чумла:								
Содирот - ҳамагӣ (ҳазор долл.ИМА)	2629,2	2892,1	3181,3	110	3499,5	3849,4	4234,3	4657,8
Маҳсулоти меваю себ ҶСП «Оби Зулол» (ҳазор тонна) (ҳазор долл.ИМА)	90,9	99,9	109,8	110	120,8	132,9	146,2	160,8
	49,3	54,5	59,9	110	65,8	72,4	79,7	87,7
Марвориди табии, сангҳои қимматбахо (ҳазор долл.ИМА)	-	-	-	-	-	-	-	-
Либос ва лавозимоти боғандагӣ (ҳазор долл.ИМА)	155,8	171,4	188,5	110	207,3	228,1	250,8	275,9

Нишондиҳандаҳо	с.2014 хисобот	с.2015 баҳодиҳӣ	Дурнамо с.2016	Параметрҳои дурнамо				
				с.2016 % 2014	2017	2018	2019	2020
Воситаҳои нақлиёти заминӣ (ҳазор долл.ИМА)	1717,7	1889,4	2078,4	110	2286,2	2514,8	2766,3	3042,9
Нерӯи барқ (млн. кВт/с) (ҳазор долл.ИМА)	39789,2	43768,2	48144,9	110	52959,4	58255,4	64080,8	70488,9
	706,3	766,9	854,6	110	940,0	1034,0	1137,4	1251,1
Воридот - ҳамагӣ (ҳазор долл.ИМА)	8574,5	94311,9	10375,0	110	11412,5	12553,7	13809,1	15190,0
Равғани растани ва чорво (ҳазор тонна) (ҳазор долл.ИМА)	80,0	88,0	96,8	110	106,4	117,1	128,7	141,6
	80,0	88,0	96,8	110	106,4	117,1	128,7	141,6
Қанд ва маҳсулоти қаннодӣ (ҳазор тонна) (ҳазор долл.ИМА)	5100,7	5610,7	6171,8	110	6789,0	7467,9	8214,7	9036,1
Чуб ва маҳсулоти он (ҳазор тонна) (ҳазор долл.ИМА)	3861,0	4274,1	4671,8	110	5138,9	5652,8	6218,0	6839,9
Маҳсулоти керамикӣ (ҳазор тонна) (ҳазор долл.ИМА)	5161,0	5677,1	6244,8	110	6869,2	7556,2	8311,7	9142,9
Мошинаҳои баркӣ ва таҷқизот (ҳазор тонна)	2570,4	2827,4	3110,1	110	3421,2	3763,3	4139,6	4553,6
(ҳазор долл.ИМА)	1191,2	1310,2	1441,2	110	1585,3	1743,8	1918,2	2110,0
	1082,8	1190,0	1310,0	110	1441,0	1585,1	1743,6	1917,9
Мошинаҳои баркӣ ва таҷқизот (ҳазор тонна)	242,5	266,7	293,4	110	322,7	355,0	390,5	429,5
(ҳазор долл.ИМА)	927,1	1019,8	1121,7	110	1233,9	1357,3	1493,0	1642,3
	4558,6	5014,5	5515,9	110	6067,6	6674,5	7341,8	8075,9
Нерӯи барқ (млн.кВт/с) (ҳазор долл.ИМА)	52,7	57,9	63,8	110	702,1	772,4	849,5	934,5

2.3. Соҳаи кишоварзӣ

Кишоварзӣ соҳаи қадимаи аҷдодии аҳолии Истаравшан буда, пешрафти истеҳсолоти он омили муҳимтарини таъмини амнияти озуқаворӣ мебошад. Рушди соҳаи кишоварзӣ на танҳо масъалаи иқтисодӣ, балки хусусияти иҷтимоӣ низ дорад, зеро 72,7%-и аҳолии кобили меҳнати шаҳри Истаравшан дар дехот зиндагӣ доранд.

Низоми идорақунии соҳаи кишоварзӣ. Дар шаҳри Истаравшан 7763 хоҷагиҳои дехқонӣ (3405 хоҷагиҳои инфиродӣ ва 3660 хоҷагиҳои оилавӣ), ва 698 хоҷагиҳои колективӣ ташкил карда шудаанд ва ба ихтиёри онҳо 52971 гектар заминҳои кишоварзӣ вобаста карда шудаанд. Дар шаҳри Истаравшан 227 хоҷагии дехқонӣ ба 17 ассотсиатсия муттаҳид гардидаанд.

Истифодаи замин. Аз рӯи маълумоти расмӣ ба ҳолати 1 январи соли 2015 майдони умумии заминҳои шаҳри Истаравшан 101323 гектарро ташкил медиҳад. Аз ин масоҳат 64659 гектар (ё 64%) заминҳои кишоварзӣ, аз ҷумла 24226 гектари он (ё 37,3%-и замини кишоварзӣ) заминҳои корам мебошад. Дар шаҳри Истаравшан 24305 хонавода истиқомат дошта, ҳамагӣ 6314 гектар (ё 6,2%) замини наздиҳавлигӣ доранд, ки 1943 гектари он замини обӣ мебошад.

Аз майдони умумии заминҳо 1,7% заминҳои зери иморату иншоотҳо, 1,1% роҳҳо ва роҳҳои ҷорвогузар, 8% ҷангали бешазор, 6% замини зери дарахтони бисёрсола, 5% заминҳои наздиҳавлигӣ, 1% заминҳои ёрирасони хоҷагиҳои шаҳсӣ, 18% заминҳои корам ва 59,2%-ро ҷароғоҳо ташкил медиҳанд. Таҳлилҳо нишон медиҳанд, ки ба ҳолати 1 январи соли 2015 ба ҳар сар аҳолии шаҳри Истаравшан ба ҳисоби миёна 0,038 га заминҳои обӣ рост меояд ва ин тамоюл сол то сол коҳиҷӯ ёфта истодааст.

Самтҳои асосии фаъолияти хоҷагиҳои кишоварзии шаҳри Истаравшанро сабзвоткорӣ, картошкапарварӣ, ғаллакорӣ, ҷорводорӣ ва боғдорӣ ташкил медиҳанд.

Аз рӯи ҳаҷми натуралии истеҳсоли маҳсулоти муҳталифи кишоварзӣ дар соли 2014 ба ҳар сари аҳолӣ: ғалладонагиҳо 548 кг, сабзвот 375 кг, картошка 65,2 кг ва шир 258 кг рост меояд. Мутаассифона зиёда аз 8,0 гектар заминҳои обӣ бинобар бад гаштани ҳолати мелиоративиашон, тайи солҳои охир мавриди кишти зироатҳо қарор нагирифтаанд.

Растанипарварӣ. Ҳаҷми умумии истеҳсоли маҳсулот дар бахши растанипарварӣ дар ҳамаи категорияҳои хочагиҳои шаҳр дар соли 2014 - 62,8 млн. сомониро ташкил додааст, ки нисбат ба нишондиҳандаҳои соли 2012 ба андозаи 7,6 % зиёд мебошад. Натиҷаи таҳлил нишон дод, ки ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти растанипарварӣ дар солҳои охир рӯ ба афзоиш дошта, ҳосилнокӣ аз ҳар гектар замин ба истиснои ҳосили картошка ва полезиҳо нисбатан зиёд шудааст. Дар соли 2014 нисбат ба соли 2012 истеҳсоли ғалладонагӣ 7,7% ва истеҳсоли сабзавот 3,4% боло рафтааст. Вале зиёд шудани ҳаҷми маҳсулоти ғалладонагӣ ва сабзавот аз ҳисоби анҷом додани кишти такрорӣ ба вучуд омадааст. Зеро дар соли 2014 аз ҳисоби кишти такрорӣ (фақат дар хочагиҳои хонаводаҳо) 4,9 ҳаз. тонна ғалладонагиҳо ва 1,9 ҳаз. тонна сабзавот иловагӣ истеҳсол шудааст.

Истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ дар хочагиҳои шаҳри Истравишан

№	Нишондиҳандаҳо	Воҳиди ченак	Соли 2009	Соли 2010	Соли 2011	Соли 2012	Соли 2013	Соли 2014
	Ҳаҷми маҳсулоти кишоварзӣ	ҳаз. сомонӣ	458147	465338	465209	369894	409870	545115
	Аз ҷумла: Растанипарварӣ	ҳаз. сомонӣ	375939	382928	382319	271121	300881	408352
	Чорвондорӣ	ҳаз. сомонӣ	82209	82411	82889	98773	108989	136763
1	Ғалладонагӣ	тонна	34516	35132	15499	24189	33243	25874
	Кишти замин	га	21557	22553	22652	22165	22193	21339
	Ҳосилнокӣ	сентнер	16	15,5	9,6	13,9	14,8	15,6
2	Сабзавот	тонна	51316	51674	54878	55194	61002	63408
	Кишти замин	га	1664	1604	1725	1713	1747	1724
	Ҳосилнокӣ	сентнер	267,4	276,7	277,9	284,1	296,2	311,6
3	Картошка	тонна	34190	34199	36468	40166	44008	33244
	Кишти замин	га	1340	1347	1446	1548	1585	1361
	Ҳосилнокӣ	сентнер	233,8	240,9	244,3	245,6	261,2	224,9
4	Мевашот	тонна	793	2726	3925	5501	6458	8006
	Ҳосилнокӣ	сентнер	3,8	13,2	18,4	25,6	30	37,1
5	Ангурпараварӣ	тонна	20203	17586	22596	22650	19694	25492
	Ҳосилнокӣ	сентнер	64,8	56,8	72,8	74	62,8	81,2
6	Ҳӯроки чорво	тонна	21076	24825	20149	21603	24265	29510
	Кишти замин	га	2139	1634	1543	1998	2109	2299
	Ҳосилнокӣ	сентнер						
7	Полезӣ	тонна	7493	8675	8695	8150	8502	8830
	Кишти замин	га	470	470	450	409	411	413
	Ҳосилнокӣ	сентнер	153,4	147,4	156,6	175,8	199,1	203,4

№	Нишондиҳандаҳо	Воҳиди ченак	Соли 2009	Соли 2010	Соли 2011	Соли 2012	Соли 2013	Соли 2014
Маҳсулоти чорводорӣ								
1	Гӯшт	тонна	2881	2881	2883	3407	3709	4293
2	Шир	тонна	10378	10380	10384	11982	13303	14305
3	Тухм	ҳаз.дона	2540	2881	3650	8013	8999	9516
4	Асал	тонна		206	206	206	208	208
5	Пилла	тонна		8	17,2	18,1	24	16

Соли 2014 дар заминҳои корам бо назардошти ҳамаи шаклҳои хочагидорӣ дар майдони 27747 гектар кишти зироатҳо гузаронида шуда, аз он майдони кишти ғалладонагиҳо 21339 гектар, майдони кишти сабзавот 1724 гектар, майдони кишти картошқа 1361 гектар, майдони кишти зироатҳои ҳӯроқи чорво 2299 гектар ва майдони кишти полезиҳо 413 гектарро ташкил дод.

Соли 2014-ум дар ҳамаи шаклҳои хочагидории шаҳри Истаравшан 25874 тонна ғалладона, 33244 тонна картошқа, 63408 тонна сабзавот, 8830 тонна полезӣ, 8006 тонна мева, 25492 тонна ангур, 29510 тонна зироати ҳӯроқи чорво, 4293 тонна гӯшт (бо вазни зинда), 14305 тонна шир, 9516 ҳазор дона тухм ва 208 тонна асал истеҳсол намуданд.

Ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ дар шаҳри Истаравшан дар соли 2014 нисбати соли 2013 ба андозаи 102,6 фоиз афзоиш ёфта, ба 545,1 млн. сомонӣ баробар гардид.

Дар соли 2014 ҳиссаи хочагиҳои дехқонӣ ва корхонаҳои кишоварзии шаҳри Истаравшан дар истеҳсоли маҳсулоти кишоварзии вилояти Суғд 8,1 фоизро ташкил дод. Миқдори истеҳсоли дигар маҳсулотҳои кишоварзӣ чунин мебошад: ғалладонагиҳо 13,2%, сабзавот 25,3 %, картошқа 10,9%, меваҷот 10,4%, ангур 58,9%, тухм 9,6 %, шир 3,4 % ва гӯшт 3,1%.

Соли 2014 ҳаҷми умумии маҳсулоти растанипарварӣ дар ҳамаи бахшҳои хочагидорӣ 300,5 млн. сомониро ташкил дод, ки ин нисбати нишондиҳандаҳои соли 2013 11,9 фоиз зиёд мебошад. Ҳиссаи маҳсулоти растанипарварӣ дар соли 2014 дар ҳаҷми умумии маҳсулоти кишоварзии шаҳри Истаравшан 82%-ро ташкил додааст.

Таҳлили нишондиҳандаҳои соҳаи кишоварзӣ нишон медиҳад, ки таи 5 соли охир, ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ раванди афзоиш дошта, соли 2014 нисбат ба соли 2010 ба андозаи 17,1 маротиба афзудааст. Аз ҷумла, ҳаҷми истеҳсоли маҳсулот дар соҳаи чорводорӣ 65,9 маротиба зиёд гардидааст. Истеҳсоли сабзавот соли 2014 назар ба соли 2010-ум 22,7% зиёд гардида, бештар аз 63,4 ҳазор тоннаро ташкил дод.

Боғпарварӣ. Боғдорӣ яке аз соҳаҳои афзалиятноки шаҳри Истаравшан мебошад. Ин соҳа хусусияти стратегӣ низ дорад, зеро дар афзун гардонидани бозори дохилӣ ва берунӣ бо меваи тару тоза нақши муҳим бозида, манбаи содиротӣ ва ба кори доимӣ таъмин намудани аҳолии шаҳр мебошад. Майдони умумии ангурзор 3648 га - ро ташкил медиҳад. Обу ҳавои мусоиди минтақа имконият медиҳад, ки майдони боғу токзор аз ҳисоби навъҳои серҳосил зиёд гардида, талаботи аҳолӣ бо меваҷот пурра қонеъ ва қисми зиёди он ба берун аз мамлакат содирот шавад. Талаботи рӯзафзун ба меваю масолехи соҳтмонӣ, баҳусус ҷӯбу таҳта (аз ҳисоби шинондани дараҳтони бемева) дар суръатбахши ҳалли масъалаҳои иҷтимоию иқтисодии дехот ҳиссаи худро мегузорад ва ин боиси он мегардад, ки боғдорӣ дар оянда ривоҷ дода шавад. Тайи солҳои 2012-2014 дар хочагиҳои шаҳр зиёда аз 1020,6 га боғи нави дараҳтони мевадиҳанда ва сояфкан бунёд карда шудааст, ки барои дар оянда зиёд намудани истеҳсоли меваҷот ва таъмини аҳолӣ ба масолехи соҳтмонӣ имконияти калон фароҳам меорад. Се соли охир гарчанде дар шаҳр майдони боғу токзор зиёд шуда бошад ҳам, вале то кунун ягон корхонаи мусоиди коркарди меваю ангури маҳаллӣ бунёд нашудааст. Хочагиҳои боғпарварии шаҳр бештар аз дараҳтони мевадиҳанда ба парвариши дараҳтони анор, зардолу, бодом, шафттолу, олу, нок, хурмо ва аз дараҳтони бемева ба сафедор ва бед машғул мебошанд. Дараҳтони ситруси ҷонӣ ва субтропики 0,2 %, боғот 66,1 %, тутзор 7,6 %, дараҳтзор 0,4 % ва токзор 24,7 %-и майдони умумии дараҳтони бисёрсоларо дар шаҳр ташкил медиҳад.

Солҳои охир дар 19%-и майдони боғу токзор истифода набурдани заҳрхимикатҳо ва нагузаронидани дигар чорабиниҳои агротехникий ба муқобили ҳамагуна ҳашаротҳои зараррасон боиси нест шудани боғу токзорҳо дар шаҳр гардида, ба паст шудани ҳосилнокии онҳо оварда расонидааст.

Дуруст ба роҳ мондани муҳофизати боғот аз қасалиҳо ва ҳашаротҳои зараррасон метавонад дар баланд шудани ҳосилнокӣ ва зиёд шудани истеҳсоли меваҷот қӯмак расонад.

Бо мақсади рушди минбаъдаи соҳаи кишоварзӣ ва дар ин замина ба роҳ мондани коркарди маҳсулоти кишоварзӣ соли 2015 дар ҳудуди шаҳр бунёди 1 корхонаи нави хурди коркарди мева ва сабзавот дар назар дошта шудааст.

Галладонагӣ. Дар шаҳр 18,2%-и майдони кишти барои парвариши маҳсулоти галладонагӣ, аз ҷумла гандум, ҷав, нахӯд, ҷуворимаккай дон чудо карда шудааст. Дар соҳтори майдони кишти галладонагӣ 84 фоизро кишти гандум дар бар мегирад. Дар шаҳр ҳиссаи ҳочагиҳои хонагӣ, ки дар қисми замин гандум парвариш меқунанд 58 фоизро ташкил медиҳад.

Соли 2014 дар қиёс ба соли 2012 истеҳсоли галладонагӣ 1,8 фоиз зиёд гардида, майдони кишти он бошад 20 фоиз кам гардидааст. Дар баробари паҳтакорӣ ва галлакорӣ барои шаҳр сабзавоткорӣ, полезӣ ва боғдорӣ низ соҳаи афзалиятнок мебошад.

Сабзавоткорӣ. Дар шаҳр кишти сабзавот барои таъмини бозори доҳилӣ ба роҳ монда шудааст. Ба парвариши сабзавот асосан ҳочагиҳои хонагӣ ва дехқонӣ шуғл доранд, ки аз маҳсулоти кишткардашуда 31 фоиз ба сектори ҳочагиҳои дехқонӣ, 69 фоиз ба аҳолӣ рост меояд. Соли 2014 нисбат ба соли 2012 майдони кишти сабзавот 3,7 фоиз кам шуда, бошад ҳам, истеҳсоли маҳсулоти сабзавотӣ 15,3 % ва ҳосилнокии он 19,8 % афзоиш ёфтааст.

Аҳолӣ асосан ба парвариш сабзӣ, пиёз, помидор, бодиинг, қаламфур, қарам, картошка, тарбуз, ҳарбуза ва қаду шуғл доранд ва он сарчашмаи даромад барои қисми зиёди аҳолии дехот мебошад.

Бо мақсади таъмини аҳолӣ бо маҳсулоти худӣ ва пешгирий намудани афзоиши нарҳ дар бозор, ҳамасола зиёд намудани ҳачми истеҳсоли сабзавот пешбинӣ шудааст.

Таъминот бо техникаи кишоварзӣ. Ҳочагиҳои кишоварзии шаҳри Истаравшан бо техника ба таври кофӣ таъмин намебошанд. Қисми зиёди корҳои саҳроӣ аз ҳисоби техникаи шаҳрвандон, ки ба фаъолияти меҳнатии инфириодӣ машғуланд, ба анҷом расонида мешаванд. Дар баробари қӯҳнаю фарсада гардидани техникаҳои кишоварзии мавҷуда, норасогии қисмҳои эҳтиётӣ, равғанҳои молиданию сӯзишворӣ ва гаронии нарҳи онҳо, истифодаи самараноки техникаро маҳдуд гардонида, ба баланд шудани арзиши аслии маҳсулот оварда мерасонад ва имконияти ба берун аз ҳудуди қишвар ба фурӯш баровардани маҳсулоти кишоварзиро маҳдуд менамояд.

Ҳолати техникаҳои кишоварзии шаҳри Истаравшан (ба санаи 1 январи соли 2015)

№	Номгӯи техникаи кишоварзӣ	Ҳамагӣ	Коршоям	%-и коршоямӣ
1	Тракторҳо	182	157	71
	аз ҷумла: шудгоркунандা	45	36	65
	Филдиракдор	137	121	73
2	Автомобилҳо	150	58	42
3	Комбайнҳои галладараў	21	15	76
4	Ҷадакҳои тракторӣ	139	98	77
5	Достҳои тракторӣ	30	26	81
6	Алафчамъунакҳо	7	5	78
7	Тойбандакҳо	15	12	75

№	Номгӯи техникаи кишоварзӣ	Ҳамагӣ	Коршоям	%-и коршоямӣ
8	Тухмишакҳо	45	38	73
9	Култиваторҳо	21	15	89
10	Испорҳои тракторӣ	91	67	80

Солҳои охир дар шаҳри Истаравшан баҳши «Тоҷикагролизинг» ташкил гардид ва айни замон он дорои 4 трактори универсалӣ ва 17 механизмҳои гуногун буда, ба ҳоҷагиҳои кишоварзии шаҳр хизмат мерасонад.

Низоми обёри. Таъминоти оби полезии заминҳои кишоварзии Истаравшанро «Идораи давлатии ҳоҷагии оби Истаравшан» ба ўҳда дорад. Сарчашмаи обтаъминқунии заминҳои кишоварзӣ, обанбори Басмандасой буда, иншооти асосии обтаъминқунӣ ба «Ташкилоти обтаъминқунии шаҳри Истаравшан» мансуб мебошад. Дар Истаравшан аз 27747 гектар заминҳои корами мавҷуда, 13464 гектари он обёришаванд буда, тибқи маълумоти пешниҳодгардида, таъминоти оби полезии заминҳои обӣ 85%-ро ташкил медиҳад.

Обанбори «Қатта-сой» соли 1965 соҳта шуда, ҳаҷми умумии он 55 млн. м³, аз ҷумла ҳаҷми фоиданоки он 33,6 млн. м³, дарозии он 500 метр, бараш 10 метр ва баландии он 65 метр буда, масоҳати он 298 гектар мебошад. Айни замон дар обанбор таҳминан 7 млн. м³ лойқа ҷамъ шудааст ва барои тоза намудани он тақрибан 8,1 млн. сомонӣ маблағ зарур мебошад.

Дар Истаравшан 4345 гектар заминҳо аз ҳисоби обҳои ҳудҷоришаандана ва 3910 гектар заминҳо аз ҳисоби 504 адад ҷоҳҳои обкашӣ обёрий карда мешаванд, ки он 13%-и майдони умумии заминҳои обии кишоварзиро ташкил медиҳад.

Айни замон бо мақсади ҳалли масъалаи обёрий намудани 30 ҳазор гектар заминҳо дар ҳудуди ҷамоати деҳоти Нофароҷ, бунёд намудани обанбори нав бо гунҷоиши 40 млн. м³ об мувоғиқӣ мақсад мебошад.

Алҳол аз 504 адад ҷоҳҳои обкашии дар ҳоҷагиҳои кишоварзии Истаравшан мавҷуд буда, 32 адади онҳо корношоям мебошанд.

Ҳолати умумии мелиоративии заминҳои кишоварзӣ, шабакаҳои коллекторӣ, заҳбур ва заҳқашҳои ҳоҷагиҳои кишоварзии Истаравшан гайриқаноатбаҳш буда, барои беҳтар намудани ҳолати техникии иншоотҳои зикргардида, андешидани ҷораҳои мушахҳаси аз нуқтаи назари илмӣ асосноккардашуда ва дарёғти манбаи маблағгузории иҷрои корҳои барқарорсозии иншоотҳои мелиоративии мазкур, зарур мебошад.

Мушкилии дигари ҳоҷагиҳои обтаъминқунӣ, қарздор будани ҳоҷагиҳои кишоварзӣ аз ИДБЗКС-и шаҳри Истаравшан аз ҳисоби пардоҳти оби полезии истифодашуда мебошад. Дар соли 2015 ҳоҷагиҳо аз ИДБЗКС-и шаҳри Истаравшан ба маблағи 21,9 ҳазор сомонӣ қарздор гаштаанд, ки ин нишондиҳанда нисбати соли 2013 ба андозаи 26,3 % кам гардидааст. Яке аз мушкилиҳои рӯзмарраи ҳоҷагиҳои обтаъминқунӣ, маҳдуд будани таъминоти қувваи барқ мебошад.

Барои таъминоти ҳуби оби полезӣ, азҳуд намудани заминҳои нав, обёрии заминҳо, бунёди бοғу токзори нав, равнақи соҳаҳои гуногуни кишоварзӣ чунин корҳоро иҷро намудан зарур аст: Бо воситаи нақб равон қардани як қисми оби дарёи Зарафшон аз мавзеи Оббурдони шаҳри Кӯҳистони Маҷтӯҳ ба мавзеи Овҷии шаҳри Гонҷӣ. Соҳтмони иншоотҳои гидротехникӣ аз мавзеи Овҷӣ то шаҳри Истаравшан. Обёрий намудани зиёда аз 20000 га заминҳои лалмӣ, ҷарҳо ва талу теппаҳо аз ҳисоби оби дарёи Зарафшон ва дар ин заминҳо равнақ додани соҳаи бοғу токпарварӣ. Ривоҷ додани соҳаи пахтакорӣ дар мавзеъҳои Қизилӣ ва Сексарай ва аз ин ҳисоб бунёд намудани корхонаҳои ҳурди ордбарорӣ ва бо иқтидори пурра кор фармудани фабрикаҳои кешбоғӣ ва ҷӯроббарорӣ. Ташкил намудани низоми обдиҳии қатрагӣ.

Ҳамзамон дар ҳалли масъалаҳои обёрии заминҳои кишоварзии ҳудуди шаҳри Истаравшан чунин мушкилиҳо монеагӣ менамоянд: таъмирталаб гаштани каналҳои магистралии Басмандо - Қатта-Сой, Шаҳристон - Қатта-Сой, канали магистралии аз обанбор обгиранда бо дарозии 54 км ва 2 км қубуру новаҳо ва лотокҳои обтаъминқунӣ; таъмирталаб гаштани 13 км канали магистралии Қатта-Сой, каналҳои 3 0К, 4 0К, 3МК-

1, 4МК-1 ва 4МК-2; ба таъмири капитали ёки доштани 41км каналҳои магистралии Басманда - Катта-Сой ва Шаҳристон-Катта-Сой; зарурияти таъмири капиталии 4 км канали магистралии АР-1-2 ва 3км канали магистралии ТР-3; зарурияти соҳтмони иншоотҳои обтаъминкуни АХД Навкорам, Ничонӣ, Ругунд, Сӯфи-Ориф, Бони Калон, Кунҷок, Чорбог ва Бобо-тағо; зарурияти тоза намудани обанбори Катта-Сой ва заҳбурҳои АХД Ҷарқурғон, ҷамоати деҳоти Қалъачаи Калон ва ҳочагиҳои мавзеи Қизилӣ; зарурияти таъмиру тармими 57 адад ҷоҳрои амудии ҳочагиҳои дехқонӣ, зарурияти соҳтмони канали магистралии нақби Шаҳристон ба дарозии 40 км ва иншооти обтаъминкуни Шаҳристон-сой; зарурияти соҳтмони каналҳои магистралии Охтангӣ-Шаҳристон ба дарозии 22 км, Яккабог ва иншоотҳои обтаъминкуни Катта-Сой, мавзеъҳои Қизилӣ ва Сексарӣ; набудани маблағҳо барои обёрии заминҳои ҳочагиҳои дехқонии Варсик, Ч.Шарифов, Чорбог, Суркат, Қалъачаи Гули Зард, Пошкент, Қалъаи Баланд, Ничонӣ, Қалъачаи Калон, мавзедои Уяс ва Қизилӣ.

Истифодаи об аз каналҳо аз ҷониби ҳочагиҳо дуруст ба роҳ монда нашудааст ва дар бисёр ҷойҳо каналҳо аз тарафи ҳочагиҳои дехқонӣ ҳудсарона сӯроҳ карда шуда, боиси талафоти оби полезӣ мегардад. Дар натиҷа сатҳи обҳои зеризаминӣ баланд шуда, ба бад шудани ҳолати мелиоративии заминҳои кишоварзӣ оварда мерасонад. Дар натиҷаи истифодаи дарозмӯҳлат иншоотҳои обтақсимкуни низ фарсада гаштаанд. Тибқи ақидаи коршиносони маҳаллӣ, сатҳи талафот ва бухоршавии об дар шаҳр ба ҳисоби миёна 0,63 фоизро ташкил менамояд.

Сабаби асосии бад шудани ҳолати мелиоративи заминҳо ин саривақт нагузаронидани ҷорабинҳои мелиоративӣ (тоза нашудани шабакаҳои заҳбурҳо ва маҳсусан заҳбурҳое, ки дар тавозуни АХД-ҳо мебошанд) ва маҳдудияти захираҳои молиявӣ мебошад.

Таи се соли охир (тӯли солҳои 2012-2014) 2257 га заминҳои кишоварзии обии шаҳр бо коркарди заҳбуру заҳкашҳо аз ҳолати бади мелиоративӣ ба ҳолати қаноатбахш гузаронида аст. Ҳароҷоти маблағҳо дар ин самт таи се сол аз ҳисоби буҷаи маҳаллӣ 104,9 ҳазор сомонӣ, аз ҳисоби ҳаққи хизмати обрасонӣ 461,2 ҳазор сомонӣ ва аз ҳисоби ҳудмаблағгузории ҳочагиҳо 118,1 ҳазор сомониро ташкил додааст. Мувоғиқи меъёрҳои муқараргардидаи гидротехникӣ, бояд дар се сол як маротиба заҳбуру заҳкашҳо аз лою гил тоза карда шаванд, то ин ки ҳолатии хуби мелиоративии заминҳо нигоҳ дошта шавад. Аммо на ҳамеша ин меъёр риоя карда шавад.

Таи солҳои охир дар натиҷаи сел ва обхезиҳо 1,8 км иншоотҳои муҳофизатӣ (дамбаҳо) ҳароб гашта, феълан ба таъмиру азnavsозӣ ёки дооранд. Бо мақсади беҳтар гардонидани ҳолатии мелиоративии заминҳо ва тоза кардани заҳбуру заҳкашҳо аз ҷониби мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳр барои солҳои 2013-2014 нақша ҷорабинҳо таҳия ва тасдиқ гардидааст. Ба ҳолати 1 январи соли 2015 беш аз 8,12 км ва ё 8,1% фоизи масоҳати шабакаҳои обтаъминкуни тоза гардидааст. Дар сурати таъмир гаштани каналҳои боқимонда, пойгоҳҳои обкашӣ ва тозаю барқарорсозии шабакаҳои дохилиҳоҷагиу байниҳоҷагӣ дар шаҳр 2531 чойи нави корӣ муҳайё гардида, истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ дучанд гашта, даромаднокии ҳочагиҳо зиёд мегардад,

ҳосилнокии зироатҳо тақрибан то 9,4% зиёд мегардад ва самаранокии иқтисодии соҳаи кишоварзии шаҳр тақрибан зиёда аз 4,7 млн. сомониро ташкил ҳоҳад дод.

Чорводорӣ. Чорводорӣ яке аз самтҳои муҳими соҳаи кишоварзӣ маҳсуб ёфта, вазни қиёсии он дар ташаккули маҷмӯи маҳсулоти кишоварзии шаҳр 25%-ро ташкил медиҳад. Дар соли 2014 хочагиҳои кишоварзии шаҳри Истаравшан аз ҳисоби чорводорӣ 35,2 млн. сомонӣ маҳсулот истеҳсол намудаанд, ки он нисбат ба соли 2012 тақрибан 8,3 фоиз зиёд мебошад.

Нишондиҳандаҳои асосии соҳаи чорводории шаҳри Истаравшан

Нишондиҳандаҳо	Воҳиди ҷенак	Солҳо					Соли 2014 нисбати соли 2013 %	Соли 2014 % 2010
		2010	2011	2012	2013	2014		
Истеҳсоли шир	тн	10380	10384	11982	13303	14305	107,5%	137,8%
Истеҳсоли гӯшт	тн	2881	2883	3407	3709	4293	115,7%	149,0%
Истеҳсоли тухм	Ҳазор дона	2881	3650	8013	8999	9516	105,7%	330,3%
Истеҳсоли пашм	тн	58	58	65	71	75	105,6%	129,3%
Истеҳсоли пилла	тн	8	17,2	18,1	24	16	66,7%	200,0%
Истеҳсоли асал	тн	206	206	206	208	208	100,0%	101,0%
Саршумори чорво								
Саршумори М.К.Ш.	сар	36934	37155	43207	48000	48900	101,9%	132,4%
Аз он модагов	сар	19694	20007	23160	25700	26200	101,9%	133,0%
Саршумори М.М.Ш.	сар	71021	71297	83860	93200	95000	101,9%	133,8%
Парранда	сар	74770	76634	118044	123350	124068	100,6%	165,9%
Асп	сар	595	597	601	608	609	100,2%	102,4%

Дар хочагиҳои шаҳри Истаравшан ҳамасола саршумори чорво ва парранда зиёд шуда истодааст. Зиёдшавии саршумори моли қалони шоҳдор, моли майдай шоҳдор ва асп, асосан аз ҳисоби аҳолӣ ва хочагиҳои дехқонии инфириодӣ ба амал омадааст.

Дар солҳои охир соҳаи чорводорӣ барои рушди кишоварзии шаҳр мусоидат намуда истодааст. Аммо барои минбаъд афзоиш додани ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти чорводорӣ зарур аст, ки дар хочагиҳо майдони замини кишиҳи ҳӯроки чорво ва кишиҳи заминҳои растаниҳои равғандор барои ҳӯроки чорво зиёд карда шуда, барои хушзорот намудани чорво ташкил намудани замини наслҳои хушзорот дар хочагиҳои маҳсусгардонидашуда, таъмин намудани ҷароғоҳҳои зимистонаю тобистона, зиёд намудани саршумори чорво дар хочагиҳо, ки саршуморро кам кардаанд, фароҳам овардани шароити мусоид барои ривоҷи чорводорӣ дар соҳтори шаҳсӣ зарур мебошад. Дар шаҳри Истаравшан барои рушди соҳаи чорводорӣ ва ташкили базаи ҳӯроки он шароити ҳуб мавҷуд аст, зеро 38%-и майдони умумии заминҳои кишоварзиро ҷароғоҳҳо ташкил медиҳанд. Тадбики тадбирҳои самарабахш дар самти рушди соҳаи кишоварзӣ то соли 2015 имконият медиҳад, ки ҳосилнокии зироатҳо 2,3 фоиз ва маҳсулнокии чорвою парранда 11,5 фоиз зиёд гардида, маҷмуу маҳсулоти кишоварзӣ 12 фоиз афзоиш ёбад.

Нишондиҳандаи муҳими муайянқунандай вазъи соҳа - истеҳсоли маҳсулот ва маҳсулнокӣ мебошад. Барои пешрафти соҳаи чорводорӣ, замини кофии ему ҳошок лозим мебошад. Бинобар ин, барои кишиҳи зироатҳои ҳӯроки чорво, ба хочагиҳои дехқоние, ки бо чорводорӣ машғуланд, аз ҳисоби заминҳои заҳираи давлатӣ, чудо намудани майдонҳои алоҳидай замини кишоварзӣ зарур мебошад.

Мушкилии асосӣ барои хочагиҳои чорводор, набудани корхонаҳои хурди коркарди маҳсулоти ширӣ мебошад. Таъсиси корхонаи коркарди маҳсулоти ширӣ ва пашм бо назардошти истифода аз манбаи мавҷудаи ашёи ҳоми маҳаллӣ яке аз самтҳои асосии Барномаи рушди шаҳр дар ояндаи наздик мебошад. Ба роҳ мондани коркарди

маҳсулоти чорводорӣ дар таъмини аҳолӣ ба ҷойҳои нави корӣ ва паст кардани сатҳи камбизоатӣ дар шаҳр мусоидат менамояд.

Коркарди пӯст ва пашм. Рушди соҳаи коркарди маҳсулоти чорво (пӯст ва пашм) бо назардошти истифода аз манбаи мавҷудаи ашёи маҳаллӣ, ҷиҳати пайдо намудани арзиши иловашудаи маҳсулоти истеҳсолӣ ва аз ин ҳисоб ғанӣ гардонидани буҷети маҳаллӣ, таъмини бозори дохилӣ ва баланд бардоштани иқтидори содиротии шаҳр, ташкили ҷойҳои нави корӣ, ки ба паст кардани сатҳи камбизоатӣ мусоидат менамояд, аҳамияти хуби иқтисодӣ дорад.

Таҳлилҳо нишон медиҳанд, ки микдори зиёди пӯсту пашми дар шаҳр мавҷуд буда, аз сабаби набудани нуқтаҳои қабул ва коркард, истифода намегардад. Бо ин мақсад «Барномаи коркарди пурраи ашёи хоми чорво (пӯст ва пашм) дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2015» ба тавсив расидааст, ки дар доираи он ташкили нуқтаҳои ҷамъоварии ашёи хоми чорво (пӯст ва пашм) тӯли солҳои 2016-2020, зиёд кардани истеҳсол ва ҷамъоварии ашёи хоми чорво дар шаҳрҳои чорводории ҷумҳурӣ аз ҳисоби маблағҳои буҷети маҳаллӣ, ҷалби сармояи ҳориҷӣ ва иттифоқи «Тоҷикматлубот» дар назар дошта шудааст. Тайи 20 соли охир дар шаҳр ҷамъоварии пӯсту пашм ба таври зарурӣ ба роҳ монда нашудааст, ки ин бар зарари ҳочагиҳои чорводор мебошад. Айни замон тақрибан ҳамагӣ 32%-и пӯсту пашм ҷамъоварӣ мегардаду ҳалос.

Паррандапарварӣ. Парвариши парранда асосан дар ҶС «Симурғ» ба роҳ монда шудааст. Дар соли 2014 нисбат ба соли 2012-ум дар ҶС «Симурғ» саршумори парранда 49300 сар зиёд шудааст.

Занбӯрпарварӣ. Иқлими шаҳри Истаравшан барои парвариш ва зиёд намудани оилаҳои занбӯри асал мусоидат менамояд. Давраи гулкунин зироатҳо, бинобар дар минтақаҳои кӯҳсор, наздиқӯҳӣ ва дар қисми шимолӣ фарқияти зиёд доштанаш, барои парвариши занбӯри асал ва истеҳсол намудани асали ҳушсифати табии хеле мувоғиқ мебошад. Дар ҳочагиҳои занбӯрпарварии шаҳр 4781 оилаи занбӯри асал мавҷуд мебошад. Дар натиҷаи меҳнати самараноки онҳо соли 2014 ба микдори 208 тонна асали ҳушсифат истеҳсол гардидааст.

Байторӣ. Рушди соҳаи чорводорӣ ва паррандапарварӣ дар шароити кунунӣ ба пешниҳоди хизматрасонии босифати байторӣ, ҷиҳати сари вақт пешгирий намудани қасалиҳои сирояткунанда ниёз дорад. Дар ҳудуди шаҳри Истаравшан идораи байторӣ, ташхисгоҳи байторӣ ва 8 адад дорухонаи байторӣ фаъолият менамоянд. Инчунин дар ҳудуди ҷамоатҳои шаҳр 2 адад нуқтаҳои бордоркунин сунъӣ фаъолият дорад.

Дар шаҳру деҳот ҳолатҳои алоҳидай қасалиҳои қарасон (эмкор), зардкасал (лентоспироз), ҳорӣ (бешенства), сумдард (ящур) ва қасалиҳои хунӣ (гемосипоридозҳо) дар байнни чорвои қалон, гул, варами шуши моли майдаи шоҳдор ва вабои мурғҳои ҳонагӣ (чума) ба мушоҳида мерасад. Маводҳои биологии пешгирии қасалиҳои сирояткунандаи чорво: сӯхтани -100%, вабои сумдард 10-12 %, гули моли майда 4%, барои ташхиси қасалии сил туберкулини ППД-100 %, ваксинаи пешгирии буғумдарди чорвои қалони шоҳдор 100 % аз ҳисоби маблағҳои эпизоотии ҷумҳурӣ ҷудо карда мешаванд.

Дар соли 2014 аз тарафи кормандони Стансияи мубориза алайҳи бемориҳои ҳайвонот дар шаҳри Истаравшан 508 сар чорвои қалони шоҳдор, 152 сар чорвои майда, 14 сар марқабҳо ва 443 сар сагҳо барои пешгирий намудан аз қасалии ҳорӣ ташхис гузаронида шудааст.

Бо ташабbus ва дастгирии бевоситаи Ташкилоти байналхалқии Созмони Миллали Муттаҳид оид ба қишоварзӣ ва озуқа (FAO), ваксинаҳо барои пешгирии қасалии буғумдарди моли майдаи шоҳдор дар асоси шартномаи дучониба дастрас карда мешавад. Аммо мутаассифона дигар дорухо барои пешгирии қасалиҳои қарасон ва зардкасали чорвои қалони шоҳдор, ки хеле зарур мебошанд, аз тарафи ташкилоти мазкур ба шаҳри Истаравшан пешниҳод нагардидаанд.

Мушкилоти асосие, ки дар ин самт ба мушоҳида мерасад, пеш аз ҳама, набудани ташхисгоҳи муосири байторӣ, чукурии Беккари, нокифоя будани нуқтаҳои бордоркунии сунъии чорво ва клиникаҳои байторӣ, нарасидани асбобу анҷом ва таҷхизоти байторӣ, шумораи нокифояи доруҳонаҳои байторӣ, баланд будани нархи доруворӣ, мушкил будани дастрасии баъзе дорувориҳо ва гайра мебошад.

Илова бар ин, дар шаҳри Истаравшан ва гирду атрофии он нуқтаи безарарагардонии чорво (барои сӯзонидан ва шустушӯи чорво, баҳусус, барои чорвои сироятёфта) мавҷуд нест, ки бинобар набудани чунин нуқтаҳо мушкилоти бамиёномадаи хоҷагиҳои чорводор ҳаллу фасл намешаванд. Ҳамзамон, таи солҳои охир дар ҳудуди шаҳр афзоиши сағҳои дайду (бесоҳиб) ба мушоҳида мерасад, ки сабаби асосии паҳншавии бемориҳои ҳорӣ маҳсуб меёбад. Ин аст, ки таи се соли охир аз газидани сағҳои дайду 26 нафар одамон осеб бардоштанд. Бинобар ин, дар сатҳи ҷамоатҳои деҳот зарурияти ташкил намудани нуқтаҳои маҳсуси безарарагардонии сағҳои дайду ба миён омадааст. Ҳамзамон, дар ҳудуди ҷамоатҳои деҳоти шаҳр як бозори мавҷудаи чорво ба талаботи стандартӣ ҷавобгуй буда наметавонад. Аз ин лиҳоз, дар ҳудуди бозорҳои мавҷуда ташкил намудани озмоишгоҳҳои байтории ба талаботи муосири стандартӣ ҷавобгуй мувофиқи мақсад мебошад.

Барои дар сатҳи баланд ба роҳ мондани хизматрасонии байторӣ, роҳ надодан ба талафшавии чорво ва парранда аз ҳисоби қасалиҳои гузаранда, инвазионӣ, паразитӣ ва хунӣ дар байни чорвои ҷамъияти ва шаҳсӣ корҳои зиёдеро ба анҷом расонидан зарур аст. Аз ҷумла, ташкил намудани нуқтаҳои маҳсус барои қуштани чорвои гӯштӣ, ҷиҳати нест кардани хуну дигар партовҳои нолозим ва дар ин замина нигоҳ доштани тозагии муҳити атроф. Бо мақсади бартараф намудани ин мушкилот ташкил намудани нуқтаи сӯzonидани чорво ва ҷиҳозонидани он бо таҷхизотҳои замонавӣ (дорои алобмонак (криматория) зарур мебошад. Ҳамзамон, ин тадбир метавонад барои сӯzonидани маҳсулотҳои бесифати чорвою парранда ва ҳӯроквориҳо, ки ҳангоми рейдҳои муштараки ташкилотҳои назоратӣ аз фурӯш гирифта мешаванд, мусоидат намояд.

Номукаммалии маблағгузорӣ ба соҳаи мазкур имконият намедиҳад, ки мушкилоти бамиёномада вобаста ба пешгирии қасалиҳои сироятқунанда дар байни чорвои ҷамъияти ва шаҳсӣ, беҳтарсозии насли чорво, ташвику тарғиби таҷрибаҳои пешқадам ва дар амал татбиқ намудани дастовардҳои илмии соҳаи байторӣ, ҷораҳои саривақтӣ андешида шаванд.

*Нишондиҳандаҳои дурнамои рушиди соҳаи кишоварзии
шаҳри Истаравшан барои солҳои 2016-2020. (ҳазор сомонӣ)*

Нишондиҳандаҳо	с.2014 ҳисбот	с.2015г. баҳодиҳӣ	Дурнамо					с.2020 бо % ниисбати с.2014
			с.2016	с.2017	с.2018	с.2019	с.2020	
Ҳаҷми маҳсулоти кишоварзӣ – ҳамагӣ: аз он ҷумла:	545,1	556	572,7	578,4	584,2	584,9	586,1	107,5%
Зироаткорӣ	408,3	416,5	429	433,3	437,6	438,1	438,9	107,5%
Чорводорӣ	136,7	139,5	143,7	145,1	146,5	146,8	147,1	107,6%

Мувофиқи нишондиҳандаҳои дурнамо, ҳаҷми маҷмӯи маҳсулоти кишоварзӣ бояд то соли 2020 ба 586,1 млн сомонӣ расонида шавад. Афзоиши он нисбати нишондиҳандаҳои соли 2014-ум 107,5 фоизро ташкил медиҳад.

Мувофиқи параметрҳои барномавӣ, дар хоҷагиҳои кишоварзӣ ва заминҳои аҳолӣ майдони қиши қартошқа то соли 2020 дар ҳамаи шаклҳои хоҷагидорӣ ба 1490 гектар расонида шуда, истеҳсоли он дар ҳамаи шаклҳои хоҷагидорӣ бояд 35771 тоннаро ташкил намояд. Ҳамчунин, то соли 2020 зиёд намудани майдони қиши қартошқа то полезиҳо аз ҳисоби қушодани заминҳои нав ва зиёд намудани майдони қиши қартошқа то пешбинӣ гардидааст.

*Хисоби мацмүйи маҳсулоти кишиварзӣ аз рӯи намуҷҳои маҳсулот ва соҳаҳо
барои солҳои 2016-2020 (ба ҳисоби аслӣ)*

Номгуи маҳсулотҳо	нарҳ миқдор	с.2014 ҳисобот	с.2015 баҳодииҳӣ	с.2016 дурнамо	с.2017 дурнамо	с.2018 дурнамо	с.2019 дурнамо	с.2020 дурнамо
	арзиш миқдор	арзиш миқдор	арзиш миқдор	арзиш миқдор	арзиш миқдор	арзиш миқдор	арзиш миқдор	арзиш миқдор
Галладонагӣ	1,4	25874	36393	26391	37121	27183	38234	27455
Пахта	2,8	29	81	30	83	30	85	31
Тамокӯ			0	0	0	0	0	0
Картопка	2	33244	66330	33909	67657	34926	69686	35275
Сабзавот	1,95	63408	123536	64676	126007	66616	129787	67283
Полезӣ	2,26	8830	20003	9007	20403	9277	21015	9370
Мевалӣ	3,2	8006	25597	8166	26109	8411	26892	8495
Анур	4,1	25492	104516	26002	106606	26782	109805	27050
Хӯроки чорво	1,07	29510	31500	30100	32130	31003	33094	31313
Ғайраҳо	165	396	168	404	173	416	175	420
ҲАМАГИ: аз рӯи маҳсулотҳои растанин парварӣ		X	408352	X	416519	X	429015	X
Гӯшт	18,4	4293	79041	4379	80622	4510	83040	4555
Шир	2,81	14305	40263	14591	41068	15029	42300	15179
Пашм	5,52	75	414	77	422	79	435	80
Тухм(хазор дона)	0,59	9516	5612	9706	5724	9998	5896	10097
Пилла	11,6	20	232	20	237	21	244	21
Асал	37,8	208	7868	212	8025	219	8266	221
Ғайраҳо	41463	33333	42292	3400	43561	3502	43997	3537
Ҳамайн: аз рӯи маҳсулоти чорвандорӣ		X	136763	X	139498	X	143683	X
Ҷамъи умумӣ:		X	545115	X	556017	X	572698	X

*Нишиондиҳандаҳои дурнамои умумии рушиди соҳаи кишиоварзӣ
дар шаҳри Истаравишан барои солҳои 2016-2020 (ба ҳисоби аслӣ)*

Нишиондиҳандаҳо	c.2014	c.2015	Дурнамо	Параметрҳои дурнамо				c.2020 бо % нисбати c.2015
	ҳисобот	баҳодиҳӣ	c.2016	c.2017	c.2018	c.2019	c.2020	
Аз руи ҳамаи шаклҳои ҳочагидорӣ	-	-	-	-	-	-	-	-
Заминдорӣ	-	-	-	-	-	-	-	-
Замини мазраъ - ҳазор га	29,1	29,1	29,1	29,1	29,1	29,2	29,2	100,3%
аз он чумла: обӣ	13,3	13,3	13,3	13,3	13,3	13,4	13,4	100,8%
Заминҳои умумии кишт бо тақсимоти зироатҳо								
Фалладона - ҳазор га	21,33	20,97	20,97	20,97	20,97	21,17	21,17	101,0%
аз ҷумла гандум - ҳазор га	7,75	7,52	7,52	7,52	7,52	7,63	7,73	102,8%
Пахта - ҳазор га	-	-	-	-	-	-	-	-
Тамоку - га	-	-	-	-	-	-	-	-
Картошка - ҳазор га	1,36	1,49	1,49	1,42	1,42	1,49	1,49	100,0%
Сабзавот - ҳазор га	1,72	1,73	1,73	1,73	1,73	1,75	1,75	101,2%
Полезии ҳӯрокворӣ – ҳазор га	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	100,0%
Сабзавоти тухмӣ - ҳазор га	-	-	-	-	-	-	-	-
Зироатҳои ҳӯроқи чорво - ҳаз. га	2,29	3,03	3,03	3,03	3,03	3,03	3,03	100,0%
Майдони бοғҳои мевадиҳанда - ҳазор га	2,14	2,2	2,29	2,4	2,5	2,5	2,5	113,6%
Майдони ангур - ҳазор га	3,23	3,28	3,3	3,4	3,5	3,5	3,5	106,7%
Ҳосилнокии зироатҳои кишиоварзӣ	-	-	-	-	-	-	-	-
Фалладона - с/га	15,6	15,9	16,4	16,6	16,7	16,7	16,7	105,0%
аз ҷумла гандум - с/га	17,1	17,4	18	18,1	18,3	18,3	18,3	105,2%
Пахта - с/га	14,9							
Тамоку - с/га	-	-	-	-	-	-	-	-
Картошка - с/га	226,3	230,8	237,8	240,1	242,5	242,9	243,3	105,4%
Сабзавот - с/га	305,9	312	321,4	324,6	327,8	328,4	329	105,4%
Полезии ҳӯроквори - с/га	204	208,1	214,3	216,5	218,6	219	219,4	105,4%
Меваги - с/га	37,1	37,8	39	39,4	39,8	39,8	39,9	105,6%
Ангур - с/га	70,6	72	74,2	74,9	75,7	75,8	75,9	105,4%
Истеҳсоли маҳсулоти зироатҳои кишиоварзи дар вазни натурали	-	-	-	-	-	-	-	-
Фалладона - ҳазор тонна	25,8	26,15	26,9	27,2	27,5	27,7	28	107,1%
аз ҷумла гандум - ҳазор тонна	12,21	12,44	12,8	12,9	13,1	13,2	13,3	106,9%
Пахта - ҳазор тонна	-	-	-	-	-	-	-	-
Тамоку - тонна	-	-	-	-	-	-	-	-
Картошка - ҳазор тонна	33,24	33,9	34,9	35,3	35,6	35,6	35,7	105,3%
Сабзавот - ҳазор тонна	62,4	63,65	65,6	66,2	66,9	67	67,1	105,4%
Полезии ҳӯроквори - ҳазор тонна	9,12	9,3	9,6	9,7	9,8	9,8	9,8	105,4%
Меваги - ҳазор тонна	8	8,16	8,4	8,5	8,6	8,61	8,62	105,6%
Ангур - ҳазор тонна	25,5	26	26,8	27	27,3	27,35	27,4	
Саршумори чорво								
Ҳайвони калони шоҳдор - ҳазор сар	48,9	49,4	49,9	50,4	50,9	51	51,1	103,4%
аз шумораи X.К.Ш. модагов - ҳазор сар	26,2	26,4	26,7	27	27,3	27,3	27,4	103,8%
бузу гӯсфанд - ҳазор сар	95	95,7	96,7	97,6	98,6	98,8	99	103,4%
Истеҳсоли маҳсулотҳои чорводори бо вазни натурали	-	-	-	-	-	-	-	-

Нишондиҳандаҳо	c.2014	c.2015	Дурнамо	Параметрҳои дурнамо				c.2020 бо % нисбати c.2015
	ҳисобот	баҳодиҳӣ	c.2016	c.2017	c.2018	c.2019	c.2020	
Гушти чорво ва парранда бо вазни зинда - ҳазор тонна	4,29	4,35	4,4	4,49	4,53	4,54	4,55	104,6%
Шир - ҳазор тонна	14,3	14,45	14,6	14,9	15	15,08	15,11	104,6%
Тухм - млн. дона	9,51	9,9	10,1	10,3	10,4	10,5	10,5	106,1%
Пашм бо вазни физики - тонна	75	76	76,5	77	77,8	77,93	78,08	102,7%
Пилла - тонна	20	21	22	23	23,2	23,28	23,3	111,0%
Асал - тонна	208	209	210	211	213,1	213,3	213,5	102,2%

Дар соҳаи бофу токпарварӣ низ, бо мақсади рушди ин соҳа, дар майдони 650 гектар бунёди бофу токзори нав ба нақша гирифта шуда, дар назар аст, ки истеҳсоли мева дар соли 2020 ба 8,62 ҳазор тонна ва истеҳсоли ангур ба 27400 тонна расонида ҳоҳад шуд, ки ин нисбати нишондиҳандаҳои соли 2014 мутаносибан 31,9 фоиз ва 20,1 фоиз зиёд мебошад.

Пешбинӣ шудааст, ки дар шаҳри Истаравшан бояд истеҳсоли ғалладонагиҳо дар соли 2020-ум асосан аз ҳисоби истифодаи самараноки замин ва истифодаи тухмии навҳои серҳосили ғалладонагӣ ба 28000 тонна расонида шавад.

Дар соҳаи чорводорӣ бошад, ҳолати имрӯзаи чорводорӣ ва вазъи иқтисодиёти ҳоҷагиҳоро ба ҳисоб гирифта, то соли 2020 зиёд намудани саршумори моли қалони шоҳдор ба 25% ва моли майда то 44,6% пешбинӣ гардидааст.

Мушкилиҳои асосии соҳаи кишоварзӣ. Сабаби солҳои охир инкишоф наёфтани соҳаи кишоварзӣ баҳусус растани парварӣ ба омилҳои зерин вобаста аст: набудани корхонаҳои коркарди маҳсулоти кишоварзӣ, маҳдуд будани дастрасии ҳоҷагиҳои фермерӣ ба қарзҳои камфоизу дарозмуҳлат, паст будани хизматрасониҳо ва ҳолати бади инфрасоҳтор дар ҳоҷагии кишоварзӣ, баҳусус дар системаи таъминоти нокифоя бо оби полезӣ ва роҳҳои маҳаллӣ, қарздор будани ҳоҷагиҳои дехқонӣ, дастгирӣ накардани тасмимгирии дехқонон ҷиҳати истеҳсоли маҳсулот, набудани кафолати озод барои ҳоҷагиҳои дехқонӣ дар интиҳоби киши зироат ва ғайра.

2.4. Соҳаи соҳтмон

Соҳаи соҳтмон, ҳамчун яке аз соҳаҳои муҳими баҳши воқеии иқтисодиёт, дар пешбуруди сатҳу сифати зиндагии мардум, таъмин намудани аҳолӣ бо ҷойҳои корӣ ва амалӣ намудани ҳадафҳои рушди инсонӣ мавқеи ниҳоят муҳимро ишғол менамояд. Аз ин лиҳоз, дар шаҳри Истаравшан ба рушди соҳаи мазкур аҳамияти зарурӣ дода мешавад ва чунин муносибат ба соҳтмон солҳои охир ниҳоят ҷиддӣ шуда истодааст.

Дар соли 2014 дар шаҳри Истаравшан 43 ташкилоти соҳтмонӣ бо фарогирии 812 нафар кормандон фаъолият намудаанд. Шумораи умумии техникаҳои мавҷудаи дар ихтиёри ташкилотҳои соҳтмонӣ буда, беш аз 163 ададро ташкил мекунад. Дар шаҳру дехот асосан фаъолияти соҳаи соҳтмон барои ба анҷом расонидани соҳтмони мактабҳо, бунёди бунгоҳҳои тиббӣ, таъмиру барқарорсозии кӯпрукҳо, гузаронидани хати оби нушоқӣ ва ғайраҳо нигаронида шудааст.

Тибқи натиҷаҳои таҳлили гузаронидашуда корҳои соҳтмониро дар шаҳру дехот асосан ташкилотҳои соҳтмонии шаҳр амалӣ менамоянд. Дар соли 2014 тавассути ин ташкилотҳо 129412 ҳазор сомонӣ корҳои пудратӣ ба сомон расонида шуд, ки нисбати соли 2012 – 38,2 фоиз зиёд мебошад.

Ташкилотҳои мазкур дар солҳои 2012-2014 соҳтмонӣ 27 иншоотро тавасути маблағҳои буҷаи ҷумҳурияйӣ, маҳаллӣ ва сармояи хориҷӣ ба анҷом расониданд. Дар солҳои минбаъда низ, тамоми корҳои соҳтмонию барқарорсозӣ аз ҷониби ин ташкилотҳо амалӣ карда мешаванд, зеро ташкилотҳои номбурда бо техника ва дигар таҷҳизотҳои соҳтмонӣ муҷаҳаз мебошанд.

*Маълумот оиди ишоотху номаломи соҳташу да
ба соҳташаканда дар иштравашан*

№	Номгу иншоотхой гидротехники	Оғози соҳтмон	Воҳиди ченак	Мувофиқи лоиҳа ва накна	Иҷроиш	Маблағи лоиҳави милиони сомонӣ	Иҷроиш милиони сомонӣ	Фонзи иҷроиш	Манбаи маълағузорӣ
1	Кӯбури обгузари худҷории АИО «Ҷорӯр» (ҳ/д «Боботаго» ч/д Гули Сурҳ)	2010	км	3,383	0,4	6,541590	0,624	9,5	Агентии беҳдоши замин ва обёри назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон
2	Кӯбури обгузари худҷории д.Сӯғи Ориф, ҷ/д Зарҳалол	2013	км	5,2	0,125	6,350000	0,1000	16,0	Агентии беҳдоши замин ва обёри назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон
3	Соҳтмони хатти кӯбури зеризамини обтаминкуй дар ҳ/д Кунҷок, ч/д Нофароҷ	2008	км	1,6	0,8	1,905	0,310	16,3	Агентии беҳдоши замин ва обёри назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон
4	Соҳтмони селанбори Кунҷоксой, ч/д Нофароҷ	-	адад	1,0	-	8,600	-	-	-
5	Корҳои соҳилмустажкамкуй дар ҲҚТ №1 12 аз 03.03.2011с.аз он чумла:				4799	0,027	4799	0,027	0,05
6	Маълағузор: а) Бучети ҷумҳуриявӣ - муттамарқозонидашуда. б) Сармояи хориҷӣ. в) Бучай махалӣ. г) Аз хисоби ҳаққи хизматрасонии об	2011	милиони сомонӣ	- 3,500 0,315 0,134	- 3,500 0,315 0,134	0,850 - 0,027	- 3,500 0,315 0,134	0,027	Муттамарқозонидашуда Ҳориҷӣ Бучай махалӣ Аз хисоби хизматрасонии об
	Тоза карданни обанбори «Катга-Соӣ» аз лойӣ.	-	милиони сомонӣ	9	-	54,2	-	-	Лонҳан соли-1991 ҳаст

Дар доираи татбиқи БР шаҳри Истаравшан дар давоми солҳои 2016-2020 соҳтмон ва барқарорсозии 173 иншоот аз ҳисоби буҷаи ҷумҳурӣ, вилоятӣ, маҳаллӣ, соҳибкорон ва сармояи хориҷӣ ба нақша гирифта шудааст, ки соҳтмони онҳо аз тарафи ташкилотҳои номбурда амалӣ мешаванд.

Инчунин, дар шаҳр 6 иншооти соҳтмонаш нотамом боқӣ мондааст, ки соҳтмони онҳо дар солҳои 2009-2011 оғоз гардида буданд ва феълан соҳтмонашон идома доранд.

Дар давоми солҳои 2016-2020 дар доираи татбиқи Барномаи рушди шаҳри Истаравшан дар шаҳраки «Баҳористон» соҳтмони бинои маъмурии шаҳрак, беморхона, 2 дармонгоҳ, 4 мактаб, 3 варзишгоҳ, 2 ҳаммом, нуқтаи ҳушкашӯӣ, бозор, автовокзал, дар майдони 3 га боди фароғатӣ-истироҳатӣ, 3 бодҷаи бачагона, 70 ҳонаҳои баландошёна, 98 котекҳо ва дар ощёнаи якуми биноҳои баландошёна бунёди нуқтаҳои хизматрасонӣ ба маблағи умумии 22 млн сомонӣ пешбинӣ шудааст.

Илова бар ин дар мавзеи «Сексарӣ» соҳтмони 1 мактаб, 1 бунгоҳи тиббӣ, 1 бодҷаи бачагона ва бинои маъмурий ба маблағи умумии 4,9 млн сомонӣ ба нақша гирифта шудааст.

Мушкилоти асосии соҳаи соҳтмон: Маҳдуд будани имкониятҳои буҷети ҷумҳуриявию маҳаллӣ ва сол аз сол зиёд шудани шумораи иншоотҳои соҳтмонашон нотамом, пурра фаъолият накардани ташкилотҳои пурдатӣ, норасогии шумораи мутахассисони қасбӣ, бо иқтидори пурра фаъолият накардани заводи истеҳсоли хишт ва комбинати ҳонасозӣ, норасогии шумораи техникаҳои соҳтмонии пуриқтидор, аз ҷумла кранҳои борбардор, экскватор ва гайра.

БОБИ З. ИЧТИМОЁТ

3.1. Соҳаи маориф

Арзёбӣ ва таҳлили вазъи соҳа. Соҳаи маориф ҳамчун омили муҳими рушди инсонӣ барои ноил гардидан ба як қатор мақсадҳои иҷтимоӣ, иқтисодӣ, сиёсӣ ва башардӯстона нақши муҳим мебозад. Идоракуни низоми маориф дар сатҳи маҳаллӣ бо мақсади сабукгардонии таъмини дастрасии аҳолӣ ба маълумоти баландсифат равона гардида, айни замон ҷиҳати ноил гардидан ба баробарии гендерии ҳамаи қишрҳои аҳолӣ ба ислоҳоти бунёдӣ эҳтиёҷ дорад ва ин ислоҳот айни замон бомуваффақият идома дорад. Барои бартараф намудани мушкилиҳои ҷойдоштаи соҳа ва ба талаботи имрӯза мутобиқ намудани шароити таҳсил ва сифати дониши хонандагон корҳои зиёдеро ба анҷом расонидан лозим мебошад. Таъмини иҷрои барномаи мазкур дар шаҳру дехоти Истаравшан таконе барои рушди ин соҳа хоҳад буд.

Дараҷаи маълумотнокии аҳолӣ (ҳазор нафар)

Нишондодҳо	Солҳо	
	2013	2014
Дараҷаи маълумотнокӣ	Ҳамагӣ	Ҳамагӣ
Аҳолӣ	235,6	246,6
Олии касбӣ	21,3	21,5
Миёнаи касбӣ	18,1	18,4
Миёна	87,9	88,5

Баҳри самаранок ва сифатнок татбиқ намудани сиёсати маорифпарваронаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар сатҳи маҳал, дар доираи Барномаи мазкур вазифаҳои зеринро ба анҷом расонидан лозим аст: а) беҳтар намудани дастрасӣ (маҳсусан кӯдакон аз оилаҳои камбизоат ва табақаҳои осебпазири аҳолӣ) ба маълумоти томактабӣ, миёна, миёнаи маҳсус ва олий ва дар ин замина, таъмин намудани маълумоти фарогир; б) барқарор намудани инфрасоҳтори мактабӣ, таъмини мактабҳо бо гармӣ ва мабразҳои алоҳида барои писарон ва духтарон; в) таъмини хонандагони ҳамаи мактабҳо бо китобҳои дарсӣ; г) соҳтмони мактабҳои нав; д) ҷалби ҷомеа, волидайн, омӯзгорон, талабагон ва намояндагони ташкилотҳои давлатию ҷамъияти ба идоракуни мактабҳо, ташкили таълими босифат ва таъмини фаъолияти хуби онҳо.

Дар соҳаи маорифи шаҳру дехоти Истаравшан 9 муассисаи таҳсилоти томактабӣ, 60 мактаби таҳсилоти миёнаи умумӣ, 2 мактаби таҳсилоти умумии асосӣ, 1 мактаби ибтидойӣ, 1 литеӣ, 6 гимназия, 1 мактаб-интернат, 1 мактаби миёнаи гайридавлатӣ, 1 гимназияи гайридавлатӣ, 1 мактаби мусикӣ, 3 мактаби варзишӣ, 1 колеҷи тиббӣ, 1 колеҷи хунарҳои мардумӣ, 1 литеsei касбиву-техникӣ ва 1 маркази таҳсилоти иловагӣ амал менамояд.

Маълумоти томактабӣ. Дар муассисаҳои таҳсилоти томактабӣ 52 гурӯҳ бо төъдоди 1284 нафар кӯдак (аз ин 501 нафар духтар) ба таълиму тарбия фаро гирифта шудаанд. Кӯдакон дар гурӯхҳо вобаста ба синну сол чунин ҷойгир карда шудаанд: гурӯҳи тайёрӣ ба мактаб ва гурӯҳи русӣ. Дар муассисаҳои таҳсилоти томактабӣ 99 нафар кормандон ба таълиму тарбия машғул буда, аз ин 31 нафар дорои маълумоти олий, 9 нафар таҳсилоти олии нопурра, 52 нафар дорои маълумоти миёнаи маҳсус ва 7 нафар дорои таҳсилоти миёна мебошанд. Шумораи кормандон ба төъдоди кӯдакони фарогирифта ба меъёрҳои муқарраргардида мувоғиқ аст.

Ба гайр аз ин, дар ҳудуди шаҳру дехоти Истаравшан аз ҷониби Ҳазинаи кӯдакони СММ (Юнисеф) низ, “Марказҳои инкишофи кӯдакон” таъсис дода шуда, ҳамчун низоми пешниҳоди хизматрасонии алтернативии томактабӣ амал мекунанд, ки дар онҳо ҳамасола ба ҳисоби миёна беш аз 653 кӯдак ба таълим фаро гирифта мешавад. Яке аз ҳадафи асосии ташкил намудани чунин гурӯхҳо ва марказҳо, ин пеш аз ҳама, беҳтар

намудани дастрасии кӯдакон аз оилаҳои осебпазир ва камбизоат, махсусан дар сатҳи маҳал, ба таҳсилоти томактабӣ маҳсуб мейбад.

Шумораи кӯдакон дар муассисаҳои томактабӣ

Нишондодҳо	2012		Солҳо 2013		2014	
	Ҳамагӣ	Аз ҷумла, духтарон	Ҳамагӣ	Аз ҷумла, духтарон	Ҳамагӣ	Аз ҷумла, духтарон
Муассисай таҳсилоти томактабии №1	149	34	160	41	184	55
Муассисай таҳсилоти томактабии №2	50	21	50	21	70	24
Муассисай таҳсилоти томактабии №3	266	100	281	101	280	116
Муассисай таҳсилоти томактабии №4	149	54	146	59	140	60
Муассисай таҳсилоти томактабии №5	181	79	175	82	181	87
Муассисай таҳсилоти томактабии №6	178	71	190	76	190	74
Муассисай таҳсилоти томактабии №7	63	30	59	25	58	25
Муассисай таҳсилоти томактабии №9	24	8	35	12	31	12
Муассисай таҳсилоти томактабии ҳусусӣ	40	11	110	28	150	48
Ҳамагӣ:	1100	364	1206	445	1284	501

Дар ҳудуди шаҳру деҳоти Истаравшан беш аз 26156 ҳазор нафар кӯдакони синну соли томактабӣ (3-6 сола) ба қайд гирифта шудаанд, ки бинобар сабаби норасогии муассисаҳои томактабӣ танҳо 7,4 фисади онҳо (бо назардошти гурӯҳҳои тайёрии назди мактабӣ) ба таҳсил фаро гирифта шудаанду ҳалос. Илова бар ин, муассисаҳои томактабии мавҷуда, аслан дар маркази шаҳр ва ҷамоати деҳоти Зарҳалол ҷойгир буда, дар ҷамоатҳои боқимонда, ки беш аз 82653 ҳазор нафар аҳолӣ (аз ҷумла, 15457 нафар кӯдакони сини томактабӣ) дорад, ягон муассисай томактабӣ амал намекунад.

Дар соли 2014 аз шумораи умумии муассисаҳои томактабии мавҷуда танҳо ҳолати муассисаҳои томактабии №1, №5 ва №6 ба талаботи муосир ҷавобгӯй буданду ҳалос. Бинобар сабаби норасогии воситаҳои молиявӣ, биноҳои муассисаҳои таҳсилоти томактабии №3, №4 ва №7 кӯҳнаву фарсада гардида, ба таъмиру азnavsозӣ ва таҷхизонидан бо лавозимоти лозимаи хониш ниёз доранд. Илова бар ин, системаи гармидиҳии муассисаҳои таҳсилоти томактабӣ ба талаботи муосир ҷавобгӯй набуда, бинои ин муасисаҳо дар фасли зимистон бо печкаҳои алобӣ гарм карда мешавад. Дар баробари ин, ғунҷоиши умумии муассисаҳои томактабии шаҳри Истаравшан барои 1375 нафар кӯдак мувоғиқ карда шуда, ҳоло аз ин 470 ҷой ва ё 34,2 фоизи он ба талаботҳои муосир ҷавобгӯй асту ҳалос.

Сол то сол на танҳо дар шаҳру деҳоти Истаравшан, балки дар сатҳи ҷумҳурий тағиیرёбии мусбии вазъи демографӣ ба мушоҳида мерасад, ки ин бевосита ба соҳаи маориф, махсусан ба фарогирии кӯдакон ба муассисаҳои томактабӣ таъсири худро мерасонад.

Маълумоти миёна. Шумораи умумии хонандгон дар солҳои хониши 2014-2015 ҳамагӣ 53227 нафарро ташкил дода, аз ин 30737 нафар дар бости аввал, 22240 нафар дар бости дуюм ва 250 нафар дар бости сеюм таҳсил менамоянд.

*Шумораи хонандагон дар муассисаҳои таълимии
шахру дехоти Истаравшан (нафар)*

Синфҳо	Соли хониши 2012-2013				Соли хониши 2013-2014				Соли хониши 2014-2015			
	Ҳамагӣ	писарон	дуктарон	% дуктарон	Ҳамагӣ	писарон	дуктарон	% дуктарон	Ҳамагӣ	писарон	дуктарон	% дуктарон
Таёри I	5016	2624	2392	47,7	5057	2656	2401	47,5	5348	2766	2582	48,2
II	5206	2646	2560	49,2	5103	2676	2427	47,6	5199	2711	2488	47,8
III	5009	2596	2413	48,2	5185	2636	2549	49,2	5052	2632	2420	47,9
IV	5110	2683	2427	47,5	4969	2569	2400	48,3	5156	2629	2527	49,0
Ҳамагӣ I-IV	20341	10549	9792	48,1	20314	10537	9777	48,1	20755	10738	10017	48,2
V	5128	2716	2412	47,0	5139	2715	2424	47,2	4977	2592	2385	47,9
VI	5155	2630	2525	49,0	5091	2682	2409	47,3	5016	2614	2402	47,9
VII	5075	2606	2469	48,7	5092	2586	2506	49,2	5007	2615	2392	47,8
VIII	4848	2465	2383	49,2	5038	2566	2472	49,1	5028	2545	2483	49,4
IX	5133	2656	2477	48,3	4825	2453	2372	49,2	4976	2539	2437	48,9
Ҳамагӣ V-IX	25339	13073	12266	48,4	25185	13002	12183	48,3	25004	12905	12099	48,3
X	3395	1765	1630	48,0	4021	2038	1983	49,3	3843	1942	1901	49,5
XI	2940	1568	1372	46,7	3075	1581	1494	48,6	3625	1807	1818	50,1
Ҳамагӣ X-XI	6335	3333	3002	47,3	7096	3619	3477	49,0	7468	3749	3719	49,8
Ҳамагӣ:	52015	26955	25060	48,1	52595	27158	25437	48,4	53227	27392	25835	48,5

Сабаби асосии пурра фаро гирифта нашудани хонандагон ба таҳсил баъди ҳатми синфи 9-ум ба он алоқаманд аст, ки қисми писарбачагон аз оилаҳои камбизоат ба муҳочирати меҳнатӣ, қисми дигари писару дуктарон ба омӯзишгоҳои қасбӣ-техникӣ, омӯзгорӣ, тиббӣ ва инчунин ҳамроҳи волидайни худ ба берун аз ҳудуди шахру дехот мераванд. Яке аз сабабҳои дигар, ин норасогии маблағҳои буҷаи оилавӣ барои таъмин намудани фарзандон бо сару либос, таҷхизоти мактабӣ ва дурии роҳ то мактаб мебошад.

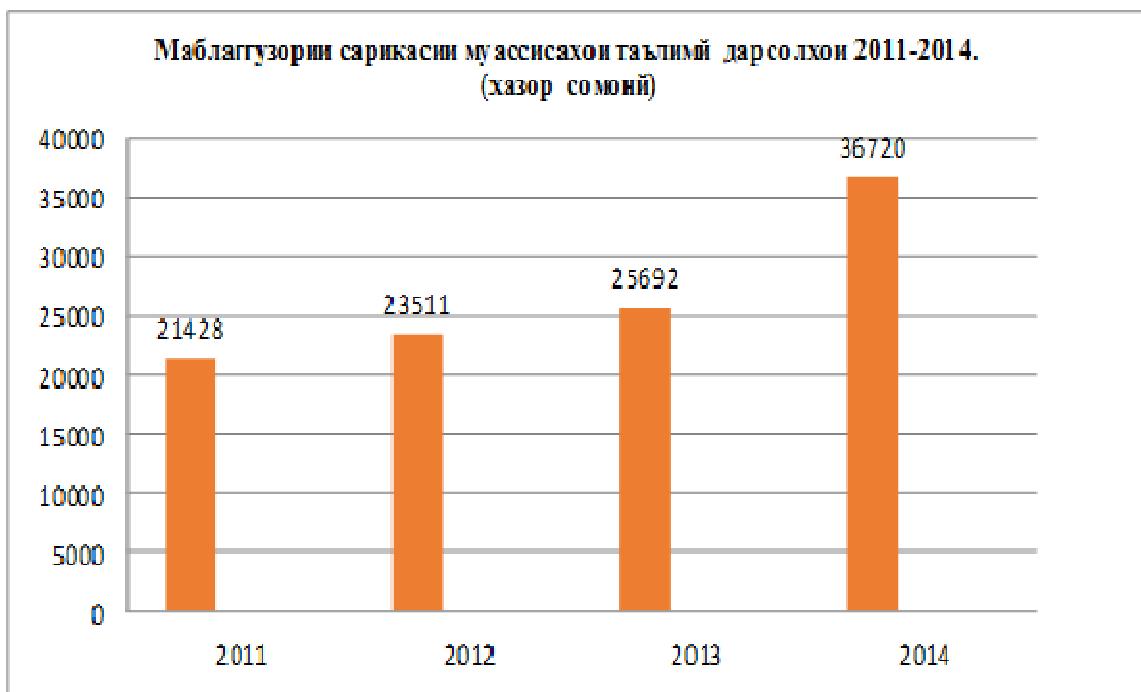
Бо мақсади беҳтар намудани низоми идоракунӣ дар муассисаҳои таълимии шахру дехоти Истаравшан айни замон 73 адад ассотсиатсияи волидону омӯзгорон (АВО) фаъолият менамояд. Ҳадафи асосии ташкили чунин асотсиятсияҳо, ин ҷалби бештари падару модарон ба ҳалли мушкилиҳои мавҷудаи соҳаи маориф мебошад.

Нокифоягии төъдоди китобҳои дарсӣ ва маводи методии муосир вазъи соҳаи маорифро боз ҳам мушкилтар гардонида, барои рушди он садди роҳ мегарданд. Сифати таълим, дараҷаи дониш ва маҳорати хонандагон мутахassisони соҳаро имрӯз қаноатманӣ наменамояд. Барои бартараф намудани камбудихои ҷойдоштаи соҳа ва ба талаботи муосир мутобиқ намудани шароити таҳсил ва сифати дониши хонандагон корҳои зиёдеро ба анҷом расонидан зарур аст.

Шаклҳои нави идоракунӣ. Тибқи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-уми июни соли 2007 таҳти № 350 “Дар бораи марҳилаҳои гузариши муассисаҳои таҳсилоти умумӣ ба шаклҳои нави идоракунӣ ва маблағгузорӣ» аз 1 январи соли 2010 ҳамаи 68 муассисаи таълимӣ (58 мактаби таҳсилоти миёнаи умумӣ ва 2 мактаби таҳсилоти асосии умумӣ, 1 мактаби таҳсилоти ибтидойӣ, 2 литеӣ ва 5 гимназия) ба шаклҳои нави идоракунӣ ва маблағгузорӣ гузаронида шуданд.

Баҳри татбиқ намудани ислоҳоти соҳаи маориф, мақсаднок ҷорӣ намудани шаклҳои нави идоракунӣ ва маблағгузорӣ, назорати рафти иҷрои ислоҳот аз рӯи дастурамали ҳароҷот барои як хонанда, таи ин солҳо ҷандин ҷорабиниҳо гузаронида

шуд. Дар тӯли солҳои 2011-2014 дар асоси маблағузории сарикасӣ ба муассисаҳои таълимии шаҳри Истаравшан ба андозаи 80,9 млн. сомонӣ маблағ чудо гардидааст.

Дар соли 2014 ҳачми умумии харочоти соҳаи маориф дар буҷети маҳаллӣ 36,7 млн. сомониро ташкил дода, ҳиссаи он дар соҳтори харочоти буҷети маҳаллӣ 53,0 фоизро ташкил медиҳад. Дар ин давра аз ҳачми умумии маблағҳои ба соҳаи маориф равонагардида, ба таҳсилоти томактабӣ 8,9 фоиз, ба таҳсилоти миёнаи умумӣ 72,6 фоиз, ба таҳсолоти касбӣ-техники 15,0 фоиз, ба таҳсилоти олӣ 1,3 фоиз ва ба дигар харочотҳо 2,2 фоиз рост меояд.

Гарчанде, ки маблағузорӣ солҳои охир тамоюли афзоишро дошта бошад ҳам, муттаасифона барои пурра бартараф намудани мушкилоти муҳими соҳаи маориф нокифоя аст.

Дар шароити иқтисоди бозоргонӣ муассисаҳои таълимӣ бояд факат ба маблағҳои буҷети давлатӣ умед набаста, балки инҷунин ба маблағузории бисёршабакавӣ гузаранд, яъне аз ҳисоби ташкил кардани таълими иловагии пулакӣ, гузаронидани курсҳо барои доҳилшавандагон ба мактабҳои олӣ, омӯзиши забонҳои хориҷӣ, ташкил ва рушди инфрасоҳтор аз ҳисоби ташкилотҳои гайридавлатӣ ва хусусие, ки буҷети муассисаҳои таълимиро ғанӣ мегардонанд.

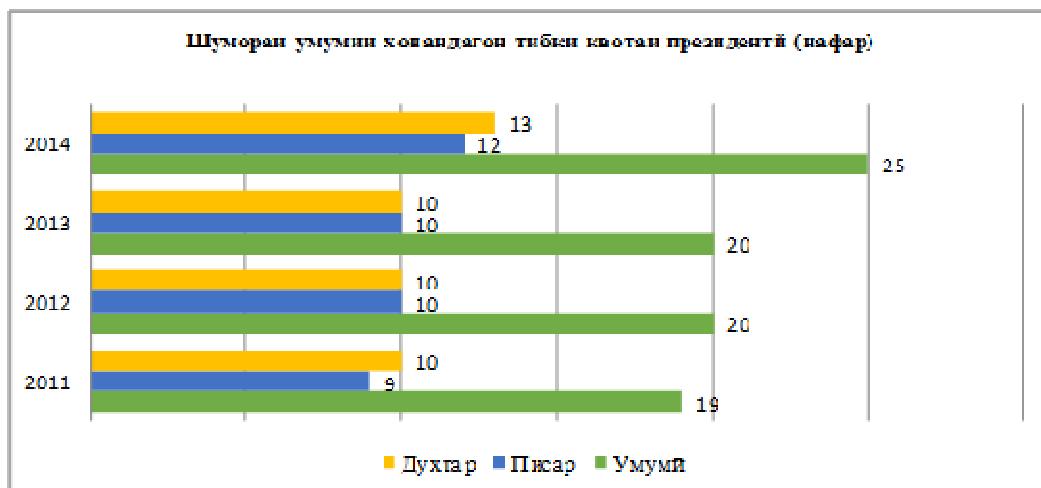
Таъминот бо омӯзгорон. Ба ҳолати 1 январи соли 2015 шумораи умумии омӯзгорони шаҳри Истаравшан 2826 нафарро ташкил дод, ки 1361 нафар ё 48,1 фоизашро занон ташкил медиҳанд. Аз шумораи умумии омӯзгорон 2298 (998 нафар зан) дорои маълумоти олӣ, 133 нафар (92 нафар зан) дорои маълумоти олии нопурра, 395 нафар (271 нафар зан) дорои маълумоти миёнаи маҳсус мебошанд. Шумораи кормандон ба төъдоди кӯдакони фарогирифта ба меъёрҳои муқарраргардида мувофиқ аст.

Дар тӯли солҳои 2012-2014 аз мутахассисони маҳаллӣ 310 нафар (аз ҷумла 173 нафар дуҳтарон) мактабҳои олии кишварро ҳатм намуда, аз онҳо 213 нафарашон ба маҳалли ҳуд бар гашта, бо ҷои кори доимӣ таъмин карда шуданд. Дар баъзе ҳолатҳо сабаби аз кор рафтани мутахассисони соҳа ин пасти будани музди меҳнат, ба дигар корҳои даромадноктар ва ё ба муҳочирати меҳнатӣ рафтани онҳо мебошад. Зиёд намудани ҳавасмандгардонии моддию маънавии кадрҳои маҳаллӣ ҷиҳати ҷалби ҳатмкунандагони мактабҳои олӣ барои кор кардан дар мактабҳо мусоидат ҳоҳад намуд.

Шумораи омӯзгорон дар тӯли солҳоу 2012-2015 (нафар)

Нишондиҳандаҳо	Солҳои хониш		
	2012-2013	2013-2014	2014-2015
Шумораи умумии омӯзгорон	2731	2873	2826
аз ҷумла занҳо	1322	1420	1361
Дорои маълумоти олӣ	2105	2215	2298
аз ҷумла занҳо	874	937	998
Олии нопурра	85	101	133
аз ҷумла занҳо	53	65	92
Миёнаи махсус	429	424	395
аз ҷумла занҳо	317	312	271
Миёнаи умуми	112	133	-
аз ҷумла занҳо	78	106	-
Муалимоне, ки аз кор рафтанд	105	140	107
аз ҷумла занҳо	35	49	38
Норасогии кадрҳо	21	20	18

Маълумоти фарогир. Дар шаҳру деҳоти Истаравшан ба ҳолати 1 январи соли 2015 ҳамагӣ 1122 нафар кӯдакони маъюб ба қайд гирифта шудаанд. Аз ин шумора 269 нафарапшон кӯдакони сини то 3 сола, 467 нафар аз 3 то 6 сола, 386 нафар аз 7 то 17 сола мебошанд. Айни замон, аз шумораи умумии кӯдакони маъюби сини томактабӣ 83 нафар ва кӯдакони синни мактабӣ 331 нафар хонандагони имконияташон маҳдуд, аз ҷумла 7 нафар хонандагони дершунаво, 249 нафар хонандагони биноияшон суст ба таълим фаро гирифта шудаанд. Сабаби асосии пурра ба таълим фаро гирифта нашудани кӯдакони маъюб, ин норасогии маводҳои таълимӣ, аз ҷумла, набудани заминай моддию техникии лозима дар муассисаҳои таълимӣ, норасогии мутахassisсони баландихтиносӣ соҳа, шароити вазнини оилавӣ ва пурра ҷорӣ нагардидани низоми таълимоти фарогир дар мактабҳои шаҳру деҳот, норасогии асбобу таҷхизотҳои махсусгардонидашуда, таваҷҷӯҳи сусти аҳли ҷомеа дар бартарафсозии мушкилиҳои мавҷуда, набудани инфрасоҳтори лозима, робитаи сусти соҳторҳои даҳлдор оид ба ҳамкорӣ бо кӯдакони дорои имконияти маҳдуд, норасогии воистаҳои таълимии ташаккули зехнӣ (бозичаҳои махсус барои рушди нерӯи зехнӣ, асбоҳои машқӣ ва ғайра), руйпуш гардидонидани кӯдакони дорои имконияташон маҳдуд аз ҷониби волидайн (бо сабабҳои шарм кардан ва ё нофаҳмӣ ва ғайра) ба ҳисоб меравад.

Маълумоти олӣ ва миёнаи махсус. Дар соли хониши 2013-2014 муассисаҳои таълимии шаҳру деҳоти Истаравшанро 3625 нафар (аз ҷумла, 1818 нафар ё 50,1% дuxтарон) хатм намуданд, ки аз ин 1407 ва ё 38,8 фоизи хатмқунандагон ба мактабҳои олӣ ва миёнаи махсуси шаҳрҳои Душанбе, ҳуди Истаравшан ва Ҳучанд, аз рӯи ихтиносҳои гуногун дохил гардиданд. Илова бар ин, дар тӯли солҳои 2012-2014 аз

ҳисоби хатмкардагони мактабҳои шаҳру дехот 127 нафар дар муассисаҳои таълимии олии хориҷи кишвар (Федератсия Россия, Украина ва Белоруссия) таҳсил намудаанд.

Тибқи нақшай корӣ ҳар сол аз рӯи квотаи президентӣ хонандагони болаёқат ба мактабҳои олии ҷумҳурӣ дохил мешаванд. Тӯли солҳои 2011-2014 тибқи квотаи президентӣ ба мактабҳои олии ҷумҳурӣ 67 нафар дохил шуданд, ки аз ин 33 нафар писар ва 34 нафарашон духтарон мебошанд.

Инфрасоҳтори мактабӣ ва азнавсозии он. Ҷиҳати дар амал татбиқ намудани қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 27 августи соли 2008 № 436 «Дар бораи Барномаи давлатии соҳтмон, таъмиру азнавсозии мактабҳо барои солҳои 2008–2015, ки дар хонаҳои шаҳсӣ, вагонхонаҳо, биноҳои маъмурию ҷойҳои ҷамъиятӣ ҷойгиранд» як қатор корҳо ба иҷро расонида шуд. Новобаста аз ин, баъзе масъалаҳои ҳалталаб, ба монанди аз таъмири асосӣ ва ҷорӣ баровардани мактабҳо боқӣ мондаанд.

Дар шароити кунунӣ дар аксари мактабҳо, маҳсусан мактабҳои дехот норасогии кабинетҳои фаннӣ, устохонаҳо, ошхонаҳо, китобхонаҳо ва толорҳои варзишӣ ба назар мерасад. Мушкилоти дигари соҳа ин нарасидани мизу курсӣ (эҳтиёҷоти умумӣ 621 ҷуфт) мебошад.

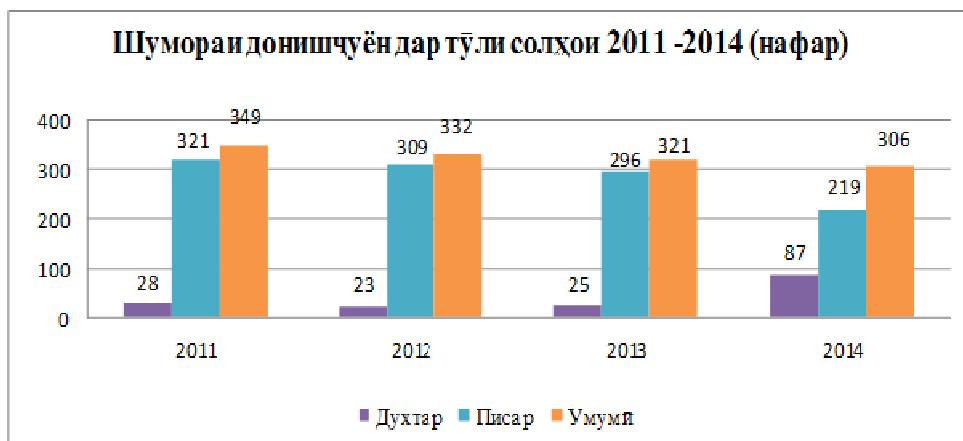
Дастрасӣ ба технологияи компьютерӣ. Дар мактабҳои таҳсилоти умумии шаҳру дехоти Истаравшан 1385 асад компютер ва 201 асад принтер мавҷуд аст, ки 1 компютер ба 16 хонанда рост меояд, ки барои таълими хонандагон нокифоя аст. Дар асоси «Барномаи компютеркунонии муассисаҳои таҳсилоти умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2011-2015» ва барномаи қабулнамудаи мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳри Истаравшан барои 15 нафар хонандай синфҳое, ки аз фанни технологияи информатсионӣ таълим мегиранд, бояд 1 асад компютер таъмин карда шаванд. Барои ба ин ҳадаф расидан мактабҳои шаҳру дехоти Истаравшан ба 225 асад компютер ниёз доранд. Нарасидани нерӯи барқ дар фасли зимистон дар мактабҳои дехот барои гузаронидани дарсҳои амалии фанни технологияи информатсионӣ монеа пеш меоварад. Бинобар ин зарурати таъмини мактабҳо бо хати озоди барқ ва батареяҳои офтобӣ ба миён омадааст.

Таълими маълумоти миёнаи маҳсус: Муассисаҳои таълимии миёнаи маҳсус дар тайёർ намудани мутахассисони тамоми соҳаҳо нақши босазо мебозанд.

Литсеи қасбии техникии №14. Муассисаи мазкур соли 1959 ҳамчун Омӯзишгоҳи қасбӣ-техникӣ таъсис дода шудааст ва дар соли 2012 бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон №630 аз 2 ноябри соли 2012 ба Литсеи қасбии техникӣ табдил дода шуд. Ин муассиса дар маркази шаҳри Истаравшан ҷойгир буда, дорои бинои маъмурӣ, ду бинои таълимиӣ, устохонаҳои таълимиӣ, оҳангарӣ, ҳарротӣ ва ҷонғарӣ, толори варзишӣ, толори маҷлисгоҳ, китобхона, ҳобгоҳ, ошхона барои 100 ҷои нишаст ва майдончай варзишӣ мебошад. Литсей инчунин дар иҳтиёри худ 2 асад тракторҳои тасмачарҳ, 4 асад тракторҳои ғилдиракдор, 2 асад автомашинаи ГАЗ 53 ва 13 асад техникаҳои кишоварзӣ дорад. Бо мақсади беҳтар намудани базаи моддию техникии муассисаи мазкур соли 2012 он боз бо 1 асад трактори нав бо тамоми таҷҳизотҳояш таъмин карда шуд. Дар ин муассиса омӯзиш аз рӯи иҳтиносҳои тракторҷӣ-мошинчии истеҳсолоти кишоварзӣ бо гирифтани маълумоти миёнаи умумӣ, ҳисобҷӣ бо омӯзиши кор дар компютер, кафшергари барқӣ, устои барқ оид ба хизматрасонӣ ва таъмири таҷҳизотҳои барқӣ, ҷонғар- таъмиргар, ронандаи автомобил бо силсилаи «С», дузанда ва занбӯриасалпарвар ба роҳ монда шудааст. Таҳсил дар шакли рӯзона ва гоибона ҷараён дорад. Соли хониши 2013-2014 дар шӯъбаи рӯзона 181 нафар (аз ҷумла, 62 нафарашон духтар) ва дар шӯъбаи гоибона 125 нафар (25 нафарашон духтар) таҳсил намудаанд. Ба онҳо 45 нафар устодони ботаҷриба сабақ меомӯзанд, ки аз онҳо 8 нафарашонро занҳо ташкил медиҳанд.

Бинои омӯзишгоҳи мазкур соли 1959 соҳта шуда, ҳоло қисман ба таъмир ниёз дорад. Дар бинои омӯзишгоҳ хати таъминоти оби нӯшокӣ мавҷуд нест. Дар омӯзишгоҳ

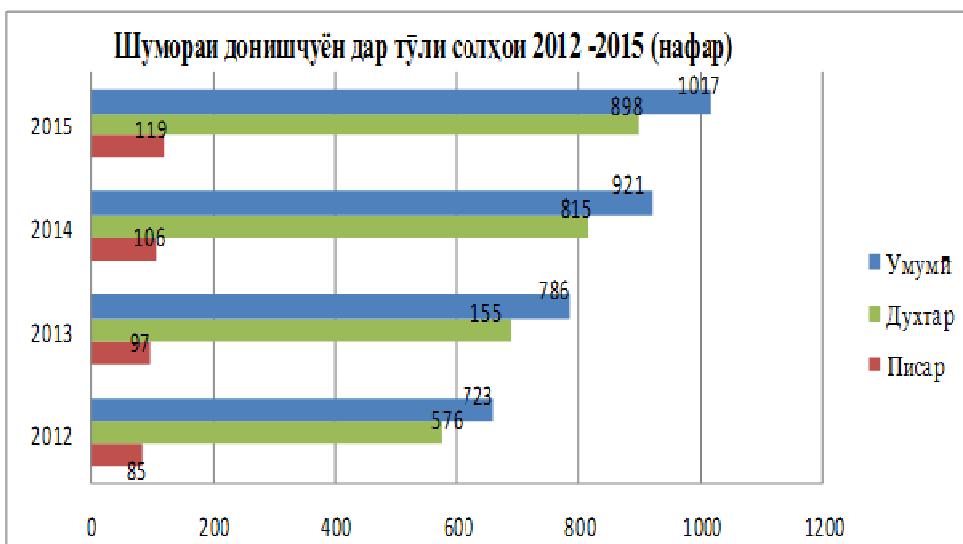
барои омӯзиш ба гурӯҳҳои трактористон 2 адад трактори таълимии МТЗ 80, ба гурӯҳҳои дӯзандагӣ 10 адад мосинай либосдӯзии ҳозиразамон, ба гурӯҳи ҳисобчиён 20 адад компьютер ва ба гурӯҳҳои занбӯрпарварӣ 20 куттӣ зарур буда, 17 утоқи техникий ба ҷиҳозонидани таҷхизотҳои замонавӣ ниёз дорад.

Фонди китобхонаи ин таълимгоҳро 5000 нусха китоб ташкил дода, бинобар сабаби норасогӣ ва ворид нагардидани китобҳои тозанашири соҳавии муосир ба мушкиниҳои зиёд дучор гардида истодааст.

Таи солҳои 2012-2014 муассисаи мазкурро 457 нафар хатм намуда, аз ин 336 нафар ба ҷои кор фиристода шуда, 131 нафари дигар ба муҳочирияти меҳнатӣ сафарбар гардидаанд.

Коллеҷи тиббии шаҳри Истаравшан. Муассисаи мазкур, аз соли 1991 дар асоси фармони Вазорати тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 24 апрели соли 1991 №282 ҳамчун муассисаи таълимии мустақил фаъолият мекунад. Бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3 марта соли 2014 №148 ҳамчун муассисаи давлатии таълимии «Коллеҷи тиббӣ»-и шаҳри Истаравшан табдил дода шуд. Коллеҷи тиббии шаҳри Истаравшан дар тобеияти Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад (тибқи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 1 февраляи соли 2004, №423 дар бораи «Консепсияи ислоҳоти таҳсилоти тиббӣ ва фармасевтӣ дар Тоҷикистон») ва ҳамчун муассисаи таълимии миёнаи касбӣ оид ба тайёр намудани мутахассисони соҳаи «Кори ҳамширагӣ», «Беҳдошт, санитария, эпидемиология» ва «Кори лабораторӣ» фаъолият менамояд.

Дар соли 2014 шумораи умумии донишҷӯён 1017 нафарро (аз ҷумла, 898 нафар дуҳтар) ташкил дода, ба онҳо 210 нафар омӯзгорон таълим додаанд. Аз шумораи омӯзгорони асосии коллеҷи тиббӣ 40 нафар дорои маълумоти олий ва 14 нафар дорои маълумоти олии нопурра мебошад. Дар коллеҷи мазкур донишҷӯён аз тамоми шаҳру шаҳрҳои чумхурӣ ба таҳсил фаро гирифта шудаанд. Дар коллеҷ толори варзиши замонавӣ, майдончаҳои волейболу варзиши сабук вучуд дорад ва дар онҳо машғулиятҳои варзиши гузаронида мешаванд.

Мушкилоти асосие, ки дар ин самт ба назар мерасад, ин набудани хобгоҳ барои донишҷӯён мебошад. Соҳтмони бинои хобгоҳ метавонад мушкилоти мавҷударо бартараф созад.

Мушкилиҳои асосии соҳаи маорифи шаҳру дехоти Истаравшан

	Номгӯи мушкилиҳо	Рақами мактабҳо ва мавзеъи ҷойгиршавии онҳо
1.	Бад будани базаи моддиву техники мактабҳо Таъмир талаб будани бинои мактабҳо Нарасидани синфҳонаҳо	МТМУ № 39, 31, 38, 25, 36, 44, 32, 23, 40, 12, 13, 26, 28, 17, 16 МТМУ № 59, 43, 10, 38, дохири шаҳр, қишлоқҳои Суркат, Боботаго, Тапкок
	Нотамом мондани соҳтмони мактабҳо	№ 11, 8, 43, 59, 38
2.	Шароити номусоид барои таҳсили хонандагон	
	Нарасидани таҷхизоти мактабӣ, мизу курсиҳо барои хонандагон Набудани кабинетҳои фанни бο таҷхизотҳои ҳозиразамон мӯчаҳҳозонидашуда, нарасидани китобҳои дарсӣ.	Дар мактабҳои № 2, 38, 26, 8, 10, 12, 14, 21, 22, 37, 43, 44, 46, 17, 32 Мактабҳои № 6, 8, 11, 17, 19, 31, 32, 34, 36, 37, 38, 39, 50, 51, 53, 54, 56, 58
	Аз кор баромадани таҷхизоти гармидиҳии мактабҳо Набудани барқи доимӣ дар мактабҳо	Мактабҳои № 31, 16, 7, 9, 2, 10, 21, 24 Мактабҳои № 6, 9, 11, 15, 17, 18, 19, 25, 26, 27, 29, 34, 37, 38, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 48, 51, 55, 56, 57, 58, 60, 61, 63
	Набудани хатти оби нӯшоқӣ дар мактабҳо	Мактабҳои № 15, 22, 24, 27, 30, 31, 34, 37, 43, 50, 54, 58, 59, 60, 63
3.	Дарстрас набудани хонандагон ба таҳсил	
	Ба талабот ҷавобгӯ набудани роҳҳои пиёдагард, дар ҳолати садамавӣ будани бисёр купрукҳои одамгузар	Дар деҳаҳои Аргу, Чавкандақ, Туда
4.	Суст будани иштироки хонандагон дар озмунҳои вилояти ва ҷумхурӣ	Мактабҳои дехот № 8, 17, 19, 21, 29, 38, 44, 48, 50
	Суст будани робитаи мактабҳо бо АВО (Ассотсиатсияи волидону омӯзгорон)	Мактабҳои дехот
5.	Нокифоя будани фаъолияти берун аз мактабӣ	
	Мавҷуд набудани истироҳатгоҳҳо (лагерҳо) барои хонандагон Пурра дастрас набудани Марказҳои таҳсилоти иловагӣ дар маҳал	Мактабҳои дехот Дар ҳудуди ҷамоатҳои дехот (Ҷамоатҳои Гули Сурх, Қалъаи Баланд, Ничонӣ, Нофароч, Пошкент, Чавкандақ, Сабристон, Чорбог)
7.	Суст будани фарогирӣ ба қӯдакистон	
	Набудани қӯдакистон	Ҷамоатҳои Гули Сурх, Қалъаи Баланд, Ничонӣ, Нофароч, Пошкент, Чавкандақ, Сабристон, Чорбог
	Таъмир талаб будани қӯдакистонҳо	Қӯдакистонҳои шаҳру дехот (№ 3, 4, 7)
	Набудани таҷхизоти нав Набудани мактаб-интернати маҳсус барои қӯдакони бепарастор	Дар қӯдакистонҳои № 2, 3, 4, 7, 9

3.2. Соҳаи тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолӣ

Ҳолати умумӣ. Саломатии аҳолӣ самти муҳимми соҳаи иҷтимоии шаҳру дехотӣ Истаравшан ба ҳисоб рафта, ҳадафи асосии он таъмини дастрасии аҳолӣ ба хизматрасониҳои баландсифати тиббӣ мебошад. Соҳаи тандурустии шаҳри Истаравшан яке аз соҳаҳои муҳим ва афзалиятнок барои беҳбудии саломатии аҳолӣ

маҳсуб меёбад. Дар фасли мазкур самтҳои афзалиятноки рушди бахши тандурустӣ ва талаботи молиявие, ки барои ба эътидол омадани асосҳои низоми ёрии тиббию беҳдоштии аввалия ногузиранд, инъикос ёфта, чунин зерсохторҳоро, аз қабили миқдори марказҳои саломатӣ, ҳолати саломатии аҳолӣ, дастрасии аҳолӣ ба хизматрасонии аввалияни тиббӣ, ҳалли мушкилиҳои бахши тандурустӣ ва роҳҳои ноил шудан ба беҳдошти ҳолати соҳаи марбутаро фаро мегирад.

Давомнокии миёнаи умр. Ташфик, пешбурд ва ташаккули тарзи ҳаёти солим яке аз омилҳои асосӣ ва муҳими беҳбуди бахшидан ба нишондиҳандаҳои марбут ба пешбурди дурусти ҳаёт мебошад. Сари вакт ва бо сифат гузаронидани чорабиниҳои иттилоотию тавзехӣ дар миёни аҳолӣ, ки ба дарки мағҳумҳое чун танзими оила, талқини малакаҳои гигиенӣ ва тағийирёбии меъёрҳои аҳлоқӣ мусоидат мекунад, унсурҳои асосии ташаккули тарзи ҳаёти солим ба ҳисоб меравад. Давомнокии миёнаи умри аҳолии шаҳри Истаравшан 56-62 сол, аз ҷумла барои мардон 55-62 сол ва барои занон 66-73 сол мебошад.

Бемориҳои паҳншуда. Бемориҳои аз ҳама бештар паҳншуда дар байни аҳолии шаҳри Истаравшан, фишорбаландӣ, bemoriҳои дил, диабети қанд, сил, сироят бо ВНМО, зардпарвин, бугумдард, кирми рӯда (гелминтоз дар байни кӯдакон ва наврасони то 14 сола), ҷоғар, дарунравии шадид дар байни кӯдакон, гестозҳо, апендисит, сангӣ талҳа ва гурда, bemории меъда ва рӯдай дувоздаҳангушта, латхурӣ (травма) ва аворизи баъди таваллуд дар байни навзодон мебошад. Сабаби паҳн шудани ҷунин bemoriҳо дар байни аҳолӣ, саривақт аз ташхис нагузаштан, сатҳи пасти иттилоотнокӣ, камбизоатӣ ва дигар омилҳо мебошад.

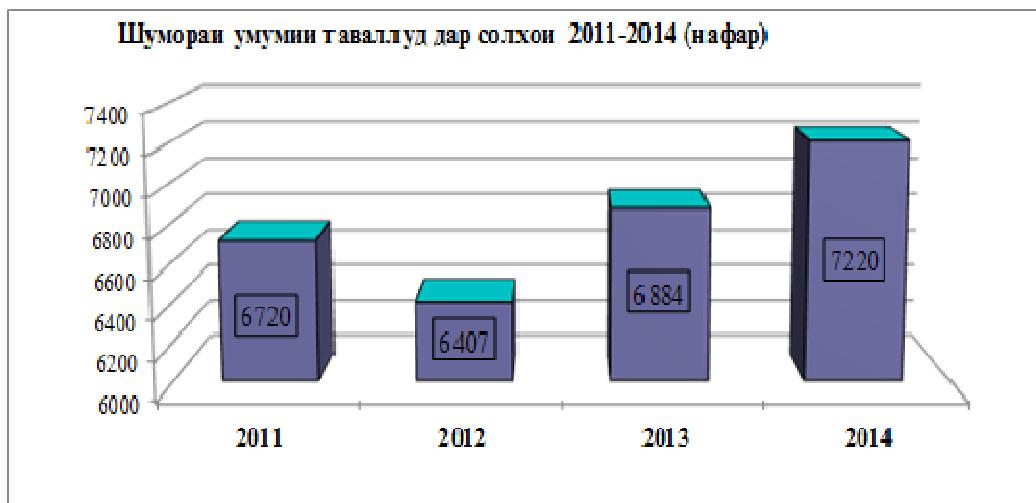
Саломатии модар ва кӯдак. Таъмини солими аҳолӣ самти муҳими иҷтимиоиёти шаҳри Истаравшан ва деҳоти он буда, мақсади асосии он таъмини дастрасии сокинон, аз ҷумла модарону кӯдакон ба хизматрасониҳои босифати тиббӣ мебошад.

Таваллуд дар муассисаҳои тиббӣ ва хона, сатҳи фавти модар (нафар)

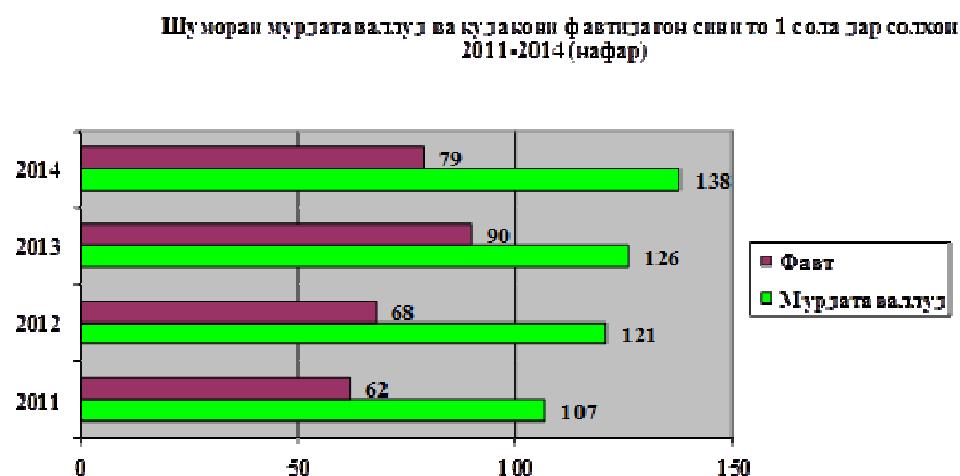
Нишондод	2011	2012	2013	2014
Ҳамагӣ таваллуд	6720	6407	6884	7278
Таваллуд дар муассисаҳои тиббӣ	6644	6330	6831	7213
Ба ҳисоби фоиз (%)	98,8	98,7	99,2	99,1
Таваллуд дар хона	76	77	53	65
Ба ҳисоби фоиз (%)	1,1	1,2	0,7	0,8
Фавти кӯдакони то 1 сола	121	99	126	138
Мурдатаваллуд	62	68	90	79
Фавти кӯдак то 5 сола (аз рӯи 1000 з/т)	20	18	15	13
Бо промил	(2,9 прм)	(2,8 прм)	(2,1 прм)	(1,6 прм)
Фавти модарон (барои 100,0 ҳазор зинда таваллуд)	-	-	-	4 (55,0 прм)
Бо промил				

Аз маълумотҳои овардашуда бар меояд, ки шумораи таваллуд ҳамасола тадриҷан афзоиш ёфта, ин нишондиҳанда соли 2014 дар таносуб ба соли 2011 – 9,2 фоиз афзоиш ёфтааст. Коэффициенти умумии таваллуд дар соли 2014 нисбат ба соли 2011 ба 6,9 промил (ба 1000 зинда таваллуд) зиёд гаштааст. Дар соли 2014 аз шумораи умумии таваллудшудагон 0,8 фисади он дар хона ба дунё омадааст ва ҷуноне, ки маълум аст, ҳангоми таваллуд дар хона на ҳамеша қоидаҳои санитарию гигиенӣ риоя карда мешаванд.

Яке аз мушкилиҳои асосии соҳа, ин баланд будани сатҳи фавти кӯдакони то 1 сола, мурдатаваллудшуда ва фавти модарон мебошад. Сабаби асосии фавти навзодонро мутахassisони соҳа дар bemoriҳои давраи навзодӣ, нуқсонҳои модарзодӣ, фалачи майнаи сари кӯдакон ва гайраҳо арзёбӣ менамоянд.

Сатхи фавти кӯдакон нисбат ба нишондиҳандаи чумхурияйӣ 2,0 промилле баланд аст. Болоравии нишондиҳандаҳои овардашуда ба саривақт набурдани корҳои тарғиботию ташвиқотӣ дар байни занҳои қобили таваллуд, суст будани назорати антинаталӣ, дар сатҳи зарурӣ набудани маърифатнокии аҳолӣ вобаста ба нигоҳубини кӯдак алоқаманд мебошад.

Ба нишондиҳандаҳои фавти кӯдакони то якосла ва мурдатаваллуд омилҳои зерин таъсири манғӣ мерасонад: баланд будани нишондоди фавти перенаталӣ (0-6 рӯза) бинобар гайриқаноатбахш будани солимии занҳои қобили таваллуд ва ҳомила, зиёд гаштани бемориҳои гайризанона дар байни занҳои ҳомила, суст будани назорати антинаталӣ, баланд будани сатҳи таваллуди кӯдакон бо нуқсонҳои модарзодӣ ва инчунини нуқсонҳои модарзодии дил, бемориҳои асаб, паст будани маърифатнокии занҳо нисбати нигоҳубини кӯдак ва таъсири манғии мавсими сармои зимистон.

Солҳои охир дар шаҳру дехоти Истаравшан коҳишёбии индекси солимии модарон ба назар мерасад. Сабаби ин гирифткор будани занони ҳомиладор ба бемориҳои экстрагенеталӣ (аз чумла камхунӣ, бемориҳои гурда, ҷогар ва бемориҳои сироятӣ), саривақт мурочиат накардан ба кормандони тиб ҳангоми пайдо шудани аломатҳои хатари ҳомиладорӣ, риоя накардани фосилаи байни таваллуд, дар сатҳи зарурӣ набудани иттилоотнокии занон дар масъалаҳои саломатии репродуктивӣ ва паст будани сатҳи зисту зиндагии занҳои қобили таваллуд, зиёд гаштани аворизҳои ҳомиладорӣ (фишорбаландӣ, бемориҳои гурда) мебошад. Дар байни занҳои таваллудкунанда таи се соли охир шумораи занҳои гирифттории бемории камхунӣ 0,6% ва ҷогар 0,5% афзоиш ёфтааст.

Дар беҳдошти солимии модарон, татбиқи барномаҳои давлатӣ оид ба солимии репродуктивӣ, танзими оила ва ҳамзамон, фаъолияти хуби табибони оилавӣ дар муассисаҳои КАТС, хадамоти патроначӣ ва тибби оилавӣ нақши калон мебозад.

Дастрасии қӯдакони маъюб ба хизматрасонихои тиббӣ. Қӯдакони маъюб ҳамчун табақаи осебпазири аҳолӣ маҳсуб ёфта, беҳтар намудани дастрасии онҳо ба хизматрасонихои тиббӣ хеле муҳим мебошад. Ин аст, ки дар заминай Конвенсия дар бораи ҳуқуқҳои қӯдак, ҷораҳо барои таъмин намудани дастрасии самараноки хизматрасонии тиббӣ ва барқарор кардани саломатии қӯдакони маъюб андешидар мешавад.

Тамоюли паҳншавии бемориҳои сироятӣ. Мубориза ба муқобили бемориҳои сироятӣ яке аз масъалаҳои муҳими Ҷумҳурии Тоҷикистон дар роҳи расидан ба Ҳадафҳои Рушди Ҳазорсола аст. Дар давоми даҳсолаи охир аз сабаби коҳиш ёфтани ҳаҷми маблағгузорӣ ва кӯҳнаю фарсада шудани таҷхизотҳои озмоишгоҳи Маркази давлатии санитарию эпидемиологии шаҳри Истаравшан, имкониятҳои пешгирий намудани қасалиҳои сирояткунанда кам шудааст. Яке аз омилҳои асосие, ки ба ба паҳн гардидани бемориҳои сироятӣ таъсир мерасонад, ин норасогии оби тозаи нӯшиданӣ дар шаҳру деҳоти Истаравшан мебошад. Новобаста аз оне, ки таъминот бо оби тозаи ошомиданӣ дар маркази шаҳр 62 фоиз ва дар деҳот 51 фоизро ташкил медиҳад, дар бисёр мавриҷҳо сарчашмаҳои обгирӣ, қубурҳои обгузар, низоми идоракунӣ ва маърифати истифодабарандагони об ба талаботҳои муосир ҷавобгуй нестанд. Бинобар сабаби солҳои дароз истифода гардидани қубурҳои обгирӣ, аксарияти онҳо кӯҳнаю фарсада гардида, ба таъмиру азnavsозӣ ниёз доранд. Илова бар ин, набудани қубурҳои оби нӯшокӣ ва ё аз кор баромадани қубурҳои мавҷуда дар баъзе муассисаҳои тиббӣ ва таълимӣ мушкилоти соҳаро боз ҳам вазнинтар мегардонад.

Динамикаи бемориҳои сироятӣ

Намуди бемориҳои сироятӣ	Соли 2011	Соли 2012	Соли 2013	Соли 2014
Бемории сил (ба 100 ҳаз.аҳолӣ)	63 28,4	62 26,7	46 19,5	47 19,2
Газидан, оболудшавӣ, ҳарошидан аз тарафи ҳайвонҳо (ба 100 ҳаз.аҳолӣ)	363	613	512	443
Исхоли хунин (Дизентерия) (ба 100 ҳаз.аҳолӣ)	287 54	264 22	217 24	181 32
Гелментоз (ба 100 ҳаз.аҳолӣ)	24,3	9,4	10,1	13,1
Табларза (малаярия)	-	-	-	-
Сироятҳои шадиди рӯдаву меъда (ба 100 ҳаз.аҳолӣ)	336 151	386 166	313 132	274 112
Бемории бруслез	9	2	1	1
Бемории домана	-	-	-	-
Бемории ВИЧ/СПИД, аз ҷумла:	15	13	18	12
- Шумораи беморон/қӯдакони то сини 15 сола	-	-	-	1
- Шумораи беморони синни 15-24 сола	-	-	-	-
- Шумораи умумии беморони ба қайд гирифта шуда дар байни занҳои хомиладор/холатҳои нав	-	-	-	-
Ҳамагӣ аҳолӣ:	221495	231812	235773	244110

Солҳои охир дар шаҳр шумораи нафарони гирифтори бемории сил, бемориҳои шадиди рӯдаву меъда, гелментоз ва ВИЧ/СПИД кам шудааст. Гирифтори бемории ВИЧ/СПИД дар чор соли охир 0,8 % кам шудааст. Таи се соли охир аз бемории ВИЧ (СПИД) 3 нафар фавтидааст. Сабаби асосии коҳиши бемориҳои сироятӣ ин сари вақт ташхис шудани бемориҳо мебошад. Амммо ҳоло низ дар самтҳои алоҳида корҳои зиёдеро ба сомон расонидан зарур аст, аз ҷумла дар оилаҳое, ки ба хизматрасонихои

тиббй дастрасй надоранд, дар самти хизматрасонии пасти рифохй (коммуналй) дар деҳот ва дар самти паст будани маърифатнокии аҳолй доир ба масъалаҳои пешгирии бемориҳои сироятй. Дар бисёр мавридҳо бемориҳои сирояткунанда дар шаҳру деҳоти Истаравшан аз паст будани сатҳи зиндагии мардум, дониши пасти тиббии аҳолй нисбати пешгирии бемориҳо, набудани назорати доимии тиббй, дар ҳолати гайрисанитарий нигоҳ доштани оби ҷоҳро, истеъмоли обҳои ноҷӯшонида, истеъмоли сабзавот ва меваҳои ношуста ва риоя накардан гигиенаи шахсй вобаста мебошад. Ин касалиҳо бештар дар байнин аҳолии аз синни 5 то 40 сола ба назар мерасад. Дар масъалаи пешгирии бемориҳои сирояткунанда, дуруст ба роҳ мондани бақайдигирии бемориҳо оид ба гузаронидани корҳои профилактикӣ ва ташхисӣ, баҳусус гузаронидани ташхиси озмоиши баҳши тандурустии шаҳр саҳмгузор бояд бошад.

Дар шаҳри Истаравшан 2 шӯъбаи машваратии тиббй барои ҷавонон фаъолият мекунад, ки ба эҳтиёҷмандон хизматрасонии тиббй, руҳӣ ва иҷтимоиро оид ба масъалаҳои нигаҳдории саломатӣ пешниҳод менамояд. Новобаста аз ин, дастрасии қӯдакон ба хизматрасониҳои пешниҳодгардида фарогирии бештарро талаб менамояд.

Муассисаҳои тиббй ба 246100 нафар аҳолй хизмати тиббй мерасонад, ки маблағгузории муассисаҳои мазкур тавассути буҷаи давлатӣ амалӣ гардида, дар доираи барномаҳои соҳавӣ сурат мегирад. Айни ҳол, бо мақсади пешгирий ва бартараф намудани бемориҳо ва беҳдошти саломатии аҳолй дар шаҳри Истаравшан якчанд барномаҳои соҳавӣ ва миллӣ мавриди амал қарор доранд: аз ҷумла «Барномаи ташаккули тарзи ҳаёти солим», «Барномаи мубориза бар зидди бемориҳои сил», «Барномаи мубориза бар зидди бемории ВИЧ/СПИД», «Барномаи мубориза бар зидди бемориҳои тропикӣ», «Барномаи пешгирий, ташхис ва муолиҷаи бемории ишемияи дил», «Барномаи иммунопрофилактикаи ҶТ», «Барнома оиди пешгирии бемории камхунӣ» ва гайра.

Бемориҳои гайрисироятӣ. Дар шаҳру деҳоти Истаравшан бемориҳои заҳми меъда, газаки меъда, газаки гурда, тарбод, ғадуди дарунӣ, камхунӣ, ҷоғар ва бемории ишемияи дил солҳои охир афзоиш ёфтааст. Сабаби афзоиши ин бемориҳо, паст будани маърифатнокии аҳолй доир ба пешгирии бемориҳо, камбудии тарзи ҳаёти солим, саривақт муроҷиат накардан ба муассисаҳои тиббй, камбизоатӣ, баланд будани нархи доруворӣ ва набудани шароити иҷтимоӣ мебошад.

Соҳтори соҳаи тандурустӣ. Дар ҳудуди шаҳру деҳоти Истаравшан беморхонаи сироятӣ (дорои 50 кат), қароргоҳи ёрии таъчилии тиббй, таваллудхонаи шаҳрӣ (дорои 110 кат), 2 беморхонаҳои деҳот (дорои 110 кат), 2 маркази саломатии шаҳрӣ, маркази солими репродуктивӣ, маркази тиббй оилавӣ, маркази назорати давлатии санитарию эпидемиологии шаҳрӣ, маркази мубориза бар зидди бемориҳои тропикӣ, маркази иммунопрофилактикӣ, маркази дандонпизишӣ, маркази ташаккули тарзи ҳаёти солим, маркази мубориза алайҳи ВИЧ/СПИД-и шаҳрӣ, маркази мубориза бар зидди бемориҳои сил, 17 маркази саломатии деҳотӣ ва 28 адад бунгоҳҳои тиббй фаъолият мебаранд.

Хизматрасонии тиббй ба аҳолй дар муассисаҳои тандурустии шаҳру деҳоти Истаравшан сол аз сол беҳтар шуда, дар соли 2014 ба 339074 нафар хизмати тиббй расонида шудааст, ки нисбат ба соли 2011 шумораи муроҷиаткунандагон 63% афзоиш ёфтааст.

Илова ба ин, дар ҳудуди шаҳри Истаравшан 36 муассисаҳои тандурустии шаҳрӣ, аз ҷумла 18 шӯъбаҳои госпиталиӣ, 2 маркази саломатӣ, 1 маркази стоматологӣ, 1 таваллудхона ва гайраҳо мавҷуд мебошад, ки 80 фоизи хизматрасониашон ба аҳолии шаҳру деҳоти Истаравшан рост меояд.

Таҳлилҳо нишон медиҳанд, ки бештари муроҷиаткунандагон ба марказҳои саломатии шаҳрӣ (38,1 фоизи шумораи умумӣ), марказҳои саломатии деҳотӣ ва бунгоҳҳои саломатӣ (69,2 фоизи шумораи умумӣ) муроҷиат намудаанд. Аз шумораи умумии муроҷиаткунандаҳо 7,6 фоизашон ба табобати статсионарӣ фаро гирифта шудаанд.

Шумораи муроҷиаткардагон ба муассисаҳои тиббӣ (нафар)

Нишондиҳандаҳо	Соли 2011	Соли 2012	Соли 2013	Соли 2014
Беморхонаи марказии шаҳри Истаравшан	26760	24711	25647	22697
Беморхонаҳои шаҳрвии №1	948	1091	1229	800
Беморхонаҳои шаҳрвии №2	1110	1122	1171	805
Беморхонаҳои шаҳрвии №3	1035	1112	1083	785
Марказҳои саломатии шаҳрӣ	23128	93285	226527	209593
Марказҳои саломатии деҳотӣ ва бунгоҳҳои тиббӣ	89326	93285	100747	104394
Ҳамагӣ	122307	377021	356404	339074

Дар муассисаҳои тиббии соҳаи тандурустии шаҳру деҳоти Истаравшан 322 табибони маълумоти олидор ва 1155 нафар корманди миёнаи тиб фаъолият менамоянд.

Коэффициенти таъминот бо духтурони маълумоти олидор дар шаҳр ба 10 ҳазор аҳолӣ 14,1% ва бо ҳамшираҳои тиббӣ ба 48% рост меояд.

Таъминоти аҳолӣ бо кормандони тиб ва катҳо

Номгӯи нишондодҳо	воҳиди ченак	Соли 2011	Соли 2012	Соли 2013	Соли 2014
Таъмини аҳолӣ бо табибон	1 нафар ба 10 ҳазор аҳолӣ	15,8	15,9	14,1	14,1%
Таъмин будани аҳолӣ бо кормандони миёнаи тиббӣ	1 нафар ба 10 ҳазор аҳолӣ	45,2	45,1	45,2	48,0%

Таҳлил нишон медиҳад, ки таъминоти аҳолӣ бо табибон дар се соли охир 1,7 промилле кам ва бо кормандони миёнаи тиббӣ бошад 2,8 промиле зиёдтар шудааст. Яке аз мушкилиҳои асосие, ки дар ин самт ба назар мерасад, норасогии мутахассисони баландихтисос ба ҳисоб меравад. Омилҳои асосие, ки боиси сар заданий ин мушкилот гардидаанд, пеш аз ҳама, паст будани музди меҳнат, нокифоя будани имтиёзҳо ва дигар кӯмакҳои моддӣ мебошад, ки аз сабаби он қисми зиёди кадрҳои ҷавон баъд аз ҳатми донишгоҳу донишкадаҳо ба дигар корҳо машғул мешаванд. Ҳамзамон, дар байни мутахассисони ҷавон сатҳи пасти дониш ва малакаи қасбӣ ба мушоҳида мерасад, ки ин дикқати маҳсусро ба худ талаб менамояд. Синну соли миёнаи кормандони тиббии шаҳр ба 44,5 сол баробар аст.

Мушкилоти дигаре, ки дар ин самт ба назар мерасад ин норасогии кадрҳои баландихтисос мебошад. Шумораи умумии норасогии кадрҳо дар муассисаҳои тиббии шаҳру деҳот 56 нафарро ташкил медиҳад.

Ҳамзамон, дар соҳаи тандурустӣ мушкилиҳое вуҷуд доранд, ки барои дуруст ба роҳ мондани корҳои профилактикаю табобатӣ дар байни аҳолӣ монеагӣ менамоянд, аз ҷумла норасогии мутахассисони тиббии дорои маълумоти олидор, таъмирталаб будани қисми зиёди муассисаҳои зертобеъи шӯъбаи тандурустӣ, кӯҳна ва фарсадашавии таҷхизотҳои тиббию гайритиббӣ ва гайра. Илова бар ин, маблағҳои ҷудошуда барои фаъолияти устувор ва рушди тандурустӣ нокифоя мебошанд.

Бояд қайд кард, ки аз моҳи апрели соли 2014 доир ба bemorxonaи марказii шaҳri Istaравshon қарори Ҳukumatи Ҷumҳurii Toҷikiston az 3 janvari soli 2014, №20, қарори Raисi viloyati Sufd az 7 fevrali soli 2014, №63, қарори Raисi shahri Istaравshon az 25 fevrali soli 2014 sol, №171 ба tavsiy rasoniда shud. Ҳamзамon dar aсоси қarori Raисi shahр ҳайati Шӯroи ҳamoҳangsozii shahрӣ oид ба iҷroishe «Barномai kafolatҳoi давлатӣ oид ба taъmini aҳolii shahрҳoi taҷribavii Ҷumҳurii Toҷikiston bo kӯmaki tibbiu sanitariy baroи solҳoi 2014-2016» tasdiq karda shuda, ҷalasaҳoи on 3 marotiба guzaronida shud.

	Номгӯи мушкилот	Мавзэй
1.	Бад гардидани заминай моддии техникий	
	Таъмирталаб будани муассисаҳои тиббӣ	Маркази саломатии №2 Таъмирталаб будани маркази солимии репродуктивии шаҳрӣ, Беморхонаи марказии шаҳрӣ (БМШ), Беморхонаи шаҳрвии №1, №2, №3 Беморхонаи сироятӣ, Марказҳои саломатии дехотӣ ва бунгоҳҳои тиббӣ
	Фарсуда ва ё набудани таҷхизоти тиббӣ Аз ҷумла: Дастгоҳи муоинаи рентгенӣ-Задад, Таҷхизоти ФГС -2 адад, таҷхизоти УЗИ - 4 адад, бронхоскоп-3 адад	МСШ №1, bemorxonaи маркази шаҳрӣ, маркази бемориҳои сил БМШ, МСШ №1, МСШ №2, шӯъбаи ҷарроҳии кӯдакон,
	Таҷхизоти автоклав -5 адад, таҷхизоти ЭКГ -5 адад, дефибрилятор-2 адад, таҷхизоти нафасдиҳии сунъӣ (ИВЛРО) - 4 адад УВЧ-3 адабормашни-4 адад, таҷхизоти ренгении стоматологӣ-2 адад, Микроскопи электронӣ-6 адад, центрифуга-8 адад, термостат-3 адад,	БМШ, Беморхонаи сироятӣ, МСШ№1, 2, ҚЁТТ, таваллудхона МСШ№1, МСН, маркази стоматологии шаҳрӣ МСШ№2, шӯъбаи ташхисбарорӣ, БМШ, Беморхонаи сироятӣ, таваллудхонаи шаҳрӣ, шӯъбаҳои бачагона
	Таҷхизот (набор) барои озмоишгоҳи клиникӣ -2 адад, маҷмӯи отоларингологӣ-2 адад, шкафи хушкнамоӣ -қоқкунӣ -5 адад	БМШ, МСШ№2, МСШ№1, шӯъбаҳои бачагона
	Таҷхизотҳои зарурии ҷарроҳӣ-4 адад, камераи Гараев-4 адад, колпоскоп-2 адад Норасогии таҷхизотҳои инвентарӣ: катҳои беморхонавӣ -340 адад, кат барои навзодон -100 адад, тарозу ва қадченқунакҳо барои кӯдакони навзод ва то 1 – сола -40 адад, миз барои печонидани кӯдак-40 адад, миз барои асбобҳои тиббӣ-20 адад, шкафҳо-50 адад, катҳо (кушетки)- 40 адад, диван-20 адад, мизу курсӣ-500 маҷмӯъ	БМШ, МСШ№2, МСШ№1, МСШ, ҚЁТТ Таваллудхонаи шаҳрӣ, Маркази саломатии кӯдаконаи шаҳрӣ, Маркази солимии репродуктивӣ, Маркази тибби оилавӣ, Беморхонаи марказии шаҳри Истаравшан, шӯъбаҳои бачагона, шӯъбаи bemoriҳои навзодон, Беморхонаи сироятии шаҳрӣ, Маркази саломатии №1,2-и шаҳрӣ ва гайра.
	Норасогии таҷхизотҳои ёридиҳанда: Компьютер-20 адад Видеокамера-4 адад Суратгирахи рақами-4 адад Проектор-4 адад Норасогии дорувориҳои бепул барои шахсони имтиёздошта	Марказҳои саломатии № 1,2, маркази ташаккули тарзи ҳаёти солим, марказҳои барномаҳои миллӣ, кафедраи тибби оилавӣ Беморхонаи марказии шаҳри Истаравшан, Марказҳои саломатии шаҳрии №1;2
	Сатҳи пасти таҳассусии кадрҳои тиббӣ;	
	Ташкил кардани курсҳои бозомузии ройгон барои табибон	Дар тамоми муассисаҳои тибии шаҳр ва дехот
	Норасогии кормандони соҳаи тиб дар шаҳр ва дехот алалхусус табибони маълумоти олидошта	Дар аксари муассисаҳои тибии шаҳр ва дехот

*Нииондиҳандаҳои дурнамои рушиди соҳаи тандурустӣ дар шаҳри Истаравшан
барои солҳои 2016-2020*

Нишондиҳандаҳо	с.2014 ҳисобот	с.2015 баҳодиҳӣ	Дурнамо		Параметрҳои дурнамо			
			2016	2016 % 2015	2017	2018	2019	2020
Шумораи кати bemorxonaҳо (ҳазор кат)	980	980	1000	102	1020	1040	1060	1080
Иқтидори муассисаҳои амбулаторию дармонгоҳи (ҳазор қабул дар як баст)	469	500	550	110	650	750	825	908
Миқдори муассисаҳои тиббӣ (воҳид)	76	76	76	100	77	77	78	78
Миқдори хонаҳои тибби (воҳид)	29	29	29	100	30	30	31	31

Нишондихандах	с.2014 хисобот	с.2015 баходиҳӣ	Дурнамо		Параметрои дурнамо			
			2016	2016 % 2015	2017	2018	2019	2020
- аз ҳисоби ҳочагидори амалкунанда	-	-	-	-	-	-	-	-
- клиникаҳои (беморхонаҳои) хусусӣ	10	10	10	100	11	11	12	12
- муассисаҳои амбулаторию дармонгоҳҳои хусусӣ	12	14	14	100	16	17	18	19
Шумораи кормандони тиббӣ (ҳазор нафар)	1468	1511	1540	102	1576	1595	1611	1627
аз он чумла:								
Духтурон	317	317	320	101	326	330	333	337
кормандони миёнаи тиббӣ	1145	1194	1220	102	1250	1265	1278	1291
Микдори ҷой дар ҳонаҳои кӯдакон (ҷой)	50	50	50	100	50	50	51	52
Микдори ҷой дар ҳонаҳои пиронсолон ва маъюбон (ҷой)	50	50	50	100	50	50	51	52
Таъминот барои 10 ҳазор аҳолӣ:								
бо катҳо дар bemorxonaҳо (кат)	40	40	40	100	40	40	41	42
бо духтурон (нафар духтур)	13	13	13	100	15	17	19	21
бо кормандони миёнаи тиббӣ (нафар к.м.т.)	48	48	50	104	60	70	80	90
бо муассисаҳои амбулаторию дармонгоҳи (қабул дар як баст)	20	20	20	100	21	21	22	22

Ҳифзи иҷтимоии аҳолӣ. Соҳаи таъминоти иҷтимоии аҳолии шаҳр аз низоми суғуртаи давлатии иҷтимоӣ, таъминот бо нафақа, шуғл, муҳоҷирати меҳнатӣ, ҳифзи ҳуқуқи оила, кӯдакон, расонидани кӯмаки сӯроғавии иҷтимоӣ ба гурӯҳҳои осебпазир ва камбизоат иборат аст. Марҳилаи кунунии рушди шаҳри Истаравшан бо мавҷудияти бекорӣ, тафриқаи намоёни вазъи иҷтимоӣ, имконияти то андозае маҳдуди иқтисодии қисми асосии аҳолии дехот вазифаи ташкили ҷойҳои кории навро гузоштааст.

Гурӯҳи осебпазири аҳолӣ. Ба гурӯҳи осебпазири аҳолӣ нафақҳӯрон, маъюбон, кӯдакони маъюб ва оилаҳои камбизоат дохил мешаванд.

Шумораи нафақахӯрон аз рӯи категорияҳо дар тӯли солҳои 2011-2014

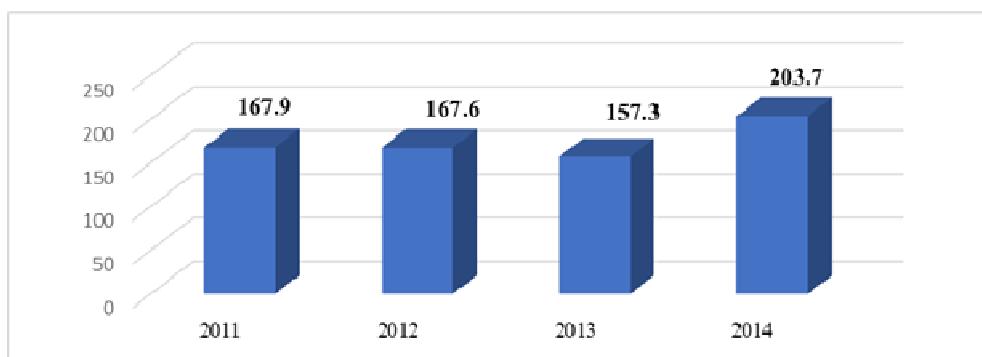
Гурӯҳҳои осебпазир	Солҳо				Соли 2014нисбат ба соли 2011бо %
	2011	2012	2013	2014	
Нафақахӯрон (аз рӯи синну сол)	1692	1699	1673	1735	102,5
Маъюбон/кӯдакони маъюб	962/54	842/51	973/64	937/52	97,4/96,2
Маъюбони модарзод	156	163	167	175	112,1
Бесаробонмондагон	482	539	542	550	114,1
Ҳамагӣ нафақахӯрон	3292	3243	3355	3397	103,1

Таҳлилҳо нишон медиҳад, ки шумораи нафақахӯрон сол то сол рӯ ба афзоиш ниҳода, ин нишондод дар соли 2014 нисбат ба соли 2011 ба 103,1% афзоиш ёфтааст.

Дар соли 2014 дар шаҳр 3 нафар маъюбони Ҷангӣ Бузурги Ватанӣ, 5 нафар маъюбони Чернобил ва 1112 нафар маъюбони гурӯҳҳои 1,2 ва 3 умр ба сар мебаранд, ки аз ин 600 нафарашон зан ва 512 нафарашон мард мебошанд. Ҳадафи асосӣ дар ин самт таъмини маъюбон бо курсӣ-аробача ва асбобҳои ёридиҳанда (асо, узвҳои сунъӣ (протез), таҷҳизотҳои шунавоӣ ва гайра) мебошанд.

Дар шаҳр ба ҳисоби миёна ҳаҷми миёнаи нафақа 242,49 сомонӣ, аз ҷумла: аз рӯи пирионсолӣ 252,64 сомонӣ, аз рӯи гум кардани яке аз волидайн 152,23 сомонӣ, аз рӯи маъюбӣ 246,13 сомонӣ ва нафақаи иҷтимоӣ 123,18 сомониро ташкил медиҳад. Дар соли 2014 шумораи умумии хонаводаҳое, ки бинобар баланд гардидаи тарифҳо барои истифодаи нерӯи барқ ҷубронпӯлӣ гирифтаанд 1275 ададро ташкил дода, нисбат ба соли 2011 ба 0,8 фоиз коҳиш ёфтааст, ки ин нишондиҳанда аз беҳтар гардидаи шароити иҷтимоии аҳолӣ шаҳодат медиҳад. Ин нишондиҳанда дар соли 2011 барои 1265 оила 167,9 ҳазор сомонӣ ва дар соли 2012 бошад барои 1412 оила 167,6 ҳазор сомонӣ, дар соли 2013 барои 1334 оила 157,3 ҳазор сомонӣ, дар соли 2014 барои 1275 оила 203,7 ҳазор сомониро ташкил додааст.

Ҳаҷми ҷубронпӯлӣ барои истифодаи нерӯи барқ

Омили асосие, ки ба афзоиши ҳаҷми пардоҳти нафақа мунтазам таъсири мусбӣ мерасонад, ин дар асоси рушд ёфтани сатҳи иқтисодиёти кишвар ва фароҳам омадани имкониятҳои молиявӣ ба тасвиб расидани Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 14 августи соли 2013, таҳти №1493 “Дар бораи тадбирҳои тақвият додани сатҳи ҳифзи иҷтимоии аҳолӣ ва зиёд намудани маоши амалқунандай вазифавии хизматчиёни давлатӣ, кормандони муассисаю ташкилотҳои буҷетӣ, андозаи нафақаҳо ва стипендияҳо” ба шумор меравад.

Хизматрасонии иҷтимоӣ дар хона. Дар ин самт Муассисаи давлатии «Маркази хизматрасонии иҷтимоӣ дар хона» дар шаҳри Истаравшан фаъолият менамояд, ки ба шахсони дар қайд буда дар хонаҳояшон хизматрасониро ба анҷом мерасонад. Шумораи умумии кормандони муассиса 8 нафарро ташкил медиҳад. Дар соли 2014 шумораи умумии нафақаҳурон, ки дар қайд мебошанд 69-нафарро ташкил дода, ба ҳамаи онҳо пурра хизматрасонихо ба анҷом расонида шудааст. Аз шумораи умумии нафақаҳурони мазкур, 21 нафарашонро маъюбон ташкил медиҳанд. Дар соли 2014 аз ҳисоби корхонаву муассисаҳо ва соҳибкорон, ташкилотҳои байналмилалии хайриявӣ ба онҳо ба маблаги умумии 98,1 ҳазор сомонӣ кӯмаки моддию молиявӣ расонида шудааст. Дар ҳудуди шаҳр шумораи ниёзмандон ба хизматрасонихои суроғавӣ хеле зиёд буда, ҳалли дурустӣ ин масъала дикқати маҳсусро талаб мекунад.

Мушкилоти асосие, ки дар ин самт ба назар мерасад ин норасогии маводҳои ниёзи аввал (хӯрока) ба ниёзмандон мебошад. Зоро аксари эҳтиёҷмандонро камбизоатон ташкил дода, онҳо сарчашмаи иловагии даромад надоранд. Дар ин самт ҷалб намудани ташкилотҳои дохилию хориҷӣ барои дастгирии ниёзмандон ва ба роҳ мондани хизматрасонихои хушсифат зарур аст.

Бозори меҳнат ва шуғли аҳолӣ. Шуъбаи Агентии меҳнат ва шуғли аҳолӣ дар шаҳри Истаравшан дар соҳаи мусоидат ба шуғли аҳолӣ бо назардошти вазъ дар шуғли аҳолӣ ва бозори меҳнати байналмилалий низоми доимоамалқунандай мониторинги бозори меҳнатро дар сатҳи шаҳр ташкил менамояд, таҳлили ҳолати он, ояндабинии талаботу пешниҳодҳоро ба қувваи корӣ амалӣ месозад.

Бо мақсади таъмини аҳолӣ бо ҷои кор дар давоми солҳои 2011-2014 аз ҷониби шуъбаи мазкур дар ҳамбастагӣ бо сохторҳои даҳлдор 4946 ҷойҳои нави корӣ ташкил карда шуд, ки аз ин 1322 нафари онҳо бо ҷои кор таъмин гардидаанд, танҳо дар соли 2014 бошад аз ин шумора 207 нафар бо ҷои кори доимӣ таъмин гардидаанд. Аз сабаби паст будани музди меҳнат дар соҳаи кишоварзӣ, соҳаҳои бӯҷавӣ ва набудани шароити мусоиди иҷтимоӣ, баҳусус дар маҳалҳо нисфи зиёди ба кор қабулшудагон ҷои кории худро тарк намуда, ба дигар минтақаҳои ҷумҳурӣ ё ба муҳочирати меҳнатии бурунмарзӣ рафтаанд.

Самти асосии сиёсати мақомоти иҷроияи ҳокимиyaти давлатии шаҳри Истаравшан дар бозори меҳнат дар давраи то соли 2020 ҷалб ва ҳавасманд намудани муассисаҳои даҳлдор ҷиҳати ташкили ҷойҳои нави корӣ ва дар ин замине баланд бардоштани самаранокӣ ва рушди бозори меҳнат ба ҳисоб меравад. Бо ин мақсад тибқи нишондиҳандаҳои дурнамо то соли 2020 ташкил намудани 5470 ҷои нави корӣ пешбинӣ шудааст.

*Раванди татбиқи Барномаи мусоидат
ба шуғли аҳолии шаҳри Истаравшан барои солҳои 2011-2014*

Номгӯи чорабиниҳо	Солҳо								Соли 2014 нишбат ба соли 2011 бо %
	2011		2012		2013		2014		
Нақша	Иҷроиш	Нақша	Иҷроиш	Нақша	Иҷроиш	Нақша	Иҷроиш	Нақша	Иҷроиш
Таъсиси ҷойҳои нави корӣ	820	847	850	861	1558	1560	1678	1678	198,1
Таъмини аҳолӣ бо ҷои кори доимӣ	231	264	270	297	270	324	325	436	165,1
Касбомузӣ	65	65	100	100	135	135	150	170	2,6 мар
Корҳои ҷамъиятии муздонк	30	49	32	32	32	32	47	47	96
Қўмакпулӣ барои бекорон	21	23	27	32	28	28	29	29	126

Таҳлилҳо нишон медиҳад, ки нишондиҳандаҳо аз рӯи нақшай дурнамо барзиёд иҷро карда мешавад. Новобаста аз ин, солҳои охир бинобар сабаби суст будани дастгирии молиявӣ, тафриқаи калони музди меҳнат байни кормандони соҳаҳои буҷетӣ ва ғайрибуҷетӣ, ташкил намудани ҷойҳои нави корӣ мушкил гардида истодааст. Аз ин лиҳоз, дар шаҳри Истаравшан ба кор даровардани иқтидорҳои нави истеҳсолӣ ва дар асоси он тақвияти раванди коркарди ашёи хоми маҳаллӣ, мувофиқи мақсад мебошад.

Дар доираи “Барномаи мусоидат ба шуғли аҳолӣ дар шаҳри Истаравшан барои солҳои 2012-2014” дар давоми солҳои 2012-2014 беш аз 405 нафар курсҳои кӯтоҳмуддати касбомӯзиро дар марказҳои таълимӣ (аз рӯи касбҳои дӯзандагӣ, кафшергари барқӣ, муҳосиб, компьютер, зардӯз, қаннод, омӯзиши забони русӣ ва ғайра) хатм намудаанд.

Сатҳи бекорӣ. Бо назардошти афзалият ва самтҳои асосии соҳа, яке аз ҳадафҳои стратегии Барномаи рушди шаҳр дар панҷ соли оянда, бо ҷои кори доимӣ таъмин намудани аҳолӣ ва дар ин замине, коҳиш додани сатҳи бекорӣ мебошад. Барои расидан ба ин ҳадаф дар доираи Барномаи мазкур, ба кор даровардани иқтидорҳои нави истеҳсолӣ дар назар дошта шудааст. Таҷрибаи солҳои охир нишон медиҳад, ки яке аз омилҳои асосие, ки бекорони расман бақайдигирифташуда саривақт ва пурра бо кор таъмин карда намешавад, ин ба дарҳост ва пешниҳоди муассисаю идораҳо ва ташкилотҳои даҳлдори корфармо вобаста аст.

Маълумоти расмӣ нишон медиҳад, ки сатҳи бекорӣ (бекороне, ки расман дар шуъбаи Агентии меҳнат ва шуғли аҳолӣ ба қайд гирифта шудаанд) дар соли 2014 нисбат ба соли 2011 ба 47,3% афзоиш ёфтааст, ки сабаби афзоиш ёфтани он ба қадри кофӣ таъсис нагардидани чойҳои нави кории доимӣ мебошад. Дар баробари ин, ҳангоми гузаронидани ярмаркаҳои чойҳои кории холӣ аксари иштирокчиён аз паст будани музди меҳнат ва шароити номусоиди корӣ норозӣ буда, аз ишғоли вазифаҳои пешниҳодшуда даст мекашанд.

Дар соли 2014 аз шумораи умумии бекорони расман ба қайдгирифташуда, танҳо 70,2 фоизи онҳо бо кор таъмин карда шудаанду халос. Таҳлилҳо нишон медиҳад, ки айни замон аз шумораи умумии захираҳои меҳнатӣ (32,7 ҳазор нафар) шумораи бекорон 311 нафарро ташкил медиҳад, ки 0,95 фоизашро бекорон ташкил медиҳанд. Бештари шумораи бекоронро занон ташкил медиҳанд, ки аслан хонашинанд.

Бо мақсади кам кардани сатҳи бекорӣ, таъмини шароити мусоид барои фаъолияти минбаъда ва дастгирии молиявии бекорон аз ҷониби шуъбаи Агентии меҳнат ва шуғли аҳолӣ дар шаҳр аз ҳисоби маблағҳои бучҷети ҷумҳурияйӣ ҳамасола қарзҳои бефоиз ва имтиёзном пешниҳод карда мешавад. Шумораи умумии бекороне, ки дар солҳои 2014-2015 аз қарзҳои бефоизи дар гардишбуда истифода намудаанд 120 нафарро ташкил дода, аз ин шумора дар солҳои 2011 ба 28 нафар ба маблағи 66931 сомонӣ, соли 2012 ба 32 нафар ба маблағи 92700 сомонӣ, соли 2013 ба 30 нафар 87000 сомонӣ ва соли 2014 ба 30 нафар ба маблағи 94500 сомонӣ қарз дода шудааст, ки ҳаҷми умумии маблағи пешниҳодшуда ба 338200 сомонӣ баробар гардидааст.

Маблағҳои қарзии бефоизи ба бекорон пешниҳодгардида (ҳазор сомонӣ)

Сабаби кам будани шумораи истифодабарандагони қарзҳои бефоиз, ин надоштани иттилооти кофӣ ва маҳдуд будани маблағҳои пешниҳодгардида мебошад. Ҳамасола ба ҳисоби миёна ба 30 нафар ба маблағи 90000 (навад ҳазор) сомонӣ қарзҳои бефоиз дода мешавад вале ин маблағ кам буда, барои ҳалли масъалаҳои иҷтимоию иқтисодӣ басандა нест.

Дар шаҳр иқтидорҳои қалони истеҳсолӣ ва захираҳои меҳнатии зиёди истифоданагардида мавҷуд аст, ки дар натиҷаи самаранок ва оқилона истифода намудани онҳо масъалаи паст намудани сатҳи бекорӣ ҳалли худро хоҳад ёфт.

Самти асосии сиёсати мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳри Истаравшан то соли 2020 ин, пеш аз ҳама, ҷалб ва ҳавасмандгардонии муассисаҳои даҳлдор ҷиҳати ташкили ҷойҳои нави корӣ дар бозори меҳнат, баланд бардоштани самаранокии фаъолияти сохторҳои даҳлдори соҳа ва дар ин замина, мусоидат намудан ба рушди бозори меҳнат маҳсуб мейёбад.

Мушкилиҳои асосии соҳа: ба талаботҳои мусосири фаъолияти корӣ мутобиқ набудани шароити кории Шуъбаи Агентии меҳнат ва шуғли аҳолӣ, рақобатнозазир будани бозори расмии меҳнатӣ бо бозори гайрирасмӣ, сатҳи пасти таҳассусӣ ва тайёрии касбӣ дар байни ҷавонон, саривақт ба кор таъмин нагардидани шаҳрвандоне, ки курсҳои қӯтоҳмуддати касбомӯзиро хатм мекунанд, сари вақт пешниҳод накарданӣ шумораи ҷойҳои нави корӣ ба шуъбаи Агентӣ аз тарафи корхонаҳо ва коргоҳои хурду қалони хусусӣ.

Ҳамзамон, ҳарочоти бучети шаҳри Истаравшан барои рушди соҳаҳои иҷтимоӣ (тандурустӣ, маориф, фарҳанг ва ҳифзи иҷтимоӣ) сол аз сол меафзояд. Ҳаҷми маблағгузории бучетии ин соҳаҳо бештар дар асоси ҳисобу китоби сметавӣ (ҳарҷномавӣ) муайян мегардад. Дар натиҷа ҳаҷми ҳарочоти алоҳида новобаста аз талаботи соҳа дар асоси имкониятҳои бучети маҳаллӣ таҳия мегардад.

Музди меҳнат. Дар давоми солҳои 2011-2014 афзоиши воқеии тамоми даромадҳои пулии аҳолӣ, аз ҷумла музди меҳнат ва нафақа ба назар мерасад. Музди миёнаи меҳнат дар шаҳр дар соли 2014 нисбат ба соли 2011 ба андозаи 175 фоиз афзуда бошад ҳам, бо вуҷуди ин як қатор масъалаҳои иҷтимоӣ, баҳусус масъалаҳои меҳнатӣ, аз қабили дараҷаи баланди табақабандии аҳолӣ аз рӯи андозаи даромадҳо, сатҳи пасти музди меҳнати кормандони соҳаҳои иҷтимоӣ, кишоварзӣ ва сатҳи баланди музди меҳнати кормандони соҳаҳои хизматрасонии бонкӣ, соҳтмон ва саноат ба назар мерасад. Дар натиҷаи ин баъзан хизматчиёни давлатӣ аз сабаби паст будани музди меҳнат ҷойҳои кории худро тарқ намуда, ба корҳои тиҷоратӣ ва муҳоҷирати меҳнатии бурунмарзӣ машғул мешаванд ё ин ки вазифа ва мансабҳои хизматиро тарқ карда, барои дарёфтӣ ҷои кории музди меҳнаташ шоиста ба корхонаҳои соҳтмонӣ ва саноатӣ мераванд.

Музди миёнаи меҳнат аз рӯи соҳаҳо дар тӯли солҳои 2011-2014

Соҳаҳо	Солҳо				Соли 2014 дар муқоиса бо соли 2011 бо%
	2011	2012	2013	2014	
Саноат	477	452,80	510,24	447,48	93,8
Кишоварзӣ	214,45	144,08	170,51	205,12	95,6
Хоҷагии манзилию коммуналӣ (ХМК)	196,3	382,05	487,52	555,80	283,1
Нақлиёт	656,15	743,76	859,68	864,02	131,6
Алоқа	428,33	321,61	417,81	600,00	140
Ташкилотҳои бучавӣ	557,81	946,86	946,86	798,77	143,1
Маориф	341,56	428,73	585,68	636,15	186,2
Тандурустӣ	356,15	520,50	689,06	698,74	196,2
Фарҳанг	260,48	338,32	434,92	526,58	202,1
Бонкҳо	583,88	630,26	944,71	1207,93	206,08
Соҳтмон	1252,18	268,08	886,08	744,32	59,4
Ҳамагӣ дар шаҳр (ба ҳисоби миёна)	475,31	529,83	680,96	832,05	175

Музди миёнаи аз ҳама пасти меҳнатӣ ба соҳаи кишоварзӣ рост меояд, ки пас аз ба шаклҳои нави ҳоҷагидорӣ гузаштани аксарияти ҳоҷагиҳои дехқонӣ, ки даромаднокиашон ниҳоят паст ва аксаран аз соҳторҳои даҳлдор қарздор шудаанд ба амал омадааст, инчунин, тарзу усул ва тартиби ба кор қабул кардан ва муайян намудани музди меҳнат дар ин ҳоҷагиҳо дуруст ба роҳ монда нашудааст. Илова бар ин, дар аксар ҳоҷагиҳо ҳар як роҳбари ҳоҷагӣ дар алоҳидагӣ музди меҳнати саҳмдорони худро бо ҳоҳиши худ муайян намуда, дар аксар ҳолатҳо талаботи пешбининамудаи Кодекси меҳнатро риоя намекунад.

Муҳоҷирати меҳнатӣ. Дар шароити кунунӣ таҳқим ба муносибатҳои нав дар робита ба ҷорӣ намудани унсурҳои асосии иқтисодӣ бозаргонӣ вобаста ба таъмини

аҳолӣ бо ҷойи кор ва музди меҳнати сазовор хеле муҳим мебошад. Муҳочирати меҳнатӣ ба ҳориҷи кишвар дар ноҳия асоси ташаккул ёфтани сарчашмаи даромади воқеии аҳолӣ маҳсуб гашта, барои мунтазам баланд гардидани сифати зиндагии мардум замина мегузорад. Интиқоли маблағҳои (трансфертҳои) муҳочирони меҳнатӣ дар рушд ёфтани фаъолияти бонкӣ, муносибатҳои тиҷоратӣ, соҳтмон, пардоҳти андозҳо ва дастрасӣ ёфтани ба хизматрасониҳои сифатноки бахши иҷтимоӣ дар маҳал нақши муҳимро мебозад. Зеро ҳаҷми интиқоли маблағҳо дар соли 2014 анқариб ба 4 млн. доллари ИМА (ё тақрибан 20,4 млн. сомонӣ) расид. Дар соли 2013 ҳаҷми интиқоли маблағҳои муҳочирони меҳнатӣ 4,7 млн. доллари ИМА ва соли 2012 бошад 462,2 ҳазор доллари ИМА ташкил додааст.

Мутобики маълумотҳои расмии мавҷуда, тезододи муҳочирони меҳнатӣ дар соли 2011 ба 1095 нафар (67 зан), дар соли 2012 ба 1316 нафар (64 зан), дар соли 2013 ба 1881 нафар (171 зан) ва дар соли 2014 ба 1376 нафар (105 зан) расидааст. Аммо раванди муҳочирати меҳнатӣ тайи солҳои 2011, 2012 ва 2013 мунтазам афзоиш ёфта ва танҳо дар соли 2014 нисбат ба соли 2013 ба андозаи 26,8 фоиз коҳиш ёфтааст. Сабаби асосии ҷунин тамоюли пастравӣ ба буҳрони иқтисодии Федератсияи Россия иртибот дорад. Дар ҳамин ҳусус, ба кор даровардани иқтидорҳои истеҳсолии шаҳр (корхонаҳои истеҳсоли хишти пухта, сехи истеҳсоли маҳсулоти ордӣ (макарон) ва қаннодӣ, нуктаҳои нигоҳдории маҳсулоти нафтӣ ва гази моеъ, сехи дӯзандагӣ, 2 адад истгоҳҳои таъмири нақлиёт, нуктаи фурӯши сӯзишворӣ ва ғайра) имкон дод, ки дар соли 2014 зиёда аз 207 нафар шаҳрвандон бо ҷои кори доимӣ таъмин гарданд.

Бинобар ба вуқӯъ пайвастани буҳрони иқтисодӣ дар Федератсияи Россия, пешбинӣ мегардад, ки ҳаҷми интиқоли маблағҳо аз ин кишвар, бахусус бо ифодай доллари ИМА минбаъд коҳиш меёбад ва ин раванд ба рушди иқтисодӣ таъсири манфӣ мерасонад. Илова бар ин, тибқи ақидаи коршиносони маҳаллӣ дар давоми ду-се соли оянда шумораи муҳочирони меҳнатӣ ба Россия бо назардошти ба тасвив расидани як қатор қонунҳои федералий ҷиҳати пурзӯр намудани масъулият барои риоя накардани қонунгузории амалқунандаи муҳочиратии Федератсияи Россия, буҳрони иқтисодӣ дар натиҷаи таҳримҳо (санкцияҳо) нисбати кишвари Россия, паст рафтани қурби рубли русӣ, баланд гардидани арзиши патенту иҷозатнома барои кор, сертификат оид ба қасалиҳои ВИЧ инфексия, полиси суғуртai тиббӣ, сертификат оид ба донистани забони русӣ, таъриҳи ва асосҳои қонунгузории Федератсияи Россия, коҳиш меёбад.

*Тамоюли муҳочирати меҳнатии ҳориҷӣ
дар давоми солҳои 2011-2014(нафар)*

*Нишондиҳандаҳои дурнамои рушиди захираҳои меҳнати
дар шаҳри Истаравшан барои солҳои 2016-2020. (ҳазор нафар)*

Нишондиҳандаҳо	с.2014 ҳисобот	с.2015 баҳодихӣ	Дурнамо		Параметроҳои дурнамо			
			2016	2016 % 2015	2017	2018	2019	2020
Захираҳои меҳнатӣ	135962	138030	141668	102,6	146576	151647	156893	161600
Шумораи дар иктисолоти машғулбудагон - ҳамагӣ	82521	83397	85912	103,1	89748	92838	96034	99299
аз он чумла:								
дар истехсолоти моддӣ	72753	73512	75732	103,0	79048	81697	84435	86968
аз чумла:								
Саноат	1699	1732	2000	115	2700	2785	2873	2959
Кишоварзӣ	31286	31566	32512	102,3	33900	35031	36199	37286
Соҳтмон	210	216	224	103,7	240	245	250	255
Наклиёту алока	262	270	278	102,9	290	294	298	304
Савдо, хӯроки ўмӯмӣ, таъминоти моддию техникий	1116	1140	1176	103,1	1212	1250	1289	1328
дигар соҳаҳо	38180	38588	39542	102,4	40706	42092	43525	44831
дар соҳаҳои гайриистехсолӣ	9868	9885	10180	103	10700	12533	14680	16882
Аз шумораи машғулбудагон: -дар корхонаю ташкилоти бахши давлатӣ	82521	83397	85912	103	89748	92810	95976	98856
- бахши коллективӣ	9100	9210	9486	103	9890	10209	10538	10854
- дар корхонаю ташкилотҳо бо шаклҳои гӯногӯни моликият	1660	1682	1732	103	1808	1896	1988	2087
-дар бахши хусусӣ (бо назардошти хочагии шаҳсӣ)	38334	38742	39913	103	41653	43064	44523	46304
Шумораи дар иктисолоти машғулнабудагон	33427	33762	34781	103	36397	37681	39010	40181
Мухочирати меҳнатӣ	52752	53829	54928	102	55964	57929	59963	61762
Шумораи мухочирони меҳнатие, ки берун аз марзи чумхурӣ хичрат намуданд (ҳазор нафар)	11907	10955	1079	9,8	9071	8164	7347	6613

*Нишондиҳандаҳои дурнамои ташкили ҷойҳои нави корӣ
дар шаҳри Истаравшан барои солҳои 2016-2020*

Нишондиҳандаҳо	с.2014 ҳисобот	с.2015 баҳодихӣ	Дурнамо		Параметроҳои дурнамо			
			2016	2016 % 2015	2017	2018	2019	2020
Ташкили ҷойҳои нави корӣ аз ҳисоби ҳама гуна шаклҳои фаъолият - ҳамагӣ, (ҷои корӣ) аз он чумла:	6100	3690	3730	101,1	3800	3952	4110	4274
Соҳтмони нав	267	50	55	110,0	80	144	144	144
97T Таҷдид ва васеъкунии корхонаҳои амалкунанда -барқарорсозии иқтидори корхонаҳои аз кор баромада	1556	1628	1649	101,3	1660	1690	1724	1758
-корҳои фардӣ	-	32	36	112,5	50	68	76	85
	4277	1980	1990	100,5	2010	2050	2091	2133

3.3. Соҳаи фарҳанг, варзиш ва сайёҳӣ

Инфрасоҳтори фарҳангии машҳӣ. Соҳаи фарҳангӣ шаҳри бостонии Истаравшан тамаддуни ғанӣ ва таърихи тӯлонӣ дорад. Дар шаҳри Истаравшан 21 муассисаҳои фарҳангӣ, аз он чумла, 4 хонаи фарҳангӣ шаҳрӣ, 5 хонаи фарҳангӣ дехот, 11 клуби дехот,

1 клуби сайёр, 22 китобхонаҳои оммавии тобеъи Вазорати фарҳанг, осорхонаи таърихи-кишваршиносӣ, осорхонаи доираи адабии Истаравшан, ансамбли мақомсароёни «Шашмақоми Истаравшан», ансамбли асбобҳои миллии «Файзи Истаравшан», мактаби санъат, боғи фарҳанг ва истироҳат, коллеҷи ҳунарҳои мардумии шаҳри Истаравшан, қасри Фарҳанг, 4 китобхонаи шахсӣ ва 2 осорхонаи шахсӣ фаъолият менамоянд.

Шумораи муштариёну истифодабарандагони он 95 ҳазор нафарро ташкил медиҳад.

Мушкилоти асосие, ки дар ин самт ба назар мерасад ин норасогии асбобу анҷомҳои мусиқӣ, баландгӯяк ва курсиҳои нишаст мебошад.

Қасри фарҳанг. Муассисаи мазкур соли 2002 соҳта ба истифода дода шудааст. Дар ин бино 5 нафар кормандони хонаи фарҳанги №2 ва 18 нафар кормандони ансамбли мақомсароёни «Шашмақоми Истаравшан» фаъолият намуда ба масъалаҳои ташкили маҳфилҳои адабӣ, воҳӯриҳо, сӯҳбатҳо, озмуну азназаргузарониҳо, шабҳои эҷодӣ, гузаронидани чорабиниҳои оммавӣ–сиёсӣ ва фарҳангӣ машғул мебошанд.

Мушкилоти асосӣ дар ин самт норасогии асбобҳои миллӣ, асбобҳои мусиқии барқӣ, асбоби тақвияти овоз ва инчунин таъмирталаб будани бом ва гирду атрофи бино мебошад. Дар бинои қасри фарҳанг ба ғайр аз кормандони фарҳанг, боз Раёсати маориф, бахши танзим ва маросимҳо, бахши сабти асноди ҳолатҳои шаҳрвандӣ, ситоди ҳолатҳои фавқуллода ва мудофиаи шаҳрвандӣ ва бахши кор бо занон ва оила фаъолият мебаранд.

Театри мардумӣ. Ин муассиса фаъолияти худро аз соли 1963 оғоз намуда, шумораи истифодабарандагони он 16 ҳазор нафарро ташкил дода, дар он 16 нафар корманд фаъолият меқунад. Театр дар заминаи хонаи фарҳанги №1 таъсис дода шуда, соли 1968 ба гирифтани унвони «Театри ҳалқӣ» сазовор гаштааст.

Кормандони театр дар тӯли ин солҳо як қатор намоишномаҳоро аз рӯи асарҳои нависандагони гуногун рӯи саҳна овардаанд.

Мушкилоти асоси дар ин самт пеш аз ҳама норасогии воситаҳои молиявӣ, сару либос, бутафория ва таъмирталаб гаштани бинои театри мардумӣ мебошад.

Мактаби санъати шаҳри Истаравшан. Мактаби мусиқи бачагона соли 1963 таъсис ёфтааст ва аз соли 2002 ин муассиса ба мактаби санъат табдил дода шудааст. Ҳоло дар мактаби санъат 6 шӯъба аз ҷумла шӯъбаҳои созҳои миллӣ, созҳои аврупойӣ, сурудҳои ананавӣ, рассомӣ, актёрӣ ва компьютерӣ амал меқунад.

Ҳайати омӯзгорони он аз 16 нафар иборат буда, 8 нафар дорои маълумоти олий ва 8 нафар дорои маълумоти миёнаи маҳсус мебошанд. Дар соли 2015 шумораи хонандагон 144 нафарро ташкил дода, аз ин шумора 22 нафарашон дуҳтарон мебошанд.

Мушкилоти асосие, ки дар ин самт ба мушоҳида мерасад ин норасогии бинои маъмурӣ ва асбобҳои мусиқии миллӣ аз ҷумла дойра, таблак, карнай, най, дутор, аккордеон, баян, рубоб, фортепиано, ғичҷак ва компьютерҳо мебошад.

Ансамбли мақомсароёни «Шашмақоми Истаравшан». Мувофиқи қарори Раиси шаҳри Истаравшан аз 11 феврали 2002, №61 ансамбли мақомхонони «Шашмақоми Истаравшан» бо 18 воҳиди корӣ таъсис ёфт. Шумораи истифодабарандагони он 17 ҳазор нафарро ташкил медиҳад. Аъзоёни ансамбл дар чорабиниҳои оммавӣ сиёсӣ ва фарҳангии ҷаҳонӣ шаҳрӣ, вилоятӣ ва ҷумҳуриявӣ фаъолона иштирок менамоянд.

Мушкилоти асоси нарасидани асбобу анҷомҳои мусиқӣ ва техникӣ, сару либоси саҳнавӣ мебошад.

Ансамбли асбобҳои ҳалқии «Файзи Истаравшан». Мувофиқи фармони Бахши фарҳангии мақомоти иҷроияи ҳокимиюти давлатии шаҳри Истаравшан аз 1 октябри соли 2012, №121 аз ҳисоби бахши фарҳанг Ансамбли асбобҳои ҳалқии «Файзи Истаравшан» ба фаъолият оғоз намуд. Аъзоёни ансамбл дар бисёр чорабиниҳои оммавӣ фарҳангӣ, фестивал-озмунҳо ва азназаргузарониҳо фаъолона иштирок менамоянд. Аз ҷумла дар

фестивал озмуни чумхуриявии телевизионии «Андалеб–2014» фаъолона иштирок намуданд ва якчанд маротиба бо воситаи оинаи нилгуни вилояти Сугд ва телевизиони «Сафина» баромадҳо ташкил намуданд. Ансамбл дар бинои хонаи фарҳангӣ №1 ҷойгир аст, бинои мазкур таъмирталаб буда, асбобу анҷомҳои мусиқӣ ва воситаҳои техникий намерасанд.

Китобхонаи марказии шаҳр. Китобхонаи марказии шаҳр аввалин маротиба соли 1938 ба кор оғоз карда буд. Сониян пас аз Ҷанги Бузурги Ватаний соли 1946 аз сари нав ба кор оғоз намудааст. Аз соли 1979 то инҷониб ҳамчун китобхонаи низоми мутамарказонидашудаи шаҳрӣ фаъолият карда истодааст. Шумораи истифодабарандагони он беш аз 15 ҳазор нафарро ташкил медиҳад. Дар шабакаии китобхонаи мутамарказонидашуда 28 китобхона ва филиалҳо амал намуда, 46 нафар коргарон фаъолият мебаранд. Теъоди умумии китобҳои китобхонаи марказӣ ва китобхонаи филиалҳои он 151356 нусхаро ташкил дода, аз ин 64720 нусха ба забони тоҷикӣ, 54827 нусха ба забони русӣ, 30209 нусха ба забони ўзбекӣ ва 1600 нусха ба дигар забонҳо мебошанд. Аз шумораи умумии китобҳо 5172 нусха дар шӯъбаи депазитории системai мутамарказонидашудаи шаҳр маҳфузанд.

Сабаби асосии нигоҳдории китобҳо маҳз дар системаи китобхонаи мутамарказонидашуда аз он иборат аст, ки дар шаҳр нисбат ба дехот шумораи аҳолӣ ва вобаста ба он талабот ба китоб зиёд аст.

Осорхонаи таърихи кишваршиносии шаҳр. Осорхонаи таърихӣ-кишваршиносии шаҳр аз соли 1963 то инҷониб фаъолият намуда истодааст. Соли 2002 баҳшида ба 2500 – солагии Истаравшани бостонӣ осорхона пурра аз таъмири асосӣ бароварда шуд. Осорхона дорои 4512 нигораҳо мебошад, Аз он ҷумла нигораҳои асосӣ 3457 асад ва нигораҳои ёрирасон бошад 1054 асад мебошад. Дар осорхона бисёр ҷорабинҳои оммавӣ – маданий гузаронида мешавад.

Баҳшида ба 70 – солагии Ғалаба дар Ҷанги Бузурги Ватаний як утоқи маҳсус бо номи «Ҳеч кас ва ҳеч чиз фаромӯш нашудааст» ташкил карда шудааст. Баҳшида ба ҷаҳон ва санаҳои таърихӣ дар осорхона воҳӯриҳо бо иштирокчиёни ҷонгу меҳнат, бо санъаткорон, зиёён, одамони барӯманди шаҳру дехот ва бо ҳунармандони ҳалқи ҷорабинҳо ташкил карда гузаронида мешавад. Мутаасифона феълан дар осорхона мизу курсӣ, рафҳо барои гузоштани нигораҳо намерасад ва инҷунин барои ҳаридани нигораҳо маблаг ҷудо карда намешавад.

Осорхонаи доираи адабии Истаравшан. Осорхонаи доираи адабии Истаравшан бо қарори Раиси шаҳр соли 2002 ба кор оғоз намудааст. Осорхона дорои 2000 дона нигораҳо мебошад. Аксарияти нигораҳоро китобҳо ташкил медиҳанд. Осорхона дар дехаи Қалъачаи Калон ҷойгир аст ва дар он бисёр ҷорабинҳои оммавӣ-маданиӣ, воҳӯриҳо бо адібон, олимон, нависандагон ва рӯзноманигорон гузаронида мешаванд.

№ б/т	Мушкилиҳои соҳаи фарҳанг	Мавқеи ҷойгиршавӣ
1.	Таъмирталаб будани боми Қасри фарҳанг ва бинои хонаи фарҳангӣ №1.	Маркази шаҳр
2.	Дар ҳолати садамавӣ қарор доштани клуби дехаи Сӯфи Ориф.	Ҷамоати дехоти Зарҳалол, дехаи Сӯфи Ориф.
3.	Дар ҳолати таъмирталаб қарор доштани хонаҳои фарҳанг ва клубҳои дехот.	Дар шаҳру дехоти Истаравшан.
4.	Дар ҳолати таъмирталаб қарор доштани 8 китобхонаи филиалҳо ва китобхонаи марказӣ.	Дар шаҳру дехоти Истаравшан.
5.	Норасогии асбобҳои мусиқии миллӣ ва таъмирталаб будани 3 хонаи фарҳанг ва 6 клуби дехот.	Дар шаҳру дехоти Истаравшан.
6.	Набудани адабиётҳои нав, рафҳои китобмонӣ ва мизу курсиҳо.	28 китобхонаи филиалҳои китобхонаи марказӣ.
7.	Норасогии баландгӯякҳо, асбобҳои равшанидиҳанда ва асбобҳои ороишӣи саҳна.	Қасри фарҳанг театри мардуми ш.Истаравшан
8.	Соҳтмони бинои нави китобхонаи марказӣ.	Маркази шаҳр, кӯчаи Олӣ Сомон.

Варзиш. Дар шаҳри Истаравшан 222 адад иншоотҳои варзишӣ, майдончаҳо ва толорҳои варзишӣ, аз ҷумла, 3 варзишгоҳи калонҳаҷм, 185 адад майдончаҳои варзишӣ, 37 адад толори варзишӣ, 2 адад ҳавзи шиноварӣ ва толорҳои варзишӣ мавҷуд мебошанд ва мавриди истифодабарӣ қарор доранд.

Варзишгоҳи марказии шаҳри Истаравшан дар тобеияти Раёсати маорифи шаҳр қарор дошта, солҳои 2010-2012 соҳта шудааст ва дорои зиёда аз 20 ҳазор ҷойҳои нишаст мебошад. Дар таҳхонаи варзишгоҳ барои варзишгарон ду сауна, ҳаммом, толори варзишӣ-оммавӣ, утоқҳои корӣ, синфҳона ва 4 ҳӯҷраи либосивазкунӣ мавҷуд мебошад.

Иншооти варзишии мактаби варзишии бачагону наврасони №1 дар ҳолати хуб қарор дошта, барои 300 нафар ҷои нишаст пешбинӣ шудааст (варзишгоҳ соли 1938 соҳта шудааст).

Дар толорҳои варзишии мактаби номбурда, дар 6 сексияҳои варзишӣ 693 нафар ҷавонону наврасон (аз ҷумла 12 нафар дуҳтарон) ба варзиш машғул мебошанд. Ба онҳо 24 нафар мураббиён, аз ҷумла 5 нафар мураббиёни дараҷаи устоди варзиши Ҷумҳурии Тоҷикистон дошта, таълим медиҳанд.

Мактаби варзишии бачагону наврасони ба номи А.Қодиров, дар ҳудуди боғи фароғатии шаҳри Истаравшан воқеъ буда, бинои он соли 1987 соҳта шудааст. Мактаб аз 3 майдончайи варзишии барои футболи хурд, баскетбол ва волейбол махсусгардонидашуда, ҳавзи шиноварӣ барои наврасон, бинои варзишӣ барои бокс ва бинои маъмурӣ иборат мебошад. Дар мактаби мазкур, бо 672 нафар ҷавонону наврасон, 23 нафар мураббиён, аз ҷумла 7 нафар мураббиён-дорандагони дараҷаи устоди варзиши Ҷумҳурии Тоҷикистон машқу тамрин мегузаронанд.

Ҳамчунин, наврасону ҷавонон дар хонаи таълим ва истироҳати шаҳр, ки баҳши мактаби варзишии бачагону наврасони ба номи А. Қодиров мебошад, ба баҳшҳои бокс ва футбол ҷалб гардидаанд.

Соли 2014 дар муассисаҳои варзишии шаҳри Истаравшан қариб 87 чорабинии варзишӣ, аз рӯи намудҳои футбол, волейбол, муштзаний ва шоҳмот, бо иштироки 24350 нафар варзишгарон, гузаронида шуданд.

Мушкиниҳои ташкил намудани чорабиниҳои фарҳангӣ фароғатӣ ва варзишӣ.
Мавҷуд набудани шабакаи гармидиҳӣ дар фасли зимистон, норасогии маводҳои омӯзишӣ, маводҳои ташкилий ва таҷхизотҳо, аз кор рафтани мутахассисон ва паст будани музди меҳнат.

Нишондиҳандакои дурнамои рушиди соҳаи фарҳанг дар шаҳри Истаравшан барои солҳои 2016-2020

Нишондиҳандако	с.2014 ҳисобот	с.2015 баҳодиҳӣ	Дурнамо		Параметроҳои дурнамо			
			2016	бо % 2015	2017	2018	2019	2020
Миқдори муассисаҳои оммавӣ – фарҳангӣ (воҳид)	55	55	55	100	55	55	57	57
Марказҳои фарҳангӣ	21	21	21	100	21	21	22	22
аз он ҷумла: ҷумҳуриявӣ	21	21	21	100	21	21	22	22
Китобхонаҳои оммавӣ	28	28	28	100	28	28	29	29
аз он ҷумла: ҷумҳуриявӣ	28	28	28	100	28	28	29	29
Осорхонаҳо	2	2	2	100	2	2	3	3
театрҳо	1	1	1	100	1	1	1	1
Мактабҳои мусиқӣ (воҳид)	1	1	1	100	1	1	1	1
Шумораи хонандагон (нафар)	140	140	144	104	150	160	170	180
Миқдори кадрҳо (нафар)	170	170	172	102	174	176	178	180

Дар ҳудуди шаҳру деҳоти Истаравшан имкониятҳои зиёд намудани ҷалби аҳолӣ, баҳусус ҷавонон, ба истироҳати фаъолона ва тарзи ҳаёти солим мавҷуд мебошад, вале он аз ҷониби масъулини соҳа самаранок истифода намегардад.

Сайёҳӣ (Туризм). Шаҳри Истаравшан (Istarawshan), мувофиқи тадқиқоти ҳафриётшиносон, таърихи зиёда аз 2500 сола дошта, яке аз мавзеъҳои маъмули сайёҳии Тоҷикистон маҳсуб меёбад. Дар шаҳр ёдгориҳои таърихии зиёде вучуд доранд (153 адад), ки онҳо диққати сайёҳони зиёдеро аз саросари дунё ба ҳуд ҷалб намудаанд. Бештари ёдгориҳои таърихии шаҳри Истаравшан, ҳамчун дастоварди фарҳанги ҷаҳонӣ, ба феҳристи ЮНЕСКО дохил карда шудаанд.

Дар асл, Истаравшан ҳамчун шаҳр-осорхона маъмул мебошад. Мақбари Ҳазрати Шоҳ (писарамаки пайғамбар Муҳаммад Салалоҳи Алайҳи Вассаллам) қадимтарин ва шарифтарин ёдгории таъриҳӣ ба шумор рафта, барои зиёрати он сайёҳони дохилӣ ва бурунмарзӣ бо шавӯқ ва ихлоси зиёд ба он ташриф меоранд. Инчунин, дар шаҳр ёдгории мемории таърихии «Қӯк-гумбаз» мавҷуд мебошад, ки тибқи асноди таъриҳӣ, дар даврони қадим он дорои расадхона будааст.

Бояд қайд намуд, ки дар солҳои охир, инфрасоҳтори сайёҳии шаҳри Истаравшан хело беҳтар шуда бошад ҳам, ҳолати инфрасоҳтори соҳа ва хизматрасониҳои дар ин самт пешниҳодгардида талаботи имрӯзаи сайёҳоро қонеъ гардонида наметавонад. Маҳсусан норасогии меҳмонхонаҳо, нуқтаҳои ҳӯроқи умумии ба талаботҳои стандартҳои байнамиллаӣ ҷавобгӯй ва инчунин, мавҷуд набудани инфрасоҳтори мусоиди фарҳангию фароғатӣ дар шаҳр, ба рушди соҳаи сайёҳӣ монеагӣ менамояд.

Дар шаҳри Истаравшан муассисаҳои истехсоли маҳсулоти барои рушди сайёҳӣ нигаронидашуда, аз қабили таҳия ва амалисозии ҳатсайрҳои сайёҳӣ, пешниҳоди хизматрасониҳои роҳбаладӣ намудани сайёҳон, бо нақлиёт таъмин намудани онҳо, ташкили ҷои хоб ва ҳӯрок барои сайёҳони потенсиалӣ, вучуд надорад. Бештари ёдгориҳои таъриҳӣ дар ҳолати ғайриқаноатбахш қарор дошта, ба талаботҳои қабули сайёҳон мувофиқат наменамоянд. Айни ҳол, нуқтаҳои мавҷудаи ҳӯроқи умумии шаҳри Истаравшан, хизматрасониҳоро барои қабули меҳмонони бурунмарзӣ, бо сифати беҳтар пешкаш менамоянд.

Айни замон, дар ҳудуди шаҳр 6 меҳмонхона, 14 тарабхона, 24 чойхона ва 28 қаҳвахона мавҷуд мебошад. Инчунин дар шаҳри Истаравшан 3 бозори деҳқонӣ ва 3 бозори яклӯҳтӯруӯшӣ фаъолият менамоянд.

Маҳдудияти таъминоти барқ дар фасли зимистон низ, яке аз мушкилотҳои соҳаи мазкур ба шумор меравад.

Иншоотҳои инфрасоҳтори сайёҳии шаҳри Истаравшан

Инфрасоҳтори сайёҳӣ (ғайр аз инфрасоҳтори фарҳангӣ)	Шумора (адад)	Ҳолати кунуни иншоотҳо дар маҷмӯъ
Меҳмонхона	6	Қаноатбахш
Тарабхона	14	Қаноатбахш
Чойхона	24	Хуб
Қаҳвахона	28	Қаноатбахш
Интернет кафе	16	Хуб
Маршрутҳои сайёҳӣ	3	Хуб
Лагерҳо	4	Хуб
Осоишгоҳҳои фароғатӣ	2	Хуб
Қӯлҳо	2	Қаноатбахш
Минтакаҳои сайёҳӣ	2	Хуб

*Нийондихандахоу дурнамои рушиди соҷаи сайёҳӣ
дар шаҳри Истаравшан барои солҳои 2016-2020*

Нийондихандаҳо	c.2014 ҳисобот	c.2015 баҳодиҳӣ	Дурнамо		Параметрҳои дурнамо			
			c.2016	2016 бо % 2015	2017	2018	2019	2020
Туризми дохилий								
Шумораи туристон (ҳазор нафар)	300	3339	3500	103	3606	3714	3825	3940
Маблағҳои воридшавандай умуми аз ҳисоби хизматрасониҳои туризми дохили (млн. сомони) Туризми беруна Шумораи туристон (нафар)	6300	6678	7078	106	7503	7953	8430	8936
аз он чумла, шумораи туристони воридшаванда (нафар)	600	648	700	108	756	816	881	952
Ҳаҷми умумии маблағҳои воридшаванда аз ҳисоби хизматрасониҳои туризми беруна (млн. сомонӣ)	-	59895	65225	109,8	71030	77352	84314	91902

БОБИ 4. ИНФРАСОХТОР

4.1. Таъминот бо оби тозаи нӯшокӣ ва ҳадамоти рифоҳӣ

Таъмин намудани аҳолӣ бо оби тозаи нӯшокӣ, яке аз масъалаҳои муҳимтарини чомеаи имрӯзai Истаравшан мебошад. Дастрасӣ ба оби ошомиданӣ бо назардоши он афзалиятҳои ҷиддие, ки дар заминаи рушди иҷтимоӣ барои шаҳри Истаравшан мавҷуд аст, аз ҷумлаи афзалиятҳои аввалиндарача ба ҳисоб меравад. Зоро 49,5% аҳолии шаҳри Истаравшан аз норасогии оби нӯшокӣ ва оби полезӣ азият мекашанд.

Дастрасии аҳолии шаҳру дехоти Истаравшан ба оби тозаи нӯшокӣ

Номи мҳааллаҳо	Шумораи муштариён (аҳолӣ), ҳамагӣ	Шумораи аҳолӣ, ки ба оби тозаи ошомиданӣ дастрасӣ дорад	Сарчашмаи обгирий	Шумораи аҳолие, ки ба оби тозаи ошомиданӣ дастрасӣ надорад	%-и таъминот бо оби тозаи ошомиданӣ
Маркази шаҳр	63400	36835	КДФОК	26565	58,1
Ҷамоати дехоти «Гули Сурх»	37378	3738	КВДИОН	33640	10
Ҷамоати дехоти «Зарҳалол»	29042	17425		11617	60
Ҷамоати дехоти «Ноғароч»	9361	7489		1872	80
Ҷамоати дехоти «Сабристон»	15091	3018		12073	20
Ҷамоати дехоти «Чорбӯғ»	15093	10565		4528	70
Ҷамоати дехоти «Калъаи Баланд»	8181	4091		4091	50
Ҷамоати дехоти «Ничонӣ»	9561	1912	Чоҳҳои амудӣ	7649	20
Ҷамоати дехоти «Калъачаи Калон»	14238	6407	Чоҳҳои амудӣ	7831	45
Ҷамоати дехоти «Пошкент»	17804	12463		5341	70
Ҷамоати дехоти «Ҷавқандак»	9507	6655		2852	70
Ҳамагӣ:	228656	117758		110898	51,5

Таҳлили ҳолати таъмин намудани аҳолии шаҳри Истаравшан бо оби тозаи нӯшокӣ нишон медиҳад, ки айни замон аз 228,65 ҳазор аҳолии шаҳри Истаравшан ҳамчун муштарии обистифодабаранд ба қайд гирифташуда, тақрибан 117,8 ҳазор нафар (ё 51,5%) мунтазам бо оби тозаи ошомиданӣ таъмин мебошанду ҳалос. Тибқи маълумоти мавҷуда, аҳолии маркази шаҳр ва 4 ҷамоати дехоти Истаравшанро «Корхонаи давлатии фаръии обу коррезии шаҳри Истаравшан» (КДФОК) ва «Корхонаи воҳиди давлатии интиқоли оби нӯшокии шаҳри Истаравшан» (КВДИОН) бо оби ошомиданӣ таъмин намуда, дар дигар ҷамоатҳо обрасониро сокинони маҳаллӣ аз ҳисоби маблагҳои ҳудӣ, бо тарзи кофтани ҷоҳҳои амудӣ ба роҳ монда истодаанд. Дар ҷунун ҳолатҳо ҳамаи ҳароҷоти пайдошаванда (кофтани ҷоҳҳо, ҳариди таҷҳизот ва хизматрасониву таъмири он) аз ҳисоби маблагҳои ҳуди аҳолӣ сурат мегирад.

КДФОК асосан ба воситаи ҷоҳҳои амудӣ обро ба сокинони маркази шаҳр тавассути ҳати оби магистралӣ, ки дарозиаш 40 км мебошад, интиқол медиҳад. Дар шаҳри Истаравшан дар маҷмӯъ 21 адад пойгоҳҳои обкашӣ фаъолият менамоянд. Дарозии кубурҳои доҳили маҳаллаҳои шаҳр 110 км буда, онҳо дар тавозуни корхонаҳои дар боло зикргардида қарор доранд. Ҳатҳои обгузари шаҳри Истаравшан дар солҳои 70-уми асри гузашта бунёд гардида, аз сабаби солҳои тӯлонӣ истифода гардидаанд, айни ҳол 68% фарсадаю корношоям гардидаанд. Мутаассифона, инфрасоҳтори таъминоти ҷоҳҳои обкашӣ бо қувваи барқ (аз ҷумла, ҳолати симҷӯбҳо, трансформаторҳо ва ноқилҳои барқӣ) низ, дар ҳамин ҳолат қарор дорад.

Тибқи маълумоти мавҷуда, танҳо барои бо оби тозаи нӯшокӣ таъмин намудани сокинони қисми марказии шаҳр, зарурияти кофтани 8 ҷоҳӣ амудӣ ҷой дошта, барои иҷрои корҳои мазкур 850 ҳазор сомонӣ маблаг зарур мебошад. Инчунин, барои аҳолии ҷамоатҳои дехот зарурияти кофтани 41 ҷоҳӣ амудӣ ҷой дошта, масъалаҳои тартиб додани нарҳномаи ҳароҷот, дарёғти маблагҳои зарурӣ, мавҷуд будани ҳуди оби зеризамини дар ин мавзеъҳо, бояд алоҳида мавриди таҳқиқи амиқ қарор дода шаванд.

Таъминоти аҳолии шаҳри Истаравшан бо оби нӯшоқӣ

№	Нишондиҳандаҳо	Воҳиди ченак	Солҳо			Соли 2015 бо % 2013
			2013	2014	2015 (4моҳ)	
1	Шуморай умумии муштариён аз ҳисоби аҳолӣ	оила	8598	8616	8682	101
	Ташкилотҳои буҷетӣ	адад	34	34	34	100
	Ташкилотҳои ғайрибуҷетӣ	адад	111	104	104	94
2	Пардоҳти ҳаққи истифодаи об, ҳамагӣ, аз ҷумла:	сомонӣ	627424	592705	377284	180
	аҳолӣ	сомонӣ	374900	415600	149200	39,8
	ташкилотҳои буҷетӣ	сомонӣ	221187	141952	215697	97,5
	ташкилотҳои ғайрибуҷетӣ	сомонӣ	31337	35153	12387	39,5
3	Қарзи муштариён дар назди корхона, аз ҷумла: - аҳолӣ	сомонӣ	551090	560170	630147	114
	- ташкилотҳои буҷетӣ ва ғайрибуҷетӣ	сомонӣ	297849	304030	430200	144
4	Нархи об (1 м ³) барои:					
	аҳолӣ	сомонӣ	0,70	0,70	0,75	107
	а) хонаҳои баландошёна	сомонӣ	0,70	0,70	0,75	107
	б) хонаҳои як ошёна (маҳаллӣ)	сомонӣ	0,70	0,70	0,75	107
	ташкилотҳои буҷетӣ	сомонӣ	1,00	1,40	1,40	140
5	Истехсоли шабонарӯзии об	сомонӣ	2,0	2,40	2,40	120
		ҳазор м ³	6,607	6,789	8,515	129

Инчунин, барои бартараф намудани мушкилии таъминоти пурраи аҳолии шаҳри Истаравшан бо оби тозаи нӯшоқӣ, бояд масъалаи васл намудани пойгоҳҳои обкашии бардориши дуюм аз ҷониби мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳри Истаравшан, КВД «Хочагии манзилию коммуналӣ» ва дигар вазорату идораҳои даҳлдор, мавриди баррасӣ ва ҳаллу фасл қарор дода шавад.

Дар иртибот ба ҷунунин вазъият, масъалаи истифодаи сарфакоронаи об, барҳам додани талафоти об ва гузаштан ба низоми истифодаи об тариқи обченкунакҳо, ба мадди аввал мебарояд.

Масъалаи дигар, ин сари вақт аз ҷониби баъзе аз гурӯҳи муштариён пардоҳт накардани ҳаққи ҳадамоти обтаъминкунӣ мебошад. Ҷамъоварии маблағи хизматрасонии оби аз ҷониби аҳолӣ истифодагардида 102%-ро ташкил дихад ҳам, дар шаҳр тамоили зиёдшавии ҳаҷми маблағҳои қарзи ташкилотҳои буҷетиву ғайрибуҷетӣ мушоҳида мегардад. Мутахассисон ҳалли масъаларо бо ҳарчи зудтар таъсис додани ассотсиатсияи истифодабарандагони об (АИО) маънидод намуда, ташкили АИО-ро ба мақсад мувоғиқ меҳисобанд.

Яке аз роҳҳои ҳалли муаммои таъминоти обро мутахассисон бо зудтар бунёд намудани хатти оби худҷорӣ аз деҳаи Бурагени шаҳри Шаҳристон ба шаҳри Истаравшан, алоқаманд менамоянд. Бо назардошти торафт гарон шудани маблағи истифодаи қувваи барқ ва таҷхизоту дастгоҳҳои обкашӣ, минбаъд таъминот бо об тавассути ҷоҳҳои амудӣ мушкилтар мегардад, аз ин лиҳоз, аз ҷиҳати иқтисодию иҷтимоӣ татбиқи амалии лоиҳаи соҳтмони хатти оби худҷории номбурда, торафт ҷолибтар мегардад.

Дар баробари дигар мушкилиҳо, безараар гардонидани оби ошомиданӣ дар асоси технологияи муосир, барои шаҳри Истаравшан яке аз муаммоҳои рӯзмарра мебошад. Ташхис ва безарааргардонии оби нӯшоқӣ тавассути Маркази назорати давлатии санитарию эпидемиологӣ (МНДСЭ), бо сабаби касод будани буҷа ва ҷудо нагардидани маблағ, қисмҳои эҳтиётӣ ва реактивҳо, ҳусусан дар ҷамоатҳои деҳот, кам гузаронида мешавад.

Ҳадамоти рифоҳӣ. Дар ҳудуди шаҳри Истаравшан дар соҳаи хочагии коммуналӣ, «Корхонаи давлатии фаръии обу канализатсияи шаҳри Истаравшан» фаъолият дорад,

ки тамоми хадамоти коммуналӣ, аз чумла, тоза кардани об, инчунин қабул ва интиқоли ташнобро ба сомон мерасонад.

Шабакай обу ташноби (канализатсия) шаҳри Истаравшан (дарозии хатти калонҷаҷми ташноби шаҳр 32 км ва дарозии хати миёнаҳаҷми он 65 км-ро ташкил медиҳад) солҳои 1965-1970 соҳта шудааст ва аз сабабаи солҳои тулонӣ истифода бурдан, айни ҳол қариб пурра (82%) корношоям шудааст. Барои барқарор намудани шабакай обу ташноб, аз чумла бунёди иншооти қабули ташноб ва обтозакунӣ, таъмири хатҳои ташнобқабулкунии калонҷаҷм ва ҷоҳрои назоратӣ, маблағи зиёд (тибқи ҳисоби пешакӣ тақрибан 25 млн. сомонӣ) лозим мебошад. Ҳамчунин, бинобар васеъшавии ҳудуди маркази шаҳри Истаравшан, иншооти қабули ташноб дар байни маҷаллаҳои аҳолинишин мондааст ва тибқи меъёрҳои амалкунанда, он бояд ҳарчи зудтар аз ҳудуди аҳолинишин кӯҷонида шавад.

Ҳамзамон, аз ҷониби мутахассисон масъалаи бунёди хатти мустақили обу ташноби шаҳраки навбунёди «Баҳористон» барои 6000 хонавода, алоҳида мавриди омӯзиш қарор дорад.

Партовҳо. Дар шаҳри Истаравшан ба ҷамъоварӣ ва интиқолу безарарагардонии партовҳои саҳти майшӣ Корхонаи фаръии давлатии «Хочагии манзилию коммунали»-и шаҳри Истаравшан машғул мебошад. Корхонаи мазкур соли 1919 ташкил шуда, ба Корхонаи воҳиди давлатии «Хочагии манзилию коммунали»-и Ҷумҳурии Тоҷикистон, мансуб мебошад.

Дар муассисаи номбурда 106 нафар коргарон фаъолият менамоянд ва асосан ба иҷрои корҳои ободонӣ, қабудизоркунӣ, тозагии санитарӣ, нигоҳдории фонди манзил ва ҷароғон намудани кӯчаҳои шаҳр машғул мебошанд. Дар мувозинаи муассисаи зикршу-да 84 биноҳои бисёрошёна (воқеъ дар маркази шаҳр) қарор доранд, ки масоҳати умумии онҳо 117,6 ҳазор м² мебошад.

Ҳизматрасониҳои коммуналӣ ва фарогирӣ муштариён

Номгӯи ҳизматрасониҳо	Фарогирӣ муштариён (аҳолӣ), ба ҳисоби %
Баровардани партовҳои саҳти майшӣ	80%
Баровардани партовҳои моёв	5%
Нигоҳдорӣ ва истифодаи фонди манзил дар биноҳои бисёрошёна	75%
Ободонӣ ва қабудизоркунӣ аз ҳисоби буҷети маҷалӣ	92%

Муассисаи номбурда ба ҳисоби миёна ба 16435 муштариён дар бобати ҷамъ ва баровардани партовҳои саҳти майшӣ ҳизмат мерасонад, ки аз он 5150 нафарашон дар ҳонаҳои бисёрошёна истиқомат менамоянд.

Ҳаҷми миёнаи солонаи партовҳои саҳти майшии (PCM) амалан баровардашаванда, ба ҳар як нафар аҳолии шаҳри Истаравшан 2,5 м³-ро ташкил медиҳад, аммо меъёри муайяншудаи ғундоштани PCM дар шаҳр ба як нафар истиқоматкунанда 0,85 м³ ва барои як оила дар бахши ҳусусӣ 8,5 м³-ро ташкил медиҳад. Ин нишондиҳандаҳо аз он шаҳодат медиҳанд, ки сол то сол ҳаҷми партовҳои саҳти майшӣ дар шаҳр зиёд шуда истодааст, аз он ҷумла, агар дар соли 2008 муассиса ҳамагӣ 14 ҳазор м³ PCM бароварда бошад, пас дар соли 2010-ум 16,1 ҳазор м³ PCM баровардааст, ки мутаносибан 15 фоиз зиёд мебошад.

Дар муассисаи мазкур барои ҷамъоварии партовҳои саҳти майшӣ 3 адад автомашинаи тамғаи ГАЗ-53, 1 адад автокрани ЗИЛ, 1 адад автомошинаи обпошии ЗИЛ, 1 адад автомашинаи КАМАЗ, 1 адад трактор бо притсепаш ва 1 адад трактори тамғаи «Белорус-Малютка» кор мекунанд. Шумораи автомашинаҳои мавҷуда барои ҳизматрасонии пурраи аҳолии шаҳр нокифоя мебошад.

Партовгоҳи шаҳр дар масофаи 12,5 км ҷойгир буда, дар ҳолати гайрисанитарӣ қарор дорад. Аз сабаби нокифоягии техникаи маҳсусгардонидашуда, партовгоҳ сари

вақт тозаву безарар ва хокпӯш карда намешавад. Дар натиҷа, масоҳати он торафт васеъ шуда, партовҳо ба заминҳои кишоварзӣ паҳн гардида, сабабгори паҳншавии касалиҳои гуногун шуда метавонанд (тибқи мушоҳидаҳо масоҳати партовгоҳ то 2-3 маротиба аз масоҳати муқарраршуда зиёд аст). Барои иҷрои корҳои тозаву безарааргардонӣ ва хокпӯш намудани партовҳо маблағи зиёд зарур аст, аммо ҳалли ин масъала аз ҳисоби буҷети маҳаллӣ бо назардошти имкониятҳои маҳдуди молиявӣ, гайриимкон мебошад. Дар ин самт, бобати ҷалби маблағҳои ташкилотҳои байналхалқӣ корҳо бояд ҷоннок карда шаванд.

Инчунин, дастрас намудани миқдори зарурии техниқи нави маҳсусгардонидашуда, аз ҷумла қуттиҳои маҳсуси партовчамкуйӣ, автомашинаҳои партовбарорӣ, экскаваторҳои ҳозиразамон, автомашинаҳои обкашонӣ, мошини ассенизатор ва барои аз ҳудуди ҷамоатҳои дехот баровардаи партовҳо 11 адад тракторҳои партовбарорӣ зарур аст.

Дар баробари ин, пурзӯр намудани корҳои тарғиботӣ ҷиҳати роҳҳои муосири ҷамъоварии партов ва истифодаи партовгоҳҳо ба мақсад мувоғиқ буда, ташкили корхонаҳои коркарди партов, деворбандӣ намудани партовгоҳ ва ташкили партовгоҳҳо дар ҷамоатҳои дехот, ба нақшай амал ворид шудаанд.

4.2. Таъмини барқ

Дар шаҳри Истаравшан ба таъминоти барқ муассисаи «Шабакаҳои барқии шаҳри Истаравшан» машғул буда, он тобеъи ҶСШК «Барқи Тоҷик» мебошад ва аз соли 1976 инҷониб фаъолият дорад. Айни замон, дар муассисаи мазкур 148 нафар корманд ба кор машғул буда, аз онҳо 6 нафар муҳандис, 49 назоратчи шӯъбай фурӯши барқ ва бοқимонда 93 нафар навбатдорони зеристгоҳҳои барқӣ ва барқчиён мебошанд. Дар тавозуни муассисаи номбурда 2 зеристгоҳи барқии иқтидораш 110/35/10кВ (зеристгоҳҳои барқии Ҷомӣ ва Ҷорбоғ), 3 зеристгоҳҳои барқии иқтидори 110/10кВ (зеристгоҳҳои барқии Уротеппа, Кафтар, ҶНФ,) ва 1 ЗБ 35/10кВ “Зарринруд” ба қайд гирифта шудаанд. Зеристгоҳҳои мазкур дар ҳудуди шаҳри Истаравшан, ҷамоатҳои Сабристон ва Ҷорбоғ, 1 адад дар ҷамоати дехоти Зарҳалол ҷойгир шудаанд. Инчунин дар тавозуни корхонаи номбурда 324 адад ЗИБ 10/04кВ мавҷуд мебошад.

Шабакаи барқии мазкур ба 63 корхонаи саноатӣ, 5 адад корхонаҳои гайрисаноатӣ, 13 муассисаю ташкилотҳои бучавӣ, 29 ташкилоти буҷети маҳаллӣ ва 2 адад корхонаҳои обтаъминкунии шаҳр, инчунин ба 7572 ҳочагиҳои дехқонӣ ва 44317 (аз ҷумла дар шаҳр 9471 ва дар дехот 34826 ҳонавода) муштариёни (ҳочагиҳои оилавӣ) шаҳри Истаравшан хизмат мерасонад.

Барқ ба шаҳри Истаравшан аз зеристгоҳи барқии тавонониаш 500 кВт, воқеъ дар ҳудуди шаҳри Фонҷӣ интиқол дода мешавад.

Шумораи умумии трансформаторҳои қуввагии гуногунтамга 200 адад буда (аз ин шумора 128 трансформатор дар тавозуни Шабакаҳои барқи шаҳри Истаравшан ва 72 трансформатор дар тавозуни истифодабарандагон қарор дорад), тавононии умумии онҳо ба 61268 кВА баробар мебошад.

Дар шаҳри Истаравшан дарозии умумии ҳатҳои интиқоли барқи шиддатнокиашон 6-10 кВ – 530,8 км ва 0,4 кВ – 566,8 км буда, 100%-и аҳолиро бо нерӯи барқ таъмин менамояд. Дарозии нокифояи ҳатҳои интиқоли барқ, паст будани сифат ва шиддатнокии барқ, номувоғиқ ва фарсуда будани нокилҳои барқ мушкилоти таъминоти самараноки қувваи барқ ва талафоти зиёди онро ба вучуд овардааст.

Дар доираи Барномаи мазкур бо назардошти рушди демографӣ ва ба истифода супоридани иншоотҳои саноатию иҷтимоӣ дар панҷ соли минбаъда, яке аз афзалиятҳои асосии соҳаи таъминоти барқ дар шаҳри Истаравшан иваз намудани нокилҳо ва пояҳои барқии фарсуда, зеристгоҳҳои барқии 110/35-10 кВ дорои 2 адад трансформатори тавонониаш 16000 кВА ба 2 адад трансформатори тавонониаш 25000 кВА пешбинӣ шудааст.

Аз ҷониби муштариёни дар соли 2014 ба миқдори 183,86 ҳазор кВт/соат барқ истифода шудааст. Талафоти технологӣ ба 18% баробар гардидааст.

Ҳамзамон, дар давраи мазкур ба миқдори 1033,3 ҳазор кВт. соат қувваи барқ фурӯхта шудааст, ки нисбати соли гузашта ба маблағи 260,7 ҳазор сомонӣ зиёд

мебошад, аз чумла, ба аҳолӣ ба миқдори 536,4 ҳазор кВт/соат қувваи барқ фурӯхта шудааст, ки он нисбати соли гузашта 103% зиёд мебошад.

*Миқдори фурӯши қувваи барқ
дар шаҳри Истаравшан дар давоми солҳои 2012 – 2014*

№	Нишондодҳо	Воҳиди ченак	Соли 2012	Соли 2013	Соли 2014	Соли 2014 дар қиёс бо соли 2012 бо %
1	Маблағи умумии фурӯши қувваи барқ	сомонӣ	16457,8	19523,7	21692,0	131,8
2	Ҳаҷми умумии истифодаи қувваи барқ	кВт/с	181374,8	198843,2	199413	109,9
3	Аз чумла, ба аҳолӣ	сомонӣ	79626,0	92356,3	97973,8	123,0
4	Ҳаҷми умумӣ ба ташкилотҳои буҷетӣ ва ғайрибуҷетӣ	кВт/с	76429,9	10159,1	257983	337,5
	Ҳаҷми умумӣ	сомонӣ	3,3	3,5	1,2	36,3
5	Нарҳи 1 кВт/с (ба ҳисоби миёна) - ба аҳолӣ	Диром	10,42	11,0	11,70	112,2
6	- ба ташкилотҳои буҷетӣ ва ғайрибуҷетӣ қарзи умумии муштариён дар назди корхона, аз чумла:	сомонӣ	28,85	31,42	33,93	117,6
	- ба аҳолӣ	сомонӣ	16100,0	20167,8	24200,0	150,3
	- ба ташкилотҳои буҷетӣ ва ғайрибуҷетӣ	Ҳазор сомонӣ	12600,0	14589,6	17300,0	137,3
7	- талафоти умумӣ	%	23,1	23,5	22,1	95,6

Аҳолӣ ва корхонаву муассисаҳои Истаравшан ба пуррагӣ бо хати барқ таъмин мебошанд. Бояд қайд намуд, ки бинобар суръати баланди афзоиши табиии аҳолӣ, таъсиси корхонаҳои саноатӣ ва набудани шабакаи алтернативии энергетикӣ, талабот ба қувваи барқ рӯз аз рӯз зиёд гардидааст. Иқтидорҳои мавҷудаи шабакаи барқрасонии шаҳр ба сарбории ба вуҷуд омадаи қувваи барқ тобовар нест (маҳсусан дар мавсими зимистон) ва он сабаби оғзоиши ҳолатҳои садамавии иншоотҳои таҷхизоти барқ шуда истодааст.

Яке аз мушкилиҳое, ки дар ин самт ба назар мерасад, кӯҳнаю фарсуда гардидани хатҳои барқии ҳавоӣ ва симҷӯбҳои хатҳои интиқолии барқии 0,4-6-10 кВ ба шумор меравад. Соҳтмони он ба солҳои 60-уми аспи гузашта рост омадааст ва дар ин муддат ягон маротиба корҳои азnavsозӣ ва барқароркунӣ гузаронида нашудааст ва дар фасли зимистон мушкилоти иловагиро пеш меоварад.

Ин мушкилотро дар маҳаллаҳои навбунёдшудаистода ба монанди маҳаллаҳои Баҳористон ва маркази шаҳр мушоҳида намудан мумкин аст. Бо назардошти ин масъалаи иваз намудани пояҳои чӯбин ба пояҳои оҳану бетонӣ ва инчунин дар ҳолати серборӣ қарор гирифтани трансформаторҳои 10-6-0,4 кВ ва дар ин замина иваз намудани онҳо ба трансформаторҳои тавонияшон баланд ба миён омадааст. Барои беҳтар намудани вазъи барқтаъминкунӣ ва инчунин, кам намудани талафотҳои технологи “Шабакаҳои барқӣ”, зарурияти иваз намудани ХИБ-10-6 кВ бо дарозии 22 км (бо 529 адад пояҳои чубини фарсуда), ХИБ-0,4 кВ бо дарозии 42 км (бо 1257 адад пояҳои чӯбини фарсуда), трансформаторҳои 0,4-6-10 кВ (31 адад) ба миён омадааст.

Ҳаҷми фурӯши нерӯи барқ дар соли 2014 ҳамагӣ 26,6 млн. сомониро ташкил дод, ки дар қиёс ба соли 2012 ба андозаи 5,5 млн. сомонӣ зиёд мебошад, ки ба афзоиши аҳолӣ ва талаботи он алоқаманд аст. Яке аз мушкилиҳои марказие, ки айни замон мутахассисони соҳаро ба ташвиш овардааст, ин сол то сол зиёд гардидани қарзи истифодабарандагон мебошад. Қарздории асосӣ ба аҳолӣ рост меояд, ки ҳаҷми он дар соли 2012 такрибан 12 млн. сомониро ташкил дода, дар қиёс ба соли 2012 ба андозаи 6706 ҳазор сомонӣ зиёд гардидааст. Сабабҳои асосии қарздории аҳолӣ, сол то сол баланд гардидани арзиши нерӯи барқ, нисбатан паст будани музди меҳнат ва паст будани қобилияти пардохтпазирии аҳолӣ мебошад. Мушкилии дигари соҳа ин баланд будани ҳаҷми талафоти нерӯи барқ мебошад. Ба ин нишондод, аз як тараф, кӯҳнаю

фарсуда шудани ноқилҳои барқӣ ва аз тарафи дигар, норасогӣ ва аз кор баромадани ҳисобкунакҳои барқии мавҷуда таъсири манғӣ расонидааст.

Бо сабаби қатъ гардидан интиқоли гази табии ба шаҳр аҳолӣ аз қувваи барқ истифода мебаранд, ки ин ҳолат боиси аз кор баромадани трансформаторҳо, хатҳои барқӣ ва шабакаҳои тақсимоти барқ оварда мерасонад. Ин ҳолатро маҳсусан дар фасли сармо мушоҳидӣ намудан мумкин аст. Аҳолии деҳаҳо низ аз истифодай гази табии маҳрум буда, манбаи асосии истифодабарии гармӣ барои онҳо қувваи барқ, ҳезум, ангишт ва гайра ба шумор меравад. Илова бар ин, хонаҳои баландошёнаи шаҳр аз сабаби кор накардани шабакаи гармидаҳӣ, таҷхизотҳои гармидаҳии барқиро истифода менамоянд ва ин ҳолат зарурати иваз намудани трансформаторҳои мавҷударо (ба трансформаторҳои иқтидораш зиёд) ба миён овардааст.

*Нишиондихандаҳои асосии соҳаи таъминоти барқ
дар шаҳри Истаравшан дар мууддати солҳои 2016-2020*

№	Нишиондодҳо	Воҳиди ченак	Солҳо					Соли 2020 ниисбат ба соли 2016 бо %
			2016	2017	2018	2019	2020	
1	Фуруши умумии барқ	ҳазор сомони	23864173	26251250	26876375	31764012	34940414	146
2	Аз он чумла, аҳолӣ	ҳазор сомони	12612083	13873291	15260620	16786682	18465351	146
3	Бо ташкилотҳои буҷети ва ғайрибуҷети Нархи 1кВа/с (ба ҳисоби миёна)	ҳазор сомони	11252690	12377959	13615755	14977330	16475063	146
4		дирам	11,96	13,16	14,47	15,92	17,51	146
5	Ба аҳолӣ	дирам	13,23	13,25	14,58	15,31	16,08	121
6	Ташкилотҳои буҷетӣ ва ғайрибуҷетӣ	дирам	11,09	12,20	13,42	14,76	16,23	105
7	Қарзи умумии муштариён дар назди корхона, аз он чумла аҳолӣ	ҳазор сомони	25418	25502	25610	25700	25800	101
8	Аҳолӣ	ҳазор сомони	18142	18200	18350	19000	19100	105
9	Ташкилотҳои буҷетӣ ва ғайрибуҷетӣ	ҳазор сомони	7276	7302	7260	6700	6700	92
10	Талафоти умумӣ		17,0	17,5	18,0	18,5	19,0	111

Мушкилоти мавҷудаи соҳа: кӯҳнаю фарсуда гардидан хатҳои интиқоли барқ, иқтидори нокифояи трансформаторҳои мавҷуда ва зеристгоҳҳои барқӣ, мунтазам аз кор баромадани трансформаторҳо, корношоям гаштани симҷӯбҳо ва поҳдои ХИБ.

Дар давоми солҳои 2016-2020 дар доираи татбиқи Барномаи мазкур барои ҳалли масъалаҳои ҳалталаби зикргардидаи соҳа ва ҷиҳати беҳтар намудани таъминоти аҳолӣ бо қувваи барқ, аз нав барқарор намудани хатҳои барқии ҳавоӣ ва кабелӣ, бо трансформаторҳои иловагӣ таъмин намудани деҳаҳое, ки шумораи аҳолиашон зиёд шуда истодааст ва аз нав барқарор намудани симҷӯбҳои ХИБ пешбинӣ мегардад.

Айни замон мушкилиҳои ба мисли қарздории муштариён аз рӯи пардоҳти ҳаққи истифодай қувваи барқ, ҳавасманд набудани аҳолӣ барои иваз намудан ва ба берун баровардани ҳисобкунакҳои барқии индуксиони ба ракамӣ, фарсадагӣ ва норасоии ноқилҳо, поҳдои барқӣ, трансформаторҳо, таҷхизот ва лавозимоти санчишии қувваи барқ, ба талаботи мавҷуда ҷавобгӯ набудани тавоноии зериситгоҳҳои барқӣ, норасоии техникаи борбардору боркаш ва маҳдудияти маблагузориҳо, садди роҳи рушди соҳаи мазкур шуда истодааст.

Афзоиши нуфуси аҳолӣ, бунёди маҳаллаи нави аҳолинишини «Баҳористон» ва дигар маҳаллаҳои нав дар деҳот, инчунин нокифоягии иқтидорҳои мавҷуда, зарурияти зиёд намудани иқтидору тавоноии шабакаҳои барқии шаҳри Истаравшанро тақозо

менамояд. Бинобар ин, сохтмони ЗБ “Баҳористон-220 кВ» бо 2 адад автотрасформатор бо иқтидори 200 000 кВА барои рушди барқтаъминкуни шаҳру дехоти Истаравшан мувофиқи мақсад мебошад.

Масъалаи дигари асосӣ барои шаҳру дехоти Истаравшан, ин таҷдиди инфрасоҳтори соҳаи барқтаъминкуй мебошад. Айни замон, дар ҳамкорӣ бо Бонки Осиёгии Рушд гуфтушунид бобати оғози марҳилаи сеюми лоҳсаи таъмиру таҷдиди поҳояи хатҳои интиқоли барқ идома дошта, дар назар аст, ки дар ин марҳила барои ичрои корҳои соҳтмонии хати барқ ба масофаи 9 км дар ҳаҷми 4 млн сомонӣ маблағ ҷудо карда мешавад.

4.3. Наклиёт ва ҳоҷагии роҳ

Наклиёт. Дар шаҳри Истаравшан 4 ширкати нақлиётӣ фаъолият менамояд, аз он ҷумла ҶДММ «Ширкати нақлиёти Дӯстӣ» бо 427 адад воситаҳои нақлиёти мусоғиркашон, ҶДММ «Довуд» бо 48 адад воситаҳои нақлиёти мусоғиркашон, ҶДММ «Коҷаи Истаравшан» бо 53 адад воситаҳои нақлиёти мусоғиркашон ва ҶСК «Олӣ Сомон» бо 24 адад воситаҳои нақлиёти мусоғиркашон, ба боркашонӣ бо фарогирии 61 ҳатсайр, аз ин 8 ҳатсайри шаҳрӣ, 20 ҳатсайри доҳили шаҳрӣ ва 33 ҳатсайри назди шаҳрӣ ба аҳолии шаҳру дехот ва меҳмонони шаҳр хизмат мерасонанд.

Дар семоҳаи аввали соли равон аз тарафи ширкатҳои номбурда 2613 ҳазор нафар мусоғиркашонида шудааст.

Ҳаҷми боркашонӣ бошад 463,4 ҳазор тоннаро ташкил дод, ки нисбати соли пешин 100,6% зиёд ичро гаштааст.

Умуман дар шаҳри Истаравшан 17458 адад воситаҳои нақлиёт мавҷуд мебошад, ки аз ин 17146 адад шаҳсӣ, 312 адад давлатӣ, 46 адад воситаҳои нақлиёти маҳсус, 15136 адад нақлиёти сабукрав, 394 адад автобус, 1876 адад нақлиёти боркашон мавҷуд мебошад.

Нишондиҳандаҳои фаъолияти соҳаи нақлиёти шаҳри Истаравшан

Номгӯи хизматрасониҳо	Воҳиди ченак	Соли 2016	Соли 2017	Соли 2018	Соли 2019	Соли 2020	%
Мусоғиркашонида шуд	ҳазор мусоғир	16610,0	17100	17600	18100	18700	112,6
Гардиши мусоғиркашонӣ	ҳазор мусоғир	190600	194400	198300	202200	206244	108,2
Боркашонида шуд	ҳаз.тн	2010	2075	2130	2200	2260	112,4
Гардиши боркашонӣ	ҳаз. тн	294000	306700	319000	331800	345000	117,3

Нишондиҳандаҳои дурнамои рушиди соҳаҳои инфрасоҳтор (ҳоҷагии роҳ) дар шаҳри Истаравшан барои солҳои 2016-2020

Наклиёт

Нишондиҳандаҳо	с.2014 ҳисобот	с.2015 баҳодиҳӣ	Дурнамо		Параметрҳои дурнамо			
			с.2016	с.2016 бо % с.2015.	с.2017	с.2018	с.2019	с.2020
Ҳаҷми боркашонӣ – ҳамагӣ (ҳазор тонна)	1899,8	1937,8	1976,6	102,0	2016,1	2056,4	2097,6	2139,5
аз он ҷумла:	-	-	-	-	-	-	-	-
- бо нақлиёти роҳи оҳан	-	-	-	-	-	-	-	-
- бо нақлиёти ҳавоӣ	-	-	-	-	-	-	-	-
- бо нақлиёти автомобилий ҳамагӣ	1899,8	1947,2	1995,8	102,0	2016,0	2056,4	2097,5	2139,5
аз он - боркашонии байналхалқӣ	-	-	-	-	-	-	-	-
Гардиши бор – ҳамагӣ (млн.т/км)	272,7	278,1	283,7	102,0	289,3	295,1	30100,2	30702,2

Нишондиҳандаҳо	с.2014 хисобот	с.2015 баҳодиҳӣ	Дурнамо		Параметрои дурнамо			
			с.2016	с.2016 бо % с.2015.	с.2017	с.2018	с.2019	с.2020
аз он чумла:	-	-	-	-	-	-	-	-
- бо нақлиёти роҳи оҳан	-	-	-	-	-	-	-	-
- бо нақлиёти ҳавоӣ	-	-	-	-	-	-	-	-
- бо нақлиёти автомобилий – ҳамагӣ	272,7	278,1	283,7	102	289,3	295,0	300,9	306,9
аз он - боркашонии байналхалқӣ	-	-	-	-	-	-	-	-
Мусоғиркашонӣ – ҳамагӣ (ҳазор мусоғир)	15658,8	15972,0	16291,4	102	16617,2	16949,5	17288,5	17634,3
аз он чумла:	-	-	-	-	-	-	-	-
- бо нақлиёти роҳи оҳан	-	-	-	-	-	-	-	-
- бо нақлиёти ҳавоӣ	-	-	-	-	-	-	-	-
- бо нақлиёти автомобилий – ҳамагӣ,	15658,8	15972,1	16291,4	102,0	16617,2	16949,5	17288,5	17634,3

Роҳҳо. Дар шаҳри Истаравшан «Муассисаи давлатии нигоҳдории роҳҳои автомобилгард» ва корхонаи фаръӣ-давлатии «Хоҷагии манзилию коммуналий» ба фаъолияти роҳдорӣ машғул мебошанд.

Муассисаи давлатии нигоҳдории роҳҳои автомобилгарди шаҳри Истаравшан тобеъи Вазорати нақлиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон буда, дар он 56 нафар коргар фаъолият менамоянд. Муассиса дорои 18 адад техникаи роҳдорӣ, нақлиёт ва таҷхизотҳои роҳдорӣ аст, ки аз ин 15 ададаш коршоям буда, 3 адади дигар дар ҳолати корношоям қарор дорад.

Дар мувозинаи Корхонаи фаръи-давлатии хоҷагии манзилию коммуналий 16,5км кӯчаву хиёбонҳои истифодаи умум, 15 км пиёдароҳҳо, 16 км новаҳои обпарто ва 3 пул (кӯпрук) мавҷуд аст. Корхона бо фаъолияти роҳдорӣ машғул бошад ҳам, вале ягон механизм барои нигоҳдории роҳ надорад. Корҳои таъмиру барқароркуниро тавассути нақлиёт ва механизмҳои кироя амалӣ менамояд.

Муассисаи давлатии нигоҳдории роҳҳои автомобилгарди шаҳри Истаравшан дар мувозинаи худ 232 км роҳҳои истифодаи умум дорад, ки аз ин 21,0 км роҳҳои байналмиллалӣ, 22,5 км роҳҳои ҷумҳурияйӣ ва 188,5 км роҳҳои маҳаллӣ мебошанд.

Роҳҳои шаҳру дехоти Истаравшан аз рӯи намуди фарш:

- фарши асфалту бетон 112,1км,
- фарши такмилёфтai роҳ 86,8км
- фарши аз омехтаи шағалу сангреза 33,1км мебошад.

Ҳамчунин дар ҳудуди шаҳр 15 адад пул (кӯпрук) ва 327 адад қубурҳои обпарто (3627 метри тӯлонӣ) мавҷуданд, ки дар 2 адади он таъмири асосӣ гузаронида шудааст ва 2 адади он ба азnavsозӣ ниёз доранд. Ду иншооти обгузар дар роҳи автомобилгарди даромад ба дехаи Қарасаққол-Даҳяки поён ва як адад пул (кӯпрук) дар роҳи автомобилгарди Истаравшан-Фонҷӣ аз оғати табии зарар дидааст ва аз сабаби дарёфт нашудани сармоя таъмир нагардида дар ҳолати таъмрталаб бοқӣ мондаанд.

Пиёдароҳҳо ва новаҳои обгузар дар кӯчаву хиёбонҳо аз сабаби калон ва баланд шудани решаи дараҳтон қисман қаҷу валингор гаштаанд.

Дар ҳудуди шаҳр пули кӯчай Олий Сомон дар натиҷаи оғатҳои табии солҳои гузашта ҳароб гашта, аз нав барқарор карда шуд, лекин аз сабаби набудани маблаг корҳои соҳилмустаҳкамкунии он ба охир расонида нашудааст ва ҳоло пояҳои пул (кӯпрук) дар ҳолати садамавӣ қарор дорад.

Дар солҳои охир аз сабаби набудани сармоя дар аксарияти роҳҳо таъмири капиталий гузаронида нашудааст (зиёда аз 25 сол). Дар натиҷаи солҳои зиёд истифода гаштан фарши роҳҳо хеле фарсада шудааст ва онҳоро бо таъмири ҷорӣ аз нав барқарор намудан ғайриимкон аст.

Дар бисёр мавзеъҳо фарши роҳ ва паҳлӯҳои он вайрон шудааст. Зиёда аз 10 км роҳи байнамиллалӣ, 10 км роҳи чумхурияйӣ, 35 км роҳи маҳаллӣ, аз чумла роҳҳои мошингарди Истаравшан-Зафаробод (0-10) км, роҳи даромадгоҳи шаҳри Истаравшан (0-2) км, роҳи Истаравшан-Ғонҷӣ (0-7) км, роҳи худуди шаҳри Истаравшан (0-21,9) км, Гули-Сурҳ-Осоишгоҳи «Уротеппа» (0-7) км ва роҳи Истаравшан-Вогат-Ругунд (0-6,9) км ба таъмири асосӣ ниёз доранд.

Мушкилоти соҳа: аз оғати табии ҳароб гаштани иншоотҳои обгузари роҳҳои мошингарди Қарасаққол-Даҳяки поён ва зарурияти ба ҷои он соҳтани ду кӯпрук, таъмирталаб будани кӯпрук дар роҳи мошингарди Истаравшан-Ғонҷӣ, ҳолати садамавии пояҳои кӯпруки мошингарди кӯчаи Оли Сомон, фарсуда гаштани фарши қисмии асосии аксарияти роҳҳои шаҳр, таъмирталаб будани роҳҳои байналмиллалии Истаравшан-Зафаробод (0-10) км, роҳҳои чумхуриявии даромадгоҳи шаҳри Истаравшан (0-2) км, Истаравшан-Ғонҷӣ (0-7) км, роҳҳои маҳаллӣ, аз чумла, роҳҳои Истаравшан-Ниҷонӣ-Ругунд (0-15,9) км, Истаравшан-Вогат-Ругунд (0-6,9) км, Истаравшан-Осоишгоҳи «Уротеппа» (0-7) км, доҳили Истаравшан (0-21,9) км, роҳи Гули-Сурҳ-Қалъаи Баланд (0-7) км, корношоям будани воситаҳои техникии Муассисаи давлатии нигоҳдории роҳҳои автомобилгарди шаҳри Истаравшан, фарсуда гаштани қисми асосии фарши роҳҳои кӯчаҳои Истиклол, Бӯстон, Гагарин, Олӣ Сомон ва Дӯстӣ, мавҷуд набудани техникаҳои ҳозиразамон дар Корхонаи фаръии давлатии «Хоҷагии манзилиу коммунали шаҳри Истаравшан».

Барои иҷрои корҳои соҳтмону барқарорсозии ин роҳу купрукҳо зиёда аз 12 млн.700 ҳазор сомонӣ маблағ лозим мебошад.

Бинобар набудани шабакаи роҳи оҳан, корхонаю муассисаҳо ва соҳибкорони шаҳри Истаравшан барои интиқоли молу маҳсулот аз истоҳҳои роҳи оҳани шаҳрҳои Спитамен ва Ҷаббор Расулов истифода мебаранд, ки ин дар навбати худ ҳарочоти иловагиро талаб менамояд. Аз ин лиҳоз, дар сурати пайдо шудани имконияти молиявӣ бо ҷалби сармояи доҳилӣ ва ҳориҷӣ бунёд намудани ҳатти роҳи оҳани Спитамен-Истаравшан ба мақсад мувоғиқ мебошад.

Нишиондиҳандаҳои дурнамои рушиди соҳаҳои инфраструктураи истеҳсолӣ Хоҷагии роҳҳо

Нишиондиҳандаҳо	с.2014 ҳисбот	с.2015 баҳодиҳӣ	Дурнамо		Параметрҳои дурнамо			
			с.2016	2016 бо% 2015	2017	2018	2019	2020
Дарозии умумии роҳҳои автомобилгард – ҳамагӣ (км)	266,2	266,2	268,2	100,75	268,2	268,2	268,2	268,2
аз он чумла: бо болопӯши саҳт	127,0	127,0	129,0	102,0	129,00	129,00	129,0	129,0
аз онҳо: бо болопӯши мукаммал	139,2	139,2	139,2	100	139,2	139,2	139,2	139,2
Аз дарозии умумии роҳҳо:								
Роҳҳои истифодай умум – ҳамагӣ (км)	266,2	266,2	268,2	100,75	268,2	268,2	268,2	268,2
аз он чумла: бо болопӯши саҳт	127,0	127,0	129,0	102,0	129,0	129,0	129,0	129,0
аз онҳо: бо болопӯши мукаммал	139,2	139,2	139,2	100,0	139,2	139,2	139,2	139,2
Роҳҳо аз рӯи аҳамият, (км)								
Чумхурияйӣ	77,5	77,5	77,5	100	77,5	77,5	77,5	77,5
Маҳаллӣ	188,5	188,5	190,5	100,8	190,5	190,5	190,5	190,5

4.4. Алоқа ва фазои иттилоотӣ

Филиали ЧСК «Тоҷиктелеком»-и ш.Истаравшан яке аз корхонаҳои беҳтарини соҳаи алоқаи шаҳри Истаравшан ба ҳисоб рафта, ҳамчун ташкилоти маинтақавӣ фаъолият меқунад. Дар он 98 нафар мутахassisони соҳаи алоқа кор меқунанд.

Соли равон корхона нақшай истехсолии солонаро 107,3 фоиз ичро карда, ба микдори 629812 сомонӣ ба аҳолӣ хизмати алоқа расонидааст. Соҳтмони шабакаи нақлиётӣ бо воситаи кабели ҳозиразамони нахию нурӣ (оптикӣ) ба итном расонида шуда, ҳамаи кабелҳои байнишаҳрӣ ба ин кабел пайваст карда шудаанд.

Дар Истаравшан 3 истгоҳи телефонии бо ғунҷоиши 7032 рақам, аз ҷумла дар дехот 480 рақам наасб карда шудааст. Бинобар баланд будани сатҳи рақобат дар соҳаи алоқа, даромаднокии корхонаи мазкур нисбати солҳои пеш кам гаштааст, зоро дар ҳудуди шаҳр 8 ширкати дигар хизматрасониҳои алоқаро пешниҳод менамоянд (Билайн, Tcell, Вавилон-Т, Вавилон-М, Вавилон-Т, Телеком-технолочи, Сатурн-Онлайн Ltd, Мегафон, Tk-tmobail).

Барои афзоиши даромаднокии корхона дар соли 2016 наасби як адад истгоҳи рақамӣ дар ҳудуди ҷамоати дехоти «Гули-Сурх» ва тавассути силки нури наасби таҷхизоти PDH ва ИКМ, ташкили алоқаи телефонию интернет ба маҷалҳои дурдастӣ дехот ба нақша гирифта шудааст.

Инчунин тавассути ҳатҳои телефонӣ ба роҳ мондани паҳши барномаҳои телевизон дар тӯли солҳои 2015-2016 ба нақша гирифта шудааст, ки бо ин васила шумораи муштариён зиёд гашта, даромаднокии корхона то 30% меафзояд.

Солҳои 2016-2017 барои татбиқи марҳилаи дуюми барномаи технологияҳои иттилоотио коммуникатсионӣ ва таъсиси ҳукумати электронӣ, тавассути силкҳои нурӣ, ташкил намудани шабакаҳои интернетии байни муасиссаҳои давлатӣ ва ташкилотҳои қудратӣ ба нақша гирифта шудааст. Ҳамаи ин боиси пешрафти тамоми соҳаҳои даҳлдор ва таъсиси ҷойҳои нави корӣ мегардад.

Нишондиҳандаҳои дурнамои рушиди соҳаи алоқа

Нишондиҳандаҳо	c.2014 ҳисобот	c.2015 баҳодиҳӣ	Дурнамо		Параметрои дурнамо	c.2020 бо % бо нисбати c. 2015			
			c. 2016	с. 2016 бо нисбати 2015					
Алоқа Шумораи истгоҳҳои телефонии (адад)	3	3	4	133,0	5	6	7	8	266,7
Гунҷоиши истгоҳҳои телефонии (ҳаз. ракам)	7,032	7,032	7,512	106,8	7,99	8,47	8,95	9,43	134,1
Шумораи истифодабарандагони телефони «соти» (ҳаз. муштариён)	90,0	92,7	95,5	103,0	98,4	101,3	104,3	107,5	116,0
Шумораи аппаратҳои телефонҳои асосӣ (ҳаз. адад)	4,1	4,2	4,3	102,4	4,4	4,5	4,7	4,8	109,7
Шумораи истифодабарандагони шабакаи «Интернет» (ҳаз. муштарӣ)	38,0	39,1	40,3	103,0	41,5	42,7	44,0	45,3	114,3
Даромад аз фаъолияти асосии соҳаи алоқа (ҳазор сомони)	191,3	197,0	202,9	103,0	209,0	215,3	221,7	228,4	115,9
Хаҷми хизматрасонии алоқа ба аҳолӣ (ҳазор сомони).	68,8	70,9	73,0	103,0	75,2	77,4	79,78	82,2	115,9

БОБИ 5. ҲИФЗИ МУҲИТИ ЗИСТ ВА ҲОЛАТҲОИ ФАВҚУЛОДА

5.1. Ҳифзи мухити зист

Дар шаҳр оиди масъалаҳои ҳифзи мухити зист “Бахши ҳифзи мухити зисти шаҳри Истаравшан” фаъолият менамояд, ки аз 5 нафар корманд (сардор, 1 нозири давлатӣ ва 3 нозири тибқи шартнома фаъолиятдошта) иборат аст. Вазифаи асосии бахши мазкур, назорат ва ҳифзу истифодай дурусти захираҳои табиӣ (об, замин, ҳаво, партовҳо, шикор, моҳидорӣ ва дигар захираҳо) мебошад. Масъалаҳои ҳалталаби соҳа хеле зиёданд, аз ҷумла, зиёд шудани теъдоди ҳодисаҳои буридани дараҳтон, ифлосшавии мухити зист бо партовҳои саҳти маишӣ, азҳудкуни ғайрисамараноки сарватҳои табиӣ, аз ҷумла ҳоҳ, қуму санг, шагал ва ғайраҳо.

Таъсири иқтидори саноатии шаҳр ба мухити зист он қадар зиёд нест. Дар шаҳр 23 адад корхонаи саноатӣ (аз ҷумла ҶДММ “Баракат”, ЧСП “Оби Зулол”, “ЧСШК Файз”, ҶДММ “Суруш” ва ғайраҳо), 12 корхонаи хурди дӯзандагӣ, 4 адад осиёби баркӣ, 5 корхонаи истеҳсоли масолеҳи соҳтмон (ҶДММ “Соҳтмончии Истаравшан”, “ПМК -118” ва ғайра) фаъолият меқунанд ва ба ҳолати экологиии шаҳр таъсири антропогении воқеъи намерасонанд. Ҳавои атмосфера дар ҳудуди шаҳр асосан аз ихроҷоти нақлиёти автомобилӣ, ки миқдораш 17016 адад мебошад, ифлос мешавад.

Кишоварзони шаҳр аслан ба растани парварӣ, боғдорӣ ва ҷорвопарварӣ машғул мебошанд. Зиёда аз 82,4 фоизи аҳолии қобили мекнат дар деҳот зиндагонӣ дошта, асосан дар соҳаи кишоварзӣ фаъолият менамоянд ва ба ҳолати экологиии он бевосита таъсири мерасонанд. Майдони заминҳои обӣ 35,6%-ро ташкил медиҳад. Дар натиҷаи истифодай тӯлонӣ ва ғайрисамаранок, риоя накардани қоидаҳои агротехникий, ҳосилнокии заминҳо нисбатан коҳиҷ ёфтааст ва яке аз сабабҳои паст шудани ҳосилнокии замин, ин сари вақт таъмин нашудани нуриҳои минералию заҳрхимикатҳо, тағиیرёбии иқлими, паҳн шудани ҳаргуна ҳашароти заррасон ва қасалиҳо мебошад.

Масъалаи дигари муҳими экологиии шаҳр, ин сари вақт ҷамъоварӣ нагаштани партовҳо мебошад. Партоғоҳи марказии шаҳр дар деҳаи Ничонии ҷамоати деҳоти “Ничонӣ” дар масофаи 12,5 км дурттар аз маркази шаҳри Истаравшан ҷойгир шуда, атрофаш маҳкам набуда, ба талабот ҷавобгӯ нест. Илова бар он, бинобар боришоти зиёд каналу ҷӯйҳои обпарто ба таъмиру азnavsorӣ эҳтиёҷ доранд. Мавҷуд набудани ҳадамоти коммуналӣ дар ҷамоатҳо, боиси пайдо шудани партоғоҳҳои сершумори ғайрирасмӣ, ифлос шудани замин, соҳилҳои иншооти об ва афзудани ҳатари сар задании қасалиҳои сироятӣ мегардад. Манбаи дигар ташаккули партовҳо муассисаҳои тиббии шаҳр ва ҳадамоти байтории шаҳр мебошанд. Муассисаҳои тиббӣ бояд бо ҷечо барои сузонидани партовҳои ҳатарнок мӯчаҳаз карда шаванд. Барои ҷорвои аз қасалиҳо фавтида ташкили ҷоҳрои Бейкер зарур аст, зоро айни замон дар шаҳри Истаравшан чунин таҷҳизоти ба ҳифзи табиат мусоидаткунанда мавҷуд нест. Ҳамаи ин ба зиёд шудани қасалиҳо миёни аҳолӣ, афзудани ҳароҷоти онҳо барои табобат, коҳиҷи сатҳи дарозумрӣ ва баланд шудани сатҳи камбизоатӣ меоварад. Барои ҳалли ин масъалаҳо лозим аст, ки дар ҳудуди ҷамоатҳои шаҳр барои ташкил намудани партоғоҳ қитъаҳои алоҳидай замин ҷудо карда шуда, ҷиҳати ташкил намудани муассисаҳои коммуналии ҳусусӣ ё давлатӣ ва дар соҳаи мазкур ба хизматрасонӣ машғул гардидани онҳо, мусоидат намудан зарур аст.

Дар шаҳр 23 корхонаи муҳталифи хурду бузурги саноатӣ ва 7600 ҳоҷагиҳои деҳқонии инфиродӣ фаъолият менамоянд. Яке аз мушкилотҳое, ки дар ин самт ба назар мерасад ин надоштани ҳуҷҷатҳои меъёрии ҳадди имконпазирии партовҳо, ҳулюсаи экспертизай давлатии экологӣ ва иҷозатномаи меъёрий мебошад. Дар шаҳри Истаравшан ба истиснои корхонаҳои саноатии ҶДММ ширкати нақлиётӣ «Дӯстӣ», ҶДММ «Хуршеди Истаравшан» ва ЧСШК «Суруш», дигар корхонаҳои саноатӣ ҳуҷҷатҳои номбаршударо надорад, ки ин барои пешбурди дурусти соҳа дар сатҳи маҳал таъсири манғӣ мерасонад. Таъсири моддаҳои заароварӣ корхонаҳои саноатӣ ба мухити атроф пурра омӯхта нашудааст. На ҳамаи корхонаҳои саноатӣ дороӣ

шиносномаи экологӣ, ҳисботи мунтазам оид ба ҳаҷми партовҳо ва моддаҳои зараровар мебошанд.

Ҳадди ҷоизи маводҳои заҳрнокӣ ба ҳавои атмосферӣ паҳншаванда дар шаҳри Истаравшан 135 тн/сол-ро ташкил медиҳад.

Мувофиқи ҳисботи омории 2ТП (ҳаво) динамикаи партовҳои моддаҳои зарароварӣ ба фазо партофташаванда барои се соли охир чунин аст:

*Партовҳои моддаҳои зарароварӣ
аз корҳонаҳои саноатии шаҳри Истаравшан*

Номгӯйи моддаҳои зараровар	Соли 2012	Соли 2013	Соли 2014
Ҳамагӣ, тн/дар як сол	1809,1	2156,39	47063
Аз онҳо партовҳои саҳт	1800	2120	2543
Газмонанд ва моеъ:	9,1	36,390	44,520
СО (оксиди карбон)	3,6	4,7	5,6
NO ₂ (оксиди нитроген)	1,0	1,1	1,2

Яке аз мушкилотҳои ташвишовари соҳа, дастрасӣ надоштани қисми аҳолӣ, маҳсусан аҳолии ҷамоатҳои дехот ба манбаҳои оби аз нуқтаи назари экологӣ тоза маҳсуб меёбад. Дар шаҳр танҳо 50,5 фоизи аҳолӣ ба манбаъҳои оби нӯшокии тоза дастрасӣ доранду ҳалос, бокимонда 49,5 фоиз аз ин манбаи бебаҳо истифода бурда наметавонанд. Бисёр нуқтаҳои манбаъҳои оби нӯшокии шаҳр ба талаботҳои санитарию гигиенӣ ҷавоб дода наметавонад. Аҳолии дехаҳои нағбуниди Навбод, Навғанд, Дилкушо ва қисми аҳолии ҷамоатҳои Зарҳалол ва Пошкент ба оби аз нуқтаи назари экологӣ тоза ва безарағардонидашуда дастрасӣ надоранд ва аз ин ҳисоб танқисии зиёд мекашанд. Дар дехаҳои номбаршуда аҳолӣ оби канал ва ҷуйҳоро истифода мебаранд, ки ин сарчашмаҳо барангезандай эҳтимолии бемориҳои сироятӣ мебошанд.

Солҳои охир дар шаҳри Истаравшан афзоиши ҳаҷми корҳои соҳтмонӣ ба назар мерасад. Мушкилоти асосии экологие, ки дар ин самт вучуд дорад, ин ҳолати гайриқаноъатбахши шабакаи обу ташноби шаҳр мебошад. Бинобар ин, ҳамеша ҳавфи аз партовҳои моеъ ифлос гардидани обҳои зеризаминӣ таҳдид мекунад. Дар натиҷа ҳамаи партовҳои маркази шаҳр ба шабакаҳои мазкур ва партовгоҳҳои гайрирасмӣ партофта мешаванд. Шабакаи мавҷудаи ташноб ва партовгоҳҳои номбурда дар ҳолати гайриқаноъатбахш қарор дошта, ба талаботҳои санитарию гигиенӣ ва экологӣ мутобиқ нестанд. Маҳсусан, дар фасли тобистон, ки аз ин ҳисоб сар задани қасалиҳои сироятӣ авҷ мегирад.

Дар маркази шаҳр 18 нуқтаи ба расмият даровардашудаи партовбарорӣ ташкил карда шудааст, ки пешниҳоди хизматрасонӣ аз ҷониби КДФ «Хоҷагии манзилию коммуналӣ» сурат мегирад. Дар ин самт, сари вақт тоза нагардидани нуқтаҳои партовбарорӣ ба муҳити зист бетаъсир намемонад. Аз рӯи ҳисботҳои мавҷуда, дар як сол аз ҳисоби аҳолии шаҳр ба муҳити зист 82510 тонна партов бароварда мешавад, ки боиси ифлосшавии обу замин ва муҳити зист мегардад. Дар баязне нуқтаҳои аҳолинишин партов дар даруни сой, наздикии ҳавлиҳо ва ҷойҳои гайримуқаррарӣ партофта мешавад. Суст будани низоми идоракунӣ дар бахши коммуналӣ ва набудани назорати доимӣ мушкилотро дар ин самт боз ҳам мушкилтар мегардонад. Ин мушкилиҳо дар сатҳи дехот бештар ташвишовар арзёбӣ мегарданд.

Яке аз афзалиятҳои асосӣ ва афзалиятнок барои рушди минбаъдаи соҳа, гузаронидани корҳои тарғиботию ташвиқотӣ барои нигоҳдории ҳифзи муҳити зист ва солимгардонии аҳолӣ мебошад.

Шабакаҳои обу ташноби (канализатсия) шаҳр (дарозии хати қалонҳаҷми ташноб 32 км ва миёнаҳаҷм 65 км) солҳои 1965-1970 соҳта шуда, аз сабаби истифодаи солҳои зиёд 80% корношоям шудааст. Ҳамчунин, бинобар васеъшавии ҳудуди маркази шаҳр, иншооти қабули ташноб дар байни маҳаллаҳои аҳолинишин мондааст ва тибқи меъёрҳои амалкунанда он бояд кӯҷонида шавад.

Партовгоҳи шаҳр дар масофаи 12,5 км ҷойгир буда, дар ҳолати гайрисанитарӣ қарор дорад. Аз сабаби нокифоягии техникаи зарурӣ партовгоҳ сари вақт тозаву безараар ва хокпӯш карда намешавад. Дар натиҷа масоҳати он торафт васеъ шуда, партовҳо ба заминҳои кишоварзӣ паҳн шуда, сабабгори пайдошавии касалиҳои гуногун мешаванд (тибқи мушоҳидаҳо масоҳати партовгоҳ то 2-3 маротиба аз масоҳати муқарраршуда зиёд гаштааст).

Дар натиҷаи ҷойгиршавии нуқтаҳои зиёди хизмати майшӣ, ки дар ҳудуди муҳофизатии ҳудуди обанбори “Каттасой” ҷойгир мебошанд, ҳатари ифлосшавии обҳои обанбори “Каттасой” бо партовҳо ба миён омадааст. Аз сабаби дар бозори маркази набудани ҳатти канализатсионӣ, партовобаҳои нуқтаҳои хизмати майи ба ҷӯйбор доҳил шуда, пас ба обанбори “Каттасой” ҷорӣ мешаванд, ки ба ифлосшавии обва паҳншавии касалиҳои сирояткунанда оварда расониданаш аз эҳтимол дур нест.

Дар баробари ин пурзӯр намудани корҳои тарғиботӣ ҷиҳати муносибат ба партову истифодаи партовгоҳҳо ба мақсад мувоғиқ буда, ташкили корхонаҳои мусоири коркарди партов, деворбандӣ кардани партовгоҳ ва ташкили партовгоҳҳо дар ҷамоатҳои деҳот зарур аст.

Таҳлили санчишҳои иҷроиши қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 03.03.2011 таҳти №97 ва қарори Раиси вилоят аз 24.05.2011, №175 “Дар бораи тадбирҳо оид ба ташкил намудани системаи безараргардонии ҷамъоварӣ, нигоҳдорӣ, интиқол ва коркарди лампаҳои симобдор” нишон дод, ки ҷамъоварии лампаҳои аз истифода баромадаи симобдор аз аҳолӣ ба низом дароварда шуда, ҷойҳои қабул ва нигоҳдории лампаҳои корношоям ба талаботи боби 4-и Қоидаҳои тасдиқгардида мувоғиқат намекунад. Дар нуқтаҳои қабули баҳисобигрии лампаҳои корношоям, шароити техникии ба талаботи боби 5-и Қоидаҳои мазкур мувоғиқ, ба роҳ монда нашудааст.

Бинобар маълумоти мавҷуда айни замон дар шаҳри Истаравшан ва ҳамаи ҷамоатҳои он 22 нуқтаи қабули лампаҳои симобдори корношоям ташкил карда шуда, 11985 адад лампаҳо ҷамъоварӣ карда шудааст, ки он нокифоя мебошад. Дар ҷамоатҳо ва муассисаҳои шаҳри Истаравшан камбузиҳои зиёди экологӣ ба назар мерасанд. Масалан дар ҷамоати деҳоти Пошкент ва муассисаҳои тиббӣ, агарҷӣ дар ҳуҷҷатҳо қайд шуда бошад ҳам, аммо дар асл нуқтаи ҷамъоварии муваққатии лампаҳои симобдори корношоямро ба таври лозимӣ таъсис надодаанд. Дар партовҷойҳо, дар доҳили партовҳои майшӣ лампаҳои симобдори корношоям мушоҳида мегарданд. Ҳол он, ки бо сабаби симобдор будани таркиби лампаҳои мазкур, онҳо бояд бо риояи қоидаҳои экологӣ безараар гардонида шаванд, зеро таъсири манғии он ба муҳити зист ҳеле зиёд буда, аз таъсири он муҳити атроф қарib барқарорнашаванда мегардад. Давраи барқароршавии он муайян нест.

Дар ҷамоатҳои Зарҳалол ва Сабристони шаҳри Истаравшан нуқтаҳо ва овезаҳои қабули лампаҳои симобдори корношоям мавҷуданд, аммо ҷойгиршавии нуқтаҳо ва риояи Қоидаҳои нигоҳдории муваққатии фурӯзонакҳои симобдор ҷавобғӯи талабот нест.

Муаммои дигаре, ки дар натиҷаи гузаронидани рейдҳои фаврӣ аз тарафи нозирони Раёсати ҳифзи муҳити зист ҳар замон ошкор мешавад, ин ҳодисаҳои ғайриқонуни душтан ва фурӯши ҳайвоноти нодире, ки ба Китоби Сурҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон номнавис шудаанд, мебошад. Чунин ҳодисаҳо асосан дар мавзеъҳои шафати шоҳроҳи Ҳуҷанд-Душанбе мушоҳида карда шудааст. Аз ҷумла, дар ин мавзеъ аз тарафи шаҳрвандон фурӯши ҳазандагон ба мисоли кӯрмор, дар асл бошад удави шарқӣ, ки аз ҷониби шаҳрвандон ҳамчун кӯрмор истифода мебаранд, инчунин сангушти сахрои, ки ин намуд дар Осиёи Маркази нодиртарин намуди ҳазандана ба ҳисоб рафта ба китоби сурҳ номнавис шудааст, ба назар мерасад. Аз ин рӯ ҳифз намудани ҳайвонҳои нодир низ талаби муҳити имрӯза ва тақозои ҳаёт мебошад.

Бо мақсади пешгирий намудани нобудшавии намудҳои ҳайвонҳои нодир, ки ба китоби Сурҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон доҳил шуда, ҳавфи нешшавии онҳо ба миён омадааст, аз ҷониби мақомоти даҳлдор корҳои тарғиботиву ташвиқотӣ дар байни аҳолӣ гузаронида шуда, шаҳрвандон оиди манъи пурраи шикор ва фурӯши ин намуд ҳайвонҳо оғоҳ карда мешаванд.

Дар мавзеи шохроҳи Истаравшан – Шаҳристон (чамоати деҳоти Қалачаи Калон) худсарона ва ғайрирасми коркард намудан хок аз тарафи сокинони ҳамин маҳал тӯли чанд соли охир мушоҳидаро карда мешавад, ки бевосита ба вайрон шудани релефи маҳал ва нобуд шудани қабати хосилхези замин оварда мерасонад.

Ин омил аз ҳисоби фаъолияти корхонаҳои хиштбарорӣ ва зиёд шудани шумораи нуқтаҳои таъмини сӯзишворӣ низ мебошад. Иншооти обпартой шаҳри Истаравшан дар майдони 5 га воқеъ гашта, соли 1987 бо иқтидори 30 000 м³/шабонарӯз дар деҳаи Яккатол дар масофаи 8 км аз маркази шаҳр соҳта шудааст. Иншооти мазкур аз чунин ҷузъҳои таркиби иборат аст: ду хатти қубури канализатсионии Р-450 мм ва 1000 мм панҷараи оҳанин, 2 адад таҷхизоти боздошти кум, майдони қумғундорӣ, 3 адад ҳавзҳои ибтидиои партовобтозакунӣ бо ҳачми 10 000 м³/шабонарӯз ҳар кадом, бинои насосҳо, 9 майдони лоиқагункунӣ ва 39 адад майдони филтратсионӣ.

Аз 3 ҳавзи ибтидиои ҷамъоварӣ 2 ададаш корношоям гардида, 1 ҳавзи дигар тибқи талаботҳои технологӣ пурра кор намекунад. Ҳангоми азназаргузаронии иншоот ошкор карда шуд, ки дар ҳудуди иншооти фаъолияти ҳочагидори (зиндагонии як оила) ҷаронидани чорво, боғдорӣ ва киши зироатҳои кишоварзӣ ба роҳ монда шудааст. Бинои хлорҳамроҳкунӣ мавҷуд нест, партовҳои обӣ бе коркарду безараргардонии муњтазам ва доимӣ ба муҳити атроф партофта мешаванд. Атрофи иншоот қисман қушода, дарвозаи садамавии иншоот фарсада шуда, дохири ҷӯйбори он ба талаботҳо ҷавобгӯ нест.

Нишиондиҳандаҳои дурнамои баҳии ҳифзи муҳити зисти шаҳри Истаравшан

Нишиондиҳандаҳо	2014 Ҳисобот	2015 Баҳодиҳӣ	Дурнамо		Параметрҳои дурнамо			
			2016	2016 бо % нишбати 2015	2017	2018	2019	2020
Ҳачми умумии ҳудуди обғирӣ аз иншоотҳои табиӣ(млн.м ³)	10520	11020	11560	104,9	12050	12550	13052	13574
Ҳачми гардиши об ва оби дубора истифодабаранд – ҳамагӣ (млн.м ³)	5200	5600	5900	105,3	6160	6300	6426	6554
Амнияти зироатҳои кишоварзӣ аз қасали ва ҳашаротҳои зараррасон – ҳамагӣ (ҳазор га)	4250	5100	5300	103,9	5560	5800	6032	6273
Аз ҷумла:								
Бо методи биологӣ	260	320	350	109,3	370	390	409	429
Бо методи кимиёвӣ	3060	3150	3440	109,2	3600	3820	4049	4292
Обтаъминкунӣ – ҳамагӣ (км)	18200	19150	19600	102,3	20180	26000	26520	27050
Аз ҷумла:								
Водопроводҳои магистралӣ (км)	1200	1250	1470	117,6	1620	1850	2109	2404
Ҳавлигӣ (км)	-	-	-	-	-	-	-	-
Соҳтмони шабакаҳои оби (км)	-	-	-	-	-	-	-	-
Заминҳои азхудшаванд (ҳаз.га)	100	125	140	112	162	180	199	222

Мушкиниҳои асосии экологиии шаҳри Истаравшан. Мавҷуд набудани бинои маъмурии баҳши ҳифзи муҳити зист, норасогии техника ва таҷхизоти зарурӣ, набудани озмоишгоҳ, нокифоягии штатҳои корӣ, бад шудани ҳолати экологии 0,01 гектар ҷангалзор ва 0,1 гектар дарахтзорҳои муҳофизатӣ, 0,2 гектар боғу токзор дар мавзеъҳои Чорбог, 0,1 гектар дар ду тарафи шафати роҳҳои протоколии кучҳои Ленин, Октябр ва роҳи автомобилгарди Ҳуҷанд-Истаравшан-Душанбе, афзоиши ҳачми партовҳои саҳти майшӣ ҳамасола то 320 м³ ва пайдоиши партовгоҳҳои ғайрирасмӣ дар ҳудуди ҷамоатҳои Зарҳалол ва Пошкент, афзоиши ҳамасолаи партовҳои газмонанд то ба 36,390 тн ва ғайра.

5.2. Омодагӣ ба ҳолатҳои фавқулода, пешгирий ва кам намудани ҳолати хатари онҳо

Дар давраи солҳои 2011-2015 дар ҳудуди шаҳри Истаравшан 6 ҳолати фавқулодаи хусусияти табиӣ дошта ба қайд гирифта шудааст. Маблағи умумии зарари ба иқтисодиёти шаҳри Истаравшан расонидашуда 39623,045 сомониро ташкил медиҳад.

Дар ҷадвали пешниҳодшаванда таносуби маблағҳои зарарӣ расонидашуда ба буҷет, аз ҷумла таносуби фоизи онҳо нишон дода шудааст.

Таносуби буҷети шаҳри Истаравшан ва ҳисорот аз ҳолатҳои фавқулода

Буҷет	2011	2012	2013	2014	2015 (то 1-05)	Ҳамагӣ
Даромад (сомонӣ)	-	-	-	-	-	-
Харочот (сомонӣ)	-	-	-	-	-	-
Зарар (бо сомонӣ)	12970485	1038130	6265930	-	19348500	39623045
Зарар (бо фоиз)						

Дар давраи солҳои 2011-2015 соҳаҳои инфрасоҳтор ва кишоварзии шаҳр ҳолатҳои фавқулодда зарарӣ зиёд расонидаанд. Қисми зиёди ҳисорот, ҳам аз рӯи фоиз ва ҳам аз рӯи маблағ, ба соҳаи кишоварзӣ рост меояд. Ҳисороти соҳаи кишоварзӣ дар давраи зикршуда 38105719 сомониро ташкил додааст, ки ба 0,74 фоизи харочоти умумии буҷет баробар мебошад. Дар шароити маҳдудияти захираҳои замин ва ҳисороти назаррас аз оғатҳои табиӣ, масъалаи ҳифзи зироатҳои кишоварзӣ ва умуман заминҳои кишоварзӣ ва маҳаллаҳои аҳолинишин аз таъсири селҳо тавассути соҳтмони иншооти даҳлдори муҳофизатӣ, аз қабили корҳои соҳилмустахкамкунӣ, селроҳаҳо ва шабакаҳои дренажӣ ниҳоят ҳалталаб мебошад. Дар санадҳо ҳисороти умумии дар натиҷаи оғатҳои табии тайи ин солҳо ба вуқӯъ омада нишон дода шуда, шумораю намудҳои оғатҳои табии пурра ба қайд гирифта нашудаанд. Инҳо асосан боронҳои шадиду давомнок, селҳо, бориши барфи зиёд ва хунукиҳо мебошанд.

Дар ҳудуди чамоатҳои шаҳри Истаравшан 31 деҳа ва 1 маҳаллаҳона дар минтақаи ҷараёнҳои хавфнок қарор доранд ва ҳамасола дар ин деҳаҳои аҳолинишин ҷараёнҳои хавфноки хусусияти табиидошта ба амал меоянд. Намудҳои асосии ҷараёнҳои хавфнок, ин омадани сел ва заминчунбӣ мебошад.

Дар деҳаҳо ва маҳаллаҳои аҳолинишине, ки дар минтақаҳои хавфнок ҷойгиранд, 678 ҳоҷагӣ бо шумораи 3263 нафар аҳолӣ истиқомат доранд.

Соҳтори омодабошӣ ва эътино ба ҲФ. Айни замон, дар шаҳри Истаравшан 9 ҳадамот вучуд дорад, ки бевосита ба пешгирий ва бартарафсозии оғатҳои табиӣ ҷалб гардидаанд.

Маълумот оиди нерӯю воситаҳои мавҷуда, захираҳо ва эҳтиёҷот

Ҳадамоти хабаррасонӣ ва алоқа (ҶШСК «Тоҷиктелеком»)		
Неру ва воситаҳои мавҷуда	Захираҳои мавҷуда	Эҳтиёҷот
Маркази огоҳкунанда ва алоқа 1 адад Муҳаррик (генератор) 1 адад	Ноқил 400 метр	Маводҳои сузишвории дизелӣ 1 тонна.
Ҳадамоти таъмини тартибот (ШҚД)		
Неру ва воситаҳои мавҷуда	Захираҳои мавҷуда	Эҳтиёҷот
Хайҳати шаҳсӣ- 95 нафар Нақлиёти автомобилий-- 3 адад	Сузишвории дизелӣ 200 литр Бензин 200 литр	Маводи сузишворӣ ва дигар лавозимотҳои зарурӣ, таҷхизоти компьютерӣ, воситаҳои алоқа, автомашинаи маҳсус, сару либос, масолехи бинокори ва утокҳои корӣ

Хадамоти сүтторхомүшкунй		
Неру ва воситаҳои мавҷуда	Захираҳои мавҷуда	Эҳтиёҷот
Нав таъсис дода шудааст Автомашинай сүтторхомүшкунй 1 агад	Вучуд надорад	Дастпӯшаки сүтторхомүшкунии диаметраш 77 мм-600 м 6 агад Дастпӯшаки сүтторхомүшкунии диаметраш 51 мм – 600 м 6 агад Дастпӯшаки сүтторхомүшкунии диаметраш 66 мм – 600 м 10 агад Дастпӯшаки обии диаметраш 125 мм 6 дона Дастпӯшаки обии диаметраш 77 мм 12 дона Ниқоби муқобили газ 6 дона Халтаи боргирӣ 12 дона Дастгоҳи ҳавои тоза 12 агад
Хадамоти нақлиёт ва роҳсозӣ		
Неру ва воситаҳои мавҷуда	Захираҳои мавҷуда	Эҳтиёҷот
Ҳайати шахсӣ 45 нафар Булдозер Т-130 1 агад Булдозер Д-21 1 агад Трактор ЛВ-321 1 агад Автогрейдер 1 агад	ГСМ- 20л. Сузишвории дизелӣ- 600 л.	Булдозер 1 агад Мошини боркашонӣ 1 агад Дигар лавозимоти зарурӣ
Хадамоти коммуналӣ		
Неру ва воситаҳои мавҷуда	Захираҳои мавҷуда	Эҳтиёҷот
Техникии автомобилий: ЗИЛ – 130 1 агад Кормандон 19 нафар	бензин - 200литр Сузишвории дизелӣ - 100 литер	МСМ (ГСМ) 2,5 тонна Автомашинай АСМ 1адад Автомашинай партовбарорӣ 1 агад Трактори Т 28 1 агад Эксаватор боркунак 1 агад
Хадамоти санитарӣ ва назорати эпидемологӣ		
Неру ва воситаҳои мавҷуда	Захираҳои мавҷуда	Эҳтиёҷот
Ҳайати шахсӣ 16 нафар Автомашинай сабукрав 1 агад Лабораторияи паразитология 1 агад Яҳдон 1 агад Микроскоп 1 агад	Вучуд надорад	Маводи безараркунанда 200кг Бино ва ташхисгоҳи бактералогӣ Камераи саӣёр 1адад Мухаррик 1адад Дистиллятор 2 агад Либосҳои маҳсус 6 чуфт Пироҳани муқобили чума 2 агад Автомашина санитарӣ 1 агад
Хадамоти муҳофизати ҳайвонот ва наботорот		
Неру ва воситаҳои мавҷуда	Захираҳои мавҷуда	Эҳтиёҷот
Автомобил УАЗ-469 – 1 агад	40% маводҳои дорувории лозимӣ	таҷҳизот ва техникаҳои замонавӣ, бунгоҳҳои қабул ва аз нав кор карда баромадани пашму пӯст. Таъмири асосии бинои маъмурӣ. чойҳои маҳсус барои гӯронидан ва сӯзонидани чорво
Хадамоти энергетикий		
Неру ва воситаҳои мавҷуда	Захираҳои мавҷуда	Эҳтиёҷот
Ҳайати шахсӣ 28 нафар Автомашинай УАЗ 1 агад Зеристгоҳи 35/10 кв 1 агад Зеристгоҳи 35 / 0/4 кв 1 агад Зеристгоҳи 10 /04- 109 агад ХИБ- 04 -35АБ —620км	Сими алюминии намуди: A-50-250 кг A-35-70 кг A-70-40 кг Изолятори ШФ-10кв 70 агад Изолятори ТФ- 20 60 агад Муҳофизаткунандаи ПН-400А-30 дона Изолятори ИП – 10 кв 20 дона	Симчӯбҳо 12 дона Сӯзишворӣ 0,6 тонна Равғани техникӣ 15л Дастгоҳи тақсимкунандаи РЛНД 1 воҳид Ноқили баркии А-50- 0,5 т Трансформаторҳо – 160кв 1 агад Трансформаторҳо – 250 кв 1 агад Ноқили АПВ-35-50.70- 800 м Фулузоти варақагӣ (катанка) 50 кг Гӯшаи оҳанӣ (уголок)-63.63 40 кг Электрод 5 кг

Хадамоти тиббӣ		
Неру ва воситаҳои мавҷуда	Захираҳои мавҷуда	Эҳтиёҷот
Мошинҳои ёрии таъчилий 4 адад	40 % аз эҳтиёҷоти маводҳои дорувори тиббӣ. Сузишворӣ дизелӣ 100л	МСМ (ГСМ) 2 тонна Маводҳои зарурияти аввалиядоштаи тиббӣ ҳангоми рух додани ҲФ Дефлибратор 1 адад Дизкамера 1 адад Дастгоҳи ИВЛ-6 1 адад Хайма 6 дона

Мушкилиҳои асосӣ дар самти пешгирии оғатҳои табииӣ. Ҳамасола аз ҳисоби буҷаи маҳаллӣ ба таври кофӣ ҷудо нагардидани маблағҳо барои ҷорабинҳои пешгирикунандаи ҳолатҳои фавқулода ва самаранокии пасти низоми пешгирии ҳолатҳои фавқулода (оғатҳои табииӣ), аз ҷумла мавҷуд набудани гурӯҳбандии мавзеъҳои дар зери таъсири ҷараёнҳои геологии экзогенӣ қарордошта бо мақсади ошкор намудани минтақаҳои нисбатан осебпазир дар марҳилаи банақшагирии инфрасоҳтори шаҳру дехот, ҳолати ғайриқаноатбахши механизмҳои амалқунанда оид ба сабуксозии оқибатҳои ҳолатҳои фавқулода, мавҷуд набудани механизмҳои баҳодиҳии техникии фонди манзилии шаҳр, нокифоягии маблағҳо барои корҳои соҳилмустаҳкамкунӣ, зарурияти тоза намудани ҷӯю ҷӯйборҳои селроҳаҳо ва дар ҳолати омодагии доимӣ ба ҳолатҳои фавқулода нигоҳ доштани онҳо, худсарона аз ҳудуди селроҳаҳо гирифтани сангӯ рег ва қуму шағал аз ҷониби аҳолӣ.

БОБИ 6. ТАЪМИНОТИ ЗАХИРАВИИ ИДОРАКУНИЙ РАВАНДИ РУШД

Низоми идоракунӣ ва захираҳои инсонӣ. Органи масъули мақомоти ичроияи ҳокимиияти давлатии шаҳри Истаравшан, шӯъбаи иқтисод ва савдо мебошад, ки ба ӯхдадориҳои функционалии он, дастгирии маъмурию техникии гурӯҳи корӣ оид ба таҳияи Барномаи рушди иҷтимоию иқтисодии шаҳри Истаравшан ва зергурӯҳҳои ташаббускори он, баланд намудани иқтидори зеҳни онҳо оид ба масоили банақшагирии рушд, ташкил ва гузаронидани воҳӯриҳо, мизҳои мудаввар оиди масъалаҳои банақшагирӣ, роҳандозӣ ва назорати раванди чамъоварӣ, таҳлил ва интегратсияи маълумотҳо, экспертизаи стратегияҳои соҳавӣ ва мутобикгардонии онҳо бо стратегияҳои миллӣ ва ҳуҷҷатҳои соҳавии минтақавӣ, ҳамкории зич бо Вазорати рушди иқтисод ва савдо, Раёсати иқтисод ва савдои вилоят, мусоидати техникӣ ба гурӯҳи мониторинг ва арзёбӣ, тартиб додани ҳисботҳои мунтазам аз рӯи натиҷаҳои мониторинг, вогузор гардидааст.

Масъули таҳия ва татбиқи Барномаи рушди иҷтимоию иқтисодии шаҳри Истаравшан - яке аз муовинони Раиси шаҳр мебошад, ки баҳши иқтисодиёт, шӯъбаи иқтисод ва савдоро сарпарастӣ намуда, ҳамзамон роҳбари гурӯҳи корӣ оид ба таҳияи барномаи мазкур ба ҳисоб меравад.

Мушкилиҳои асосии мақомоти ичроияи ҳокимиияти давлатии шаҳри Истаравшан вобаста ба татбиқи Барномаи рушди иҷтимоию иқтисодии шаҳр ва пешниҳоди хизматрасониҳои босифат ба аҳолӣ, чунинанд:

- Потенсиали нисбатан пасти техникии шӯъбаи иқтисод ва савдо ва дигар шӯъбаҳои иҷтимоию иқтисодӣ оид ба масоили банақшагирии рушди комплексии иҷтимоию иқтисодӣ, буҷет, мониторинг ва арзёбӣ, фондрейзинг ва тарҳрезии лоиҳаҳои сармоягузорӣ.
- Сатҳи пасти донишҳои таҳассусии кормандони хизмати давлатӣ оид ба истифодаи технологияҳо ва таҷҳизотҳои компьютерӣ.
- Сатҳи пасти музди меҳнат ва мавҷуд набудани низоми ҳавасмандгардонии кормандон.
- Сатҳи пасти дастрасӣ ба шабакаи интернет ва шабакаи ягонаи компьютерӣ барои содда намудани раванди мувофиқа ва ҷустуҷӯи ҳуҷҷатҳо, инчунин ҷорӣ намудани базаи ягонаи маълумотҳо.
- Мавҷуд набудани баҳисобигирии электронии муҳосибавӣ дар сатҳи МИҲД ва ҷамоатҳо.
- Ҳолати файриқаноатбахши техникии бинои маъмурии ҷамоатҳо.

Таъминоти буҷетиву молиявӣ

Маблағгузории «Барномаи рушди иҷтимоию иқтисодии шаҳри Истаравшан барои солҳои 2016-2020» дар доираи маблағҳои пешбинигардидаи Буҷети давлатӣ ва аз ҳисоби сармояҳои дохилию хориҷӣ (соҳибкорони ватаний ва хориҷӣ) ва манбаъҳои ғайрибуҷетӣ таъмин карда мешавад. Ба манбаъҳои ғайрибуҷетие, ки барои маблағгузории Барномаи мазкур ҷалб карда мешавад, дохил мешаванд:

- Сармояи хориҷӣ аз ҳисоби шарикони рушд, ки дар ичрои Барнома ҳавасманданд ва ё ҷорабиниҳои алоҳидаи онҳо;
- Ҳаққи аъзогии иштирокчиён дар ичрои барнома;
- Пардоҳти мақсаднок аз фойдаи корхонаҳои ҳавасманд дар ичрои Барнома;
- Қарзҳои бонкӣ;
- Сармояи ихтиёрии муҳочирони меҳнатии берунмарз, ки дар таъмини Барнома ҳавасманданд.
- Маблағи фондҳо ва ташкилотҳои ҷамъиятӣ;

Сарчашмаюи асосии ташаккули буҷет, андози даромад аз шаҳсони воқеъӣ, андоз аз даромад, андоз аз арзиши иловашуда, андози ягона, андоз аз истифодабарандагони роҳҳои автомобилгард, андоз аз соҳибони воситаҳои нақлиёт, андози замин аз шаҳсони воқеъӣ ва андоз аз амволи файриманқул, маҳсуб меёбад.

Соли 2014 дар қиёс ба соли 2012 чамъи даромадҳо 26,2%, маблағҳои мақсаднок 2,2 маротиба ва ҳамагӣ даромадҳо 54,3% афзоиш ёфтааст. Нишондиҳандай бақияи озод мусбат арзёбӣ гардида, нисбат ба соли 2012 33,7 фоиз зиёд гаштааст.

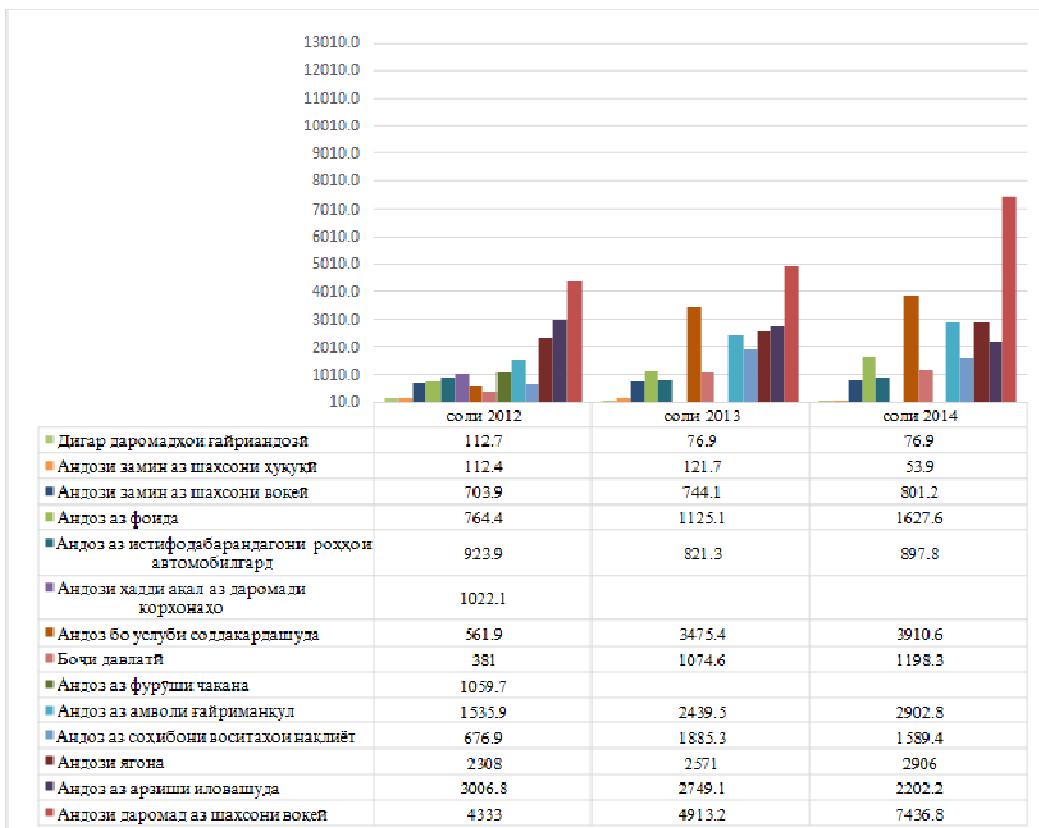
Дар сохтори қисмати даромадии буҷети шаҳр андози даромад аз шахсони воқеӣ, андоз аз арзиши иловашуда ва андози ягона нақши маҳсус доранд.

Аз таҳлили дар диаграмма овардашуда маълум мегардад, ки дар давраи солҳои 2012-2014 афзоиши воридоти маблағҳо қариб аз рӯи тамоми намуди андозҳо муҳоҳида мешавад, ба истиснои андози замин аз шаҳсони ҳукуқӣ, ки нишондиҳандай он тибқи диаграмма такрибан 2 баробар коҳиш ёфтааст, ААИ, андоз аз истифодабарандагони

рохҳои автомобилгард ва дигар даромадҳои гайриандозӣ. Ҳамзамон бояд қайд намуд, ки бо ҷорӣ гардидаи амали Кодекси нави андози ҶТ аз 1 январи соли 2013, баъзе намудҳои андозҳо барҳам ё ба як намуд якҷоя карда шуданд ва вобаста ба он соҳтори қисми даромади буҷет тағиیر ёфт. Аз ҷумла андози замин бо андоз аз моликияти гайриманқул якҷоя гардида боиси коҳиши пардоҳтҳо аз ин намуди андоз гашт. Воридоти андоз аз арзиши иловашуда, ки инъикосгари гардиши дохилии ширкатҳо ва фаъолнокии молворидкунандагон мебошад, дар соли 2014 нисбат ба соли 2012 тақрибан 26,8% коҳиш ёфтааст ва сабабаш ин аст, ки ширкатҳои қалон ҳамчун андозсупорандагони азим андозҳои хешро на ба буҷети маҳаллӣ балки ба буҷети ҷумҳурияйӣ месупоранд.

Таҳлили қисми даромади буҷети шаҳри Истаравшан дар солҳои 2012-2014

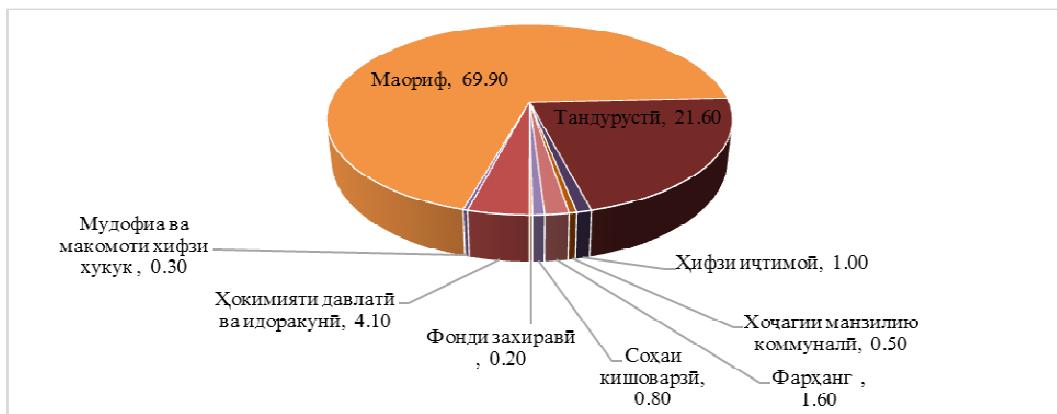
Новобаста аз коҳиши воридоти андозҳои муҳиме, чун ААИ, афзоиши воридоти пардоҳтҳоро аз андоз аз даромади шахсони воқеъӣ то 70% ва зиёда аз 2 баробар афзудани андоз аз даромади корхонаҳоро қайд намудан бомаврид мебошад. Афзоиши нишондиҳандаҳои андозҳои мазкур, ба зиёдшавии сатҳи музди меҳнат, ташкили ҷойҳои нави корӣ, афзоиши ҳаҷми хизматрасониҳо, зиёд шудани ҳаҷми истеҳсоли маҳсулотҳои кишоварзӣ ва саноатӣ вобаста мебошад, зеро дар ин соҳаҳо солҳои охир дар натиҷаи ба кор андоҳтани иқтидорҳои нави истеҳсолӣ ва корхонаҳои хурд суръати баланди рушд ба назар мерасад.

Гайр аз ин, то 7 баробар афзудани даромадҳоро аз андози ягона аз истеҳсолқунандагони маҳсулоти кишоварзиро қайд намудан зарур аст, ки ба рушди соҳаи кишоварзӣ ва афзоиши истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ алоқаманд мебошад. Нишондиҳандаҳо аз рӯи андоз аз соҳибони воситаҳои нақлиёт ва боҷи давлатӣ дар соли 2014 нисбат ба соли 2012 мутаносибан ба 2,3% ва 3,1% афзоиш ёфтаанд.

Буҷети шаҳр ҳусусияти иҷтимоӣ дошта, дар қисми ҳароҷот ҳиссаи зиёдро ҳароҷоти соҳаҳои маориф, тандурустӣ, фарҳанг ва ҳифзи иҷтимоӣ ташкил медиҳад. Дар соли 2014 ҳиссаи соҳаҳои иҷтимоӣ (маориф, тандурустӣ, фарҳанг ва ҳифзи иҷтимоӣ)

дар бучети маҳаллӣ 94,1% фоизро ташкил дода, харочот барои соҳаҳои маориф ва тандурустӣ мутаносибан 69,9% ва 21,6%-ро ташкил медиҳад. Сабаби асосии афзудани харочоти соҳаи маориф дар солҳои охир ин ба меъёрҳои сарикасӣ гузаштани мактабҳои таҳсилоти ҳамагонӣ аст.

*Ҳиссаи харочоти бучети маҳаллӣ аз рӯи гурӯҳбандии функсионалӣ дар соли 2014
(ба ҳисоби фоиз)*

Соҳтори харочотҳои бучети шаҳри Истаравшан аз рӯи гурӯҳбандии иқтисодӣ асосан аз категорияҳои музди меҳнат ва сугуртаи давлатӣ, харочот барои коргузории молу хизматҳо ва харочоти асосӣ иборат мебошад. Харочоти асосӣ барои бунёди иншотҳои нав, таъмири биноҳо ва харидории таҷхизот равона мешавад.

*Ҳиссаи харочоти бучети маҳаллӣ
аз рӯи гурӯҳбандии иқтисодӣ дар соли 2014 (ба ҳисоби фоиз)*

Таҳлилҳо нишон медиҳад, ки маблағҳои ҷудогардида таи солҳои 2012-2014 беш 81480,8 ҳазор сомониро ташкил дода, аз ин 74870,26 ҳазор сомонӣ маблағҳои мақсаднок ва 6610,56 ҳазор сомонӣ ҳисоббаробаркуниҳо мебошад. Ҳамзамон, дар ин давра ҳаҷми бақияи озод беш аз 143,58 ҳазор сомониро ташкил додааст, ки он барои беҳтар намудани инфрасоҳтори шаҳри Истаравшан равона гардидааст.

Таҳлилҳо нишон медиҳад, ки дар соли 2014 беш аз 89,2 фоизи харочотҳои бучети маҳаллӣ барои пардоҳти музди меҳнат ва хиссаҷудокунии кордихандагон равона гардидааст. Маблағҳои аз ҳисоби бучети маҳаллӣ барои нигоҳдорӣ ва таъмир равонкардашуда 3,4 фоизро ташкил медиҳад ва барои соҳтмони асосӣ маблағ пешбинӣ нашудааст, ки яке аз мушкилии асосӣ мебошад ва дар чунин ҳолат додан таъмини Барномаи рушди шаҳр дар панҷ соли оянда аз имкон берун аст. Барои таъмини иҷроиши Барномаи мазкур фазои сармоягузориро дар шаҳр боз ҳам беҳтар намуда, раванди ҷалби сармоягузорони ҳориҷиу дохилиро тақвият бахшидан лозим аст.

Дар панҷ соли оянда яке аз афзалиятҳои асосии «Барномаи рушди иҷтимоию иқтисодии шаҳри Истаравшан барои солҳои 2016-2020», ин зиёд намудани қисми даромади буҷаи маҳаллӣ мебошад. Ҷалб намудани тамоми воситаҳои имконпазари иловагии даромад ба буҷети маҳал, ба кор андохтани иқтидорҳои нави истеҳсолӣ дар доираи барномаи мазкур боз ҳам тақвият дода ҳоҳад шуд

Соли 2014 танҳо тавассути филиали бонкҳои амалқунанда (Амонатбонк, Тоҷиксодиротбонк, Агронвестбонк, Эсхата, Ориёнбонк ва гайра) ва баҳшҳои ташкилоти қарздиҳии хурди Имон Интернейшнл, Ҳумо, Оксус, Финка, Ҷовид ва дигарҳо, аз ҳисоби муҳоҷирони меҳнатӣ 28,7 млн. доллари ИМА ва 143 млн. рубли русӣ ворид гаштааст, ки нисбати соли 2012 тақрибан 3,7 млн. доллари ИМА ва 43 млн. рубли русӣ зиёд мебошад. Дар ҳолати боз ҳам беҳтар намудани шароит барои соҳибкорӣ ва самаранок истифода бурдани маблағҳои воридшуда, маблағҳои дохирию ҳориҷӣ, инчунин ҷалби маблағҳои интиқолшудаи муҳоҷирони меҳнатӣ метавонад сарчашимаҳои асосии таъмини татбиқи Барномаи мазкур гардад.

Ҷалби воситаҳои молиявии иловагӣ. Дар шаҳри Истаравшан якчанд барномаҳое, ки аз ҷониби вазорату идораҳои гуногуни ҷумҳурӣ дастгирӣ мешаванд, татбиқ гашта истодаанд.

Аз ҷумла дар доираи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон №436 аз 27 августи соли 2008 «Дар бораи Барномаи давлатии соҳтмон, таъмиру азnavsозии мактабҳо барои солҳои 2008-2015», аз ҳисоби мақомоти иҷроияи ҳокимиyaти давлатии вилояти Суғд бинои 3 мактаб бо 22 синҳонаи иловагӣ барои 528 ҷойи нишаст, ба маблағи умумии 1342,6 ҳазор сомонӣ, соҳта мешавад.

Дар солҳои 2016-2020 дар доираи татбиқи «Барномаи беҳтар намудани таъмини аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо оби тозаи нӯшоқӣ барои солҳои 2007-2020», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон №514 аз 2 декабря соли 2006 тасдик шудааст, барои барқарорсозии шабакаҳои обтаъминкуни шаҳраку дехаҳои шаҳри Истаравшан, ҷудо намудани 1875,9 ҳазор сомонӣ аз ҳисоби маблағҳои буҷети маҳаллӣ, ҷумҳурияйӣ, грантҳо ва кӯмакҳои техникӣ, пешбинӣ гардидааст.

Барои дарёфти манбаи маблағгузории лоиҳаҳои афзалиятноки соҳаҳои иқтисодиёти шаҳри Истаравшан, ки дар доираи Барномаи рушди иҷтимоию иқтисодии шаҳри Истаравшан барои солҳои 2016-2020 пешбинӣ шудаанд, ҳамагӣ дар ҳачми 583,01 миллион сомонӣ маблағ лозим мебошад. Таҳлилҳо нишон медиҳанд, ки 84,2%-и лоиҳаҳои дар Барномаи рушд, зикршуда сарчашимаи маблағгузориашон муайян мебошанд. Аз ҷумла ин лоиҳаҳо аз ҳисоби буҷети маҳаллӣ, буҷети вилоятӣ, буҷети ҷумҳурияйӣ, сармояи ҳориҷии ташкилотҳои байналхалқӣ ва маблағҳои соҳибкорон, ташкилоту муассисаҳо, хоҷагиҳои деҳқонӣ ва аҳолии шаҳри Истаравшан маблағгузорӣ мегарданд.

Мақомоти иҷроияи ҳокимиyaти давлатии шаҳри Истаравшанро лозим аст, ки истифодаи самараноки маблағҳои буҷетӣ ва дигар сарчашимаҳои маблағгузории барои татбиқи Барномаи рушди шаҳр пешбинишударо, ҳаматарафа мавриди баррасӣ қарор дидад. Мутахассисони мақомоти иҷроияи ҳокимиyaти давлатии шаҳр оид ба роҳҳои асосии ҷалби маблағҳои иловагӣ барои татбиқи чорабинҳои пешбинигардида, таҷрибаи кофӣ доранд. Аз ин лиҳоз, онҳоро лозим аст, ки ҳамкориро бо ташкилотҳои молиявии байналхалқии муқими ҷумҳурӣ тақвият дода, тартиби дурустӣ таҳияи лоиҳаҳои сармоягузорӣ ва ҷалби воситаҳои молиявии иловагиро ба таври васеъ истифода ва татбиқ намоянд. Инчунин, масъалаҳоро оид ба ташкили раванди «Фондрейзинг» мавриди баррасӣ қарор дода, барои дар амал татбиқ намудани он ҷонибӣ мебошад.

БОБИ 7. НИЗОМИ МОНИТОРИНГ ВА АРЗЁБӢ

Яке аз унсурхои муҳими низоми идоракунии татбиқи “Барномаи рушди иҷтимоию иқтиносии шаҳри Истаравшан барои солҳои 2016-2020”, низоми мониторинг ва арзёбӣ мебошад. Он барои мушоҳидаи ҷараёни иҷроиши корҳо ва таҳлили натиҷаҳои бадастомадаи Барнома, ошкор намудани таҷрибаи мусбии андӯхта ва проблемаҳои мавҷуда дар татбиқи он истифода бурда мешавад.

Низоми мониторинг ва арзёбӣ имкон медиҳад, ки робитаи мутақобила ва муттасил дар сиёсати қабулнамуда ва натиҷаҳои татбиқи амалии он таъмин гардад.

Гурӯҳи мониторинг ва арзёбӣ бо амри Раиси шаҳр таъсис дода шуда, аз 5-7 аъзо иборат мебошад (мутахассисони соҳавӣ ва кормандони масъули мақомоти маҳаллии шаҳр). Гурӯҳи мониторинг ва арзёбиро Раиси шаҳр ё яке аз муовинони он сарварӣ мекунад. Тибқи амри мазкур барои гузаронидани мониторинг ва арзёбии Барномаи рушди шаҳр - сардори баҳши рушди иқтисоли мониторинг ва савдо шаҳси масъул таъин карда мешавад.

Аз ҷониби тамоми соҳторҳои соҳавӣ нусхай ҳисботи семоҳаи ҳамаи лоиҳаҳои дар БРН дохилшуда барои ҳисбот ба баҳши рушди иқтисоли мониторинг ва арзёбӣ мекунад. Муҳим аст, ки давра ба давра малака ва дониши аъзои гурӯҳи мониторинг ва арзёбӣ баланд бардошта шавад.

Соҳтори низоми мониторинг ва арзёбӣ. Барои мониторинги Барномаи рушди шаҳр мушоҳидаи омилҳои зерин зарур мебошад:

- то қадом андоза ҳадафҳои Барнома амалӣ шуда истодаанд;
- дар доираи Барнома, лоиҳаҳо ҷӣ гуна амалӣ шуда истодаанд.

Ба ифодаи дигар, бояд мониторинги натиҷаҳои нақша (дар ин ҷо сухан дар бораи натиҷаҳои Барнома дар маҷмӯъ меравад, на натиҷаҳои лоиҳаҳои ҷудогони он) ва мониторинги ҷараёни татбиқи лоиҳаҳо гузаронида шавад.

Мутаносибан низоми мониторинг бояд ду унсуруро дар бар гирад.

Мониторинги натиҷаҳои нақша бо роҳи ҷенкуни аҳамияти индикаторҳо анҷом дода мешавад. Мутаносибан, муваффақшавии ҳадафҳои нақшаро аз рӯи он мулоҳиза намудан мумкин аст, ки то қадом андоза мақсадҳои нишондиҳандаҳо ба даст омадаанд. Ҳамаи нишондодҳои пешниҳодгардида дар ҳазинаи маълумотҳои баҳши омори шаҳр мавҷуданд. Мониторинги натиҷаҳо ҳар сол гузаронида мешавад.

Мониторинги иҷрои лоиҳаҳо дар доираи Барнома, тавассути параметрҳои зерин гузаронида мешавад: назорати ҷойгоҳи лоиҳа ва мувофиқат намудани он бо барнома. Дар ин маврид ҷадвали электронӣ бо формати Excel таҳия мешавад ва бояд ҳар семоҳа ба таври синхронӣ ва бо ҳисботнокии лоиҳаҳо тасҳех карда шавад.

Азбаски сатҳи коркарди лоиҳаҳои БРН гуногун аст, он дар таҳияи низоми мониторинг ба назар гирифта шудааст. Лоиҳаи ба Барнома дохилкардашуда метавонад 5 ҷойгоҳ дошта бошад. Инчунин, он метавонад тамоман таҳия нашуда ва ҳоло дар марҳилаи таҳия қарор дошта бошад, лекин дар Барнома номи он зикр гардидааст. Лоиҳаҳои низ ҳастанд, ки пурра таҳия шудаанд, вале аз сабаби набудани маблағ ё дигар омилҳо татбиқи онҳо оғоз нагардидааст. Инчунин лоиҳаҳои ҳастанд, ки дар арафаи анҷомёбӣ қарор доранд ва лоиҳаҳои мавҷуданд, ки онҳо аллакай иҷро шудаанд.

Дар охири сол ҳангоми зарурият арзёбии ҷораҳои андешидашуда ва лоиҳаҳо дар яке аз соҳаҳои барнома бо назардошти захираҳои мавҷуда ва талаботи иттилоотӣ гузаронида мешавад. Арзёбии таъсиррасонӣ аз ҷониби мутахассисони соҳавӣ ва мустақил (коршиносон/экспертҳо), ки ҳолати баҳши мазкурро донанд, гузаронида мешавад.

Занчири мантиники блоки иктисоðи

Максад	Вазифаðо	Чорабиниҳолиончаго	Арзашни умумии лоиҳа (хазор сом.)	Саноат				Намитиш пешбининиуда	Маснуу
				Соли 2016	Соли 2017	Соли 2018	Соли 2019		
<i>Изъёд намудани иктиидорҳои технологии испелесол ва коркарди нафъҳои нағи меваю сабзавот дар ҶСП «Оби зулор»</i>									
				5000	5000			ЧСП «Оби зулор»	
<i>Ташкил намудани коргоҳи истеҳсол ва коркарди гӯиту шир ва истеҳсоли хасиб дар заминиаи ҶДММ "Абдуллоев Гонбазар"</i>									
				298	150	148		Соҳибкорон	
<i>Лоиҳаи васижунии коргоҳи дӯзандагӣ "Файзи Исторавшан" дар шаҳраки "Гӯти Сурх"</i>									
					141	141		Соҳибкорон	
<i>Ташкил намудани процесси коркарди разғани расмани дар заминиаи ҶДММ "Хуриеди Исторавшан"</i>									
				400	200	200		Соҳибкорон	
<i>Бүлмёд намудани корхонаи истеҳсоли зарфҳои шинаги ва пластикӣ</i>									
						1750	750	1000	Соҳибкорон
<i>Изъёд намудани инжиниринги мадании саноати маҳаллаи саноати маҳаллаи таҳсилотӣ</i>									

Изъёд намудани инжиниринги мадании саноати маҳаллаи таҳсилотӣ

Изъёд намудани инжиниринги мадании саноати маҳаллаи таҳсилотӣ

<i>Макет</i>	<i>Вашфаро</i>	<i>Чорбаджихол/попхано</i>	<i>Арзини јумуш лонча (хазор сом.)</i>	<i>Соли 2016</i>	<i>Соли 2017</i>	<i>Соли 2018</i>	<i>Соли 2019</i>	<i>Соли 2020</i>	<i>Мандай маблағузорій</i>	<i>Намуши саноаты</i>	<i>Масұл</i>
		<i>Ба аңчом расониданы матқодиң кони мармари "Хөлдинги Камолот"</i>	469	469						<i>Сохидкорон</i>	<i>Возорати саноат ва технологияхои нағи ЧТ, МИХД-и шахри Истарағышан, сохидкорон</i>
		<i>Сохтмони корхонаи асфалтбараорій дар шахри Истарағышан</i>	2290					1290	1000	<i>Сохидкорон</i>	<i>Возорати саноат ва технологияхои нағи ЧТ, МИХД-и шахри Истарағышан, сохидкорон</i>
		<i>Тапбикес таудбүрхон заруурын оиди нұрра ба көр дароварданы корхоналағоу саноатын жүдіди шахри Истарағышан</i>	4700				1700	3000	<i>Сохидкорон</i>	<i>Сохидкорон</i>	<i>Возорати саноат ва технологияхои нағи ЧТ, МИХД-и шахри Истарағышан, сохидкорон</i>
		<i>Таукел намууданы марказханы лизиншій дар шахри Истарағышан бараң дистрасаси бештәр ба техника ба матчұзотшою хозиразамони саноаты</i>	3300	3300						<i>Сохидкорон</i>	<i>Возорати саноат ва технологияхои нағи ЧТ, МИХД-и шахри Истарағышан, сохидкорон</i>
		<i>Бұншід намууданы яхдонаи саноаты бараң захира ва нигхөдөрдің мева дар заманау ҚДММ "Халид Ойл"</i>	350	140	210					<i>Сохидкорон</i>	<i>Сохидкорон</i>
		<i>Сохтмони сардхонаи нигхөдөрдің 1000 тонна меве сабзасет дар Заводы Шаробардор</i>	350	350	350					<i>Сохидкорон</i>	<i>Возорати саноат ва технологияхои нағи ЧТ, МИХД-и шахри Истарағышан, сохидкорон</i>

<i>Макъд</i>	<i>Вашфраҳо</i>	<i>Чорабониҳо/попханҳо</i>	<i>Арзими јумумии лонҳа (ҳазор сом.)</i>	<i>Соли 2016</i>	<i>Соли 2017</i>	<i>Соли 2018</i>	<i>Соли 2019</i>	<i>Соли 2020</i>	<i>Мандан маблағузорӣ</i>	<i>Намунаи пешбининууда</i>	<i>Масъул</i>
		<i>Таддиҳ ва мӯнгагазгардонии 2 адаб корхонаҳои коркарди сангу шаған дар худуди шахри Истравишан</i>	2400					1200	1200	Соҳибкорон	<i>Возорати саноат ва технологияҳои нави ҶТ, МИХД-и шахри Истравишан, соҳибкорон</i>
		<i>Бунёди коргоҳҳои хурӯҳ хуҷигардонии аниҷур ва истеҳсоли мавзӯи дар ҳ/ҳ Абдӯлло</i>		30	30					Соҳибкорон	<i>Возорати саноат ва технологияҳои нави ҶТ, МИХД-и шахри Истравишан, соҳибкорон</i>
		<i>Соҳтмонни коргоҳҳои хуҷигардонидани аниҷур дар ҳ/ҳ "Хоча Аҳорони Вали"</i>		30	30					Соҳибкорон	<i>Возорати саноат ва технологияҳои нави ҶТ, МИХД-и шахри Истравишан, соҳибкорон</i>
		<i>Соҳтмонни сехӯи коркарди санг дар ӯ/ӯ Ноғароҷ</i>		400		150	250			Соҳибкорон	<i>Возорати саноат ва технологияҳои нави ҶТ, МИХД-и шахри Истравишан, соҳибкорон</i>
		<i>Соҳтмонни сехӯи истеҳсоли хуҷит дар ҷамоати деҳоти Калончай Калон</i>						430	500	Соҳибкорон	<i>Возорати саноат ва технологияҳои нави ҶТ, МИХД-и шахри Истравишан, соҳибкорон</i>
		<i>Соҳтмонни корхонаи дару тирезаи пластикӣ дар маҳаллаи Сомони</i>	480						480	Соҳибкорон	<i>Возорати саноат ва технологияҳои нави ҶТ, МИХД-и шахри Истравишан, соҳибкорон</i>

<i>Макъд</i>	<i>Вашфраҳо</i>	<i>Чорабониҳо/попханҳо</i>	<i>Арзинии јумунии лоиҳа (ҳазор сом.)</i>	<i>Соли 2016</i>	<i>Соли 2017</i>	<i>Соли 2018</i>	<i>Соли 2019</i>	<i>Соли 2020</i>	<i>Мандбани маблағгузорӣ</i>	<i>Намунаи пешбиниишуда</i>	<i>Масбул</i>
		<i>Соҳтмонни корхонаи хурди ясиб ба максулоти каннодӣ дар шаҳри Истравишан</i>	<i>1820</i>			<i>420</i>	<i>1400</i>		<i>Соҳибкорон</i>		<i>Возорати саноат ва технологияҳои нави ҶТ, МИХД-и шахри Истравишан, соҳибкорон</i>
		<i>Соҳтмонни корхонаи хурди испеҳсоли разған ва ғӯшиҳоҳои салкинкунанда дар шаҳри Истравишан</i>	<i>1850</i>			<i>850</i>	<i>1000</i>		<i>Соҳибкорон</i>		<i>Возорати саноат ва технологияҳои нави ҶТ, МИХД-и шахри Истравишан, соҳибкорон</i>
		<i>Соҳтмонни сехи мебелбарорӣ дар шаҳри Истравишан</i>	<i>385</i>				<i>385</i>		<i>Соҳибкорон</i>		<i>Возорати саноат ва технологияҳои нави ҶТ, МИХД-и шахри Истравишан, соҳибкорон</i>
		<i>Азнавсозии техникиӣ дар ҶС «Холдинг камолот»</i>	<i>1800</i>			<i>800</i>	<i>1000</i>		<i>Соҳибкорон</i>		<i>Возорати саноат ва технологияҳои нави ҶТ, МИХД-и шахри Истравишан, соҳибкорон</i>
		<i>Азнавсозии техникиӣ дар ҶС «Файз»</i>	<i>3000</i>				<i>2000</i>	<i>1000</i>	<i>Соҳибкорон</i>		<i>Возорати саноат ва технологияҳои нави ҶТ, МИХД-и шахри Истравишан, соҳибкорон</i>
		<i>Таикил намудани сехи максулоти нонӣ дар шаҳри Истравишан</i>	<i>310</i>					<i>310</i>	<i>Соҳибкорон</i>		<i>Возорати саноат ва технологияҳои нави ҶТ, МИХД-и шахри Истравишан, соҳибкорон</i>
		<i>Ҳамагӣ дар соҳаи саноат</i>	<i>32483</i>	<i>9810</i>	<i>2258</i>	<i>3950</i>	<i>10265</i>	<i>6200</i>			

<i>Макъад</i>	<i>Вашфарҳо</i>	<i>Чорабониҳо/попханҳо</i>	<i>Арзинии јумумии лонҳа (ҳазор сом.)</i>	<i>Соли 2016</i>	<i>Соли 2017</i>	<i>Соли 2018</i>	<i>Соли 2019</i>	<i>Соли 2020</i>	<i>Майдони маблағузорӣ</i>	<i>Намунаи пешбинииуда</i>	<i>Масъул</i>
31		<i>Ичрои корҳои таъмири барқарорсозии агрегатҳои обкании ва иқказ намудани кубурҳо ва новаҳои обгузар дар худуди ҷамоатҳои иаҳари Истараравшан</i>	<i>4660</i>	<i>900</i>	<i>920</i>	<i>930</i>	<i>950</i>	<i>960</i>	<i>Хочагиҳои дехкони, соҳибкорон</i>	<i>МИҲД-и шаҳри Истараравшан, иҷӯббати қиноварзи</i>	
32		<i>Беғтар пар намудани ҳолати тавъиноти оби полезии 2800 гектар заминҳо дар ҳудуди ҷамоатҳои иаҳари Истараравшан</i>	<i>3700</i>	<i>780</i>	<i>600</i>	<i>620</i>	<i>770</i>	<i>930</i>	<i>Буҷети вилоғӣ</i>	<i>МИҲД-и шаҳри Истараравшан, иҷӯббати қиноварзи</i>	
33		<i>Бунёд намудани бино барои хуник намудани ангул дар хӯб «Шоиста», дар ҷамоати Зарҳалоти иаҳари Истараравшан</i>			<i>220</i>	<i>220</i>			<i>Сармояи ҳордӣ</i>	<i>МИҲД-и шаҳри Истараравшан, иҷӯббати қиноварзи</i>	
34		<i>Таъмири барқарорсозӣ ва бетонӯи намудани 14,2 км каналҳои СМК ва АВМ</i>	<i>3150</i>	<i>400</i>	<i>450</i>	<i>650</i>	<i>750</i>	<i>900</i>	<i>Номӯайян</i>	<i>МИҲД-и шаҳри Истараравшан, иҷӯббати қиноварзи</i>	
35		<i>Кофтани ҷоҳи амуди барои обёрии заминҳои ҳочагии дехконии ва китъаҳои наzdīkātigivi маддашаи Яси иаҳари Истараравшан</i>							<i>Сармояи ҳордӣ</i>	<i>МИҲД-и шаҳри Истараравшан, иҷӯббати қиноварзи</i>	
36		<i>Таъмири барқарорсозии 159 км шабакаҳои дохилиҳоҷагии таъминоти оби полезӣ дар ҳудуди ҷамоатҳои иаҳари Истараравшан</i>							<i>Номӯайян</i>	<i>МИҲД-и шаҳри Истараравшан, иҷӯббати қиноварзи</i>	

<i>Макъад</i>	<i>Вазифаҳо</i>	<i>Чорабониҳо/попхашо</i>	<i>Арзинии жумумии лонҳа (ҳазор сом.)</i>	<i>Соли 2016</i>	<i>Соли 2017</i>	<i>Соли 2018</i>	<i>Соли 2019</i>	<i>Соли 2020</i>	<i>Манбаи маблағузорӣ</i>	<i>Намунаи пешбинииуда</i>	<i>Масъул</i>
37		<i>Таъмину барқарорсозии 157 км шабакаҳои байніхоҷагии тавъминоти оби полезии ҳуҷӯди чалоатҳои шахри Истараравиан</i>	8410	1750	1820	1700	1940	1200	<i>Бучети ҷумҳурии ҶИ</i>	<i>МИХД-и шахри Истараравиан, иҷуббати қишиоварзи</i>	
38		<i>Таъкидни ҷорабиниҳои омӯзинӣ барои баландӣ бардоштани малакаи аъзоёни ҳӯд оид ба масъалаҳои маркетинг ва агробизнес, андозандӣ, дастрастӣ карзҳои имтиёзниок барои рӯиҳои ҷорводорӣ, тигояҳдорӣ ва корқарди маддулоти қишиоварзӣ (мева ва сабзавот).</i>		20	20				<i>Сармояи ҳорҷиҷи</i>	<i>МИХД-и шахри Истараравиан, иҷуббати қишиоварзи</i>	
39		<i>Таъкид намудани 2 нӯқтаи хизматрасонии бойторӣ ҳуҷӯди чалоатҳои дехот</i>		30	30				<i>Сармояи ҳорҷиҷи</i>	<i>Сармояи ҳорҷиҷи</i>	
40		<i>Таъкидни нуқтаи тавъминоти СРМ, муҳимиҳо, нурӯҳои минерали ва қисмҳои эҳтиётии техники қишиоварзӣ дар шахри Истараравиан</i>						1200	<i>Соҳибкорон</i>	<i>МИХД-и шахри Истараравиан, иҷуббати қишиоварзи</i>	
41		<i>Зиёд налӯдани иқтидори истелекслони фермаи парандапарварии "Сулур" ва дар заминай он парварши намудани мурғи гӯштӣ дар шахри Истараравиан</i>						1000	<i>Соҳибкорон</i>	<i>МИХД-и шахри Истараравиан, иҷуббати қишиоварзи</i>	

<i>Макъад</i>	<i>Вашфраҳо</i>	<i>Чорбониҳо/попханҳо</i>	<i>Арзинии ӯмуни лонҳа (ҳазор сом.)</i>	<i>Соли 2016</i>	<i>Соли 2017</i>	<i>Соли 2018</i>	<i>Соли 2019</i>	<i>Соли 2020</i>	<i>Манбаи маблағузорӣ</i>	<i>Намунаи пендишишуда</i>	<i>Масбул</i>
		<i>Соҳимони бинou стансияи байтори дар иаҳри Истараравишан</i>	<i>230</i>	<i>230</i>					<i>Бҷчети маҳалли</i>		<i>МИХД-и шаҳри Истараравишан, шӯбҳаи киноварзи</i>
		<i>Соҳимон ва такхизонидани лабараторияи таҳлиси байтори дар иаҳри Истараравишан</i>	<i>760</i>					<i>760</i>	<i>Бҷчети ҷумҳурии ӯзбекистон</i>		<i>МИХД-и шаҳри Истараравишан, шӯбҳаи киноварзи</i>
		<i>Барқарорсозии боғи хуҷ дар заминиаш хоҷагии чангали</i>	<i>100</i>	<i>100</i>					<i>Соҳибкорон</i>		<i>МИХД-и шаҳри Истараравишан</i>
		<i>Бо оби полезӣ таъмин намудани 100 гектар замин дар маъзеи "Заводи шаробдарории кухна"</i>	<i>194</i>	<i>94</i>	<i>100</i>				<i>Сармояи ҳордӣ</i>		<i>МИХД-и шаҳри Истараравишан</i>
		<i>Обитаъминкунии маҳаллаи "Бафой", ҷ/д Гуми Сурҳ</i>	<i>274</i>			<i>74</i>	<i>200</i>		<i>Сармояи ҳордӣ</i>		<i>МИХД-и шаҳри Истараравишан</i>
		<i>Бо оби полезӣ таъмин намудани маҳаллаи наබуёнди Яги ҷ/д Гуми Сурҳ</i>	<i>300</i>				<i>100</i>	<i>200</i>	<i>Сармояи ҳордӣ</i>		<i>МИХД-и шаҳри Истараравишан</i>
		<i>Бо оби полезӣ ва нуҷоқӣ таъмин намудани аҳолии дехти Гулистон, ҷ/д Гуми Сурҳ</i>	<i>320</i>				<i>170</i>	<i>150</i>	<i>Сармояи ҳордӣ</i>		<i>МИХД-и шаҳри Истараравишан</i>
		<i>Бо оби полезию нуҷоқӣ таъминкунии аҳолии дехти Рӯзғонд</i>	<i>145</i>				<i>145</i>		<i>Сармояи ҳордӣ</i>		<i>МИХД-и шаҳри Истараравишан</i>
		<i>Бо оби полезӣ таъмин намудани аҳолии дехти Танкок, ҷ/д Гуми Сурҳ</i>	<i>208</i>		<i>208</i>				<i>Сармояи ҳордӣ</i>		<i>МИХД-и шаҳри Истараравишан</i>
		<i>Таъминоти оби полези ва нуҷоқӣ дар дехти Яккапол, ҷ/д Сабристон</i>	<i>240</i>			<i>140</i>	<i>100</i>		<i>Сармояи ҳордӣ</i>		<i>МИХД-и шаҳри Истараравишан</i>

<i>Макъад</i>	<i>Вазифаҳо</i>	<i>Чорабониҳо/попхахо</i>	<i>Арзинии юмуни лонча (ҳазор сом.)</i>	<i>Соли 2016</i>	<i>Соли 2017</i>	<i>Соли 2018</i>	<i>Соли 2019</i>	<i>Соли 2020</i>	<i>Манбаи маблағузорӣ</i>	<i>Намунаи пендишишуда</i>	<i>Масбути</i>
		<i>Бо оби полезӣ ва нушиодӣ тавъмин намудани деханӣ Кальҷачаи Араб, ҷ/д Зарҳалол</i>	333			133	200		<i>Сармояи ҳорҷӣ</i>		<i>МИХД-и шаҳри Истараравишан</i>
		<i>Бо оби полезӣ тавъмин намудани ҳ/б "Пулод"</i>	138		138				<i>Сармояи ҳорҷӣ</i>		<i>МИХД-и шаҳри Истараравишан</i>
		<i>Бо оби полезӣ тавъмин намудани мавзей Кизими, тавъмири канали СМК-1</i>	302		102	200			<i>Соҳибкорон ҶДММ "Шаҳдрез"</i>		<i>МИХД-и шаҳри Истараравишан</i>
		<i>Бо оби полезӣ тавъмин намудани заминҳои киноварзии хонагиҳои дехкании Балтовар,</i>	321			121	100	100	<i>Сармояи ҳорҷӣ</i>		<i>МИХД-и шаҳри Истараравишан</i>
		<i>Гули Зард ва Мавъурбодӣ, дар ҷ/д Поникент</i>									
		<i>Бо оби полезӣ ва нушиодӣ тавъмин намудани дехсанӣ "Суфии Ориф", ҷ/д Зарҳалол</i>	266			120	146		<i>Сармояи ҳорҷӣ</i>		<i>МИХД-и шаҳри Истараравишан</i>
		<i>Тавъминоти оби полезии аҳолии деханӣ наබӯнӣди</i>	490				190	200	100	<i>Сармояи ҳорҷӣ</i>	<i>МИХД-и шаҳри Истараравишан</i>
		<i>Шӯрак, ҷ/д Гули Сурҳ</i>							<i>Сармояи ҳорҷӣ</i>		<i>МИХД-и шаҳри Истараравишан</i>
		<i>Бо оби полезӣ тавъмин намудани заминҳои хӯҷуди ташаккутии ҷамъиятии "Маъюбон"- и шаҳри Истараравишан</i>	229		129	100					
		<i>Бо оби полезӣ тавъмин намудани заминҳои хӯҷуди Ободи-2, ҷ/д Гули Сурҳ</i>	228				100	128	<i>Сармояи ҳорҷӣ</i>		<i>МИХД-и шаҳри Истараравишан</i>
		<i>Бо оби полезӣ тавъмин намудани заминҳои хӯҷуди "Бобо Анвар", ҷ/д Гули Сурҳ</i>	201				100	101	<i>Сармояи ҳорҷӣ</i>		<i>МИХД-и шаҳри Истараравишан</i>

<i>Максат</i>	<i>Вашафаро</i>	<i>Чорбаджихол/попхадо</i>	<i>Арзинши јумуми лонча (хазор сом.)</i>	<i>Соти 2016</i>	<i>Соти 2017</i>	<i>Соти 2018</i>	<i>Соти 2019</i>	<i>Соти 2020</i>	<i>Мандапи маблагузорӣ</i>	<i>Намунаи пендиштигуда</i>	<i>Масбуни</i>
		<i>Таъминоти оби полезии заминҳои дехсаи Поишкент, ҷ/ð Поишкент</i>	278				100	178	<i>Сармояи ҳордӣ</i>		<i>МИХД-и шаҳри Истараравшан</i>
		<i>Таъминоти оби полезии АИО "Ахмадиоҳ", дехсаи Чавқандак, ҷ/ð Чавқандак</i>	1250	250	300	250	250	200	<i>Сармояи ҳордӣ</i>		<i>МИХД-и шаҳри Истараравшан</i>
		<i>Бо оби полезӣ таъмин намудани заминҳои дехсаи Даҳяғӣ ҷ/ð Ноғарҷӯҷ</i>	310				310		<i>Сармояи ҳордӣ</i>		<i>МИХД-и шаҳри Истараравшан</i>
		<i>Бо оби полезӣ таъмин намудани заминҳои дехсаи Гутк, ҷ/ð Поишкент</i>	401				200	201	<i>Сармояи ҳордӣ</i>		<i>МИХД-и шаҳри Истараравшан</i>
		<i>Бо оби полезӣ таъмин намудани заминҳои ҳ/ð "Сайёд", ҷ/ð Ҷаъқондак</i>	230				130	100	<i>Сармояи ҳордӣ</i>		<i>МИХД-и шаҳри Истараравшан</i>
		<i>Бо оби полезӣ ва нушиотӣ таъмин намудани аҳолии дехсаи "Сурқат", ҷ/ð Поишкент</i>	231	131	100				<i>Сармояи ҳордӣ</i>		<i>МИХД-и шаҳри Истараравшан</i>
		<i>Бо оби полезӣ таъмин намудани заминҳои ҳ/ð "Хочӣ Рауф", "Мирсобӣ", "Нӯъмонҷон" ва "Бобо Нарзулло", ҷ/ð Гули Сурҳ</i>	175				75	100			<i>МИХД-и шаҳри Истараравшан</i>
		<i>Таъминоти оби полезии заминҳои дехсаи Аргӯ, ҷ/ð Калъачаи Баланд</i>	284						<i>Сармояи ҳордӣ</i>		<i>МИХД-и шаҳри Истараравшан</i>
		<i>Таъминоти оби полезии 2,5 за заминҳои дехсаи Сандагундак, ҷ/ð Калъачаи Калон</i>	330				130	200		<i>Номуайян</i>	<i>МИХД-и шаҳри Истараравшан</i>

<i>Макъд</i>	<i>Вашфарҳо</i>	<i>Чорабониҳо/попхадо</i>	<i>Арзинии умумии лонча (ҳазор сом.)</i>	<i>Соли 2016</i>	<i>Соли 2017</i>	<i>Соли 2018</i>	<i>Соли 2019</i>	<i>Соли 2020</i>	<i>Майдони маблағузорӣ</i>	<i>Намунаи пендишимиуда</i>	<i>Масбуни</i>
		<i>Таъминоти оби полезии 80 га заминҳои дехаи Сепул, №/д Балхти Истараравишан, ҷуд Пойкемт</i>	<i>390</i>	<i>90</i>	<i>120</i>	<i>180</i>			<i>Сармояи ҳорҷии</i>		<i>МИХД-и шаҳри Истараравишан</i>
		<i>Таикил намудани марказҳои хизматрасонии техникии қимоварзи</i>	<i>1000</i>					<i>500</i>	<i>500</i>	<i>Соҳибкорон</i>	<i>МИХД-и шаҳри Истараравишан</i>
		<i>Таъмири 13 км каналҳои магистралии Камта- Сой, каналҳои 3 0К, 4 0К, 3МК-1, 4МК-1, 4МК-2;</i>	<i>1300</i>				<i>1300</i>		<i>Сармояи ҳорҷии</i>		<i>МИХД-и шаҳри Истараравишан</i>
		<i>Таъмири капиталии каналҳои масистралӣ Басманда - Камта-Сой ва Шаҳристон-Камта- Сой ба дарозии умрӯни 41км.</i>				<i>4100</i>			<i>Сармояи ҳорҷии</i>		<i>МИХД-и шаҳри Истараравишан</i>
		<i>Таъмири капиталии 4км канали масистралӣ АР- 1-2 ва 3км канали магистралӣ ТР-3.</i>	<i>700</i>					<i>700</i>		<i>Сармояи ҳорҷии</i>	<i>МИХД-и шаҳри Истараравишан</i>
		<i>Тоза намудани обанбори Камта-Сой Таъмири тарзими 42 адад ҷоҳҳои амудин ҳоҷагӯҳои дӯғконии шаҳри Истараравишан</i>	<i>4000</i>					<i>4000</i>	<i>Номуайян</i>		<i>МИХД-и шаҳри Истараравишан</i>
		<i>Соҳимони канали магистралӣ нақӣ Шаҳристон ба масофаи 40км то шаҳри Истараравишан ва бунёди инишиоти обтавъминкуни Шаҳристонсой.</i>						<i>4000</i>	<i>Номуайян</i>		<i>МИХД-и шаҳри Истараравишан</i>

<i>Макъад</i>	<i>Вашфарҳо</i>	<i>Чорабонишҳо/попхашо</i>	<i>Арзинии јумумии лондҳа (ҳазор сом.)</i>	<i>Соли 2016</i>	<i>Соли 2017</i>	<i>Соли 2018</i>	<i>Соли 2019</i>	<i>Соли 2020</i>	<i>Манбаи маблағузорӣ</i>	<i>Намунаи пендишишуда</i>	<i>Масъул</i>
		<i>Соҳтмонии 22км каналҳои магистралӣ Оҳтмангӣ-Шаҳристон- Якабог, инишотҳои обтавъминкуни Камта- Кизилӣ ва Сексари.</i>	2200					2200	<i>Номӯайян</i>	<i>МИХД-и шаҳри Истараҷиҷон</i>	
		<i>Тоза намудани зарбурӯҳи АХД Ҷарӯргон, ҷамоати дехоти Праёда ва ҳоҷагиҳои маззеи Қизилӣ.</i>	400	100	150	150			<i>Номӯайян</i>	<i>МИХД-и шаҳри Истараҷиҷон</i>	
		<i>Пурзӣр намудани иқтидори пойгоҳҳои обқасии ҳудуди шаҳри Истараҷиҷон.</i>	1210	160	210	240	280	320	<i>Номӯайян</i>	<i>МИХД-и шаҳри Истараҷиҷон</i>	
		<i>Соҳтмонии ҳатами обёрий баррои ҳоҷагиҳои дехжонии «Ситодег», «Райхона», «Сомонӣ», «Мазбутиҳон», «Кутфанис», «Намуна», «Аминхон» ва «Боги нав».</i>	400	200	200				<i>Ҳоҷагиҳои дехкӯни, соҳиборон</i>	<i>МИХД-и шаҳри Истараҷиҷон</i>	
		<i>Соҳтмони ҷӯкурии Бекер (4 адад) дар худуди шаҳри Истараҷиҷон</i>	230					230	<i>Сармояи ҳордчи</i>	<i>МИХД-и шаҳри Истараҷиҷон,</i> <i>иҷӯббони қишиоварзи</i>	
		<i>Таъсис додани 2 адад нуктаҳои бойдоркӯни сунъи ва қилиқи бойтори дар ҷамоатҳои дехоти шаҳри Истараҷиҷон</i>	120	80	40				<i>Сармояи ҳордчи</i>	<i>МИХД-и шаҳри Истараҷиҷон,</i> <i>иҷӯббони қишиоварзи</i>	
		<i>Ҳамагӣ дар соҳаи қишиоварзи</i>	79980	10324	18767	14130	14791	21968			

Макет	Вашафаро	Чорбаджихол/попхахо	Арзинии юмуши лонча (хазор сом.)	Соҳибкорони хурдигъ миёна (СХМ)					Намуни пендишимиуда	Масбути
				Соли 2016	Соли 2017	Соли 2018	Соли 2019	Соли 2020		
45			Таинкили коргоҳи хурд онд ба ҳуик намудани ангурун ба исхосли мавиз аз онгурни нағбҳои қашмимиши сиёҳ ва зарди тилпоранг дар ҳӯ Улугбек, ҷамоати дехоти Гули Сурҳ	340	120	220			Соҳибкорон	МИҲД-и шаҳри Истараравишан, соҳибкорон
			Бүнёд намудани терминали мӯғофиргашонӣ дар шаҳри Истараравишан	2200			1200	1000	Соҳибкорон	МИҲД-и шаҳри Истараравишан, соҳибкорон
			Соҳимони ҳонаи истикоматии баланддошёна 72 хӯҷрадор дар шаҳри Истараравишан	6000			3000	3000	Соҳибкорон	МИҲД-и шаҳри Истараравишан, соҳибкорон
			Соҳимони истоҳи шабонарузиши пакшиёт дар шаҳри Истараравишан	1100		1100			Соҳибкорон	МИҲД-и шаҳри Истараравишан, соҳибкорон
			Соҳимони корҳони иагалбарори дар ҳудуди шаҳри Истараравишан	1800			1200	600	Соҳибкорон	МИҲД-и шаҳри Истараравишан, соҳибкорон
			Азнатватаҷхонидани корҳони истеҳсоти ҳинҷ дар шаҳри Истараравишан	1900		900	1000		Соҳибкорон	МИҲД-и шаҳри Истараравишан, соҳибкорон
			Соҳимони корғоҳи хурди ҳуиконидан ва банду басти мевало саబзатон дар ӯз Зарҳалол, шаҳраки Истараравишан				338	338	Соҳибкорон	МИҲД-и шаҳри Истараравишан, соҳибкорон

Ҳамароҳи ҷонубӣ дар ҷонуби Ҳисор ҷои ҷонубӣ мебароҳанд

Маҷбутии ҳамароҳи ҷонубӣ дар ҷонуби Ҳисор ҷои ҷонубӣ мебароҳанд

<i>Макъад</i>	<i>Вашфарҳо</i>	<i>Чордобиниҳо/попханҳо</i>	<i>Арзими јумумии лоҳса (ҳазор сом.)</i>	<i>Соли 2016</i>	<i>Соли 2017</i>	<i>Соли 2018</i>	<i>Соли 2019</i>	<i>Соли 2020</i>	<i>Мандбай маблағузорӣ</i>	<i>Намунаи пешбиниигуда</i>	<i>Масъул</i>
50		<i>Баъзеъ наимудани коргоҳи амалкунандай коркарди маҳсулоти шарқӣ дар ҷамъоати деҳоти Зарҳалот</i>	<i>264</i>			<i>120</i>	<i>144</i>		<i>Соҳибкорон</i>	<i>МИХД-и шаҳри Истараравшан, соҳибкорон</i>	
51		<i>Бүгљёдни минифермаи ҷорвонпарварӣ оиди истеҳсоли ширӯ гуҷам дар мавзӯи Кизилӣ</i>	<i>315</i>	<i>115</i>	<i>200</i>				<i>Соҳибкорон</i>	<i>МИХД-и шаҳри Истараравшан, соҳибкорон</i>	
52		<i>Бүгљёд наимудани коргоҳи хурди истеҳсоли консервҳои мебаҳо сабзавот дар ҷамъоати деҳоти</i>	<i>2200</i>					<i>1000</i>	<i>1200</i>	<i>Соҳибкорон</i>	<i>МИХД-и шаҳри Истараравшан, соҳибкорон</i>
53		<i>Бүгљёдни коргоҳи хурди коркарди чубу таҳтма ва истеҳсоли дару тирезаҳои пластикӣ альюминии дар ҷамъоати деҳоти Зарҳалот</i>				<i>400</i>	<i>400</i>		<i>Соҳибкорон</i>	<i>МИХД-и шаҳри Истараравшан, соҳибкорон</i>	
		<i>Соҳтмонии нуқтаи фурӯши сузишворӣ ва газӣ моеъ дар шаҳри Истараравшан</i>		<i>1600</i>	<i>700</i>	<i>900</i>			<i>Соҳибкорон</i>	<i>МИХД-и шаҳри Истараравшан, соҳибкорон</i>	
		<i>Соҳтмонии коргоҳи истеҳсол ва рехтани равғани расланӣ ба зарфҳо дар ҶДММ "Шароф"</i>		<i>323</i>	<i>323</i>				<i>Соҳибкорон</i>	<i>МИХД-и шаҳри Истараравшан, соҳибкорон</i>	
		<i>Бүгљёдни нуқтаи хизматрасонии манӣ ва таъмири ашломанинаҳо дар шаҳри Истараравшан</i>		<i>1800</i>	<i>800</i>	<i>1000</i>			<i>Соҳибкорон</i>	<i>МИХД-и шаҳри Истараравшан, соҳибкорон</i>	
		<i>Соҳтмонии бинод мегъонҳона дорои 30 чой дар шаҳри Истараравшан</i>		<i>4200</i>			<i>1200</i>	<i>3000</i>	<i>Соҳибкорон</i>	<i>МИХД-и шаҳри Истараравшан, соҳибкорон</i>	

<i>Макъад</i>	<i>Вазифаҳо</i>	<i>Чорбодинчо/попханҳо</i>	<i>Арзашни јумумии лоиҳа (ҳазор сом.)</i>	<i>Соли 2016</i>	<i>Соли 2017</i>	<i>Соли 2018</i>	<i>Соли 2019</i>	<i>Соли 2020</i>	<i>Манбаи маблағузорӣ</i>	<i>Намунаи пешбиниигуда</i>	<i>Масъул</i>
		Соҳтмонни нӯктаи фурӯши сузишвори ба гази моеъ дар ҷо Гули Сурҳ	1100					1100,0	Соҳибкорон	МИХД-и шаҳри Истараравишан, соҳибкорон	
		Соҳтмонни сардҳонаи нигоҳдории 1000 тонна мебаю сабзасот дар шаҳраки Истараравишан	722	300	422				Соҳибкорон	МИХД-и шаҳри Истараравишан, соҳибкорон	
		Соҳтмонни маҷмааи хизматрасонҳои мааний бо нӯктаи хӯйикашуни либосу колинҳо	1500	1000	500				Соҳибкорон	МИХД-и шаҳри Истараравишан, соҳибкорон	
		Соҳтмонни сехи дӯзандагӣ дар дехаи Поникети ӯзун	141	141					Соҳибкорон	МИХД-и шаҳри Истараравишан, соҳибкорон	
		Соҳтмонни гармхона дар ҷамоати Зарҳалол	141	141					Соҳибкорон	МИХД-и шаҳри Истараравишан, соҳибкорон	
		Бүнёди сехи дӯзандагӣ дар ҷамоати дехоти Зарҳалол	336	100	236				Соҳибкорон	МИХД-и шаҳри Истараравишан, соҳибкорон	
		Бүнёди сехи дӯзандагӣ дар дехаи Нофароҷи ҷамоати дехоти Нофароҷ	692	200	492				Соҳибкорон	МИХД-и шаҳри Истараравишан, соҳибкорон	
		Бүнёди корсаҳи дӯзандагӣ, қолинбоғӣ ва руиди хунтарҳои мардумии "Саҳсиён" дар дехаи Саҳсиён ҷо Гули Сурҳ	147				50	97	Соҳибкорон	МИХД-и шаҳри Истараравишан, соҳибкорон	
		Ҳамагӣ дар бахшии СХМ	29559	6678	10540	8041	3100	1200			

Макет	Вашфаро	Чорадинихол/попхадо	Арзани յүүмши лонча (хазор сом.)	Сохтмон					Намунаи пендиншиуда	Масъул
				Соли 2016	Соли 2017	Соли 2018	Соли 2019	Соли 2020		
10		Тажхии нақшан генерали маркази иахри Истараравиан	127		127				Бүчети малалли	МИХД-и иахри Истараравиан
11		Сохтмонни биной матълурин ишубдан хифзи мъхити зисти иахри Истараравиан	1300					1300	Бүчети чумхурияни	МИХД-и иахри Истараравиан
14		Сохтмонни биной ишубдан Агентти сүгүрттән иштимои бо иуғали ахолӣ ва мъҳҷиҷрат дар иахри Истараравиан ва такхизонидани он	2100	1100	1000				Бүчети чумхурияни	МИХД-и иахри Истараравиан
15		Сохтмонни биной матббаа ва такхизонидани он бо такхизоти мусор	800			800			Сохткорон	МИХД-и иахри Истараравиан
17		Сохтмонни биной СЭС ва маркази таишисӣ дар иахри Истараравиан	1500				1500		Бүчети чумхурияни	МИХД-и иахри Истараравиан
18		Сохтмонни биной кумиттаи идораи замини иахри Истараравиан	1400		1400				Бүчети чумхурияни	МИХД-и иахри Истараравиан
19		Сохтмонни биной ишубдан сүгүрттаи иштимоӣ ва нафака дар иахри Истараравиан	1400				1400		Бүчети чумхурияни	МИХД-и иахри Истараравиан
		Сохтмонни биной стансияи бойторӣ	400					400	Бүчети чумхурияни	МИХД-и иахри Истараравиан
		Сохтмонни биной нағи САҲШ, толори акди никҳо, бойгони ва номардус дар иахри	5400					5400	Бүчети чумхурияни	МИХД-и иахри Истараравиан

Афзоонун хаяни ба көп алоҳоману фоҳодону ассоу мө соли 2020 мө ба 44%

Беҳмад ҳамардан маданини көпнуну соҳибомони маъданини

Ба маъданини маҳқосу маданини ҳамардан маданини маъданини
поҳониши маданини ҳамардан маданини маъданини

Макъад	Вазифаҳо	Чорбодинҳо/попхашо	Арзинии жумумии лоиҳа (ҳазор сом.)	Соли 2016	Соли 2017	Соли 2018	Соли 2019	Соли 2020	Манбаи маблағузорӣ	Намунаи пешбинииуда	Масбути
			Бүлөд намудани бинои нави Раёсати молияи иаҳари Историавиан	2600			1000	1600	Бӯҷети ҷумҳурииқи		МИХД-и шаҳри Историавиан
		Бүлөд намудани бинои нави ишӯъбии маорифи иаҳари Историавиан	2100	1100	1000				Бӯҷети ҷумҳурииқи		МИХД-и шаҳри Историавиан
		Соҳимони бинои маркази ҷаҳонии рӯзиҳӣ истеъдодҳои саҳон	1400				600	800	Соҳибкорон		МИХД-и шаҳри Историавиан
		Ҳамагӣ дар соҳаи соҳимон	20527	1100	3500	1927	4500	9500			

Залифмаи 2. Занҷираи матниқии соҳаи нутинӣ.											
Соҳаи маориф											
59	Талъимир ва ҷиҳозонидани боғчакои баҷагонаи иаҳари Историавиан	1800	200	300	400	400	500	Бӯҷети маҳалӣ		Возорати маориф ва илм, МИХД-и шаҳри Историавиан	
60	Бүлөди 10 адад боғчакои баҷагонаи ҳусусии нағ дар ҳуҷуди иаҳари Историавиан	4000		1000	1000	1000	1000	Соҳибкорон		Возорати маориф ва илм, МИХД-и шаҳри Историавиан	
61	Пурзур намудани иктиидори Лицеи Кассӣ Техникӣ иаҳари Историавианни вилояти Суѓӯд ҷиҳатни пешниҳодӣ муғобилики таҳаботҳои бозори меҳнат							Сармояи ҳоҷӣӣ		Возорати маориф ва илм, МИХД-и шаҳри Историавиан	
62	Талъимир тарҷими мактабҳои таҳсилоти ҳамагонии иаҳари дехоти Историавиан	7300	1600	1200	1300	1500	1700	Бӯҷети маҳалӣ		Возорати маориф ва илм, МИХД-и шаҳри Историавиан	
	Соҳимони биноҳо ва сinfҳонаҳои иловагӣ дар мактабҳои ҳамагонӣ	12100	2200	2100	2400	2600	2800	Бӯҷети маҳалӣ		Возорати маориф ва илм, МИХД-и шаҳри Историавиан	

Barahod gapqotumani камъ я асуфани мадани

момаршинаи мадани 2016 да 2500 афод. Афзоонии мадани
юнӯҳони наён интиҳам дар марказидао мадани 2016 да 5000
афзоонии мадани 2016 да 2500 афод. Афзоонии мадани
юнӯҳони наён интиҳам дар марказидао мадани 2016 да 5000
афзоонии мадани 2016 да 2500 афод.

<i>Макъад</i>	<i>Вазифаҳо</i>	<i>Чорабониҳо/попхашо</i>	<i>Арзинии юмуни лонча (ҳазор сом.)</i>	<i>Соли 2016</i>	<i>Соли 2017</i>	<i>Соли 2018</i>	<i>Соли 2019</i>	<i>Соли 2020</i>	<i>Манбаи маблағузорӣ</i>	<i>Намунаи пендишишуда</i>	<i>Масбул</i>
63		Соҳибмони бинодӣ навӣ Коилиеҷи ҳуҷарӯҳои мардӯйӣ дар шаҳри <i>Истараравишан</i>	7300	1200	3100	3000			<i>Бӯҷети ҷумҳурии ҶҚ</i>		<i>Возорати маориф ва илм, МИХД-и иаҳари Истараравишан</i>
		Таҷхизонидани омӯзишигоҳи қасобӣ- техникии №14 -и шаҳри <i>Истараравишан</i>	60	60					<i>Бӯҷети ҷумҳурии ҶҚ</i>		<i>Возорати маориф ва илм, МИХД-и иаҳари Истараравишан</i>
		Таъмири ҳатҳоӣ барқ, ва обу ташинӣ ва дигар компјутикасияҳо дар ҳамон муассисаҳои табъиии шаҳри <i>Истараравишан</i>	3150	500	550	600	700	800	<i>Бӯҷети маҳалӣ</i>		<i>Возорати маориф ва илм, МИХД-и иаҳари Истараравишан</i>
		Таъмини мактабҳо бо мизу курсӣ (1500 мактуб) ва дигар таҷӯҷизот.	400	100	100	100	100		<i>Бӯҷети маҳалӣ</i>		<i>Возорати маориф ва илм, МИХД-и иаҳари Истараравишан</i>
		Ҳаридории 245 мактумъ компјутер барои мактабҳои шаҳри дехоти шаҳри <i>Истараравишан</i> .	800	100	150	150	180	220	<i>Бӯҷети маҳалӣ</i>		<i>Возорати маориф ва илм, МИХД-и иаҳари Истараравишан</i>
		Бүнёди хонаи бачагон дар ҷамоати деҳоти Нфароҷ	900		200	200	200	300	<i>Бӯҷети маҳалӣ</i>		<i>Возорати маориф ва илм, МИХД-и иаҳари Истараравишан</i>
		Бүнёди 3 муассисаи давлатии томактаӣ дар шаҳри <i>Истараравишан</i> .	2050					1000	1050	<i>Бӯҷети маҳалӣ</i>	<i>Возорати маориф ва илм, МИХД-и иаҳари Истараравишан</i>
		Ҳамагӣ дар соҳаи маориф	40340	5960	8920	9410	7680	8370			

<i>Макет</i>	<i>Вашфаро</i>	<i>Чорадинихол/попхачо</i>	<i>Арзинии յүүмши лонча (хазор сөм.)</i>	<i>Соли 2016</i>	<i>Соли 2017</i>	<i>Соли 2018</i>	<i>Соли 2019</i>	<i>Соли 2020</i>	<i>Майдан маблагузорүй</i>	<i>Намунаи пендиншүүда</i>	<i>Масчын</i>
78		<i>Бүгүйди итиюоти иловагүй бароо оихондай БМШ Истараравишан ва мүчхүзээ гардлониданы он</i>	3500	3500						<i>Сармояи хорини</i>	<i>Возорати тандурустүй, МИХД ба сохтори гоститалии и. Истараравишан</i>
		<i>Бүгүйди шүүстүүчүүлүхондай БМШ Истараравишан</i>	4000	4000					<i>Номуайян</i>	<i>Сармояи хорини</i>	<i>Возорати тандурустүй, МИХД ба сохтори гоститалии и. Истараравишан</i>
		<i>Иваз карданы шабакан обу корезии БМШ ва Маркази саломатии шаары Истараравишан</i>	4500	4500					<i>Номуайян</i>	<i>Сармояи хорини</i>	<i>Возорати тандурустүй, МИХД ба сохтори гоститалии и. Истараравишан</i>
		<i>Сохтмони биний Шүүбэли ёрги таъчилий дар назди БМШ Истараравишан ва мүчхүзээ гардлониданы он</i>	800	800					<i>Номуайян</i>	<i>Сармояи хорини</i>	<i>Возорати тандурустүй, МИХД ба сохтори гоститалии и. Истараравишан</i>
		<i>Тамъян намуданы муассисадаан тиббии иадур бо сисебую анчомы муусури тиббий (оксигенератор, лапороскоп, фиброгастроскоп, колонскоп, клюvez, Дастгохи нафасодүүлий сүүний, Кардиомониторхо, тэрхүүзөхдүү лабораторий , дифиблейтор, яхдолхой нигэхөдөртийн хүн ва дигар компонентүүдийн он)</i>	6100	1000	1000	1200	1400	1500			<i>Возорати тандурустүй, МИХД ба сохтори гоститалии и. Истараравишан</i>

<i>Макъад</i>	<i>Вашфарҳо</i>	<i>Чордобиниҳо/попханҳо</i>	<i>Арзинии ҷумӯмиши лоҳҳа (ҳазор сом.)</i>	<i>Соли 2016</i>	<i>Соли 2017</i>	<i>Соли 2018</i>	<i>Соли 2019</i>	<i>Соли 2020</i>	<i>Майдон маблағузорӣ</i>	<i>Намунаи пешбиниигуда</i>	<i>Масбути</i>
		Ҳифзи иҷтимоии аҳолӣ									
		Таикил намудани курсҳои олмузанди ҳамасола барои 1750 нафар бекорон	245	35	40	50	55	65	Бӯҷети ҷумҳурии қурд	МИХД-и шаҳри Истараравшан	
		Таикил намудани ҷойҳои нави кори аз хисоби ба бекорон пешинҳоҳо намудани карзҳои бефриз	1620	260	270	290	340	460	Бӯҷети ҷумҳурии қурд	МИХД-и шаҳри Истараравшан	
		Ҳамасола таъир намудани 10 нафар мутаҳассиси соҳаи иҷтимоӣ барои расонидани хизмат дар хона ба маъюбон ва тиронсолон дар шаҳри Истараравшан	50	10	10	10	10	10	Бӯҷети маҳалли	МИХД-и шаҳри Истараравшан	
		Гӯстаршии хизматрасонии тибдӣ ба маъюбону ҷӯҳтоҷон дар хона (маъюбон, լуйсафедон) дар шаҳри Истараравшан	60	12	12	12	12	12	Бӯҷети ҷумҳурии қурд	МИХД-и шаҳри Истараравшан	
		Таъмини маъюбон бо накшиёту арабонакҳо (52 нафар) дар шаҳри Истараравшан	190	20	30	35	45	60	Бӯҷети ҷумҳурии қурд	МИХД-и шаҳри Истараравшан	
		Таъмин намудани маъюбон бо үзбҳои сунъӣ (промтез ба 100 нафар ва сийах ба 150 нафар, аз он ҷумла ба 48 кӯдак). дар шаҳри Истараравшан	250	30	40	50	60	70	Бӯҷети ҷумҳурии қурд	МИХД-и шаҳри Истараравшан	
		Ҳамаёй дар соҳаи тандурустӣ ва лифзи иҷтимоӣ	32565	24217	1652	2097	2122	2477			

Беҳисаб ҳамаёй даҳамаҳои мадарҳоҳои аҳолии тоҷикистон 64 ҳамониҷаи тоҷикӣ

помоншиғи тоҷикӣ

Макет	Вашафадо	Чорбаджихол/попхадо	Арзашин үмүрүши лоңча (жазор сөм.)	Союз фархан, сарзин жана саңгы					Намунаи пендишүүдө	Масъул
				Союз 2016	Союз 2017	Союз 2018	Союз 2019	Союз 2020		
96		Талыныри мактаби варзишины бачагону нафрасон №1 дар шаҳри Истарашибашан.	700	700					Бүчети махаллӣ	Возорати форханг, МИХД и.Истарашибашан
97		Бүгүйдүн итилооти нағи варзиший дар шаҳри Истарашибашан	500		200	300			Бүчети вилойтӣ	Возорати форханг, МИХД и.Истарашибашан
98		Талыныри ҳавзи шинноварии мағчӯда дар шаҳри Истарашибашан. Талыныни муассисасаҳои варзиший бо таҷдизот ва либос.	300	300					Бүчети махаллӣ	Возорати форханг, МИХД и.Истарашибашан
99		Соҳимони бинопи нағи Касри форханг барои 1000 ҷоъни нишаст дар шаҳри Истарашибашан. Соҳимони бинопи нағи мактаби бачагони санъат барои 300 нафар дар шаҳри Истарашибашан.	4500		1500	1500	1500		Бүчети вилойтӣ	Возорати форханг, МИХД и.Истарашибашан
100		Эҳён дөвөрхӯги қадимии Калъаи Муг (Муғтеппа ва Талпетта) дар шаҳри Истарашибашан.	2500		1000	1000	500		Сармояи хоригӣ	Возорати форханг, МИХД и.Истарашибашан
101		Эҳён чашмаҳо за ҳавзаг, дөхтэр намудани холати экологии онҳо дар шаҳри Истарашибашан	7000		2000	2000	1000		Бүчети ҷумхурӣ	Возорати форханг, МИХД и.Истарашибашан
102		Талыныни муассисасаҳои форхангӣ бо асбобҳои муниципӣ	1000	200	200	200	200		Номуайян	Возорати форханг, МИХД и.Истарашибашан
103		Баркарорсозии төлори киноконсертии тобистононаи шаҳри Истарашибашан	60	20	20	20			Чапбу маблағои доғили	Балхин фарҳанг, МИХД и.Истарашибашан
104		1700					1700		Бүчети вилойт	Возорати форханг, МИХД и.Истарашибашан

Берхап мыйданинда күнбайтуу нүзүмдүүлүк нийтилүүдөн таңбада 25% мөн болуп 2020-

Барын өндөртүүнүн түншүүнүн мактаби

Мүнкиркем майдандан даанында мөнөөтүү мөхүртүү мүнкиркемдөн таңбада

<i>Мактад</i>	<i>Вашфарҳо</i>	<i>Чорабонниҳо/попханҳо</i>	<i>Арзинии ҷумӯмиши лонҳа (ҳазор сом.)</i>	<i>Соли 2016</i>	<i>Соли 2017</i>	<i>Соли 2018</i>	<i>Соли 2019</i>	<i>Соли 2020</i>	<i>Манбаи маблағузорӣ</i>	<i>Намунаи пендишимиуда</i>	<i>Масбул</i>
		<i>Бүгёёни мактабӣ варзиши барои 200 нафар дар маркази иаҳари Исторавишан</i>	<i>4000</i>			<i>3000</i>	<i>1000</i>		<i>Буҷети ҷумҳурии ҷиҳозӣ</i>		<i>Кӯмитаи ҷавонон, варзиши ва саиёҳӣ, МИҲД и.Исторавишан</i>
		<i>Бўйёни Маркази мусори ҷавонон дар маркази шаҳри Исторавишан барои 500 ҷойи нишаст ва мунҷаҳуз гардонидани он</i>	<i>4600</i>			<i>3000</i>	<i>600</i>	<i>1000</i>	<i>Номудайян</i>		<i>Кӯмитаи ҷавонон, варзиши ва саиёҳӣ, МИҲД и.Исторавишан</i>
		<i>Бўйёни маҷмааи варзиши (бо назардошти кортоҳои тенис, тениси рӯи миз, толори гуаштингирӣ, бокс, вазнбардорӣ, волейбол, баскетбол, фудболи хурд, фитнес клуб, аэробика ва ғигар намуҷҳои варзиши сабӯқ) барои 600 нафар дар маркази иаҳари Исторавишан</i>									<i>Кӯмитаи ҷавонон, варзиши ва саиёҳӣ, МИҲД и.Исторавишан</i>
		<i>Бўйёни роҳи велосипедронӣ (велотрек) дар боғи фарҳангии шаҳри Исторавишан</i>		<i>2000</i>	<i>500</i>	<i>500</i>	<i>500</i>	<i>500</i>	<i>Соҳибкорон</i>	<i>Соҳибкорон</i>	<i>Балхии ҷавонон, варзиши ва саиёҳӣ, МИҲД</i>
		<i>Бўйёни ҳаҷзи инновари дар шаҳри Исторавишан</i>	<i>370</i>	<i>100</i>	<i>70</i>	<i>50</i>	<i>50</i>	<i>100</i>	<i>Соҳибкорон</i>	<i>Соҳибкорон</i>	<i>Балхии ҷавонон, варзиши ва саиёҳӣ, МИҲД</i>
		<i>Таъмиру барқарорсозии инигоотҳои таърихию киниоваршиносӣ ва омода намудани онҳо барои ҷалби сайёҳон дар шаҳри Исторавишан</i>		<i>1600</i>		<i>400</i>	<i>400</i>	<i>400</i>	<i>Номудайян</i>		<i>Балхии ҷавонон, варзиши ва саиёҳӣ, МИҲД</i>

<i>Макъад</i>	<i>Вашфраҳо</i>	<i>Чордобитихо/попхахо</i>	<i>Арзинии јумумии лоиҳа (ҳазор сом.)</i>	<i>Соли 2016</i>	<i>Соли 2017</i>	<i>Соли 2018</i>	<i>Соли 2019</i>	<i>Соли 2020</i>	<i>Манбаи маблағузорӣ</i>	<i>Намунаи пендишишуда</i>	<i>Масбути</i>
		<i>Тағйиҳи хатмасайрҳои саёҳӣ ва беҳулар намудани инфрасоҳтори соҳаи саёҳӣ дар шаҳри Истаравишан.</i>	70	35	35				<i>Соҳибкорон</i>		<i>Балхии ҷавонон, варзиши ва сайёҳӣ, МИХД</i>
		<i>Ҳамагӣ дар соҳаи фарҳанг, варзиши ва саёҳӣ</i>	36700	3655	6925	14670	7750	3700			
<i>Замони 3. Занҷираи манижикии содҳи инфрасоҳтор</i>											
<i>Таъминот бо оби пӯшидӣ</i>											
117		<i>Кофтани 8 ҷоҳи амудии нағӣ барои бо об таъмини намудани сокинони маҳаллаҳои марказӣ иаҳари Истаравишан</i>	1450	250	150	250	350	450	<i>Сармояи ҳордӣ</i>		<i>МИХД-и иаҳри Истаравишан</i>
		<i>Бо оби пӯшидӣ таъмини намудани 5 ҳазор аҳолии дехаи Воготи ҷамоатӣ Сабристан</i>	182	82	100				<i>Сармояи ҳордӣ</i>		<i>МИХД-и иаҳри Истаравишан</i>
		<i>Кофтани 41 аҳад ҷоҳи амудии нағӣ барои бо об таъмин намудани сокинони ҷамоатҳои иаҳр</i>	3500				1500	2000	<i>Номӯайян</i>		<i>МИХД-и иаҳри Истаравишан</i>
		<i>Таъсис додани ассосиатсияни истифодабарандагони об (АИО)</i>	15	15					<i>Сармояи ҳордии</i>		<i>МИХД-и иаҳри Истаравишан</i>
		<i>Таъид ва азнивазозии 8 км ҳатми Магистратии оби пӯшидаки иаҳри Истаравишан</i>	7900	500	600	400	3400	3000	<i>Бӯҷети ҷумҳурии ҶШҴ</i>		<i>МИХД-и иаҳри Истаравишан</i>
118		<i>Таъниҷу барқарорсозии 8 9,5 км ҳатми баландфииюри оби пӯшидаки иаҳри Истаравишан</i>	3600	500	600	1300	700	500	<i>Номӯайян</i>		<i>МИХД-и иаҳри Истаравишан</i>

To соли 2020 моло 28% аз 3000 ёфиману мебоддоу аҳои тоҷуу то оғуна
мөсандаи ӯзмандар мебарӯшидаандаро да

Безмайданӣ миаҷони ӯзмандар мебарӯшидаандаро да
ниҳодро дар ӯзмандар мебарӯшидаандаро да

Безмайданӣ миаҷони ӯзмандар мебарӯшидаандаро да
ниҳодро дар ӯзмандар мебарӯшидаандаро да

<i>Макъад</i>	<i>Вашфарҳо</i>	<i>Чорабонниҳо/попханҳо</i>	<i>Арзинии јумумии лонҳа (ҳазор сом.)</i>	<i>Соли 2016</i>	<i>Соли 2017</i>	<i>Соли 2018</i>	<i>Соли 2019</i>	<i>Соли 2020</i>	<i>Майдони маблағузорӣ</i>	<i>Намунаи пешбиниигуда</i>	<i>Масбути</i>
		<i>Таъминоти сӯлотии дехаи Саидагудӣди ҷамоати дехоти Калъаи Калон бо оби тозаи нӯшокӣ</i>	380		180	200			<i>Сармояи ҳордии</i>		<i>МИҲД-и шаҳри Истараравиан</i>
		<i>Таъминоти сӯлотии дехаи Боги Калон, Оби ҷумрак ва дигар дехаҳои бонгомондаи ҷамоати дехоти Гулӣ Сурҳ бо оби тозаи нӯшокӣ тавассути бунёди ҷоҳи амудӣ ва қашидани 0,7 км хатми оби нӯшокӣ</i>		207		207		<i>Сармояи ҳордии</i>		<i>МИҲД-и шаҳри Истараравиан</i>	
		<i>Баркарорсозии поӣҳоҳои обмельминкӯни шаҳри Истараравиан</i>	2695		1000	1000	695		<i>Бӯҷети маҳалӣ</i>		<i>МИҲД-и шаҳри Истараравиан</i>
		<i>Соҳипномони поӣҳоҳои обмельминкӯни ва таъминни оби тозаи нӯшокӣи аҳолии дехаи Якшатоли ҷамоати дехоти Сабристон</i>		240		240			<i>Бӯҷети ҷумҳурии ҶШҴ</i>		<i>МИҲД-и шаҳри Истараравиан</i>
		<i>Иваз намудани насосҳои обқаии баландфиишор ва такхизонидани шашҳои Истараравиан (5 агрегаторҳои обқаии, табъимири бинои хлоркуни, таҷхизоти озмонҳоҳо, 2 км ХИБ, 1 км кӯдурҳои об)</i>						1000	300	500	<i>Номуайян</i>

<i>Макет</i>	<i>Вашфарҳо</i>	<i>Чорабонниҳол/попханҳо</i>	<i>Арзинии ӯмумии лонҳа (ҳазор сом.)</i>	<i>Соли 2016</i>	<i>Соли 2017</i>	<i>Соли 2018</i>	<i>Соли 2019</i>	<i>Соли 2020</i>	<i>Майдон маблағузорӣ</i>	<i>Намунаи пешбиниигуда</i>	<i>Масъул</i>
120		Таҳдиҳ, азнавсози ва таҳқизонидани иншиоти насобтозакунии (КОС) шаҳри Истараравшан (тоза намудани 8 адаб бинорӯд, бунёди панҷараи мӯҳофизатии атрофи иншиот, таъмиру таҳқизонидани бину ва иншиоти хлоркуни)	4800	1500	1200	1500	600		Сармояи ҳоригӣ	МИХД-и шаҳри Истараравшан	
		Таъмири асоси ва баркарорсози системай таъминоти оби нуҷоекии шаҳри Истараравшан	17840	1640	1800	2600	4000	7800	Сармояи ҳоригӣ	МИХД-и шаҳри Истараравшан	
		Соҳтмони иншиоти нағи заҳираи 5000 м ³ об дар шаҳри Истараравшан	600			600			Номуайян	МИХД-и шаҳри Истараравшан	
		Иваз ва барқарор намуҷданӣ 9 км шохӯбӯри фарсуðай обгузари шаҳри Истараравшан (диаметри 300 м ³)	5200			1200	1500	1500	1000	Сармояи ҳоригӣ	МИХД-и шаҳри Истараравшан
		Ҳамагӣ дар балҳии таъминоти оби нуҷоекӣ	50409	4487	7877	9750	13045	15250			

<i>Макъад</i>	<i>Вазифаҳо</i>	<i>Чорабониҳо/попхашо</i>	<i>Арзинии јумумии лонда (ҳазор сом.)</i>	<i>Соли 2016</i>	<i>Соли 2017</i>	<i>Соли 2018</i>	<i>Соли 2019</i>	<i>Соли 2020</i>	<i>Манбаи маблағузорӣ</i>	<i>Намунаи пендишишуда</i>	<i>Масбути</i>
Хоҷагии манзили то коммуналӣ											
		<i>Таикил намудани корхонаи хурди коркарди партовҳои саҳти маийӣ дар шаҳри Истравишан</i>	2100			1100	1000		<i>Сармояи ҳордӣ</i>		<i>МИҲД/КВД «Хоҷагии манзилио коммуналӣ»,</i>
		<i>Таикили нуқтаи хуҷакашӯи дар шаҳри Истравишан</i>	50			50			<i>Соҳибкорон</i>		<i>МИҲД/КВД «Хоҷагии манзилио коммуналӣ»,</i>
		<i>Таҷдид ва азнавозии 19,9 км ҳатми обу таиниобӣ (канализасия) шаҳри Истравишан ва шабакалои он</i>	24850			12000	10000	2850	<i>Сармояи ҳордӣ</i>		<i>МИҲД/КВД «Хоҷагии манзилио коммуналӣ»,</i>
		<i>Бо қуттиҳои партовҳалъигӯни тавъмин намудани маҳдадлаҳои Истравишан (95 адад)</i>	95	35	12	15	18	15	<i>Бӯҷети маҳалӣ</i>		<i>МИҲД/КВД «Хоҷагии манзилио коммуналӣ»,</i>
		<i>Бегтар намудани кабутизоркуни шаҳри Истравишан</i>	260			90	90	80	<i>Бӯҷети маҳалӣ</i>		<i>МИҲД/КВД «Хоҷагии манзилио коммуналӣ»,</i>
		<i>Харидории техникии маҳсуси коммуналӣ барои КДФ «ХМҚ»-и шаҳри Истравишан ҷиҳати қашонидани партовҳо. (2 мосини партовҳои ҷонӣ КАМАЗ, монини ассанезатсионӣ, трактори ЮМЗ)</i>							<i>Сармояи ҳордӣ</i>		<i>МИҲД/КВД «Хоҷагии манзилио коммуналӣ»,</i>

*Бештар сарчашни кампанияҳои коммуналӣ ба
намунаи хамид ба ин кампанияҳои коммуналӣ ба
намунаи хамид ба ин кампанияҳои коммуналӣ ба*

Макет	Важифаҳо	Чорабиниҳоджонҳаҳо	Аргунни умумии лоҳиҳа (ҳазор сом.)	Соли 2016		Соли 2017		Соли 2018		Соли 2019		Соли 2020		Манбаи маблугузорӣ	Намунии неибонииӯда	Масбул
				Соли 2016	Соли 2017	Соли 2018	Соли 2019	Соли 2020	Манбаи маблугузорӣ							
		Бүнёди хатти муистаҳили обу ташиноби шаҳарки навоёндёи «Баҳористон» барои 6000 хонавада	1500		500	1000									МИХД/КВД «Хочагии манзилию коммуналӣ»,	
		Гаҷидӣ, аз нағози ва таҷхизонидани иншиооти масобботзакунии (КОС) шаҳри Исторавишан (тоза намудани 8 аҳад биопрӯд, бўнёди панҷараи тухофизатии атрофи иншиот, таъминури таҷхизонидани бино ва иншиоти хлоркуни)	4800	1500	1200	1500	600								МИХД/КВД «Хочагии манзилию коммуналӣ»,	
		Барарорсозии 19,4 км иншиоотҳо ва шабакаҳои гармиташмакунии шаҳри Исторавишан	27000							5000	22000				МИХД/КВД «Хочагии манзилию коммуналӣ»,	
		Ҳалиғӣ дар бахши ҲМК	60975	15335	13852	13825	9648	22115							ШСХК "Барқи Тоҷик"	
131		Таъмири барқарорсозии 7,2 км ХИБ 6 кВ аз	3300	700	800	900	400	500							ШСХК "Барқи Тоҷик"	
132		Гаҷидӣ ва барқарорсозии 22,5 км ХИБ 0,4 кВ дар ҳуҷуди мажаллаҳои Исторавишан	3020	690	710	820	370	430							ШСХК "Барқи Тоҷик"	
133		Бўнёди 4,9 км ХИБ 10 кВ барои мажаллаҳои нағоёндёи шаҳри Исторавишан	1450						200	1000	150	100			ШСХК "Барқи Тоҷик"	
		Соҳимони хати интиқолии барқи 10 кВ ба масофаи 18 км то	1500	500	500	500									ШСХК "Барқи Тоҷик"	

<i>Макет</i>	<i>Вашафаро</i>	<i>Чорбаджихолпохачо</i>	<i>Арзинии үмүмши лонча (хазор сом.)</i>	<i>Соли 2016</i>	<i>Соли 2017</i>	<i>Соли 2018</i>	<i>Соли 2019</i>	<i>Соли 2020</i>	<i>Мандай маблағузори</i>	<i>Намунаи пендиштиууда</i>	<i>Масын</i>
		шаҳраки Бахористон бо 10 адад трансформатори иқтисодораси 400 кВА									
		Сохтмонни ҳатти интиқоли барқ 0,4-6 кВ дар шаҳраки Бахористон	200	50	50	50	50		Бүчети маҳаллӣ		
		Сохтмонни ҳатти интиқоли барқ 0,4-6 кВ дар маҳаллаҳоу нафтаинкили шаҳр	200						200	Номуайян	
		Сайдукбор наимудани 6 истроҳи барҷаси мавҷуда	200					100	Бүчети маҳаллӣ		
		Таъмири туғриди сумгубу ҳатти интиқоли барҷаси мавҷуда ба масофаси 40 км	4000	1000	1000	1000	1000		Маблағои хўдии ЧШК "Барқи Тоҷик"		
		Тағиид намуданни ЗИБ 35/6 кВ "Зарҳалол" ва "" 110/35/10 кВ	6000	1000	500	1000	1500	2000	Номуайян		
		Насб намуданни 18 адад трансформатор (бо тавоноти аз 400 то 630 кВА) ва таҷҳизоти зарурӣ барқӣ (КТИ, таксимкунак ва г) дар куҷаҳои шаҳри Истарағашин, дехаҳо өа маҳаллаҳои наебунёд	2070	550	490	230	390	410	Аҳоли, соҳибкорон, маблағои дохили		
		Насб намуданни 3200 адад ҳисобкунакҳои электронии кормии пешпардоҳии истифододаи нерӯи барқ	2880	880	500	500	500	500	Сармояи хордигӣ		

<i>Макет</i>	<i>Вашафаро</i>	<i>Чорабдинихол/попхано</i>	<i>Арзинши жумуми лоиҳа (ҳазор сом.)</i>	<i>Соли 2016</i>	<i>Соли 2017</i>	<i>Соли 2018</i>	<i>Соли 2019</i>	<i>Соли 2020</i>	<i>Майдон маблағузорӣ</i>	<i>Намунаи пешбиниигуда</i>	<i>Масбуни Масбуни</i>
		<i>Баргарорсозии 37,2 км роҳҳои аҳамияти байналмиладидонта ва 21 км рӯа аҳамияти ҷумҳурийиқиёдоттаи хӯйди шаҳри Истаравишан</i>	5480						<i>Буҷумети ҷумҳурииҷеи</i>	<i>Вазорати нақлиёти ҶТ, МИХД шаҳр</i>	
		<i>Таъмин намудани МДНРА-и шаҳри Истаравишан бо 1 адад автомашинаи мумфарикунандा тамгай Катернилар, 1 адад боркунаки форотталии ҳаҷмани 2,5 м³ талгай Коматсу, 1 адад техникии мумкирназхуунандা (каток 5 тн.), 1 автомашинаи кумтоидҳуунандা, таҷӯзоти кафнергергарии дизелӣ, 1 адад трактори МТЗ 80, 1 адад автомошинаи боркани КАМАЗ, 1 адад мошини битумканиӣ, 1 адад таҷӯзоти мумгарликунандা, 1 адад экскаватори ХУНДАЙ, 1 автомашинаи обноши ва 1 адад автолоҳан</i>				3480	2000		<i>Сарояни ҳордӣ</i>	<i>Вазорати нақлиёти ҶТ, МИХД шаҳр</i>	
144		<i>Ҳамагӣ дар соҳаи нақлиёт ва роҳ</i>	19330	1150	3000	5700	5630	3850			

Макад	Вазифаҳо	Чорабиниҳолои тоҷӯҳаҳо	Арзииши ум矜ии поҳҳа (ҳозор сом.)	Соли 2016	Соли 2017	Соли 2018	Соли 2019	Соли 2020	Мандани маблағгузорӣ	Намуни нешибониуҷа	Масбул
Заштми 4. Заштми мантиқии баҳши хиҷӯи зист ва ҳолатҳои фавқулӣодо мудофиаи ғаржандӣ											
Хиҷӯи муҳити зист ва ҳолатҳои фавқулӣодо мудофиаи ғаржандӣ											
Зиёд намудани майдони дараҳамззорҳо (22 гектар) дар ҳоҷагҳои ҳусусии давлатни шаҳри Историаи Ҷамъии таҳдидӣ	250			100	70	80			Соҳибкорон, аҳодӣ	МИҲД-и шаҳри Историаи Ҷамъии таҳдидӣ	
Гаъми ниамудани Шӯъбаи хиҷӯи муҳити зист до техникии нави компютерӣ ва автомашинаи хизмати Ҳарони корҳои соҳибмуштаҳкамкуни дар маъзъҳои хавфноки ҳудуди шаҳри Историаи Ҷамъии таҳдидӣ	60		60						Буҷети маҳалӣ	МИҲД-и шаҳри Историаи Ҷамъии таҳдидӣ	
Мустаҳкам намудани бағзи моддию техникии Ситоди ҲФ шаҳри Историаи Ҷамъии таҳдидӣ он бо техника ва лавозимоти зарурӣ	1600		700	700	200				Маблағҳои доҳили	МИҲД-и шаҳри Историаи Ҷамъии таҳдидӣ	
Баркарорсозии каналҳои септарто ва сурроҳоҳои ҳудуди ҷамоатҳои шаҳри Историаи Ҷамъии таҳдидӣ масофаи 14,1 км)	3400						2800	600	Буҷети ҷумҳурияки	МИҲД-и шаҳри Историаи Ҷамъии таҳдидӣ	
Иҷрои корҳои мустаҳкамкуни поҳҷони кӯпруҳои ҳудуди шаҳри Историаи Ҷамъии таҳдидӣ он (ба масофаи 132 м)	2000		500	500	420	180	400		Номуйян	МИҲД-и шаҳри Историаи Ҷамъии таҳдидӣ	
Ҳамагӣ дар баҳши экологияи ба ҲФ	8610		800	1660	1590	3560	1000		Номуйян	МИҲД-и шаҳри Историаи Ҷамъии таҳдидӣ	

<i>Макет</i>	<i>Ваша форма</i>	<i>Чорнобинського/Попівського</i>	<i>Арзини Умуми лоща (хазор сом.)</i>	<i>Соли 2016</i>	<i>Соли 2017</i>	<i>Соли 2018</i>	<i>Соли 2019</i>	<i>Соли 2020</i>	<i>Манбаи маблашузорї</i>	<i>Намигани пендинтүуда</i>	<i>Масъул</i>
Залыгмаи 5. Тальминоти захирасы											
150		Таңкыл намууданы веб сайти МИМХД - шахри Истарағаванан бо максади чөрүй намууданы элемментхөдүү хүкүмдөттөн электроний дар махал сифатынан манбасын маттуулмоти солори үү ва гүзарини ба маълумотни оморин барнодомавӣ	55					55	Сармояи хорчий	МИМХД-и шахри Истарағаванан	
151		Беъутар намууданы сифатынан манбасын маттуулмоти солори үү ва гүзарини ба маълумотни оморин барнодомавӣ	40	20	20				Бүчети махаллӣ	Шуъбади олор	
152		Тальминин шүбәли иктиисид ва савдои ноҳия бо хүччэтхөдүү стратегӣ, барномаҳои министракавӣ ва соҳавӣ, дастурамалагҳо ва дигар маёддҳо, таҳсиии бизнес планҳо, базаи маълумот оиди доирорҳо	35	35					Бүчети махаллӣ	Возорати рушиди иктиисод ва савдо	
153		Тальмиру таҳжизонидани биномои макъумурини чамоатхони деҳоти шахри Истарағаванан	1500	200	300	500	200	300	Бүчети махаллӣ	МИМХД-и шахри Истарағаванан	
154		Тальмин ва пайваст намууданы шүбәхло, баҳихои МИМХД -и шахри Истарағаванан ба биномои макъумурини чамоатхони деҳоти шахри Истарағаванан бо интиериет	90						Сармояи хорчий	МИМХД-и шахри Истарағаванан	
		Хамаги дар бахши тальминоти захирасы	1720	255	320	510	210	425			

Beximad harydqan qacampactun quruxunoxon cufqanishonku
Beximad harydqan qacampactun quruxunoxon cufqanishonku

Hausu qazwadashan

Намтица	Индикаторхой / нижнийдэхчанды	Холаты аввалих (хисобот)	Вохиду ченак	Холаты аввалих (хисобот)	Намтицаа нийтийнүүдээ аз руу солхо (бүртгэл)					Манбаатын мальгумот	Масбуулини чамьоварии мальгумот	Дэвримийбисом ади чамьоварии мальгумот (частота сбора данных)	
					2014	2016	2017	2018	2019	2020			
Шүүморын ахолы дадр охирүү сол жамагүү	Хазор нафар	246,6	277,8	256,6	261,7	267	272,3	277,8	Хисоботхой сохавүү	Агентшии омор, макомотти ицроюүн жогимийнти давлаттии өвлияти Сүүгэ да шахри Историисан (солхторхой сохавүү)	Солона	Агентшии омор, макомотти ицроюүн жогимийнти давлаттии өвлияти Сүүгэ да шахри Историисан (солхторхой сохавүү)	Агентшии омор, макомотти ицроюүн жогимийнти давлаттии өвлияти Сүүгэ да шахри Историисан (солхторхой сохавүү)
Мардхо	-«-	123	135,9	125,5	128	130,6	134,5	138,5	Хисоботхой сохавүү	Агентшии омор, макомотти ицроюүн жогимийнти давлаттии өвлияти Сүүгэ да шахри Историисан (солхторхой сохавүү)	Солона	Агентшии омор, макомотти ицроюүн жогимийнти давлаттии өвлияти Сүүгэ да шахри Историисан (солхторхой сохавүү)	Агентшии омор, макомотти ицроюүн жогимийнти давлаттии өвлияти Сүүгэ да шахри Историисан (солхторхой сохавүү)
Занхьо	-«-	123,6	139,2	126,1	128,6	131,2	135,1	139,2	Хисоботхой сохавүү	Агентшии омор, макомотти ицроюүн жогимийнти давлаттии өвлияти Сүүгэ да шахри Историисан (солхторхой сохавүү)	Солона	Агентшии омор, макомотти ицроюүн жогимийнти давлаттии өвлияти Сүүгэ да шахри Историисан (солхторхой сохавүү)	Агентшии омор, макомотти ицроюүн жогимийнти давлаттии өвлияти Сүүгэ да шахри Историисан (солхторхой сохавүү)

<i>Намнча</i>	<i>Индикаторхой / нишонодхийда</i>	<i>Холаты авалыя (хисобот)</i>	<i>Воходи ченак</i>	<i>Нийон</i>	<i>Намнчай нийбиншиуда аз руу соглох (бүрчилт)</i>					<i>Мандын маштумот</i>	<i>Масүүлини чамьоварии маштумот</i>	<i>Даврийтийбасол ади чамьоварии маштумот (частота сбора данных)</i>			
					<i>2014</i>	<i>Охирү 2020</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>				
Kүрдэжүүлэх (0-15)	-«-	82,5	92,8	84,1	85,8	87,5	90,1	92,8	Хүснэгтэй сохавүү	Агентшийн омор, макомотти ицроюн хүкимийн давлатын бүлэгийн Сүргэв шаардлын Истараавшиан (солхторхойн сохавүү)	Солона				
Aхолийн кообити механик (15-63 (58 бароо занон) солт)	нафар	146688	161955	149622	152614	155666	158780	161955	Хүснэгтэй сохавүү	Агентшийн омор, макомотти ицроюн хүкимийн давлатын бүлэгийн Сүргэв шаардлын Истараавшиан (солхторхойн сохавүү)	Солона				
az чуллаа, мардхо	-«-	70410	77738	71818	73254	74720	76214	77738	Хүснэгтэй сохавүү	Агентшийн омор, макомотти ицроюн хүкимийн давлатын бүлэгийн Сүргэв шаардлын Истараавшиан (солхторхойн сохавүү)	Солона				

<i>Намтича</i>	<i>Индикаторъю / нишонодчийда</i>	<i>Холати аввалия (хисобот)</i>	<i>Воходи ченак</i>	<i>Нишон</i>	<i>Намтичаа неийиншиуда аз руи солхо (бүрчилото)</i>				<i>Мандын мальгумот</i>	<i>Масбултни чамьоварии мальгумот</i>	<i>Дэврийтийбасол ади чамьоварии мальгумот (частота сбора данных)</i>	
					<i>2014</i>	<i>Охирү 2020</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	
Залжо	-	76278	84217	77803	79360	80947	82566	84217	Хисоботъюу соҳавӣ	Солона шаҳри <i>Истараавиан (соҳторҳоу соҳавӣ)</i>	Агентшии омор, мақомотти иҷроияни хокимияти давлатти вилюяти Сүгд ва шаҳри <i>Истараавиан (соҳторҳоу соҳавӣ)</i>	
III) морай умуими корхонахоу саноатӣ, аз чӯмла	адад	45	54	46	48	50	52	54	Хисоботъюу соҳавӣ	Солона (дар холатҳоу зарурӣ - тавъчиӣ (3 моява ба 6 моява))	Агентшии омор, мақомотти иҷроияни хокимияти давлатти вилюяти Сүгд ва шаҳри <i>Истараавиан (соҳторҳоу соҳавӣ)</i>	
Корхонахоу калони истеҳсоли	адад	23	34	26	28	30	32	34	Хисоботъюу соҳавӣ	Солона (дар холатҳоу зарурӣ - тавъчиӣ (3 моява ба 6 моява))	Агентшии омор, мақомотти иҷроияни хокимияти давлатти вилюяти Сүгд ва шаҳри <i>Истараавиан (соҳторҳоу соҳавӣ)</i>	

Ba көп дар оғада түрмүнлөөхөн наен үзүүлсөн

<i>Намича</i>	<i>Индикаторҳо / нишондханида</i>	<i>Холати аввалия</i> (ҳисобот)	<i>Нишон</i>	<i>Намичаи неийиншиуда аз руи солҳо (фурӯш)</i>				<i>Манбаи маълумот</i>	<i>Масҷулини ҷамъоварии маълумот</i>	<i>Дарзиҷи басом ади ҷамъоварии маълумот (частота сбора даных)</i>	
		<i>Воҳиди ҷенак</i>	<i>Оҳурии 2020</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>			
	<i>Корхонаи хурдӯ миёна</i>	<i>аҳад</i>	<i>22</i>	<i>38</i>	<i>27</i>	<i>32</i>	<i>34</i>	<i>36</i>	<i>38</i>	<i>Ҳисоботҳои соҳабӣ</i>	<i>Агентии омор, макомоти иҷроияи ҳокимиюти давлатии вилояти Сүғд ва шаҳри Истараеван (соҳторҳои соҳабӣ)</i>
	<i>Испекхоли маҳсулоти саноатӣ бо парҳои ҷорӣ солҳои давҳӯдор (суръати афзоонӣ бо нарҳои муқонисавӣ)</i>	<i>М.н. сомонӣ</i>	<i>265968</i>	<i>416086,9</i>	<i>384400</i>	<i>392088</i>	<i>399929,8</i>	<i>407928,3</i>	<i>416086,9</i>	<i>Ҳисоботҳои соҳабӣ</i>	<i>Агентии омор, макомоти иҷроияи ҳокимиюти давлатии вилояти Сүғд ва шаҳри Истараеван (соҳторҳои соҳабӣ)</i>
	<i>Таъсиси ҷойҳои кори дар соҳаи саноат</i>	<i>Ҷойҳои корӣ</i>	<i>148</i>	<i>238,3</i>	<i>162,8</i>	<i>179</i>	<i>196,9</i>	<i>216,7</i>	<i>238,3</i>	<i>Ҳисоботҳои соҳабӣ</i>	<i>Агентии омор, макомоти иҷроияи ҳокимиюти давлатии вилояти Сүғд ва шаҳри Истараеван (соҳторҳои соҳабӣ)</i>

Намыча	Индикатордо / нишондохчанды	Холаты аевалия (жисебөт)	Холаты аевалия (жисебөт)	Нишон	Нашычалык түйнүүлүштүүдө аз руу соглоо (бүрчилото)					Манбааны макъулумот	Масбутини чамъоварии макъулумот	Дарынчыбасол ады чамъоварии макъулумот (частота сбора данных)	
					2014	Охирги 2020	2016	2017	2018	2019	2020		
	Мачмүйи макъуломи күниөвэрзүй бо нархчоо чорчи сөлгүү дахл-дор (суръаты афзона бо нархчоо мүккөнсөвүй)	545,1	607,8	572,7	578,4	584,2	595,9	607,8	Хисоботчоо соҳавӣ	Хисоботчоо соҳавӣ	Хисоботчоо соҳавӣ	Агенттии омор, макъомоти иҷроияни хокилимити давлатии вилюяты Сүгрӯа ишаҳри Истараавишиан (соҳторҳои соҳавӣ)	Солона (дар холатҳои зарурӣ - табъчиӣ (3 мояҳа ва б мояҳа))
	Аз үзүлэ, растапанчарварӣ	408,3	442	416,5	424,8	429	437,6	442	Хисоботчоо соҳавӣ	Хисоботчоо соҳавӣ	Хисоботчоо соҳавӣ	Агенттии омор, макъомоти иҷроияни хокилимити давлатии вилюяты Сүгрӯа ишаҳри Истараавишиан (соҳторҳои соҳавӣ)	Солона (дар холатҳои зарурӣ - табъчиӣ (3 мояҳа ва б мояҳа))
	Чорводорӣ	136,8	154	139,5	142,3	145,1	149,5	154	Хисоботчоо соҳавӣ	Хисоботчоо соҳавӣ	Хисоботчоо соҳавӣ	Агенттии омор, макъомоти иҷроияни хокилимити давлатии вилюяты Сүгрӯа ишаҳри Истараавишиан (соҳторҳои соҳавӣ)	Солона (дар холатҳои зарурӣ - табъчиӣ (3 мояҳа ва б мояҳа))

Тазалайсанын түйнүүлүштүүдө

<i>Намтича</i>	<i>Индикаторхой / нишонодхийнда</i>	<i>Холаты авалыя (хисобот)</i>	<i>Вохиды ченак</i>	<i>Нишон</i>	<i>Намтичай нийтийншуда аз руу солхо (фурцалт)</i>					<i>Мандыши марьгумот</i>	<i>Масүүлини чамьоварии марьгумот</i>	<i>Дэврийтийбасол ади чамьоварии марьгумот (частота сбора данных)</i>	
					<i>2014</i>	<i>Охирүү 2020</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>		
	Заминхой гайр��аноатбахий	га	0	0						0	0	Хисоботхойн сохавүү	Агентшии омор, макомотти ицроюн хөгжлийн давлатын вилояты Сүгд ба шахри <i>Истараавсан (сохторхойн сохавүү)</i>
	Бэхтэр намтуудаты холаты мелиторативийн заминхой	га	300	344	309	315	321	331	344	344	344	Хисоботхойн сохавүү	Агентшии омор, макомотти ицроюн хөгжлийн давлатын вилояты Сүгд ба шахри <i>Истараавсан (сохторхойн сохавүү)</i>
	<i>III</i> уморын сохибкорони ицфириодийн	нафар	7990	8398	8070	8151	8232	8315	8398	8398	8398	Хисоботхойн сохавүү	Агентшии омор, макомотти ицроюн хөгжлийн давлатын вилояты Сүгд ба шахри <i>Истараавсан (сохторхойн сохавүү)</i>

*Рынкуудад нийтийн
хийнчилгээн*

Намича	Индикатор хо / нишондханда	Холаты авалыя (хисобот)	Вохиди ченак	Холаты авалыя (хисобот)	Нийон	Намичаи неийншиуда аз руу согло (бүрчилт)					Мандын маьлумот	Масүүлини чамьоварии маьлумот	Дэврийтийн ади чамьоварии маьлумот (частота сбора даных)
						2014	Охирү 2020	2016	2017	2018	2019	2020	
ниифдохонахо	кат	980	1080	1000	1020	1040	1060	1080	1080	Хисоботхойн сохавӣ	Хисоботхойн сохавӣ	Агентши омор, макомоти иҷроияни хокилиятии давлатии вилюяти Сүгрээ шаҳри Истарашибан (соҳтпорҳои соҳавӣ)	Солона (дар холатҳои зарурӣ - таъчили (3 моява ба 6 моява))
дармонгоҳҳо	қабул дар як рӯз (нафар)	1441	1515	1455	1470	1485	1499	1515	1515	Хисоботхойн сохавӣ	Хисоботхойн сохавӣ	Агентши омор, макомоти иҷроияни хокилиятии давлатии вилюяти Сүгрээ шаҳри Истарашибан (соҳтпорҳои соҳавӣ)	Солона (дар холатҳои зарурӣ - таъчили (3 моява ба 6 моява))
Корхону пурратни иҷроиүуда-хамаги	Хаз. сомони	23082,2	25484,6	23543,8	24014,7	24495	24984,9	25484,6	24984,9	Хисоботхойн сохавӣ	Хисоботхойн сохавӣ	Агентши омор, макомоти иҷроияни хокилиятии давлатии вилюяти Сүгрээ шаҳри Истарашибан (соҳтпорҳои соҳавӣ)	Солона (дар холатҳои зарурӣ - таъчили (3 моява ба 6 моява))

<i>Намича</i>	<i>Индикаторҳо / нишондханида</i>	<i>Холати аввалия (хисобот)</i>	<i>Воҳиди ченак</i>	<i>Хисобот</i>	<i>Нишон</i>	<i>Нашчаша неийиншиуда аз руи солҳо (фурӯшто)</i>			<i>Манбаъи макъуломот</i>	<i>Масҷулини ҷамъоварии макъуломот</i>	<i>Дарзиҷибасом ади ҷамъоварии макъуломот (частота сбора данных)</i>
<i>Намича</i>	<i>Индикаторҳо / нишондханида</i>	<i>Холати аввалия (хисобот)</i>	<i>Оҳурии 2020</i>	<i>2014</i>	<i>2020</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>Манбаъи макъуломот</i>
	<i>Шумораи умумии кудакони синни томактаబи (3-7 сола)</i>										<i>Агентии омор, макъомоти иҷроияи ҳокимиятии давлатии вилояти Сүгд ва шаҳри Истаравшан (соҳторҳои соҳавӣ)</i>
											<i>Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - табъчиӣ (3 мояҳа ва б мояҳа))</i>
	<i>Шумораи кӯдакон дар муассисаҳои томактаబӣ ва диптернативӣ (бо назардоити гуруҳҳои тайёрии наzdӣ мактабӣ)</i>										<i>Агентии омор, макъомоти иҷроияи ҳокимиятии давлатии вилояти Сүгд ва шаҳри Истаравшан (соҳторҳои соҳавӣ)</i>
											<i>Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - табъчиӣ (3 мояҳа ва б мояҳа))</i>
											<i>Агентии омор, макъомоти иҷроияи ҳокимиятии давлатии вилояти Сүгд ва шаҳри Истаравшан (соҳторҳои соҳавӣ)</i>
	<i>Фароригури ба муассисаҳои томактаబӣ</i>										<i>Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - табъчиӣ (3 мояҳа ва б мояҳа))</i>

Baъnād ebadotumāni carən q bāzānād qābūlānād

Намтич	Индикаторҳо / нишондханида	Холати аввалия (хисобот)	Воҳиди ченак	Хишон	Намтичаш неийбонишуда аз руи солҳо (фурӯшто)					Манбаъи майлумот	Масбутини ҷамъоварии майлумот	Дарзишӣбасом ади ҷамъоварии майлумот (частота сбора данних)	
					2014	Оҳурии 2020	2016	2017	2018	2019	2020		
	Аз ҷумла, кӯдакони мабъод	нафар	158	0	0	0	0	0	0	0	РИК -87	Агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимиати давлатии вилояти Сүғд ва иаҳри Истараравшан (соҳткорҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - тавъҷидӣ (3 мояҳ ва 6 мояҳ))
	Миқдори ҷойҳо дар муассисаҳои томактаӣ	ҷоӣ	1320	1773,8	1500	1584	1672	1722,1	1773,8	TMH-1	Агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимиати давлатии вилояти Сүғд ва иаҳри Истараравшан (соҳткорҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - тавъҷидӣ (3 мояҳ ва 6 мояҳ))	
	Шумораи кӯдакони синни мактаби (7-17)	нафар	52595	58803	54326	55143	56520	57650	58803	TMH-1	Агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимиати давлатии вилояти Сүғд ва иаҳри Истараравшан (соҳткорҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - тавъҷидӣ (3 мояҳ ва 6 мояҳ))	

<i>Намина</i>	<i>Индикаторҳо / нишондхандида</i>	<i>Холати аёвалия (хисобот)</i>	<i>Воҳиди ченак</i>	<i>Нишон</i>	<i>Намтичаи неийбанишиуда аз руи солҳо (фурӯшто)</i>				<i>Манбаъи макъулумот</i>	<i>Масҷудини ҷамъоварии макъулумот</i>	<i>Дарзиҷатибасом ади ҷамъоварии макъулумот (частота сбора данҳоҳ)</i>	
					<i>2014</i>	<i>Оҳурии 2020</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	
	Фароғоти ба мугассисаҳои маҳсулоти умурумии рӯзона	%	102,0	102,0	102,0	102,0	102,0	102,0	102,0	102,0	102,0	Агентии омор, макомоти иҷроияи ҳокимиюти давлатии вилояти Сүгд ва иаҳари <i>Истараравсан</i> (соҳторҳои соҳавӣ)
	Аз ҷумла, кӯҷакони макъуб	нафар	650	0	0	0	0	0	0	0	0	Агентии омор, макомоти иҷроияи ҳокимиюти давлатии вилояти Сүгд ва иаҳари <i>Истараравсан</i> (соҳторҳои соҳавӣ)
	Ҳиссаи кӯҷакони макъуб дар байни кӯҷакони синни мактаби (7-17)	%	1,2	0,00	0	0	0	0	0	0	0	Агентии омор, макомоти иҷроияи ҳокимиюти давлатии вилояти Сүгд ва иаҳари <i>Истараравсан</i> (соҳторҳои соҳавӣ)

Намтина	Индикаторхон / нинийн онцлогчада	Холаты аввалин (хисобот)	Воходи ченак	Нийон	Намтичай пешбийшиүүдээ аз руун солхо (дүрэмлээ)					Манбааны малтуулмот	Масъүлини чамьоварии малтуулмот	Дээрэмтбасом ади чамьоварии малтуулмот (частоты сбора даных)
					2014	Охир 2020	2016	2017	2018	2019	2020	
	Шуморын мугалимийн муассисахону тахсилотын үзүүлүүнүү рүзөнэ	нафар	2873,0	3513,4	3000	3183	3377	3444,5	3513,4	Хисоботхон кадрӣ	Агентшийн омор, макомоты ицроизи хокимийти давлатын вилюяты Сүгрээ шахри Историасан (сохтпорхон соҳавӣ)	Солона (дар холатхону зарурӣ - тавъчиӣ (3 мөхжигүй мөхжигүй)
	Таъмин бүддан дар нохия:										Агентшийн омор, макомоты ицроизи хокимийти давлатын вилюяты Сүгрээ шахри Историасан (сохтпорхон соҳавӣ)	
	Бо мөнгүүсүү толмактайдын ба 1000 күдакони сүнни томактайды	чой	1094	1131,5	1071	1037	1077	1109,3	1131,5	TMH-1		

<i>Намина</i>	<i>Индикаторъю / нишонодчина</i>	<i>Холати аввалия (хисобот)</i>	<i>Воходи ченак</i>	<i>Нишон</i>	<i>Намина чешибилишуда аз руи солхо (фуршато)</i>				<i>Мандан майлумот</i>	<i>Масбутини чамъоварии майлумот</i>	<i>Дарзиятбасом ади чамъоварии майлумот (частота сбора данных)</i>	
					<i>2014</i>	<i>Охирги 2020</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	
	бо муассисадаи маҳсилоти умумӣ барои 1000 кудакони синни мактабӣ	ҷоиӣ	572	612,1	577	577	577	577	594,3	612,1	TMH-1	Агентии омор, макомоти иҷроији ҳокимијати давлатии вилояти Сүѓд ва иаҳри <i>Истараишиан</i> (соҳторҳои соҳавӣ)
	Таъминот бо музу кӯҳрӯй	ҷуфт	20500	21546	20705	20912	21121	21332	21546	21546	БМТ - 1	Агентии омор, макомоти иҷроији ҳокимијати давлатии вилояти Сүѓд ва иаҳри <i>Истараишиан</i> (соҳторҳои соҳавӣ)
	Таъминот бо компьютер	%	1437	1510	1451	1465	1480	1495	1510	1510	Барномаи соҳавӣ	Агентии омор, макомоти иҷроији ҳокимијати давлатии вилояти Сүѓд ва иаҳри <i>Истараишиан</i> (соҳторҳои соҳавӣ)

<i>Намтича</i>	<i>Индикаторъю / нишонодчина</i>	<i>Холати аввалия (хисобот)</i>	<i>Воходи ченак</i>	<i>Нишон</i>	<i>Наштичи на пийбилишиуда аз руи солхо (фуртало)</i>				<i>Мандан майтумот</i>	<i>Масбутини чамъоварии майтумот (частота сбора данных)</i>
		<i>2014</i>	<i>Охирги 2020</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>		
	<i>Таъминот бо кабинетъю фаний</i>	<i>адад</i>	<i>112</i>	<i>118</i>	<i>113</i>	<i>114</i>	<i>115</i>	<i>116</i>	<i>118</i>	<i>Барноман соҳавӣ</i>
	<i>Миқдори мъассисаҳои оммавӣ-фарҳангӣ</i>	<i>адад</i>	<i>55</i>	<i>57</i>	<i>55</i>	<i>55</i>	<i>55</i>	<i>56</i>	<i>57</i>	<i>Ҳисоботъюи соҳавӣ</i>
	<i>Марказҳои фарҳанги</i>	-«-	<i>21</i>	<i>22</i>	<i>21</i>	<i>21</i>	<i>21</i>	<i>21</i>	<i>22</i>	<i>Ҳисоботъюи соҳавӣ</i>

*Баранд ҷаҳоҷотиини камҳои маддифундиинаро ба
маддифундиинаро ба*

<i>Намтича</i>	<i>Индикаторъю / нишонодчина</i>	<i>Холати аввалия (хисобот)</i>	<i>Воходи ченак</i>	<i>Нишон</i>	<i>Наштича на пешибиншиуда аз руи солхо (фуршато)</i>					<i>Мандан машумот</i>	<i>Масбутини чамъоварии машумот</i>	<i>Даиритъбасом ади чамъоварии машумот (частота сбора данных)</i>	
					<i>2014</i>	<i>Охирги 2020</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>		
	<i>Кимобхонаҳои оммавӣ-ҳамагӣ</i>	-«-	28	30								<i>Агентии омор, макомоти иҷроияи ҳокимиати давлатии виояти Сүгд ва иаҳри Истараевиан (соҳторҳои соҳавӣ)</i>	<i>Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - табъчиӣ (3 мояҳ ва б мояҳ))</i>
	<i>Осорхонаҳо- ҳамагӣ</i>	-«-	2	2								<i>Агентии омор, макомоти иҷроияи ҳокимиати давлатии виояти Сүгд ва иаҳри Истараевиан (соҳторҳои соҳавӣ)</i>	<i>Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - табъчиӣ (3 мояҳ ва б мояҳ))</i>
	<i>Мактабҳои муғаниқӣ</i>	-«-	1	2								<i>Агентии омор, макомоти иҷроияи ҳокимиати давлатии виояти Сүгд ва иаҳри Истараевиан (соҳторҳои соҳавӣ)</i>	<i>Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - табъчиӣ (3 мояҳ ва б мояҳ))</i>

Намяна	Индикаторът / нишоноджанда	Холати аввалия (хисобот)	Воходи ченак	Холати аввалия (хисобот)	Нишон	Нашчата пешибиншиуда аз руи солхо (бүрчалто)					Мандын маьлумот	Масбултии чамъоварии маьлумот	Дэврийтибасол ади чамъоварии маьлумот (частота сбора данных)	
						2014	Охирү 2020	2016	2017	2018	2019	2020		
Шүмораи кадрхо дар муассисахоу фарханги-хамагӣ	наф	170	180	172	174	176	178	180	178	180	180	180	Хисоботъю соҳавӣ	Агентши омор, маьлумоти иҷроияни хокимиюти давлатии вилояти Сүгд ва шаҳри Истарашибан (соҳторҳоу соҳавӣ)
Шүмораи хонидагон	нафар	140	170	144	150	160	165	170	165	170	170	170	Хисоботъю соҳавӣ	Агентши омор, маьлумоти иҷроияни хокимиюти давлатии вилояти Сүгд ва шаҳри Истарашибан (соҳторҳоу соҳавӣ)
Мурочнат ба муассисахоу КАТС	хазор нафар	375432	722862	427992	487911	556219	634089	722862	556219	634089	722862	722862	Хисоботъю соҳавӣ (Муассисасо и КАТС)	Агентши омор, маьлумоти иҷроияни хокимиюти давлатии вилояти Сүгд ва шаҳри Истарашибан (соҳторҳоу соҳавӣ)

Берунд муродийн таъсиси
нилоҳи нилоҳи

<i>Намича</i>	<i>Индикаторъю / нишонодчина</i>	<i>Холати аввалия (хисобот)</i>	<i>Воходи ченак</i>	<i>Нишон</i>	<i>Намича на пийбашууда аз руу согло (фуртало)</i>				<i>Мандын маьлумот</i>	<i>Масүүлини чамьоварии маьлумот</i>	<i>Дархиатбасом ади чамьоварии маьлумот (частота сбора данных)</i>	
					<i>2014</i>	<i>Охирү 2020</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	
	<i>Шүүмораи кати бөмөрхончао (шахруү дехот)</i>											
	<i>Шүүмораи кати бөмөрхончао (шахруү дехот)</i>											
	<i>Иктидори мугассисаюу алмбулаторио дармөнгөхү- халагү</i>											
	<i>Иктидори мугассисаюу алмбулаторио дармөнгөхү- халагү</i>											
	<i>Микдори мугассисаюу тиббий-халагү</i>											

Намуна	Индикаторхон / нишонодчилда	Холаты аввалин (хисобот)	Воходи ченак	Нийон	Намуцаан пешбийшиүүдө аз рүү солх (дүртнамо)					Манбааны малтуумот	Масъүлини чамъоварии малтуумот	Дарынчылбасом ади чамъоварии малтуумот (частота сбора данных)
					2014	Охир 2020	2016	2017	2018	2019	2020	
Мүкдөору хонахону тийбий-хамагүй	адад	29	32	29	30	30	31	32	Хисоботхон соҳавӣ	Агентции омор, макомоти иҷроияни ҳокимияти давлатии иаҳари Истравишан (соҳтпорҳон соҳавӣ)	Солона (дар холатҳоу зарурӣ - табъчиӣ (3 моява б моява)	
Шуморал кормандони тийбий-хамагүй	нафар	1468	1659	1540	1576	1595	1627	1659	Хисоботхон соҳавӣ	Агентии омор, макомоти иҷроияни ҳокимияти давлатии иаҳари Истравишан (соҳтпорҳон соҳавӣ)	Солона (дар холатҳоу зарурӣ - табъчиӣ (3 моява б моява)	
Киникахону (беморхонахону) хүсуси	нафар	10	13,0	10	11	11	12	13	Хисоботхон соҳавӣ	Агентии омор, макомоти иҷроияни ҳокимияти давлатии иаҳари Истравишан (соҳтпорҳон соҳавӣ)	Солона (дар холатҳоу зарурӣ - табъчиӣ (3 моява б моява)	

Намуна	Индикаторхон / нижнийдийнханда	Холаты аввалин (хисобот)	Воходи ченак	Хүүнч 2014	Хүүнч 2020	Охирү 2020	Намунаа нийтийншудаа зориулсан (дүрслим)				Манбааны малтумом	Масъүлини чамьоварии малтумом	Дэргийнгүйцэтгэсөн ади чамьоварии малтумом (частоты сбора даных)
							2016	2017	2018	2019	2020		
Бо кормандони миёнаа тибдүү	нафар	1145	1316	1220	1250	1265	1290	1316	Хисоботхон сохавӣ	Агентшии омор, макомоти иҷроияни хокимиятни давлатийи шиарийи Истараавишан (солхторхон соҳавӣ)	Солона (дар холатхон зарурӣ - тавъчиӣ (3 мөхъ ба б мөхъ))		
Бо миассисчони амбуулаторио дармонгохи	адад	12	19	14	16	17	18	19	Хисоботхон сохавӣ	Агентшии омор, макомоти иҷроияни хокимиятни давлатийи шиарийи Истараавишан (солхторхон соҳавӣ)	Солона (дар холатхон зарурӣ - тавъчиӣ (3 мөхъ ба б мөхъ))		
Микдори чой дар хонахон тиронсолон ва мэльбодон	чой	50	50	50	50	50	50	50	Хисоботхон сохавӣ	Агентшии омор, макомоти иҷроияни хокимиятни давлатийи шиарийи Истараавишан (солхторхон соҳавӣ)	Солона (дар холатхон зарурӣ - тавъчиӣ (3 мөхъ ба б мөхъ))		

<i>Намтича</i>	<i>Индикаторҳо / нишонидҳанд</i>	<i>Холати аёвалия (хисобот)</i>	<i>Воҳиди ченак</i>	<i>Хиссон</i>	<i>Намтича пешбинишуда аз руи солҳо (фурӯш)</i>	<i>Манбаъи машӯлумот</i>	<i>Масҷулини ҷамъоварии машӯлумот</i>	<i>Дарзиҷибасом ади ҷамъоварии машӯлумот (частота сбора данных)</i>	
<i>Оҳурии 2020</i>	<i>2014</i>	<i>Оҳурии 2020</i>	<i>2014</i>	<i>Нишион</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>
Ҳиссии занҳои хомиладоре, ки дар 12 ҳафтӣ аёвал ба қайд гирифта шудааст	%	87	174	100	115	131	151	174	Хисоботҳои соҳавӣ КАТС
Ҳиссии камхӯнӣ миёни занони ҳолита	%	4,3	3,2	4	3,8	3,6	3,4	3,2	Ҳисоботҳои соҳавӣ КАТС
Ҳиссии тавалҷӯд дар муассисаҳои миబоӣ	%	21,2	40,8	24,2	27,5	31,4	35,8	40,8	Ҳисоботҳои соҳавӣ КАТС

<i>Намтича</i>	<i>Индикаторҳо / нишондеханд</i>	<i>Холати аёвалия (хисобот)</i>	<i>Воҳиди ченак</i>	<i>Нишон</i>	<i>Намтичаи неийиншиуда аз руи солҳо (фурӯшто)</i>				<i>Манбаъи маълумот</i>	<i>Масҷулини ҷамъоварии маълумот</i>	<i>Дарриятибасом ади ҷамъоварии маълумот (частота сбора данных)</i>	
					<i>2014</i>	<i>Оҳурии 2020</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	
	Ҳиссаи тавалуҷа дар хона	%	0,9	0,4	0,8	0,7	0,6	0,5	0,4	Ҳисоботҳои соҳавӣ КАТС	Ҳисоботҳои соҳавӣ КАТС	Агентии омор, макомоти иҷроияи ҳокимиюти давлатии Сүгрӯа шаҳри Истараеван (соҳторҳои соҳавӣ)
	Фаёти модарон нафар	нафар	4	0	0	0	0	0	0	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Агентии омор, макомоти иҷроияи ҳокимиюти давлатии Сүгрӯа шаҳри Истараеван (соҳторҳои соҳавӣ)
	Фаёти модарон (ба ҳар 100 ҳазор кӯдаки зиндатавалуҷ)	нафар	5	0	0	0	0	0	0	Ҳисоботҳои соҳавӣ КАТС	Ҳисоботҳои соҳавӣ КАТС	Агентии омор, макомоти иҷроияи ҳокимиюти давлатии Сүгрӯа шаҳри Истараеван (соҳторҳои соҳавӣ)

<i>Намтича</i>	<i>Индикаторхон / нишондохчанды</i>	<i>Холаты аевалия (хисоббөт)</i>	<i>Вохиди ченак</i>	<i>Нишон</i>	<i>Намтичаң неийинчишүүда аз руу соглох (фурнамо)</i>					<i>Манбааны макълумот</i>	<i>Масбуулани чамъовории макълумот</i>	<i>Давриятыбасол ады чамъовории макълумот (частота сбора данных)</i>		
					<i>2014</i>	<i>Охирги 2020</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>			
	Фавати күдакону то 1 сола (ба хар 1000 күдаку зинбатаваллуð)		нафар	81	0	0	0	0	0	0	0	Хисоботхон соҳабӣ КАТС	Агентции омор, макомотти иҷроияни хокимияти давлатти вилюяти Сүгд ва иаҳари Истараевиан (соҳторҳон соҳавӣ)	Солона (дар холатҳон зарурӣ - табъчиӣ (3 мояҳ ва б мояҳ))
	Фавати күдакону то 5 сола (ба хар 1000 күдаку зинбатаваллуð)		нафар	85	0	0	0	0	0	0	0	Хисоботхон соҳавӣ КАТС	Агентии омор, макомотти иҷроияни хокимияти давлатти вилюяти Сүгд ва иаҳари Истараевиан (соҳторҳон соҳавӣ)	Солона (дар холатҳон зарурӣ - табъчиӣ (3 мояҳ ва б мояҳ))
	<i>Конфигурасенти демарихону сироятӣ ба 100 хаз. ахоли, аз он чӯмла:</i>		Нафар	19	8	16	14	12	10	8	8	СЭС	Агентии омор, макомотти иҷроияни хокимияти давлатти вилюяти Сүгд ва иаҳари Истараевиан (соҳторҳон соҳавӣ)	

<i>Намица</i>	<i>Индикаторът / нишоноджанда</i>	<i>Холати аввалия (хисобот)</i>	<i>Воходи ченак</i>	<i>Хисобот 2014</i>	<i>Охури 2020</i>	<i>Ниион</i>	<i>Намица на пийбилишиуда аз руи солхо (фуршато)</i>	<i>Мандави майлумот</i>	<i>Масбулини чамъоварии майлумот</i>	<i>Даиритъбасом ади чамъоварии майлумот (частота сбора данных)</i>
<i>Сул</i>			<i>нафар</i>	47	37	45				<i>Агентии омор, макомотти ицроини хокимиини давлатни вилояти Сүгд ва иаҳри Истараишан (соҳторҳон соҳавӣ)</i>
						41		39	37	<i>Хисоботъон соҳавӣ</i>
<i>Гелминтоз</i>			<i>нафар</i>	1670	1620	1660				<i>Агентии омор, макомотти ицроини хокимиини давлатни вилояти Сүгд ва иаҳри Истараишан (соҳторҳон соҳавӣ)</i>
						1650		1640	1630	<i>Хисоботъон соҳавӣ</i>
			<i>нафар</i>	135962	160882	141668				<i>Агентии омор, макомотти ицроини хокимиини давлатни вилояти Сүгд ва иаҳри Истараишан (соҳторҳон соҳавӣ)</i>
			<i>Захираҳон меънатӣ</i>							<i>Сулона (дар холатҳони зарурӣ - таъчиӣ (3 мояҳ ва б мояҳ))</i>
										<i>Сулона (дар холатҳони зарурӣ - таъчиӣ (3 мояҳ ва б мояҳ))</i>
										<i>Сулона (дар холатҳони зарурӣ - таъчиӣ (3 мояҳ ва б мояҳ))</i>

*ниоҳа ппомашни
незғуҳ тиҷоҳони
хуемамбада санҷ
Безҳад ҳамъяди ниҷаҳони*

<i>Намица</i>	<i>Индикаторът / нишоноджандид</i>	<i>Холати аввалия (хисобот)</i>	<i>Воходи ченак</i>	<i>Нишон</i>	<i>Намица на пешибиншиуда аз руи солхо (фуршато)</i>				<i>Мандан машумот</i>	<i>Масбутини чамъоварии машумот</i>	<i>Дариятибасол ади чамъоварии машумот (частота сбора данных)</i>	
					<i>2014</i>	<i>Охирги 2020</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	
	<i>III</i> умораи дар иқримододиён мансүл булагон- халасү:		<i>Хазор нафар</i>	<i>82521</i>	<i>85912</i>	<i>85912</i>	<i>89748</i>	<i>92838</i>	<i>95623</i>	<i>98492</i>	<i>Хисоботъюн соҳабӣ</i>	<i>Агентии омор, макомоти иҷроияни ҳокимиятии давлати вилояти Сүғд ва ишаҳри Истараравшан (соҳторӯҳу соҳабӣ)</i>
	<i>III</i> умораи умуни нафракахурон		<i>нафар</i>	<i>19034</i>	<i>22066</i>	<i>19605</i>	<i>20193</i>	<i>20799</i>	<i>21423</i>	<i>22066</i>	<i>Хисоботъюн соҳабӣ</i>	<i>Агентии омор, макомоти иҷроияни ҳокимиятии давлати вилояти Сүғд ва ишаҳри Истараравшан (соҳторӯҳу соҳабӣ)</i>
	<i>аз чӯмла, маълобон</i>		<i>Хазор нафар</i>	<i>5348</i>	<i>6199</i>	<i>5508</i>	<i>5674</i>	<i>5844</i>	<i>6019</i>	<i>6199</i>	<i>Хисоботъюн соҳабӣ</i>	<i>Агентии омор, макомоти иҷроияни ҳокимиятии давлати вилояти Сүғд ва ишаҳри Истараравшан (соҳторӯҳу соҳабӣ)</i>

Намтича	Индикаторҳо / нишондхандида	Холати афвалия (хисобот)	Воҳиди ченак	Холати афвалия (хисобот)	Нишон	Наштичи пешбинишуда аз руи солҳо (фурӯши)					Манбаъи мавъумот	Масбутини ҷамъоварии мавъумот	Дарзиҷи басом ади ҷамъоварии мавъумот (частота сбора данных)	
						2014	Оҳурии 2020	2016	2017	2018	2019	2020		
- то сини 18 сола	Ҳазор нафар	823	954	848	873	899	926	926	926	926	954	Хисоботҳои соҳабӣ	Агентии омор, макомоти иҷроияи ҳокимиюти давлатии вилояти Сүғд ва иаҳри Истараевиан (соҳторҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - табъчиӣ (3 мояҳа ва б мояҳа))
аз руи бемории умумӣ	Ҳазор нафар	3215	3727	3311	3410	3513	3618	3618	3618	3727	3727	Хисоботҳои соҳавӣ	Агентии омор, макомоти иҷроияи ҳокимиюти давлатии вилояти Сүғд ва иаҳри Истараевиан (соҳторҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - табъчиӣ (3 мояҳа ва б мояҳа))
Шумораи умумии бекорони расман ба қайд сирифташуда	нафар	1910	2438	2006	2106	2211	2322	2322	2322	2438	2438	Хисоботҳои соҳавӣ	Агентии омор, макомоти иҷроияи ҳокимиюти давлатии вилояти Сүғд ва иаҳри Истараевиан (соҳторҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - табъчиӣ (3 мояҳа ва б мояҳа))

<i>Намина</i>	<i>Индикаторҳо / нишондхандида</i>	<i>Холати аёвалия (ҳисобот)</i>	<i>Воҳиди ҷонак</i>	<i>Ҳишон</i>	<i>Намтичаи пешбиниишуда аз рӯи солҳо (фурӯши)</i>			<i>Манбаъи маълумот</i>	<i>Масбутини ҷамъоварии маълумот</i>	<i>Дарзиҷи басом ади ҷамъоварии маълумот (частота сбора даных)</i>	
					2014	Оҳурии 2020	2016	2017	2018	2019	2020
	<i>Аз ҷумла, бо кор таъмингардида</i>	<i>нафар</i>	<i>430</i>	<i>548</i>	<i>451</i>	<i>474</i>	<i>4978</i>	<i>523</i>	<i>548</i>	<i>Хисоботҳои соҳавӣ</i>	<i>Агентии омор, макомоти иҷроияи ҳокимиюти давлатии вилояти Сүғд ва иаҳари Истараишиан (соҳторҳои соҳавӣ)</i>
	<i>Шумораи бекороне, ки ба корҳои ҷамъиятӣ ҷалбордидаанд</i>	<i>нафар</i>	<i>65</i>	<i>83</i>	<i>68</i>	<i>72</i>	<i>75</i>	<i>79</i>	<i>83</i>	<i>Хисоботҳои соҳавӣ</i>	<i>Агентии омор, макомоти иҷроияи ҳокимиюти давлатии вилояти Сүғд ва иаҳари Истараишиан (соҳторҳои соҳавӣ)</i>
	<i>Карзҳои бе фоизи пешинҳодардида барои бекорон (ҷумҳати таинили фаъолияти соҳибкорӣ)</i>	<i>ҳазор сомонӣ</i>	<i>158,8</i>	<i>158,8</i>	<i>158,8</i>	<i>158,8</i>	<i>158,8</i>	<i>158,8</i>	<i>158,8</i>	<i>Хисоботҳои соҳавӣ</i>	<i>Агентии омор, макомоти иҷроияи ҳокимиюти давлатии вилояти Сүғд ва иаҳари Истараишиан (соҳторҳои соҳавӣ)</i>

<i>Намина</i>	<i>Индикаторҳо / нишондханида</i>	<i>Холати аввалия (хисобот)</i>	<i>Воҳиди ченак</i>	<i>Нишон</i>	<i>Натиҷаи неийиншиуда аз руи солҳо (фурӯш)</i>				<i>Манбаъи масъулумот</i>	<i>Масъулими ҷамъоварии масъулумот</i>	<i>Дарзиҷи басом ади ҷамъоварии масъулумот (частота сбора данных)</i>	
					<i>2014</i>	<i>Оҳурии 2020</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	
	<i>Шуморон нафароне, ки аз карэҳон бе фоизи пешинҳодғардида барои бекорон (ҷүзҷами таикили фабъолияти соҳибкорӣ) баҳзалианӣ гардидаанд</i>											
	<i>Нафар</i>	68	109	75	82	90	99	109	109	Хисоботҳои соҳавӣ	Агентии омор, макомоти иҷроияи ҳокимиюти давлатии вилояти Суғд ва шаҳри Истараеван (соҳткорҳои соҳавӣ)	<i>Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъчили (3 мояҳ ва 6 мояҳ))</i>
	<i>Аз ӯумла, зинҳо</i>	<i>нафар</i>	32	41	34	35	37	39	41	Хисоботҳои соҳавӣ	Агентии омор, макомоти иҷроияи ҳокимиюти давлатии вилояти Суғд ва шаҳри Истараеван (соҳткорҳои соҳавӣ)	<i>Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъчили (3 мояҳ ва 6 мояҳ))</i>
	<i>Таикили ҷойҳои нағи корӣ дар ҳама соҳаҳо</i>	<i>ҷой</i>	6100	7785	6405	6725	7061	7414	7785	Хисоботҳои соҳавӣ	Агентии омор, макомоти иҷроияи ҳокимиюти давлатии вилояти Суғд ва шаҳри Истараеван (соҳткорҳои соҳавӣ)	<i>Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъчили (3 мояҳ ва 6 мояҳ))</i>

Намича	Индикаторхой / тишонодчанды	Холати авалдя (хисобот)	Воходи ченак	Нийон				Намичаи пешбийшиуда аз руу солхо (дүртнамо)				Манбаы мавлумот	Масбулни чамъоварии мавлумот	Дарынчыбасом ади чамъоварии мавлумот (частота сбора данных)
				Охирү 2020	2016	2017	2018	2019	2020	2018	2019	2020		
Kасбомузүй	нафар	310	396	325	342	359	377	396	396	Хисоботхой соҳавӣ	Хисоботхой соҳавӣ	зарурӣ - шиарри Истравишан (соҳтпорҳои соҳавӣ)	Агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Сүгд ба шиарри Истравишан (соҳтпорҳои соҳавӣ)	Солона (дар холатҳои зарурӣ - тибъчиӣ (3 моява ба б моява))
Шумораи кӯйдаконе, ки дар муассисадои интиернатӣ (давлатӣ) тарбия мегизранд, дар охирү сол	нафар	114	0	0	0	0	0	0	0	Хисоботхой соҳавӣ	Хисоботхой соҳавӣ	зарурӣ - тибъчиӣ (3 моява ба б моява))	Агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Сүгд ба шиарри Истравишан (соҳтпорҳои соҳавӣ)	Солона (дар холатҳои зарурӣ - тибъчиӣ (3 моява ба б моява))
Шумораи умӯми кӯйдаконе, ки дар давоми сол ба парастори қабули гардидаанд	нафар	25	0	0	0	0	0	0	0	Хисоботхой соҳавӣ	Хисоботхой соҳавӣ	зарурӣ - тибъчиӣ (3 моява ба б моява))	Агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Сүгд ба шиарри Истравишан (соҳтпорҳои соҳавӣ)	Солона (дар холатҳои зарурӣ - тибъчиӣ (3 моява ба б моява))

<i>Намтича</i>	<i>Индикаторҳо / нишондханида</i>	<i>Холати аёвалия (ҳисобот)</i>	<i>Воҳиди ченак</i>	<i>Холати аёвалия Нишон</i>	<i>Намтичаи неийиншиуда аз руи солҳо (фурӯшто)</i>				<i>Манбаъи маълумот</i>	<i>Масбутини ҷамъоварии маълумот</i>	<i>Дарриятибасом ади ҷамъоварии маълумот (частота сбора данных)</i>		
					<i>Оҳурии 2020</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>			
	<i>Шумораи чиниятҳои аз ҷонди ноболигон содиригуда</i>		<i>холат</i>	<i>4</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>Ҳисоботҳои соҳабӣ</i>	<i>Агентии омор, маъломоти иҷроияи ҳокимиати давлатии вилояти Сүғд ва шаҳри Истарағашан (соҳторҳои соҳавӣ)</i>	
	<i>Шумораи умумии саёҳон</i>		<i>нафар</i>	<i>3300</i>	<i>3940</i>	<i>3500</i>	<i>3606</i>	<i>3714</i>	<i>3825</i>	<i>3940</i>	<i>Ҳисоботҳои соҳабӣ</i>	<i>Агентии омор, маъломоти иҷроияи ҳокимиати давлатии вилояти Сүғд ва шаҳри Истарағашан (соҳторҳои соҳавӣ)</i>	
	<i>Шумораи умумии ваарзииӣ</i>										<i>Ҳисоботҳои соҳабӣ</i>	<i>Агентии омор, маъломоти иҷроияи ҳокимиати давлатии вилояти Сүғд ва шаҳри Истарағашан (соҳторҳои соҳавӣ)</i>	
											<i>4</i>	<i>4</i>	
											<i>3</i>	<i>4</i>	
											<i>адад</i>	<i>адад</i>	
				<i>Шумораи умумии массисаҳои ваарзииӣ</i>									

*Бештар мадҳаби
мифқадоҳони ғарҳони салжӯн
тахӯдӣ*

Наміца	Індикаторхօ / штандондшанда	Холати (хисобот)	Воҳиди ченак	Нийон	Наміца пешбилигуда аз рүү солхо (дүрнама)					Манбазы матбуумот	Масбулини чамъоварии матбуумот	Дарзимтбасом ади чамъоварии матбуумот (частота сбора данных)
					2014	Охирги 2020	2016	2017	2018	2019	2020	
Иштироки варзишагрон дар мусобиқаҳои сатҳҳои сўнгугун	нафар	253	320	270	280	290	310	320	Хисоботхօн соҳавӣ	Агентии омор, мағомоти иҷроияи ҳокимијати давлатии вилояти Сүгд ба ишаҳри Истрависан (соҳнорҳои соҳавӣ)	Солона (дар холатҳоу зарурӣ - тавъчиӣ (3 мояҳа ва б мояҳа))	
Ҳазор нафар	44856	0	0	0	0	0	0	0	Хисоботхօн соҳавӣ	Агентии омор, мағомоти иҷроияи ҳокимијати давлатии вилояти Сүгд ба ишаҳри Истрависан (соҳнорҳои соҳавӣ)	Солона (дар холатҳоу зарурӣ - тавъчиӣ (3 мояҳа ва б мояҳа))	
Аҳоли бо обу матъмингардида	нӣюкӣ	%	74,5	0	0	0	0	0	Хисоботхօн соҳавӣ	Агентии омор, мағомоти иҷроияи ҳокимијати давлатии вилояти Сүгд ба ишаҳри Истрависан (соҳнорҳои соҳавӣ)	Солона (дар холатҳоу зарурӣ - тавъчиӣ (3 мояҳа ва б мояҳа))	

Намича	Индикаторхон / тишонодханда	Холати (хисобот)	Холиду ченак	Нийон				Намичаи пешбийшиуда аз рүү солхо (дүртнамо)				Манбайы малгүйт	Масбулни чамъоварии малгүйт	Дарынтибасом ади чамъоварии малгүйт (частота сбора данных)
				2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020			
Шуморай умжумай муутариён	Хазор нафар	17000	17050	17010	17020	17030	17040	17050	Хисоботхон соҳавӣ	Хисоботхон соҳавӣ	Агентии омор, мағомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Сүгд ва шаҳри Истравашан (соҳторҳон соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъциӣ (3 моя ба б моя))	Агентии омор, мағомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Сүгд ва шаҳри Истравашан (соҳторҳон соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъциӣ (3 моя ба б моя))
Партоҷони саҳти маниши баровардашиуда	М3	10100	16266	11110	12221	13443	14787	16266	Хисоботхон соҳавӣ	Хисоботхон соҳавӣ	Агентии омор, мағомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Сүгд ва шаҳри Истравашан (соҳторҳон соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъциӣ (3 моя ба б моя))	Агентии омор, мағомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Сүгд ва шаҳри Истравашан (соҳторҳон соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъциӣ (3 моя ба б моя))
Шуморай умжумай иуқтмаҳон	адад	40	65	45	50	55	60	65	Хисоботхон соҳавӣ	Хисоботхон соҳавӣ	Агентии омор, мағомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Сүгд ва шаҳри Истравашан (соҳторҳон соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъциӣ (3 моя ба б моя))	Агентии омор, мағомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояти Сүгд ва шаҳри Истравашан (соҳторҳон соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъциӣ (3 моя ба б моя))

Намыча	Индикаторҳо / нишондханды	Холати аевалия (хисобот)	Воҳиди ченак	Холати аевалия Нишон	Намычай ишебинишуда аз руи солҳо (фурӯш)					Манбаъи мавъумот	Масбутии ҷамъоварии мавъумот	Дарзишӣбасом ади ҷамъоварии мавъумот (частота сбора даных)	
					2014	Оҳури 2020	2016	2017	2018	2019	2020		
	Хаз. нафар	246,6	277,8	256,6	261,7	267	272,3	277,8	Хисоботҳои соҳавӣ	277,8	Хисоботҳои соҳавӣ	Агентии омор, макомоти иҷроияи ҳокимиюти давлатии вилояти Сүғд ва шаҳри Истараравшан (соҳткорҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъчили (3 мояҳ ва б мояҳ))
	Таъмини аҳолӣ бо куйҷаи барқ	%		100	100	100	100	100	Хисоботҳои соҳавӣ	100	Хисоботҳои соҳавӣ	Агентии омор, макомоти иҷроияи ҳокимиюти давлатии вилояти Сүғд ва шаҳри Истараравшан (соҳткорҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъчили (3 мояҳ ва б мояҳ))
	Ҳаҷми кашиодидани бор (бо ҳамаи нафӯди нақиёт)	1899,8	2139,5	1976,6	2016,1				Ҳисоботҳои соҳавӣ	2097,5	2139,5	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъчили (3 мояҳ ва б мояҳ))

Tадмими давлатни сиёҳсемину

<i>Намича</i>	<i>Индикаторът / нишоноджанда</i>	<i>Холати аввалия (хисобот)</i>	<i>Воходи ченак</i>	<i>Холати аввалия Нишон</i>	<i>Нашчачи пешбийшиуда аз руи солхо (фуршато)</i>				<i>Мандави мальумот</i>	<i>Масбутини чамъоварии мальумот</i>	<i>Давриятъбасом ади чамъоварии мальумот (частота сбора данных)</i>
<i>Намича</i>	<i>Охирги 2020</i>	<i>2014</i>	<i>Охирги 2020</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>Мандави мальумот</i>	<i>Масбутини чамъоварии мальумот</i>	<i>Давриятъбасом ади чамъоварии мальумот (частота сбора данных)</i>
Хачми капионидани мусофирон (бо халай на мууди нахийт)	Хазор мусофир	15658,8	17634,3	16291,4	16617,2	16949,5	17288,5	17634,3	Хисоботъю сохавӣ	Агентии омор, макомоти иҷроияни ҳокимиати давлатии вилояти Сүгрӯа иаҳари Истараевсан (солҳорҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурий - таъчили (3 моҳа ва б моҳа))
Дарозии ролҳои умумии автомобилгарӣ	КМ	266,2	268,2	268,2	268,2	268,2	268,2	268,2	Хисоботъю сохавӣ	Агентии омор, макомоти иҷроияни ҳокимиати давлатии вилояти Сүгрӯа иаҳари Истараевсан (солҳорҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурий - таъчили (3 моҳа ва б моҳа))
Дарозии ролҳои аз таъмири асоси ба ҷори баровардашуда	КМ	11,3	0	0	0	0	0	0	Хисоботъю сохавӣ	Агентии омор, макомоти иҷроияни ҳокимиати давлатии вилояти Сүгрӯа иаҳари Истараевсан (солҳорҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурий - таъчили (3 моҳа ва б моҳа))

Tawakkalyu nifpacoxmounu harxtegeni

<i>Намича</i>	<i>Индикаторҳо / нишондханд</i>	<i>Холати аввалия</i> (хисобот)	<i>Нишон</i>	<i>Намичаи неийиниуда аз руи солҳо (фурӯшо)</i>					<i>Манбаи маълумот</i>	<i>Масҷулини ҷамъоварии маълумот</i>	<i>Дарзи табасом ади ҷамъоварии маълумот (частота сбора данних)</i>	
				<i>Оҳури</i> <i>2020</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>			
	<i>Шумораи пулҳои соҳтаниуда</i>	<i>аҳад</i>	<i>1</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>Хисоботҳои соҳавӣ</i>	<i>Агентии омор, макомоти иҷроияи ҳокимиюти давлатии вилояти Сүғд ва шаҳри Истарағиан (соҳторҳои соҳавӣ)</i>	<i>Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъчиӣ (3 мояҳ ва б мояҳ))</i>
	<i>Шумораи пулҳои аз таъмир баробардашуда</i>	<i>аҳад</i>	<i>1</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>Хисоботҳои соҳавӣ</i>	<i>Агентии омор, макомоти иҷроияи ҳокимиюти давлатии вилояти Сүғд ва шаҳри Истарағиан (соҳторҳои соҳавӣ)</i>	<i>Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъчиӣ (3 мояҳ ва б мояҳ))</i>
	<i>Хаҷми хисороти расонида</i>	<i>Ҳазор сомонӣ</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>Хисоботҳои соҳавӣ</i>	<i>Агентии омор, макомоти иҷроияи ҳокимиюти давлатии вилояти Сүғд ва шаҳри Истарағиан (соҳторҳои соҳавӣ)</i>	<i>Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - таъчиӣ (3 мояҳ ва б мояҳ))</i>

Намича	Индикаторҳо / нишондханида	Холати аввалия (хисобот)	Воҳиди ҷонак	Хишон	Намичаи неийиншиуда аз руи солҳо (фурӯшо)					Манбаи машҳумот	Мас'улими ҷамъоварии машҳумот	Дарриятибасом ади ҷамъоварии машҳумот (частота сбора данҳо)	
					2014	Оҳури 2020	2016	2017	2018	2019	2020		
	Шуморон ахолии дар мавзӯҳои ҳаифнок ҷоизирбӯда	нафар	3000	0	0	0	0	0	0	0	0	Агентии омор, макомоти иҷроияи ҳокимиюти давлатии вилояти Сүгд ва шаҳри Истаравишан (соҳторҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - тавъҷӣ (3 моҳа ва б моҳа))
	Шуморон ахолии аз минтақаҳои ҳаифнок кӯчонидашуда - (муҳоҷирони экологӣ)	нафар	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Агентии омор, макомоти иҷроияи ҳокимиюти давлатии вилояти Сүгд ва шаҳри Истаравишан (соҳторҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - тавъҷӣ (3 моҳа ва б моҳа))
	Корҳои соҳилмустаҳкамк уни	км	80	0	0	0	0	0	0	0	0	Агентии омор, макомоти иҷроияи ҳокимиюти давлатии вилояти Сүгд ва шаҳри Истаравишан (соҳторҳои соҳавӣ)	Солона (дар ҳолатҳои зарурӣ - тавъҷӣ (3 моҳа ва б моҳа))

Kam rafqonu xâfju xonimxonu fârekyâzoda

<i>Намина</i>	<i>Индикаторҳо / нишонидҳида</i>	<i>Холати аёвалия (хисобот)</i>	<i>Воҳиди ҷонак</i>	<i>Нишион</i>	<i>Намтиҷаи неибонишуда аз рӯи солҳо (фурӯшто)</i>				<i>Манбаъи маълумот</i>	<i>Масбутини ҷамъоварии маълумот</i>	<i>Дарриятибасом ади ҷамъоварии маълумот (частота сбора данных)</i>	
					<i>2014</i>	<i>Оҳурии 2020</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	
	Даромади ӯмумии бӯҷумти шаҳр	Ҳазор сомонӣ	75810	88788,8	88788,8	88788,8	88788,8	88788,8	88788,8	88788,8	Хисоботҳои соҳавӣ	Агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимиюти давлатии вилояти Сүғд ва шаҳри <i>Истараевиан</i> (соҳторҳои соҳавӣ)
	Ҳароҷоти ӯмумии бӯҷумти шаҳр	Ҳазор сомонӣ	71800	88601,8	88601,8	88601,8	88601,8	88601,8	88601,8	88601,8	Хисоботҳои соҳавӣ	Агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимиюти давлатии вилояти Сүғд ва шаҳри <i>Истараевиан</i> (соҳторҳои соҳавӣ)
	Ба ҳар сарни аҳоли	Сомонӣ	291,1	318,9	345,3	338,6	331,8	325,4	318,9	318,9	Хисоботҳои соҳавӣ	Агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимиюти давлатии вилояти Сүғд ва шаҳри <i>Истараевиан</i> (соҳторҳои соҳавӣ)

Afzouun mafqodasiyasi oziun da pyadun coxahoxon poon mojmooniin oziun
киминеоду

<i>Намича</i>	<i>Индикаторҳо / нишондханд</i>	<i>Холати аввалия</i> (хисобот)	<i>Нишон</i>	<i>Намичаи неийиншиуда аз руи солҳо (фурӯш)</i>				<i>Манбаи маълумот</i>	<i>Масбутии ҷамъоварии маълумот</i>	<i>Дарриятибасом ади ҷамъоварии маълумот (частота сбора данных)</i>	
		<i>Воҳиди ҷонак</i>	<i>Оҳурии 2020</i>	<i>2014</i>	<i>2020</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	
		25,5 <i>(нисадати ӯмумӣ)</i>	25,8	25,8	25,8	25,8	25,8	25,8	25,8	25,8	<i>Ҳисоботҳои соҳабӣ</i> <i>Истараҷиан</i> <i>(соҳткорҳои соҳабӣ)</i>
		25,5 <i>(нисадати ӯмумӣ)</i>	25,8	25,8	25,8	25,8	25,8	25,8	25,8	25,8	<i>Ҳисоботҳои соҳабӣ</i> <i>Истараҷиан</i> <i>(соҳткорҳои соҳабӣ)</i>
		1120,3	1905,6	1905,6	1905,6	1905,6	1905,6	1905,6	1905,6	1905,6	<i>Ҳисоботҳои соҳабӣ</i> <i>Истараҷиан</i> <i>(соҳткорҳои соҳабӣ)</i>
		1,6 <i>(нисадати ӯмумӣ)</i>	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	<i>Ҳисоботҳои соҳабӣ</i> <i>Истараҷиан</i> <i>(соҳткорҳои соҳабӣ)</i>
	<i>Фарҳанги</i>										<i>Ҳисоботҳои соҳабӣ</i> <i>Истараҷиан</i> <i>(соҳткорҳои соҳабӣ)</i>

Намича	Индикаторҳо / нишондханд	Холати аввалия	Нишон	Нашчаша нийбанишиуда аз руи соҳло (фурӯш)					Манбаъи майлумот	Масбутини ҷамъоварии майлумот	Дарзишӣбасом ади ҷамъоварии майлумот (частота сбора даных)	
				2014	Оҳурии 2020	2016	2017	2018	2019	2020		
		Ҳазор сомонӣ	625,7	930	930	930	930	930	930	930	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Агентии омор, макомоти иҷроияи ҳокимиюти давлатии виояти Сүгрӯа иаҳри Истараишиан (соҳторҳои соҳавӣ)
		Ҳифзи иҷтимоӣ	60 % (нисадати ҷумумӣ)	0,9	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Агентии омор, макомоти иҷроияи ҳокимиюти давлатии виояти Сүгрӯа иаҳри Истараишиан (соҳторҳои соҳавӣ)
		Дигар соҳаҳо	4517	4841	4841,0	4841	4841	4841	4841	4841	Ҳисоботҳои соҳавӣ	Агентии омор, макомоти иҷроияи ҳокимиюти давлатии виояти Сүгрӯа иаҳри Истараишиан (соҳторҳои соҳавӣ)

Намича	Индикаторҳо / нишондханд	Холати аввалия	Нишон	Нашчашаи неийтишиуда аз руи солҳо (фурӯш)				Манбаъи маълумот	Масҷулини ҷамъоварии маълумот	Дарзиҷабосом ади ҷамъоварии маълумот (частота сбора данных)	
				2014	Оҳури 2020	2016	2017	2018	2019	2020	
		60 % (ниисбати ҷумумӣ)	6,3	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	Агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимиати давлатии вилояти Сүғд ва иаҳри Истараравшан (соҳторҳои соҳавӣ)
		Ҳизор сомонӣ	359	486,5	440,8	440,8	440,8	440,8	440,8	440,8	Агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимиати давлатии вилояти Сүғд ва иаҳри Истараравшан (соҳторҳои соҳавӣ)
	Фонди заҳираи	60 % (ниисбати ҷумумӣ)	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	Агентии омор, мақомоти иҷроияи ҳокимиати давлатии вилояти Сүғд ва иаҳри Истараравшан (соҳторҳои соҳавӣ)

Ба чоп 19.11.2015 имзо шуд.
Чузъи нашрию ҳисобӣ 18,26. Ҳуруфи адабӣ.
Адади нашр 100.

Дар ЧДММ «Контраст» чоп шудааст
ш. Душанбе, к. Н. Муҳаммад, 28